KÜÇÜK LORD

Frances
H.Burnett

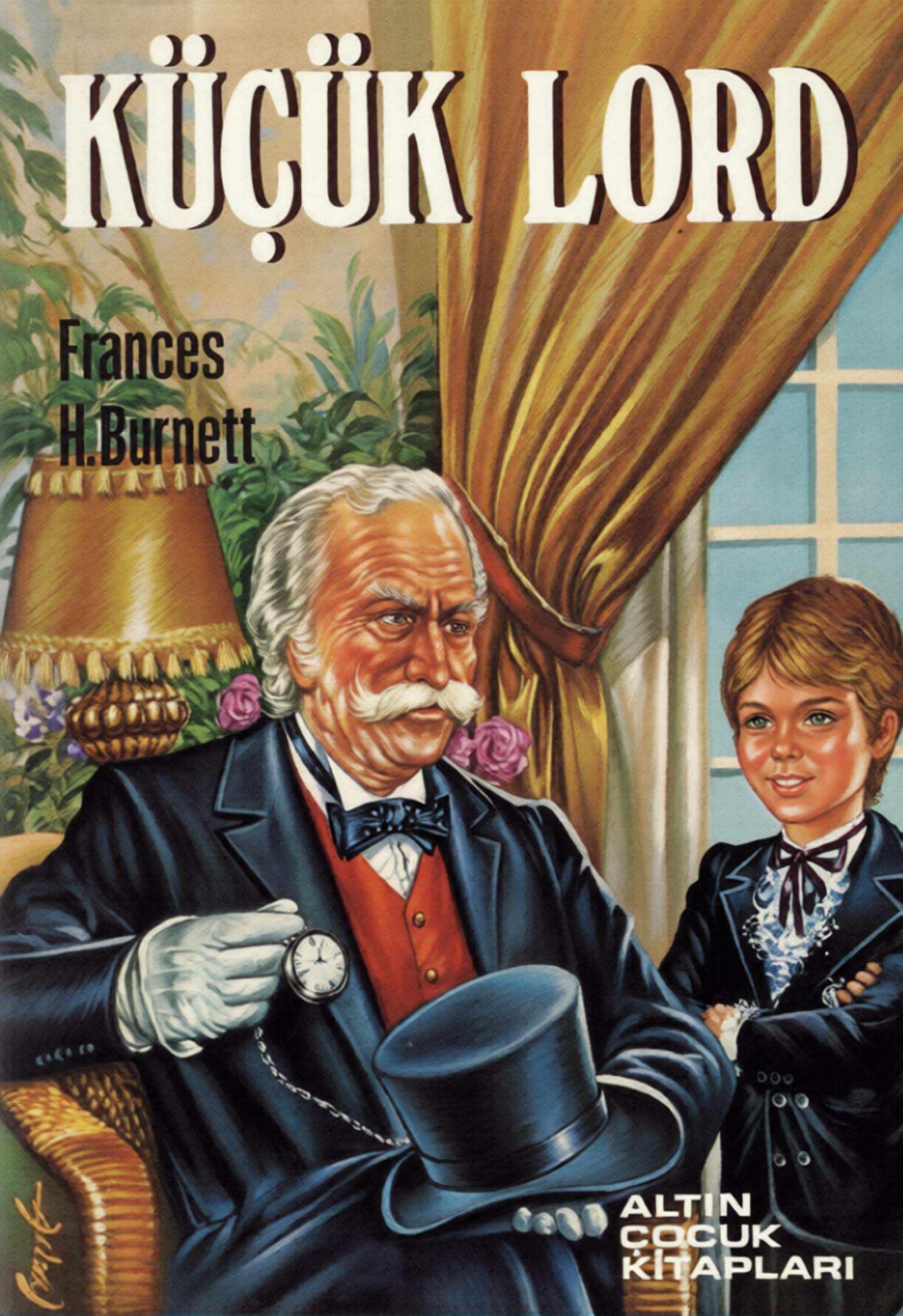

ALTIN
ÇOCUK
KİTAPLARI

YAYIN HAKLARI © ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
ve TİCARET A.Ş.

Bu kitabın her türlü yayın hakları
Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ ve TİCARET
A.Ş.'ye aittir.

BASKI

9. BASIM / ŞUBAT 2001
AKDENİZ YAYINCILIK A.Ş.
Matbaacılar Sitesi No: 83
Bağcılar - İSTANBUL

ISBN 975 - 405 - 675 - 7

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Celâl Ferdi Gökçay Sk. Nebioğlu İşhanı
Cağaloğlu - İstanbul
Tel: (0212) 513 63 65 - 526 80 12
520 62 46 - 513 65 18
Faks: (0212) 526 80 11
www. altinkitaplar. com
info @altinkitaplar. com.tr

FRANCES H. BURNETT

KÜÇÜK LORD

TÜRKÇESİ

Gülten Suveren

ŞAŞIRTICI GERÇEK

Küçük Cedric'in gerçekte soylu bir adamın oğlu olduğundan haberi yoktu. Sadece babasının İngiliz olduğunu biliyordu. Annesi öyle söylemişti. Babası o çok küçükken ölmüştü. Bu yüzden Cedric onu çok az hatırlıyordu. Babası mavi gözlü, kocaman bıyıklı, iriyarı bir adamdı. Onun omzuna çıkıp odada dolaşmak çok zevkliydi doğrusu. Babası öldüğünden beri Cedric, annesine bu konuyu açmamanın doğru olduğunu anlamıştı. Babası hastalandığı zaman çocuğu evden uzaklaştırmışlardı. Cedric eve döndüğünde her şey olup bitmişti. Annesi de o arada çok hastalanmıştı. Kadıncağız pencerenin önündeki koltuğuna yeni yeni oturabiliyordu. Çok zayıf ve solgundu, güzel yüzündeki gamzeler de kaybolmuştu. İri gözleri üzüntülüydü ve hep siyahlar giyiyordu.

Cedric, «Canım,» dedi. Babası annesine hep böyle söylerdi. Küçük çocuk da bunu babasından öğrenmişti. «Canım, babam biraz iyileşti mi?»

Çocuk annesinin titrediğini hissederek kıvırcık saçlı başını çevirdi ve ona baktı. Gördüğü şey içini burktu. Cedric ağlayacağını hissetti.

«Canım,» diye mırıldandı. «Babam iyi mi?»

Sonra sevgi dolu küçük kalbi ona kollarını annesinin boynuna dolamasını ve onu tekrar tekrar öpmesini söyledi.

Cedric yumuşak yanağını annesinin yüzüne dayadı. Onu hiç bırakmak istemezmiş gibi bir hali vardı.

Kadın, «Baban iyi,» diye hıçkırdı. «Çok... çok iyi. Ama biz... bizim birbirimizden başka kimsemiz yok. Hiç kimsemiz yok.»

O zaman Cedric, henüz çok küçük olmakla birlikte, iriyarı, yakışıklı babasının bir daha geri gelmeyeceğini anladı. Babası ölmüştü. Başkalarının öldüğünü duymuştu. Ama bu derin üzüntüye neden olan garip şeyin ne olduğunu pek bilemiyordu. Annesi babasından söz ederken ağladığı için, küçük çocuk kendi kendine karar verdi. Artık ona babasından sık sık söz etmeyecekti. Ayrıca annesini tek başına bırakması da doğru değildi. Kadın gözlerini ya şöminedeki ateşe ya pencereye dikerek kımıldamadan ve konuşmadan oturuyordu.

Cedric ve annesi pek az kimseyi tanıyorlardı. Yalnız bir yaşam sürmekteydiler. Ama çocuk bunun farkında değildi. Ancak biraz büyüyünce bunu anladı ve onlara neden ziyaretçi gelmediğini öğrendi. Çocuğa annesinin öksüz ve babasıyla evlendiği sırada da dünyada yapayalnız olduğunu anlattılar. Annesi çok güzeldi. Yaşlı bir kadının yardımcılığını yapıyordu. Ama yaşlı kadın ona hiç iyi davranmamıştı. Bir gün eve konuk gelen Yüzbaşı Cedric Errol, onun ağlayarak merdivenden çıktığını görmüştü. Kızın bu tatlı, masum ve üzüntülü halini gören yüzbaşı bir daha onu unutamamıştı. Daha sonra birbirlerini iyice tanımış ve çok sevmişlerdi. Sonra da evlenmişlerdi tabii. Ama bu evlilik bazı kişileri kızdırmıştı.

Bunların içinde en fazla öfkelenen de, yüzbaşının İngiltere'de oturan babası olmuştu. Çok zengin, önemli ve çok soylu biriydi. Üstelik de epey huysuzdu. Amerika'yı ve Amerikalıları hiç sevmezdi. Yüzbaşı Cedric'den büyük iki oğlu daha vardı. Yasalara göre en büyük oğlu babasının unvanını alacak, onun büyük servetine ve konaklarına sahip olacaktı. Yüzbaşı Cedric işte bu ünlü ailedendi. Ama onun zengin olmasına imkân yoktu.

Doğa büyük kardeşlerden esirgediği güzellikleri Yüzbaşı Cedric'e vermişti. Uzun boylu, yakışıklı, tatlı tatlı gülümseyen, neşeli, güzel konuşmayı bilen biriydi. Ayrıca cesur ve cömertti. Dünyanın en iyi kalbine sahipti. Kendisini herkese sevdirmeyi biliyordu. Oysa ağabeyleri hiç de öyle değildi. Ne yakışıklı, ne akıllı, ne de iyi kalpliydiler. Özel Eton okulundayken kendilerini arkadaşlarına hiç sevdirmemişler; kolejdeyken de hiç çalışmamışlardı. Paralarını ve vakit-

lerini boşa harcamışlardı. Bu arada arkadaş da edinememişlerdi. Yaşlı babaları kont, onların bu haline hem üzülmüş, hem de bu yüzden utanç duymuştu. Yerine geçecek olan büyük oğlu, bu soylu adın onurunu koruyabilecek biri değildi; bencil, çevresine zarar veren, silik ve korkak bir delikanlıydı.

Küçük oğlunun küçük bir servete kavuşması çok acı, diye düşünmüştü kont. Oysa içlerinde en yakışıklı, cesur ve sevimli olanı o. Yaşlı adam bazen küçük oğlundan nefret eder gibi oluyordu. Aslında Cedric o görkemli malikânelere ve soylu ada layık olan tek oğluydu. Ama ihtiyar için için yine de küçük oğlunu pek sevmiyordu. Bir gün öfkeye kapıldı ve küçük oğlunu Amerika'ya gönderdi. Böylece bir süre onu görmeyeceğini ve küçük oğlunu ağabeyleriyle karşılaştırarak sinirlenmekten kurtulacağını sanıyordu. Zaten bütün oğulları o sırada türlü çılgınlıklar yaparak babalarını üzmeye başlamışlardı.

Altı ay sonra kont yalnızlık çekmeye başladı. Küçük oğlunu görmek istiyordu. Yüzbaşı Cedric'e mektup yazarak geri dönmesini emretti. Bu mektup yoldayken, yüzbaşının babasına yazmış olduğu mektup geldi. Yüzbaşı güzel bir Amerikalı kıza âşık olduğunu ve onunla evleneceğini bildiriyordu. Kont mektubu okuyunca çok kızdı. O sırada yanında olan uşağı, onun beyin kanamasından öleceğini sandı. Kont bir saat kadar bir kaplan gibi kükredi. Sonra oturup oğluna mektup yazdı. Ona bir daha evine dönmemesini, babasına ve ağabeylerine mektup yazmamasını bildirdi. «İstediğin gibi yaşar, istediğin gibi ölebilirsin,» diye ekledi. «Artık ailenle ilgin kesilmiştir. Yaşadığın sürece babandan hiç yardım bekleme.»

Yüzbaşı bu mektubu okuyunca çok üzüldü. İngiltere'yi ve doğduğu evi çok severdi. Hatta huysuz babasını da çok severdi. Kontun öfkelenmesine hak verdi. Ama artık babasından bir şey beklememesi gerektiğini anlamıştı. Genç adam önce ne yapacağını şaşırdı. Çünkü onu çalışması için yetiştirmemişlerdi. İş deneyimi yoktu. Ama cesur ve kararlıydı, İngiliz ordusundaki görevini bıraktı. Epey sıkıntı çektikten sonra New York'ta bir iş buldu ve evlendi. İngiltere'deki ya-

şamıyla yeni durumu oldukça farklıydı; ama genç ve mutluydu. Onu parlak bir geleceğin beklediğini umuyordu. Sessiz bir sokakta küçük bir evi vardı. Oğlu da bu evde dünyaya geldi. Her şey basit, ama zevkli ve şirindi. Genç adam zengin kadının yanında çalışan güzel kızla evlendiğine bir an bile pişman olmadı. Karı koca birbirlerini çok seviyorlardı. Genç kadın çok yumuşak başlı ve iyi kalpliydi. Oğulları da tıpkı annesiyle babasına benziyordu.

Bir kere hiç hastalanmıyordu. Kimsenin canını sıkacak bir şey yapmıyordu. Yumuşak başlı ve neşeli olduğu için kendisini çabucak sevdiriyordu. Ayrıca çok da güzel bir çocuk olduğu için herkes onu bir resme bakar gibi zevkle seyrediyordu. Çoğu bebekler gibi saçsız doğmamıştı. Altın renkli, ipek gibi saçları vardı; altı aylık olunca saçları bukle bukle kıvrılmaya başladı. İri kahverengi gözleri, uzun kirpikleriyle çok sevimli bir bebekti. Vücudu ve bacakları sağlam olduğu için daha dokuz aylıkken yürümeye başladı. Çocuğu her gören bayılıyordu. Arabasıyla sokakta dolaştırılırken yanına yaklaşan yabancılara önce ciddi ciddi bakıyor, sonra da dostça tatlı tatlı gülüyordu.

Çocuk, dadısıyla yürüyüşe çıkacak kadar büyüyünce annesi ona kareli bir etek ve kıvırcık sarı saçlarını gizleyemeyen beyaz bir şapka aldı. Cedric o kadar güzeldi ki, herkesin dikkatini çekiyordu. Gezintiden dönünce dadı, annesine Cedric'i durdurup sevenlerden söz ediyordu. Çocuk da çabucak herkesle dost oluveriyordu. Sevgi dolu, iyiniyetli, terbiyeli, kibar kişilerdi annesiyle babası. Cedric evde hiçbir zaman sert ya da kalp kırıcı bir söz duymamıştı. Onu sevip okşamışlar ve hep iyi davranmışlardı. Onun için çocuğun ruhu, iyilikle ve dostlukla doluydu. Annesi onunla hep tatlı sözlerle konuşurdu. Çocuk da annesiyle konuşurken bu sözleri kullanmaya başlamıştı. Babasının annesiyle her zaman ilgilendiğini ve onun üstüne titrediğini de farketmiş, böylece annesine iyi bakması gerektiğini öğrenmişti.

Bir gün yüzbaşı hastalandı ve Cedric babasını bir daha göremedi. Yüzbaşı ölmüştü. Ama Cedric'e babasının uzun bir yolculuğa çıktığını söylediler.

Cedric babasının bir daha dönmeyeceğini ve annesinin çok üzüntülü olduğunu anlayınca, onu mutlu edebilmek için elinden geleni yapması gerektiğine karar verdi. Daha bebek sayılırdı. Ama annesinin kucağına çıktığı, onu öptüğü, kıvırcık saçlı başını annesinin dizine dayadığı ya da resimli kitaplarını ona gösterdiği zaman bu kararını hiç unutmuyordu. Henüz neler yapılması gerektiğini bilmeyecek bir yaştaydı. Onun için de elinden geleni yapmakla yetiniyordu. Annesini avutmakta ne kadar başarılı olduğunun da farkında değildi.

Bir keresinde annesinin yaşlı hizmetçiye, «Ah Mary!» dediğini duydu. «Küçük bir çocuk olmasına karşın bana yardım etmeye çalışıyor. Bundan eminim. Bazen halime üzülür gibi sevgiyle yüzüme bakıyor, sonra yaklaşıp beni okşuyor ya da ilgimi çekmek için bir şeyler gösteriyor. Gerçeği sezdiğini sanıyorum.»

Çocuk büyüdükçe sevgisi de arttı. Annesinin en yakın dostuydu. Kadın başka arkadaşlar aramıyordu. Birlikte yürüyüşe çıkıyorlar, oyun oynuyorlar, konuşuyorlardı. Bir süre sonra Cedric okumayı öğrendi. Geceleri şöminenin önündeki halının üstüne yatarak yüksek sesle peri masalları, büyüklere özgü kitaplar, hatta gazeteler okuyordu. Mutfakta iş yapan Mary, böyle zamanlarda genç bayanın oğlunun söylediği sözlere güldüğünü duyuyordu.

Mary bakkalla konuştuğu zaman, «Doğru,» diyordu. «Küçüğün büyük adam gibi tavırlar takınarak söylediği sözlere kim olsa güler. Örneğin, cumhurbaşkanının seçildiği gece Cedric mutfağa geldi. Ciddi bir tavırla ellerini cebine sokmuştu. Bana bakarak, 'Mary,' dedi. 'Bu seçimlerle çok ilgileniyorum. Çünkü ben Cumhuriyetçiyim. Canım da öyle. Sen de öyle misin, Mary?' 'Hayır,' dedim. Bana bakarak 'Bu yüzden ülke mahvolacak,' dedi. O günden beri de tuttuğum partiyi değiştirmem için her gün benimle tartışıyor.»

Mary, Cedric'i çok seviyor ve onunla övünüyordu. Çocuk onun eline doğmuştu. Yüzbaşı Cedric öldükten sonra Mary evin her işini üstlenmişti. Hem aşçılık, hem orta işleri, hem de dadılık yapıyordu. Çocuğun terbiyesine, kuvvetli vücuduna, en çok da omuzlarına dö-

külen bukleli sarı saçlarına hayrandı. Mary hanımına yardım ediyor ve iki kadın Cedric'in giymesi için küçük pantolon ve ceketler dikiyorlardı.

Mary, «Soylu olduğu nasıl belli!» diyordu. «Bu çocuğun en kibar semtlerde oturmasını isterdim. Onun güzel bir arabadan inmesini görmek zevkli olurdu. Hanımımın eski siyah kadife sabahlığından yaptığımız pantolon bile ona ne kadar yakışıyor. Başı her zaman dimdik. Sarı saçları da altın gibi parlıyor. Tıpkı küçük bir lorda benziyor.»

Cedric küçük bir lorda benzediğini bilmiyordu; lordun ne demek olduğunu bile bilmiyordu zaten. En yakın dostu köşedeki bakkaldı. Bakkal Hobbs aslında suratsızın biriydi, ama ona hiç de sert davranmıyordu. Cedric ona hayrandı. Ayrıca adama büyük saygı duyuyordu. Cedric sütçüyü, fırıncıyı ve elma satan kadını da seviyordu. Ama yine en iyi dostu Bay Hobbs'du. Her gün bakkalı görmeye gidiyor ve oturup günlük sorunları onunla tartışıyordu.

Konuşacak o kadar çok konu vardı ki... Amerika'nın bağımsızlığına kavuştuğu 4 Temmuz'dan konuşmaya başladılar mı sözün sonu gelmek bilmiyordu. Bay Hobbs İngilizleri hiç sevmezdi. Çocuğa düşmanın kötülüğünü ve vatanı kurtaran kahramanların olağanüstü öykülerini anlatıyordu. Cedric bunları dinlerken öyle heyecanlanıyordu ki, gözleri parlıyor, yanakları pembe pembe oluyordu. İpek gibi sarı saçları da iyice karışıyordu. Duyduklarını annesine anlatmak için sabırsızlanıyor, bu yüzden akşam yemeğini bile unutuveriyordu.

Bay Hobbs gazete okumaya çok meraklıydı. Cedric de Washington'da neler olduğunu bakkaldan öğreniyordu. Bay Hobbs, cumhurbaşkanının görevini gereğince yapıp yapmadığını da anlatıyordu Cedric'e. Hatta başkanlık seçiminden sonra çocuğu fener alayını izlemesi için caddeye götürmüş ve çevreyi iyi görebilmesi için onu sırtına çıkarmıştı.

Yaşam böyle zevkli bir biçimde sürüp gidiyordu. Ama Cedric yedi yaşını doldurduktan sonra durum değişti. Başkan seçiminden kısa bir süre sonra acayip bir olay çocuğun yaşamını etkiledi. Olay günü

Cedric yine Hobbs'un dükkânındaydı. İngiltere'yi ve Kraliçe Viktorya'yı konuşuyorlardı. Kontları ve markileri hiç sevmeyen Bay Hobbs, soylu kişiler hakkında epey ağır sözler etmişti. Hava sıcaktı. Daha önce bir arkadaşıyla askerlik oyunu oynayan Cedric, en sevgili dostunu görmek için bakkala geldiğinde Bay Hobbs'u *Resimli Londra Haberleri* adlı gazetedeki, saray töreniyle ilgili bir resme öfkeyle bakarken bulmuştu.

Bakkal eliyle resmi işaret ederek, «Ah,» dedi. «Şimdilik böyle devam ediyorlar. Ama bir gün bu değişecek. Kontlardan ve markilerden kurtulacağız. O gün yaklaşıyor! Şimdiden kendilerini kollasınlar!...»

Cedric her zamanki gibi yüksek tabureye oturdu. Şapkasını geriye iterek ciddi bir tavırla ellerini cebine soktu.

«Markileri tanır mısınız, Bay Hobbs?» diye sordu. «Ya da kontları?»

Hobbs öfkeyle cevap verdi. «Hayır... Ne münasebet. Onlardan birini şurada yakalamak isterdim. İnsanlara eziyet eden bu yaratıkların bisküvi kutularının arasında oturmalarına izin veremem!»

Cedric kontların haline acımıştı doğrusu. «Aklı başında insanlar olsalar, böyle kontluk yapmaya filan kalkışmazlardı belki,» dedi.

Bay Hobbs, «Öyle mi sanıyorsun?» diye bağırdı. «Onlar kont oldukları için çok seviniyorlar. Kanlarına işlemiş bu. Bana sorarsan onların hepsi de kötü insanlar.»

Bakkalla çocuk ateşli ateşli konuşurlarken Mary dükkândan içeriye girdi. Cedric onun şeker almaya geldiğini sandı. Ama Mary bir şey almak niyetinde değildi. Rengi uçmuştu. Gözleri heyecandan parlıyordu. Cedric, «Alışveriş mi yapacaksın?» diye sordu.

Mary kaşlarını kaldırdı. «Hayır. Garip bir şey oldu da...»

Çocuk telaşla, «Yoksa güneş yüzünden Canım'ın başı mı ağrıyor?» dedi.

Anlaşılan böyle bir şey yoktu. Mary çocuğu elinden tutarak dükkândan çıkardı. Eve döndükleri zaman kapıda bir otomobilin dur-

duğunu gördüler. Hem küçük konuk odasında da biri vardı. O adam annesiyle konuşuyordu. Mary çocuğu hemen yukarıya çıkardı. En güzel yazlık elbisesini giydirdi. Belinde kırmızı kemeri olan krem rengi flanel elbise Cedric'e pek yakışmıştı. Mary onun altın buklelerini de taradı.

Çocuk, Mary'nin, «Lord ha?» diye söylendiğini duydu. «Soylular. Ay!.. Lord ha?.. Ne kötü talihimiz varmış!»

Çocuk bu sözlerden bir şey anlamamıştı. Mary'ye sorduğu sorulara da yanıt alamadı. Sonunda annesinin bu heyecan verici durumu kendisine açıklayacağını düşündü. Onun için de Mary'nin kendi kendine ahlayıp oflamasına ses çıkarmadı.

Cedric giyininçe koşarak merdivenlerden inip konuk odasına girdi. Kemikli yüzlü, ince uzun bir adam koltuklardan birinde oturuyordu. Annesi ise ayakta durmaktaydı. Rengi uçmuştu, gözleri de yaşlıydı.

Kadıncağız, «Ah, Cedric!» diye bağırarak yaklaştı. Oğlunu kollarının arasına alıp öptü. Kaygılandığı, hatta korktuğu belliydi, «Ah, sevgili Cedric!»

Uzun boylu adam koltuktan kalkarak dikkatle Cedric'i süzmeye başladı. Bir yandan da kemikli parmaklarıyla çenesini kaşıyordu. Gördüklerine memnun olmuş gibiydi.

Sonunda, «Demek böyle...» diye mırıldandı. «Demek Küçük Lord Fauntleroy bu...»

CEDRİC'İN DOSTLARI

Bu olayı izleyen hafta boyunca Cedric'den daha şaşkın bir çocuk bulunamazdı. İnanılmayacak, garip bir haftaydı bu. Bir kere annesinin anlattığı öykü çok tuhaftı. Cedric bunu iyice anlayabilmek için iki üç kez dinlemek zorunda kaldı. Bay Hobbs'un buna ne diyeceğini de bilemiyordu. Öykü kontlarla ilgiliydi. Ömründe hiç görmediği büyükba-

bası bir konttu. Eğer attan düşüp ölmeseydi büyük amcası da kont olacaktı. Onun ölümünden sonra kontluk sırası ikinci amcasına gelmişti. Ama o da Roma'da birdenbire ateşli bir hastalığa yakalanıp ölmüştü. Cedric'in babası yaşasaydı, bu durumda kontluk ona geçecekti. Ne var ki, üç kardeş de göçüp gitmişti işte. Büyükbabası öldükten sonra Cedric onun yerine kont olacaktı. Ama daha şimdiden Lord Fauntleroy sayılıyordu.

Çocuk bu öyküyü ilk kez dinlediğinde yüzü bembeyaz oldu. «Ah Canım!» dedi. «Ben kont olmak istemiyorum. Arkadaşlarımdan hiçbiri kont değil. Ben de olmasam? Şart mı bu?»

Ama bu işten kurtuluş yoktu anlaşılan. O gece açık pencerenin önünde oturup yoksul semtin sokağına bakarlarken, annesi ona her şeyi anlattı. Cedric alçak bir tabureye oturmuş ve iki eliyle dizini tutmuştu. Böyle oturmayı pek severdi. Düşünmeye çalışırken epey yorulmuş olacaktı ki, yanakları iyice pembeleşmişti. Büyükbabası onu İngiltere'ye çağırıyordu. Annesi de gitmesi gerektiğini söylemekteydi.

Kadın acı dolu gözlerini sokağa dikerek, «Gitmen gerek yavrum,» diye devam etti. «Baban da böyle olmasını isterdi, Cedric. Anayurdunu çok severdi. Hem küçük bir çocuğun anlayamayacağı, önemli birçok şey daha var. Seni yollamazsam bencillik etmiş olurum. Ben bencil bir anne değilim. Büyüyüp bir erkek olduğun zaman bu nedenleri iyice anlayacaksın yavrum.»

Cedric üzgün üzgün başını salladı. «Bay Hobbs'dan ayrılacağım için çok üzgünüm. Beni özleyecek. Ben de onu özleyeceğim tabii. Bütün arkadaşlarımı özleyeceğimi de biliyorum.»

Ertesi gün Dorincourt kontunun avukatı olan Bay Havisham onları görmeye geldiğinde, küçük Cedric epey şey öğrenmişti. Yaşlı kont küçük torunu Lord Fauntleroy'u alması için avukatını İngiltere'den yollamıştı. Büyüyünce orada burada şatoları, geniş arazileri, maden ocakları, malikâneleri ve kiracıları olacaktı. Ama bütün bunlar çocuğu sevindirmeye yetmemişti. O daha çok arkadaşı Bay Hobbs'u düşünerek üzülüyordu. Kahvaltısını eder etmez de arkadaşını görmek için dükkâna gitti.

Bay Hobbs dükkânında oturmuş, sabah gazetesini okuyordu. Çocuk ağırbaşlı bir yetişkin gibi ona yaklaştı. Yol boyunca bu felaketi dostu Bay Hobbs'a nasıl açması gerektiğini düşünmüştü.

Hobbs, «Günaydın,» dedi.

Cedric içini çekti. «Günaydın.»

Her zamanki gibi yüksek tabureye çıkıp oturmadı. Bir bisküvi sandığının üstüne ilişti ve ellerini dizinin üstünde kenetledi. Sesi sedası çıkmıyordu. Bu sessizliğe bir anlam veremeyen Bay Hobbs, soru sorar gibi gazetesinin üstünden çocuğa baktı. Sonra, «Günaydın,» diye tekrarladı.

O arada Cedric de bütün cesaretini topladı ve konuşmaya başladı. «Bay Hobbs... Dün sabah sizinle konuştuğumuz şeyleri hatırlıyor musunuz?»

Bay Hobbs kaşlarını kaldırdı. «Evet... Sanırım seninle İngiltere'den söz ediyorduk.»

Cedric başını salladı. «Evet, öyle. Ama ben Mary'nin dükkâna geldiği zamanı söylüyorum. Hani Mary beni almak için buraya gelmişti ya...»

Bakkal düşünceli düşünceli kafasının arkasını kaşıdı. «Tamam... O sırada Kraliçe Viktorya ve soylu kişilerden söz ediyorduk.»

Cedric çekine çekine, «Evet,» diyebildi. «O arada kontların da sözü geçmişti. Hatırlıyorsunuz, değil mi?»

Hobbs başını salladı. «A, evet evet... Biraz da kontlardan söz etmiştik. Hatırladım şimdi!»

Kısa bir sessizlik oldu. Sonunda Cedric cesaretini toplayarak devam etti. «Bay Hobbs... Kontların dükkânınızda bisküvi kutularının arasında oturmalarına izin vermeyeceğinizi söylemiştiniz.»

Bakkal kararlı ve gür bir sesle, «Doğru!» diye bağırdı. «Doğru! Bu sözlerimde içtendim. Hiçbir kont bunu yapmaya cesaret edemez. Hele buraya gelip kutuların arasında oturmayı bir denesinler bakalım. Günlerini görürler!»

Cedric içini çekti. «Bay Hobbs... Onlardan biri bisküvi sandığının üstünde oturuyor şimdi.»

Bakkal neredeyse sandalyesinden fırlayacaktı. Olanca sesiyle haykırdı. «Neeee!»

Küçük çocuk korka korka, «Evet,» dedi. «Evet, ben de bir kontum... Daha doğrusu kont olacağım. Sizi kandırmak istemedim, Bay Hobbs.»

Hobbs dehşete kapılmıştı. Yerinden fırlayarak duvarda asılı olan dereceye baktı. «Bana kalırsa senin başına güneş geçti, yavrum... Evet, bugün hava çok sıcak! Kendini nasıl hissediyorsun bakayım? Ağrın sızın var mı? Kendini böyle hissetmeye ne zaman başladın?»

Cedric, «Teşekkür ederim,» diye mırıldandı. «İyiyim ben. Yani bir şeyim yok. Kafama güneş geçmedi. Bunun doğru olduğunu söylemek zorundayım, Bay Hobbs. Ne kadar üzüldüğümü bilemezsiniz. Dün Mary bu yüzden dükkâna geldi. Beni eve götürdü. Bay Havisham durumu anneme anlatıyordu. Bay Havisham büyükbabamın buraya yolladığı avukatmış. İşte böyle.»

Hobbs sandalyesine çöktü. Cebinden çıkardığı mendille yüzünü kurulamaya başladı. Cedric üzgün üzgün ona bakıyordu. Bakkal, «Birimizden birimizin başına güneş geçmiş olması gerek,» diye homurdandı.

Küçük çocuk yine içini çekti. «Hayır, böyle bir şey yok. Bu kötü duruma dayanmaya çalışacağız, Bay Hobbs. Dediğim gibi, Bay Havisham tâ İngiltere'den kalkıp buraya gelmiş. Onu büyükbabam göndermiş.»

Bakkal kulaklarına inanamıyordu. Çıldırdığını düşünerek, karşısında oturan küçük çocuğun masum ve ciddi yüzüne baktı.

«Senin büyükbaban kim?»

Cedric ciddi bir tavırla elini cebine soktu. Dikkatle bir kâğıt parçası çıkardı. Bunun üstüne kendi biçimsiz yazısıyla bir şeyler yazmıştı.

«Büyükbabamın adı aklımda kalmadığı için yazdım,» diye yanıt verdi. Sonra yüksek sesle ağır ağır okudu. «John Molyneux Errol, Do-

rincourt kontu. İşte büyükbabamın adı bu. Bir şatoda oturuyor... Daha doğrusu iki üç şatoda oturuyormuş. Öyle sanıyorum. Babam onun en küçük oğluymuş. Babam ölmeseydi benim lord ya da kont olmama gerek kalmayacaktı. Çünkü o zaman babam kont olacaktı. Aslında iki ağabeyi ölmeseydi babam da kont olmayacaktı. O zaman büyükbabamın yerine amcalarından biri geçecekti. Ama amcalarım da ölmüş... Babam da öldü. Şimdi benden başka kimse yok... Yani ailede başka erkek çocuk yok. Onun için benim kont olmam gerekiyor. Büyükbabam İngiltere'ye gitmem için bana haber göndermiş. İşte durum böyle, Bay Hobbs.»

Bay Hobbs, «A... adın?» diyebildi. «Senin adın neydi bakalım?»

Çocuk başını kaldırdı. «Cedric Errol, Lord Fauntleroy. Gelen avukat... yani Bay Havisham öyle söyledi. Ben konuk odasına girdiğim zaman, 'Demek küçük Lord Fauntleroy bu,' dedi.»

Hobbs, «Tuh be!» diye bağırdı.

Çocukcağız üzgün üzgün ona baktı. Sonra, «İngiltere buradan çok uzak, değil mi?» diye sordu.

Hobbs başını salladı. «İngiltere'ye gitmek için Atlantik Okyanusunu geçmek gerek.»

Bu haber de çocuğu üzmüştü. «En kötü tarafı da bu,» diye mırıldandı. «Belki de sizi uzun zaman göremeyeceğim. Bunu düşünmek bile istemiyorum, Bay Hobbs.»

Bakkal da ciddi ciddi cevap verdi. «En iyi dostların da bazen ayrılmaları gerekir.»

Cedric yaşlı gözlerle sevgili dostuna baktı. «Biz uzun yıllardan beri arkadaşız değil mi?»

«Sen doğduğundan beri,» diye mırıldandı Bay Hobbs. «Dadın seni arabayla sokağa ilk kez çıkardığında henüz altı haftalıktın.»

Çocuk içini çekti. «Ah! O zamanlar bir kont olacağım aklıma bile gelmezdi.»

Bakkal duruma bir çare bulmaya uğraşıyordu. «Bu işten kurtulmanın çaresi yok mu?»

Cedric, «Korkarım, olanaksız bu,» diye yanıt verdi. «Annem İngiltere'ye gitmem gerektiğini söyledi. Babam böyle davranmamı istermiş. Mutlaka kont olmam gerekiyorsa, yapabileceğim bir tek şey var: İyi bir kont olmaya çalışacağım. Öyle çevresindekileri ezen biri olmayacağım. Hem Amerika'yla bir daha savaşmak gerekirse bunu da önlemeye çalışacağım. Bunlardan emin olabilirsiniz.»

Çocuğun Bay Hobbs'la konuşması uzun sürdü. Çok da ciddi bir konuşmaydı bu. İlk şaşkınlığı geçen Bay Hobbs çocuğun sandığı gibi öfkelenmedi. Bu duruma katlanabilmek için elinden geleni yapıyordu. Bu arada küçük çocuğa birçok da soru sordu. Ama Cedric soylularla ilgili soruları yanıtlayacak durumda değildi. O zaman Bay Hobbs kendi sorduklarını kendi yanıtlamaya başladı. Lordlar, kont ve markiler hakkında epey şey duymuştu. Onun için de uzun uzun soylulardan söz etti. Bazı fikirleri o kadar garipti ki, avukat Bay Havisham bu sözleri duysa herhalde epey şaşırırdı.

Burada Bay Havisham'ı şaşırtan pek çok şey vardı zaten. Bütün ömrü İngiltere'de geçmişti. Amerikalılara ve Amerikan alışkanlıklarına yabancıydı. Tam kırk yıldan beri Dorincourt kontunun yasal işlerine bakıyordu. Kontun şahane malikânelerini, büyük servetini ve ailenin önemini çok iyi biliyordu.

Dorincourt kontunun isteğiyle ileride bu ünlü adı taşıyacak ve büyük bir servete konacak olan çocukla ilgilenme işini üstüne almıştı. Avukat için çocuk sadece bir iş konusuydu. Hepsi o kadar. Bay Havisham yaşlı kontun büyük oğulları yüzünden düşkırıklığına uğradığını biliyordu. Kont, «Oğlumla evlenen o adi Amerikalı kadın,» diyordu. «Cedric'in kont oğlu olduğunu bildiği için onu kandırıp evlendi.»

Yaşlı avukat da kontun bu sözlerinin doğru olduğuna inanıyordu. Çünkü ömrü, para canlısı ve bencil kişilerin arasında geçmişti.

Bay Havisham çocuğun ve annesinin nasıl birileri olduğunu düşünmüştü uzun uzun. Açıkçası onları görmekten çekiniyordu. Uzun yıllardan beri işlerine baktığı soylu aileyle gururlanırdı. Onun için de karşısına para düşkünü, bayağı bir kadın çıkmasından korkuyordu.

Mary onu küçük konuk odasına aldığı zaman, avukat çevresini dikkatle gözden geçirdi. Sade, ama güzel döşenmişti. Ancak zevkli bir kadın bir odayı böyle döşeyebilirdi.

Şimdilik hiç de fena değil, diye düşündü. Hoş belki de bu odayı kadın değil, yüzbaşı böyle döşetmiştir. Zevkli olan yüzbaşıdır belki de.

Ama Bayan Errol odaya girince avukat yanıldığını hisseder gibi oldu. Bu odayı yerleştiren bu genç kadındı herhalde. Genç kadın vücudunu saran sade siyah bir elbise giymişti. Yedi yaşında bir çocuğun annesinden çok, genç bir kıza benziyordu. Yüzünde hüzünlü bir ifade vardı. İri kahverengi gözleri de üzüntü doluydu. Kocası öldüğünden beri böyleydi. Cedric annesinin bu haline alışmıştı. Ancak onunla oynarken, konuşurken ya da pek de beceremediği uzun kelimeleri söylerken, annesinin yüzündeki bu hüzünlü ifade kayboluyordu. Oysa Hobbs'la tartışmaya alışık olan çocuk, böyle uzun kelimeler ve süslü cümleler kullanmayı seviyordu. Annesinin bunlara gülmesine bir anlam veremiyordu. Ama onu güldürebildiği için de çok mutluydu...

Yaşlı avukat, karşılaştığı kişilerin karakterini çabucak anlayabilen biriydi, Cedric'in annesini görür görmez, ihtiyar kontun büyük bir hata yapmış olduğunu anladı. Karşısındaki kadın para düşkünü, bencil ve bayağı biri değildi. Bay Havisham hiç evlenmemişti, âşık da olmamıştı. Ama bu mahzun bakışlı, tatlı sesli, güzel genç kadının Yüzbaşı Errol'la onu çok sevdiği için evlendiğini sezdi.

Kadının kendisine zorluk çıkarmayacağını hissedince rahatlamıştı. Böyle nazik bir kadının oğlu olan Lord Fauntleroy da soylu ailenin başına iş açmazdı herhalde.

Gelişinin nedenini kadına anlatınca Bayan Errol'un yüzü bembeyaz kesildi.

«Ah!» dedi. «Oğlumu benden ayıracak mısınız? Biz birbirimizi o kadar çok seviyoruz ki! Oğlumun beni ne kadar mutlu ettiğini bilemezsiniz! Hayatta ondan başka kimsem yok. Ona iyi bir anne olabilmek için elimden geleni yaptım.» Genç kadının tatlı sesi titremeye başlamıştı. Güzel gözlerine de yaşlar dolmuştu. «Çocuğumun benim için ne büyük anlam taşıdığını bilemezsiniz!»

Avukat bu durumdan rahatsız olmuştu. Birkaç kez hafifçe öksürdü. «Size bu konuyu açıklamam gerek, Bayan Errol. Dorincourt kontu sizden pek hoşlanmıyor. Oldukça yaşlı bir adamdır. Ayrıca hakkınızda bazı kararlara varmış. Onu fikrinden caydırmaya olanak yok gibi... Kont Amerika'dan ve Amerikalılardan hiç hoşlanmazdı. Bu yüzden de oğlu bir Amerikalıyla evlenince çok öfkelendi. Size böyle tatsız bir haber getirdiğim için beni bağışlayın. Ama kont sizi görmek istemiyor.»

Yaşlı avukat kadının ses çıkarmadığını görünce sözlerine devam etti. «Kontun planını size anlatayım. Lord Fauntleroy'un istediği şekilde yetiştirilmesini istiyor. Çocuğun eğitimiyle ve yetiştirilmesiyle kendisi ilgilenecek. Onun için oğlunuz büyükbabasının yanında oturacak. Kontun birkaç şatosu ve malikânesi var. Ama en çok Dorincourt Şatosunu sever. Zamanının çoğunu da orada geçirir. Kontta damla hastalığı var, çok ağrı çekiyor. Bu yüzden fazla dolaşmaz. Zaten Londra'yı da sevmez. Yani Lord Fauntleroy daha çok Dorincourt Şatosunda oturacak.»

Genç kadın iri gözlerini avukata dikmiş, kaygıyla dinliyordu. Avukat, «Kont sizi de düşündü,» dedi. «Court villasına yerleşeceksiniz. Çok güzel bir yerdir. Hem şatodan da pek uzak değildir. Ayrıca kont size dolgun bir aylık verecek. Lord Fauntleroy villaya gelip sizi görebilecek. Kont buna izin veriyor. Yalnız bir koşulu var. Siz oğlunuzu ziyaret etmeyeceksiniz. Şatonun bahçe kapısından bile geçmeyeceksiniz. Emin olun, efendim, oğlunuzdan ayrılacak değilsiniz. Koşullar da pek sert değil. Bilin ki, koşullar çok daha başka türlü olabilirdi. Lord Fauntleroy'un oturacağı yer, çevresi ve göreceği eğitim onun için çok yararlı olacaktır. Bunun ne kadar önemli olduğunu siz de anlıyorsunuz sanırım.»

Genç kadın avukata bakarak, «Eşim Yüzbaşı Errol doğduğu yeri... Dorincourt'u çok severdi,» diye mırıldandı. «İngiltere'yi de... İngiliz olan her şeyi çok severdi. Evinden, vatanından ayrılmak eşimi her zaman üzdü. Eviyle ve adıyla gururlanırdı. Bunu iyi biliyorum.» İçini çekerek sustu.

Tekrar konuşmaya başladığı zaman sesi kararlıydı. «Eşimin isteğini biliyorum. Oğlunun o güzel şatoda büyümesini ve iyi bir eğitim görmesini isterdi. Evet, oğlumun gelecekteki görevine ve adına uygun bir biçimde yetiştirilmesi gerek.»

Bayan Errol masaya yaklaşarak Bay Havisham'a baktı. «Kocamın bunları istediğinden eminim. Hem böylesi küçük oğlum için daha iyi olacak... Biliyorum... Yani... kontun oğlumu benden soğutmaya çalışmayacağından eminim. Böyle bir şey yapacak kadar kalpsiz olamaz. Zaten Dorincourt kontu böyle bir şeye kalkışacak olsa bile, küçük oğlum tıpkı babasına benzer. Onu bu biçimde etkilemek, ona böyle bir kötülük yapmak imkânsızdır. Sevgi dolu, sadık bir çocuktur. İyi kalplidir. Beni görmese bile sevmekten vazgeçmeyeceğinden eminim. Birbirimizi görebileceğimize göre, pek acı çekeceğimi sanmıyorum zaten.»

Yaşlı avukat, bu kadın kendi çıkarını hiç düşünmüyor, diye kafasından geçirdi. Şimdiye kadar kendisi için hiçbir şey istemedi.

Sonra nazik bir tavırla başını salladı. «Oğlunuzu bu denli düşündüğünüz için sizi kutlarım. Oğlunuz büyüdüğünde bunun için size teşekkür edecektir. Lord Fauntleroy'a çok iyi bakılacağından emin olabilirsiniz. Onun mutlu olmasını sağlamak için her şey yapılacaktır. Siz oğlunuzun sağlığını ve mutluluğunu nasıl düşünüyorsanız, Dorincourt kontu da torununun rahatını aynı ölçüde düşünecektir.»

Mahzun yüzlü, güzel genç kadın, «İnşallah,» diye mırıldandı. «Büyükbabası Ceddie'yi sever... Oğlum Cedric'i Ceddie diye çağırırım ben. Oğlum insanlara çok bağlıdır; sevmediği kimse yoktur. Herkes de oğlumu sever.»

İhtiyar avukat hafifçe öksürdü. Birdenbire gözlerinin önünde Dorincourt kontu belirmişti. Damla hastalığı yüzünden acı çeken, huysuz ihtiyar lordun kimseyi sevebileceğini sanmıyordu. Ama tek vârisi olan ve ileride yerine geçecek olan çocuğa iyi davranmaya çalışacaktı. Böyle yapması gerektiğini biliyordu. Avukat çocuğu da merak etmekteydi. Ceddie lordluğa yaraşır, iyi ve terbiyeli bir çocuksa, herhalde ihtiyar kont onunla gurur duyacaktı.

Artık her şey yolunda gideceğe benziyordu. Ama Bayan Errol hizmetçisi Mary'ye çocuğu bulup getirmesini söyleyince yaşlı avukat fena halde şaşırdı. Çünkü Mary çocuğun nerede olduğunu açıklamaya başlamıştı. «Onu hemen bulup getiririm, hanımefendi. Şimdi Bay Hobbs'un bakkal dükkânındadır. Yüksek tabureye oturmuş, bakkalla politika tartışıyordur.»

Avukat bir an kulaklarına inanamadı. Bayan Errol, «Bay Hobbs oğlumu doğurduğundan beri tanır,» diye açıkladı. «Oğluma çok iyi davranıyor. Aralarında büyük bir dostluk var. Birbirlerini çok sevdiklerini biliyorum.»

Bay Havisham arabayla geçerken köşede gördüğü bakkal dükkânını hatırladı. Birdenbire tedirgin olmuştu. İngiltere'de soyluların çocukları bakkallarla dostluk etmezlerdi. Bu durum avukata çok garip gelmişti. Kendi kendine, çocuk terbiyesizse yandık, dedi. Belki de sıradan insanlardan hoşlanan kaba saba bir çocuktur. Zaten ihtiyar kont iki büyük oğlundan epey çekti. Onlar da böyle dostluklara düşkündüler. Acaba bu çocuk da amcalarına mı çekti? Babası gibi kibar ve nazik olacağı yerde amcaları gibi serseri ruhlu mu?

Bu düşüncesini gizleyerek Bayan Errol'la nazik nazik konuşmaya devam etti. İçin için de gelecek olan çocuğu merak ediyordu. Sonunda kapı açıldı ve çocuk içeri girdi. Bay Havisham ona bakmadan önce bir an durakladı. Adeta göreceğinden korkuyordu. Cedric nasıl bir çocuktu?

Sonra kendisini zorlayarak başını çevirdi. Çocuk koşarak gelip annesinin kollarına atılmıştı. Bay Havisham onu görünce birdenbire heyecanlandı. İçi rahatlamıştı artık. Şimdiye kadar gördüğü çocukların en sağlıklısı ve güçlü kuvetlisiydi. Dahası Lord Fauntleroy dikkat çekecek kadar güzeldi. Vücudu sağlam, biçimli ve çevikti. Yüzü ise çok sevimliydi. Büyük bir erkek gibi başını dimdik tutuyor, kendinden emin bir tavırla yürüyordu. Babasına o kadar benziyordu ki, yaşlı avukat şaşırdı. Babasının sarı saçlarını ve annesinin iri kahverengi gözlerini almıştı. Masum, ama korkusuz gözlerdi bunlar. Çocuk ömründe hiçbir şeyden korkmamış ve korkmayacakmış gibi bakıyordu.

Şimdiye kadar gördüğüm en güzel çocuk, diye düşündü. Kibar ve terbiyeli olduğu da her halinden belli. Çocuğa bakarak hafifçe gülümsedi. «Demek küçük Lord Fauntleroy bu.»

O günden sonra da Lord Fauntleroy'u sık sık gördü. Ömründe ilk kez bir çocukla ilgileniyordu. Belki de Lord Fauntleroy'un geleceğiyle ilgilendiği için küçük Ceddie'ye dikkat etmeye başlamıştı. Nedeni ne olursa olsun Bay Havisham, Cedric'le yakından ilgileniyordu.

Cedric bunun farkında bile değildi. O her zamanki gibi davranıyordu. Zaten çok dürüst olan çocuğun başka türlü hareket etmesine de olanak yoktu. Tanıştıkları gün Cedric son derece nazik bir tavırla Bay Havisham'ın elini sıktı ve ona dostça gülümsedi. Avukatın sorduğu birçok soruyu da cevaplandırdı. Bay Hobbs'la yaptığı gibi avukata da içten ve dürüst yanıtlar verdi.

Çocuk ne utangaçtı, ne de küstah. Bay Havisham annesiyle konuşurken onun tıpkı bir yetişkin gibi konuşmayı dikkatle izlediğini gördü.

Genç kadına bakarak, «Oğlunuz epey olgun bir çocuğa benziyor,» dedi.

Kadın hafifçe gülümsedi. «Bazı konularda öyle. Çok zeki olduğunu söylemeliyim. Yeni şeyleri çabucak öğrenebiliyor. Dostlarının çoğu da büyükler. Uzun kelimelere ve zor cümlelere bayılıyor. Gazete ve kitaplarda okuduğu büyük kelimeleri gelip bana tekrarlıyor.»

Bu sözler avukatın hoşuna gitmişti.

Bayan Errol devam etti. «Çocuk oyunlarına da bayılır. Bana kalırsa çok zeki, ama zaman zaman tam anlamıyla küçük bir çocuk oluyor.»

Avukat Havisham genç kadın ve oğluyla biraz daha konuştuktan sonra izin isteyip kalktı.

Ertesi gün Lord Fauntleroy'a rastladığı zaman annesinin sözlerini hatırladı. Arabasıyla köşeyi dönünce kaldırımda bir grup çocuk görmüştü. Hepsi de heyecanlıydı. İçlerinden ikisi yarışacaklardı anlaşılan. Avukat dikkat edince çocuklardan birinin lord hazretleri olduğunu anladı. O da bağırıp gülüyordu.

Lord Fauntleroy arkadaşıyla yan yana duracak biçimde bacağını ileriye attı. Yarış hakemi, «Bir!» diye haykırdı. «Hazır olun! İki! Dikkat! Üç! Tamam!»

İki çocuk koşmaya başladılar. Bay Havisham heyecanla başını arabanın penceresinden çıkarmış olduğunu farketti. Anlayamadığı garip bir meraka kapılmıştı. Gözlerini çocuğun hafifçe kızarmış bacaklarından ayıramıyordu. Küçük lord son hızla gidiyordu Küçük yumruklarını sıkmış, esen rüzgâra aldırmadan koşuyor, koşuyordu.

Çocuklar da oldukları yerde zıplayarak, «Yaşa Cedric Errol!» diye bağırıyorlardı. «Yaşa Billy William! Yaşa Ceddie! Yaşa Billy! Yaşa! Yaşa!»

Yaşlı avukat da dikkatle yarışı seyrediyordu. Sanırım bizim lord kazanacak, dedi içinden. Gözlerini Cedric'in kızarmış bacaklarından alamıyordu. Esmer bir çocuk olan Billy William arkadaydı. O da bütün gücünü kullanıyordu. Ama hızla koşmasına karşın Cedric'in gerisinde kalmıştı.

Bekleşen çocuklar yine olanca sesleriyle bağırmaya başladılar. Bir yandan da zıp zıp zıplıyorlardı. Geleceğin Dorincourt Lordu büyük bir hamleyle ileri atılmış ve köşedeki elektrik lambasına elini değdirmişti. Billy William ancak birkaç saniye sonra soluk soluğa bu direğe ulaşabildi.

Küçük çocuklar, «Yaşasın Ceddie Errol!» diye bağırdılar. «Yaşasın Ceddie Errol!»

Bay Havisham başını içeriye çekerek arkasına yaslandı. Kendi kendine gülümseyerek, «Aferin Lord Fauntleroy,» diye mırıldandı.

Arabasını Bayan Errol'un evinin önünde durdurduğu sırada, kazanan ve yenilen çocuklar arkalarında arkadaşlarıyla geliyorlardı. Cedric, Billy Williams'la yan yana yürüyordu. Küçük yüzü kızarmış, altın rengi bukleleri terli alnına yapışmıştı. Büyük adamlar gibi ellerini ceplerine sokmuştu.

Arkadaşının yenilmesine üzülmüştü. Onun için de çocuğu avutmaya çalışıyordu. «Anlayacağın,» diyordu. «Bacaklarım daha uzun olduğu için ben kazandım. Sen daha iyi koşuyordun. Ama benim bacaklarım daha uzun. Evet, nedeni bu olmalı. Zaten ben senden üç gün büyüğüm. Bu da benim daha kolaylıkla koşmamı sağladı.»

Bu sözler Billy William'ın neşelenmesini sağlamıştı. Çocuğun asık suratında bir gülümseme belirdi. Sonra da yarışı kaybetmemiş de kazanmış gibi cakalı cakalı yürümeye başladı. Ceddie Errol'da çevresindeki kişileri rahat ettiren bir şeyler vardı. Yarışı kazanmasına sevinmiş, ama aynı anda kaybeden arkadaşının kendisi gibi mutlu olmadığını düşünmüştü. Başka koşullarda arkadaşının yarışı kazanacağını ona anlatmak istemişti. Bunu da başarmıştı.

O sabah Bay Havisham, yarışı kazanan küçük Cedric'le epey uzun bir konuşma yaptı. Çocuğun bazı sözleri yaşlı adamın öyle hoşuna gitti ki, dayanamayarak hafifçe gülümsedi. Birkaç kere de kemikli parmaklarıyla çenesini kaşıdı.

Bayan Errol her zamanki gibi nazikti. Bir ara onu dışarıya çağırdılar. Kadın küçük konuk odasından çıkınca avukatla Cedric baş başa kaldılar.

Bay Havisham önce bu çocuğa neler söylemesi gerektiğini düşündü. Yaşlı adam çocuklarla arkadaşlık etmeye alışık değildi. Sonunda Cedric'i gelecekte karşılaşacağı durumlara hazırlamasının doğru olacağına karar verdi. Evet, ona büyükbabasından söz etmesi yerinde olacaktı. Küçük Cedric karşılaşacağı büyük değişiklikler hakkında fikir edinmeliydi.

Cedric'in İngiltere'deki yaşam hakkında hiçbir şey bilmediğinin farkındaydı. Orada yaşayacağı büyük şatoyu da tahmin edemezdi tabii. O kocaman yerde annesiyle birlikte oturamayacağının bile farkında değildi henüz. Avukat Bayan Errol'la konuşmuştu. Çocuğu duruma alıştırdıktan sonra bu haberi vermeyi uygun bulmuşlardı. İkisi de Cedric'in annesinden ayrılmak istemeyeceğini biliyorlardı.

Ceddie dikkatle yaşlı adama bakıyordu. Annesi odadayken de gözlerini Bay Havisham'dan ayırmamıştı. O odadan çıktıktan sonra da, saygılı ve düşünceli bir tavırla adamı süzmeye devam etti. Bayan Errol'un ayrılmasıyla odada kısa bir sessizlik olmuştu. Cedric karşısındaki yaşlı adamı incelerken, Bay Havisham da küçük lordu incelemekteydi. Çocuğa ne söyleyeceğini hâlâ bilemiyordu. Kendisi gibi ciddi bir avukat kısa pantolon, kırmızı uzun çorap giyen, yarışlar kazanan küçük bir çocuğa ne diyebilirdi? Üstelik bu çocuğun ayakları yere bile değmiyordu henüz.

Derken Cedric birdenbire konuşmaya başladı. Böylece yaşlı avukat da rahat bir soluk aldı.

Çocuk, «Biliyor musunuz?» dedi. «Ben kontun ne olduğunu henüz pek anlayamadım.»

«Anlayamadın mı?»

Ceddie, «Evet,» diye yanıt verdi. «Bir çocuk ileride kont olacaksa bunun ne olduğunu bilmelidir sanırım. Öyle değil mi? Siz ne dersiniz efendim?»

Avukat başını salladı. «Doğru... Doğru.»

Ceddie son derece saygılı bir tavırla devam etti. «Bunun yararlı olacağına inanıyorum.»

«Öyle.»

«Lütfen bunu bana anlatır mısınız? Her şeyden önce insanın nasıl kont olduğunu öğrenmeliyim. İnsanı kim kont yapar?»

Bay Havisham rahatlamıştı. Hafifçe gülümseyerek yanıt verdi. «Bir kimsenin kont olması kral ya da kraliçeye bağlıdır. Vatanına büyük yararlılıkta bulunanları kont yaparlar.»

Cedric'in gözleri parladı. «Anlıyorum! Yani tıpkı cumhurbaşkanı gibi bir şey bu.»

Bay Havisham, «Ya, öyle mi?» diyerek dudak büktü. «Sizler bu yüzden mi cumhurbaşkanını seçimle başa getiriyorsunuz?»

Çocuk iyi bildiği bu konuyu anlatmak istedi. «Evet. Bir insan çok iyiyse ve çok da bilgiliyse cumhurbaşkanı seçilir. Seçildiği zaman da fener alayları düzenlenir. Geçit resmi yapılır, bando da marşlar çalar. Herkes uzun uzun konuşur. Ben de ileride cumhurbaşkanı olabileceğimi düşünürdüm. Evet, böyle olacağını sanıyordum. Ama kont olabileceğim hiç aklıma gelmemişti doğrusu.»

Cedric yaşlı adamın yüzüne baktı. Sonra kontluğu reddetmenin kabalık olacağını düşünerek telaşla ekledi. «Doğrusunu isterseniz bu konuda bilgim yoktu. Eğer kontları tanısaydım, herhalde ileride ben de kont olmak isterdim.»

«Kontluk devlet başkanı olmaktan epey farklıdır.»

Bu sözler Cedric'i büsbütün meraklandırdı. «Öyle mi?» diye sordu. «Nasıl oluyor bu? Yoksa kontlar için fener alayları düzenlemiyorlar mı?»

Bay Havisham, «Bir kont çok önemli bir insandır,» dedi.

Küçük çocuk hayretle gözlerini iri iri açtı. «Ama bir devlet başkanı da çok önemlidir. Başkan seçildiği zaman fener alayının uzunluğu beş kilometreydi. Ayrıca renk renk havai fişekleri de attılar. Görmenizi isterdim. Sonra bandolar çok güzel parçalar çaldı. Bay Hobbs geçit resmini görmem için beni oraya götürdü.»

Avukat durumu nasıl anlatacağını bilemiyordu. «Bir kont çoğunlukla köklü bir ailedendir.»

Cedric bu sözleri anlamamıştı. Merakla sordu. «Kont neredendir dediniz?»

«Kontlar çoğunlukla eski ailelerdendirler. Çok ama çok eski ve soylu aileler.»

«Ya!» Cedric ellerini önemli bir adam gibi ceplerine sokarak arkasına yaslandı. «Şimdi anlıyorum. Demek kontlar da parkta rastladığım o yaşlı elmacı kadın gibi. O kadının da çok eski bir aileden olduğunu söyleyebilirim. Kadıncağız o kadar yaşlı ki, ayağa kalkabilmesine bile şaşıyorum. En az yüz yaşında var sanırım. Ama hava yağmurlu olduğu zaman bile onu parkta elma satarken görüyorum. Doğrusunu isterseniz o kadına çok acıyorum. Arkadaşlarım da öyle. Evet yoksul ve eski aileden olan insanlara çok acıyorum. Kadıncağız bu eskiliğin kemiklerine kadar işlediğini söylüyor. Üstelik yağmur yağdığı zamanlar bu yüzden kemikleri daha fazla sızlıyormuş.»

Bay Havisham karşısında oturan çocuğun masum ve ciddi yüzüne bakarken ne diyeceğini bilemedi. Yine kısa bir sessizlik oldu. Sonra yaşlı adam, «Korkarım söylediklerimi tam anlayamadın,» dedi. «Ben çok eski ailelerden söz ettim. Yaşlılıktan değil. Beni iyi dinle. Örneğin bir aile yüzyıllar boyunca tanınır. Dünyada herkes bu ailenin adını bilir. Bu kişiler tarihe geçmiştir. Şimdi anladın mı, yavrum?»

Ceddie ciddi ciddi başını salladı. «Yani tıpkı George Washington gibi. Doğduğumdan beri onun adını biliyorum. Anladığıma göre benden önce... çok önce de bilinirmiş bu ad. Bay Hobbs bu adın hiçbir zaman unutulmayacağını söyledi. Evet, böyle. Bunun nedeni de, bağımsızlığın ilan edildiği Dört Temmuz tarihi tabii. Anlayacağınız, George Washington çok cesur bir adammış.»

Bay Havisham'ın aklı bu sözlerden iyice karışmaya başlamıştı. «İlk Dorincourt kontu bundan tam dört yüzyıl önce doğmuştu.»

Ceddie'nin iri kahverengi gözleri hayretle açıldı. «Yaa! Çok zaman önce olmuş! Canım'a bunu anlattınız mı? Bunun Canım'ı çok ilgilendireceğinden eminim. Buraya gelince hemen söyleyelim. Çünkü annem böyle garip şeyleri dinlemeyi çok sever.»

Çocuk devam etti. «Peki kont olarak doğmaktan başka ne yapmış? Herhalde onun da bir işi vardı.»

Yaşlı avukat başını salladı. «Kont olmak kolay değildir. Kontlardan birçoğu İngiltere'nin iyi yönetilmesine yardım ettiler. Bazıları da çok cesur ve atılgan insanlardı, eski zamanlarda büyük savaşlara girdiler. Hepsi de vatanlarını koruyarak kahramanlık gösterdiler.»

Cedric heyecanla başını salladı. «İşte bunu yapmayı ben de isterim. Babam askerdi. Hem çok cesur bir insandı. George Washington kadar cesurdu. Ölmezse günün birinde kont olacağını biliyordu belki de, bunun için o kadar cesurdu. Size bir şey söyleyeyim mi? Kontların korkusuz kişiler olmalarına sevindim doğrusu. Cesur olmanın çok yararlı tarafları var. Bir zamanlar bazı şeylerden korkardım. Örneğin karanlıktan ödüm patlardı. Ama daha sonra George Washington'u ve onunla birlikte çarpışan kahraman askerleri düşününce bu korkularım geçti. Böylece ben de cesur oldum.»

Yaşlı avukat, çocuğu dikkatle dinliyor, onun kişiliğini iyice anlamak istiyordu. Bir ara, «Kont olmanın başka yararları da var,» dedi. «Bazı kontlar çok zengindir.»

Havisham bu haberi çocuğun nasıl karşılayacağını merak ediyordu. Acaba küçük dostu paranın ne kadar güçlü bir silah olduğunu biliyor muydu?

Cedric masum masum, «İşte bu çok iyi,» diye cevap verdi. «İnsanın parası olması iyi bir şey. Keşke benim de istediğim kadar param olsaydı. Bunu çok isterdim doğrusu.»

Bay Havisham hafifçe gözlerini kıstı. «Demek para istiyorsun. Peki neden?»

Cedric büyük bir adam gibi kendinden emin bir tavırla konuşmasına devam etti. «İnsanın parayla yapabileceği o kadar çok şey var ki... Örneğin, elma satan kadın. Çok zengin olsaydım o kadına yardım

etmek isterdim. Hiç olmazsa ona küçük bir çadır alırdım. Elma sandığını bu çadırın içine yerleştirirdi. Sonra ona bir de küçük soba gerek.» Durup gülümsedi. «Ayrıca yaşlı kadına her yağmurlu gün bir dolar verirdim. Böylece yağmurlu havalarda parka gelip elma satmasına gerek kalmazdı. Zavallı rahat rahat evinde otururdu.

Biraz düşündükten sonra ekledi. «Ha evet! Ona bir de yün şal alırdım. Böylece kadıncağızın kemikleri o kadar sızlamazdı. Dediğine göre, her kımıldayışında kemikleri ağrıyormuş. Kemiklerin insana acı vermesi çok kötü bir şey olsa gerek.»

Havisham şaşkınlığını gizlemek için birkaç kere öksürdü. Bu çocuktan çok hoşlanmaya başlamıştı. «Peki, zengin olsan başka ne yapardın?»

Cedric gülümsedi. «Ah! Yapılacak o kadar çok şey var ki, efendim. Canım'a en güzel şeyleri satın alırdım tabii. Giysiler, süslü yelpazeler, altın yüksükler ve güzel yüzükler. Ansiklopedi de alırdım. Bir de atlı araba ister. Böylece Canım'ın sokakta durup tramvay beklemesine gerek kalmazdı.»

Çocuk susup yaşlı adama baktı. «Canım'a pembe ipek giysiler çok yakışır. Ona pembe giysiler de alırdım. Ama kendi en çok siyahı seviyor. En iyisi onu büyük mağazalara götürmek. Canım'a 'çevrene bak ve hangilerini istersen onları al,' derdim. Sonra Dick var...»

«Dick de kim?»

«Dick mi? Dick ayakkabı boyacısı.» Küçük lord iyice heyecanlanmıştı. «Dick dünyanın en iyi ayakkabı boyacılarından biridir. Kentin kalabalık bir semtindeki caddenin köşesinde bekler. Onu yıllardan beri tanıyorum.»

«Ya öyle mi?»

Ceddie anlatmaya koyuldu. «Ben çok küçükken, bir gün Canım'la gezmeye çıkmıştık. Canım bana, vurunca zıp zıp zıplayan lastik bir top almıştı. Onu çok beğendiğim için sıkı sıkı elimde tutuyordum. Ama bir ara elimden düştü ve caddenin ortasına gitti. Oradan atlar, arabalar geçiyordu. Ne kadar üzüldüğümü bilemezsiniz. Ağlamaya başladım. Dediğim gibi, o zaman çok küçüktüm. Hem şimdiki gibi pantolon da giymiyordum. Kareli bir eteğim vardı.»

Yaşlı avukat dikkatle çocuğu dinliyordu. Cedric ciddi bir tavırla başını salladı. «O sırada Dick köşede birinin ayakkabısını boyuyordu. Durumu görünce, 'Üzülme!' diye bağırdı. Arabaların arasına girerek topumu aldı, ceketine silip temizleyerek bana verdi. 'Artık üzülecek bir şey kalmadı, küçüğüm,' dedi. Canım onun bu davranışını çok beğendi. Ben de öyle. İşte o günden beri çarşıya indiğimiz zaman hep durup Dick'le konuşuruz. Bizi görünce, 'Merhaba,' der. Biz de, 'Merhaba,' diye karşılık veririz. Dick bana işlerin nasıl olduğunu anlatır. Söylediğine göre, son zamanlarda ticaret kötü gidiyormuş.»

Yaşlı avukat hafifçe gülümsedi. «Peki, zengin olursan Dick'e nasıl yardım edeceksin bakalım?»

Lord Fauntleroy ciddi bir işadamı gibi koltukta doğrularak, «Bu kolay,» diye yanıt verdi. «Elime para geçerse Jake'e hissesini verip onu işden çıkaracağım.»

Bay Havisham kaşlarını kaldırdı. «Jake mi? O da kim oluyor? Biz Dick'den söz etmiyor muyduk?»

Küçük çocuk, «Jake, Dick'in ortağı,» diye açıkladı. «Onun kadar kötü bir ortak da olamaz. Dick öyle söylüyor. Çok tembelmiş. Üstelik dürüst de değilmiş. Yani işde hep hile yapıyormuş. Böyle bir durumda siz de sinirlenirdiniz sanırım. Bütün gün ayakkabı boyayıp para kazanmaya çalışsanız ve dürüst davransanız ortağınızın hile yapması hiç de hoşunuza gitmez değil mi?»

Cedric içini çekti. «Herkes Dick'i seviyor. Ama Jake'den hoşlanan yok. İşte bu yüzden bazı müşteriler bir kere ayakkabı boyattılar mı, bir daha oraya uğramıyorlarmış. Bu da Dick'i üzüyor. Eğer zengin olsaydım Jake'in hissesini satın alırdım. Ayrıca Dick'e patron olduğunu gösteren bir tabela armağan ederdim. Dick böyle bir tabelanın çok işe yarayacağını söylüyor. Dick'e yeni giysiler de alırdım. Sonra yeni fırçalara da gereksinmesi var. Böylece her şeyi tamam olarak işe başlardı. Dick de hep, 'Her şeyim tamam olsun istiyorum,' diyor zaten.»

Çocuk büyük bir içtenlikle arkadaşı Dick'in başından geçenleri anlatıyordu. Dick'in durumunun onu çok ilgilendirdiği belliydi.

Doğrusunu isterseniz Bay Havisham da ilgilenmeye başlamıştı. Ama o, kemikleri sızlayan yaşlı elmacı kadınla boyacı Dick'ten çok, karşısındaki küçük lordla ilgileniyordu. Bu sarı bukleli baştaki düşür

celer onu şaşırtmıştı. Çocuk sadece sevdiklerine ve dostlarına iyilik etmekten söz ediyordu. Bu arada kendisini unutmuştu.

Avukat, «Pekâlâ...» diye mırıldandı. «Zengin olsaydın kendin için bir şey istemez miydin?»

«İstediğim pek çok şey var! Ama hepsinden önce bizim Mary'ye para verirdim.»

«Mary mi?»

«Evet, dadım Mary. Şimdilik Mary'nin paraya ihtiyacı yok. Ama kız kardeşinin durumu çok kötü. Bridget.. yani Mary'nin kardeşinin tam on iki çocuğu var. Üstelik kocası da işsiz kalmış. Kadıncağız buraya gelip hüngür hüngür ağlıyor. Canım ona sepetle yiyecek filan veriyor. Kadın o zaman daha çok ağlıyor ve, 'Allah bu güzel hanımdan razı olsun!' diyor. Evet, Bridget'e yardım etmek şart.»

«Hepsi bu kadar mı?»

Küçük çocuk, «Bay Hobbs'a altın bir saat armağan etmek isterdim,» dedi. «Buna çok sevinirdi sanırım. Bir de lületaşı pipo. Böylece sık sık beni hatırlardı. Kendim için de bir bölük isterdim.»

Bay Havisham hayretle, «Bölük mü?» diyebildi.

Cedric iyice heyecanlanmıştı artık. «Evet, ordudaki gibi. Arkadaşlarım için üniformalar ve meşaleler alırdım. Kendim de öyle giyinirdim. Birlikte geçit resmi yapardık. Zengin olsaydım kendim için bunu isterdim işte.»

O sırada kapı açıldı ve Bayan Errol içeri girdi.

Genç kadın, «Sizi uzun süre yalnız bıraktığım için özür dilerim, Bay Havisham,» dedi. «Ama büyük bir derdi olan yoksul bir kadın beni görmeye geldi.»

Cedric annesine baktı. «Kim geldi, Canım?»

Bayan Errol oğluna bakarak tatlı tatlı gülümsedi. Avukat, «Bu delikanlı bana arkadaşlarını anlatıyordu. Zengin olursa onlara nasıl yardım edeceğinden söz ediyordu,» dedi.

Genç kadının gözlerinde tatlı bir ifade belirdi. «Sözünü ettiğim kadın da Ceddie'nin arkadaşı Bridget. Deminden beri onunla mutfakta konuşuyordum. Kadıncağızın durumu iyi değildi zaten. Şimdi de kocası hastalanmış. Zavallı Bridget'in derdi yetmiyormuş gibi, bir de kocası romatizma olmuş. Her yanı tutulmuş.»

Cedric hemen büyük koltuktan indi. Annesinin yanına yaklaşarak, «Ben gidip Bridget'le konuşayım,» dedi. «Onu çok severim. Hem Bridget'e eşini de sorayım; hasta olmadığı zamanlar çok iyi ve neşeli bir insandır. Ayrıca ona büyük bir borcum var. Bana tahta bir kılıç yapmıştı. Çok yetenekli biridir. Evet, Bridget'le konuşmam gerek.»

Küçük çocuk koşarak odadan çıktı. Bay Havisham da ayağa kalktı. Yaşlı adam bazı kararlar vermişti. Bunları çocuğun annesiyle konuşmak istiyordu. «Bayan Errol,» diye başladı. «Buraya gelmeden önce kont hazretiyle görüştüm. Dorincourt Şatosuna uğradığımda kont bana yapmam gereken şeyleri söyledi. Torununun İngiltere'de çok rahat etmesini istiyor. Ayrıca İngiltere'de çok mutlu olacağını da şimdiden öğrenmesi gerek. Oğlunuzun büyükbabasıyla uyumlu bir yaşam süreceğinden eminim. Ancak bunu şimdiden ona anlatmamız yararlı olacaktır.»

Susup, uygun sözcükleri bulmaya çalıştı. «Kont çocuğun yaşamındaki değişikliğin onun için çok iyi olacağına inanıyor. Bunu Cedric de bilmeli. Her türlü olanağa sahip olacak. Bu durumda oğlunuzun her istediğine kavuşması doğaldır. Kont hazretleri bana sıkı sıkı tembih etti. Torunu bir şey isterse bunu hemen yerine getireceğim. Küçük lordun isteklerini yapacak ve ona, 'Bu isteğini büyükbaban yerine getirdi,' diyeceğim.»

Bayan Errol başını salladı. «Anlıyorum.»

Yaşlı avukat hafifçe içini çekti. «Kont böyle bir durumla karşılaşacağımızı bilmiyordu tabii. Çocuğun kendisi için bazı şeyler isteyeceğini sanıyordu. Ama Lord Fauntleroy bu zavallı kadına yardım etmek istiyor anlaşılan. Onu mutlu edecekse, yoksul kadına gerekli yardımı yapacağım.»

Havisham iyi bir avukat olduğu için sözlerini tartarak ve yumuşatarak söylemiş, yaşlı kontun sözlerini değiştirerek aktarmıştı. Kont aslında «Buraya bak, Havisham,» demişti. «O çocuk kendisine her istediğini verebileceğimi bilmeli. Bunu kafasına iyice sokacaksın. Dorincourt kontunun torunu olmanın önemini ona iyice anlatmalısın. Torunuma beğendiği her şeyi satın alacaksın. Ceplerini de parayla doldur. Bu paraları dedesinin verdiğini söylemeyi de unutma. Benim sayemde birçok şeye kavuşabileceğini bilmeli.»

Aslında huysuz ihtiyarın niyeti hiç de iyi değildi. Eğer torunu kötü huylu ve bencil bir çocuk olsaydı, bu yüzden çok tatsız durumlar ortaya çıkabilirdi. Ama neyse ki, Küçük Lord Fauntleroy iyi ve herkesi seven, temiz kalpli bir çocuktu. Cedric'in annesi de, ihtiyar kontun kötü niyetini sezemeyecek kadar dürüst ve iyi kalpliydi.

Kadıncağız bütün çocuklarını kaybetmiş olan yaşlı adamın çok üzüntülü olabileceğini düşündü. Belki de bu nedenle Cedric'e iyi davranmaya çalışıyor, torununun sevgi ve güvenini kazanmak istiyordu. Ayrıca Bayan Errol oğlunun Bridget'e yardım edebileceğini düşünerek çok sevindi. Başlangıçta bu değişiklik onu üzmüştü. Ama şimdi bu sayede küçük Cedric'in yoksullara yardım etme olanağını kazanması annesini mutlu ediyordu.

«Ohh!» diye mırıldandı. «Kont çok iyi kalpli bir insan. Cedric bu duruma çok sevinecektir. Bridget ve Michael'i sever. Gerçekten de o zavallıların böyle bir yardıma çok ihtiyaçları var. Onlara daha fazla yardım edemediğim için üzülüp duruyordum. Michael sağlıklı olduğu zaman çok çalışkandır. Ama uzun süredir hasta ve pahalı ilaçlara ihtiyacı var. Besleyici yiyecekler, sıcak yiyecekler gerek. Bunları sağlamak kolay değil tabii. Bridget ve Michael tutumlu kişilerdir. Onlara yapacağınız yardım boşa gitmeyecektir, bundan emin olabilirsiniz.»

Bay Havisham elini ceketinin iç cebine sokarak kocaman bir cüzdan çıkardı. Olanları duyduğu zaman yaşlı Dorincourt kontunun ne diyeceğini düşünüyordu. Kont tek vârisi olan torununun ilk isteğini duyunca epey şaşıracaktı herhalde. Bu aksi, bencil ve kurnaz ihtiyar kimbilir neler söyleyecekti?

Yaşlı avukat nazik nazik gülümsedi. «Herhalde size durumu iyice anlatamadım. Dorincourt kontu çok zengindir. Torununun her isteğini yerine getirebilecek durumdadır. Lord Fauntleroy'un bir isteğini yaptığımı duyunca, kont hazretlerinin çok memnun olacağından eminim. Şimdi oğlunuzu çağırmanızı rica edeceğim. O yoksul aileye yardım etmesi için ona para vereceğim.»

«Öyle mi?»

Avukat, «Evet,» diye yanıt verdi. «İki yüz sterlin vereceğim. Bu onlara bir süre yeter sanırım.»

«İki yüz sterlin mi? Tam altı yüz dolar eder. O yoksullar için bir servet sayılır bu. Bunun gerçek olduğuna zorlukla inanabiliyorum.»

Yaşlı avukat hafifçe gülümsedi. «Ama doğru, efendim. Oğlunuzun yaşamı tümüyle değişti artık. Eline büyük olanaklar geçeceğini de bilin.»

Kadının yüzündeki gülümseme siliniverdi. Kaygıyla, «Ah!» dedi. «Oğlum henüz çok küçük... Küçücük bir çocuk. Ona bu olanakları en uygun biçimde kullanmasını nasıl öğretebilirim? Bu durum beni korkutuyor. Benim küçük Ceddie'ciğim!»

Avukat hafifçe öksürdü. Ama pek de duygusal sayılmayan, yaşlı bir işadamıydı. Fakat kadının güzel kahverengi gözlerinde gördüğü kederle karışık sevgi birdenbire içini sızlatmıştı.

Dayanamayarak, «Üzülecek bir durum olduğunu sanmıyorum, efendim,» diye yanıt verdi. «Lord Fauntleroy'la konuşmam iyi oldu. İyiniyetli ve yardımsever bir çocuk. İleride Dorincourt kontu olacak küçüğün kendisinden önce başkalarını düşüneceğinden hiç kuşkum yok. Henüz bir çocuk, ama yine de ona güvenebileceğimizden eminim. Evet, bundan eminim.»

Genç kadın içini çekti. «Teşekkür ederim, Bay Havisham.» Sonra odadan çıkıp oğlu Cedric'i bulmaya gitti. Biraz sonra yaşlı avukat çocuğun annesiyle konuşarak yaklaştığını duydu.

«Bu... şey... İltihaplı romatizmaymış, Canım... Üstelik romatizmanın bu türü çok kötüymüş. Ne yazık, değil mi? Henüz kirayı verememişler. Bridget'in oğlu Pat da çalışmak istiyormuş. Ama doğru dürüst bir giysisi yokmuş. Giysisi olsa bir dükkânda iş bulabilirmiş.»

İçeriye giren çocuğun Bridget'e üzüldüğü görünüşünden belli oluyordu.

Lord Fauntleroy yaşlı adama bakarak, «Canım beni istediğinizi söyledi,» dedi.

Adam istemeye istemeye söze başladı. «Dorincourt kontu...» Sonra gözleri genç kadına gitti. Ondan yardım bekler gibiydi.

Genç kadın yere çömelerek küçük Lord Fauntleroy'a sarıldı. Şefkatle çocuğu kendisine doğru çekti.

«Cedric... Yavrum... Dorincourt kontu senin büyükbaban... Yani babanın babası. Çok ama çok iyi kalpli bir insan, seni de çok seviyor.

Senin de onu sevmeni istiyor. Çünkü her büyükbaba torunu tarafından sevilmek ister. Üstelik onun kendi çocukları, yani babanla iki amcan da öldüler. Büyükbaban tek başına kaldı. Bu nedenle senin sevgine ihtiyacı var.»

Cedric ses çıkarmadan annesini dinliyordu.

Bayan Errol, «İşte böyle,» diye devam etti. «Şimdi büyükbabanın tek sevdiği sen varsın. Büyükbaban senin mutlu olmanı ve başkalarını da mutlu etmeni istiyor. Kont çok zengin. Onun için de her istediğini yapmasını söylemiş Bay Havisham'a. Ayrıca ona çok para vermiş. Bu paraların hepsi senin. İstersen Bridget'e para verebilirsin artık. Böylece evinin kirasını öder. Michael'e gereken ilaç, yiyecek ve giyecekleri de alır. Ne kadar iyi, değil mi Ceddie? Büyükbaban ne kadar iyi kalpli bir insan.»

Annesinin sözlerini dinleyen küçük lordun yanakları heyecandan pespembe olmuştu, gözleri de pırıl pırıl parlıyordu. Çocuk dönüp avukata baktı. Sonra, «Parayı bana şimdi verir misiniz?» diye bağırdı. «Hemen Bridget'e verebilir miyim? Az sonra gidecekti.»

Havisham cüzdanından çıkardığı parayı ona uzattı. Küçük çocuk paraları alarak heyecanla odadan fırladı.

Onun mutfağa doğru koşarken, «Bridget!» diye haykırdığını duydular. «Bridget!.. Bir dakika bekle! Sana para getirdim. Senin bunlar. Böylece kiranı ödeyebilirsin. Bu parayı bana büyükbabam yolladı. Hepsi seninle Michael'in!»

Sonra Bridget'in heyecanlı sesi yankılandı. Kadıncağızın şaşırmış olduğu belliydi. «Ama yavrum! Nasıl olur bu? Burada tam altı yüz dolar var! Gözlerime inanamıyorum. Küçük bey... Annen nerede?»

Bayan Errol hafifçe gülümseyerek döndü. «Gidip durumu kadıncağıza anlatmam yerinde olacak,» dedi ve odadan çıktı.

Yaşlı avukat bir süre sonra tek başına kaldı, düşünüyordu. Gözlerinin önünde Dorincourt kontu belirmişti. Yaşlı adam, görkemli şatosundaki büyük, kasvetli kütüphanede oturuyordu herhalde. Damla hastalığı ona epey acı veriyordu. Yaşlı adamın parası, her türlü olanağı, istediklerini yaptıracağı adamları ve şatoları vardı. Ama yalnızdı, onu seven kimse yoktu. Çünkü ömrü boyunca kimseyi sevmemişti. Büyük serveti, gücü ve soylu adından yararlanarak sadece kendisi için yaşa-

mıştı. Şimdi de aksi ve sinirli bir ihtiyar olmuştu. Dünyada kimseye güvenemiyordu.

Dünyada ondan daha yalnız biri yoktu herhalde. İstese o büyük şatoyu konuklarla doldurabilirdi. Ziyafetler ve balolar düzenleyebilirdi. Ama davetini kabul edecek olan konukların kendisini sevmediklerini biliyordu. Hepsi de onun asık suratından, acı ve alaycı sözlerinden rahatsız olacaklardı. Çok zengin ve güçlü olduğundan, çekingen, gururlu ve duygulu kişileri kırması hiç de zor olmuyordu tabii.

Kırk yıldan beri bu huysuz adamın işlerine bakan avukat Havisham, kontun kırıcı sözlerini ezbere biliyordu adeta. Pencereden sakin sokağa bakarken işte bunları düşünmekteydi. Tanıdığı Dorincourt kontuyla az önce büyük koltukta oturup içten bir tavırla elmacı kadını, boyacı Dick'i anlatan altın bukleli güzel, masum çocuk arasında öyle büyük bir karşıtlık vardı ki.

Biraz sonra Cedric ve annesi küçük konuk odasına girdiler. Çocuk mutluydu. Geçip kendi koltuğuna oturdu. Avukata bakarak, «Bridget ağladı!» dedi. «Hem de sevincinden ağladığını söyledi. Şimdiye kadar sevincinden ağlayan kimse görmemiştim. Büyükbabam çok iyi bir insan olmalı.»

Bay Havisham ciddi bir tavırla başını salladı. «Evet.» Çocuğa kontun nasıl biri olduğunu anlatamazdı.

Cedric heyecanla devam etti. «Onun bu kadar iyi kalpli olduğunu bilmiyordum. Şimdi... Şimdi kont olmanın değerini anlıyorum. Sandığımdan daha iyi bir şeymiş. Biliyor musunuz, ileride kont olacağım için bayağı sevinmeye başladım. Evet, artık kont olacağım için mutluyum diyebilirim.»

EVDEN AYRILIŞ

Cedric kont olmanın yararlarına inanmaya başlamıştı. Bunun çok iyi bir şey olduğuna ertesi hafta daha da fazla inandı. Her istediğinin yerine getirilmesine şaşıyordu. Artık onun için olmayacak bir şey kalmamış gibiydi. Bütün isteklerini hemen yerine getiriyorlardı.

İngiltere'ye hareket etmeden bir hafta önce Cedric epey garip şeyler yaptı. Yaşlı avukat bütün gördüklerine ve deneyimine karşın, boyacı Dick'i ziyaret ettikleri sabahı uzun süre unutamadı. Yine aynı gün öğleden sonra yaşlı adamla çocuk parka gidip elmacı kadınla konuştular. Cedric kadının önünde durarak, «Size bir çadır alacağız,» dedi. «Ayrıca bir soba, bir de kalın yün şal gerek. Yağmurlu havalarda çalışmamanız için de yeterince para vereceğiz.»

Kadıncağız çocuğun sözlerinin doğru olduğunu anlayınca çok şaşırdı ve çok da sevindi.

Cedric durumu anlatıyordu. «Ben lord olmak için İngiltere'ye gidiyorum. Bundan sonra her yağmurda kemiklerinizin sızlamasını istemiyorum. İngiltere'de bunu düşünmek beni çok üzer. Artık iyileşirsiniz umarım.»

Kadının yanından ayrılıp parkın kapısına doğru giderken Lord Fauntleroy yaşlı adama bakarak, «Elmacı kadın çok merhametlidir,» dedi. «Bir gün parkta oynarken düşüp dizimi parçaladım. O zaman bana bedava bir elma vermişti. Bu iyiliğini hiç unutmadım. Zaten insan kendisine iyilik etmiş olan kişileri hep hatırlar.»

Dick'le yaptıkları konuşma da unutulacak gibi değildi doğrusu. Boyacı Dick ortağı Jake yüzünden çok dertliydi. Cedric ona yaklaşarak, «Ortağından ayrılman için gerekli parayı vereceğiz,» deyince delikanlı şaşkın şaşkın çocuğa baktı. «Böylece işlerini yoluna koyarsın. İstediğin tabelayı da alırsın. Ben artık İngiltere'ye gidiyorum. Çünkü lord oldum. Eğer uzun yaşarsam, günün birinde kont olacağım sanırım... Evet, kont olacağım.»

Dick bu sözleri duyunca gözleri yuvalarından uğrayacak gibi oldu. Ağzı da bir karış açılmıştı.

«Buraya bak!» diye bağırdı. «Bu sözlerin anlamı nedir? Neden beni kandırmaya çalışıyorsun?»

«Emin ol Dick, herkes önce yalan söylediğimi sanıyor... Hatta durumu Bay Hobbs'a açtığım zaman hasta olduğumu sandı. Hava sıcak olduğu için başıma güneş geçmiş olabileceğini düşündü.»

Ona şaşkın şaşkın bakan boyacıya gülümseyerek, «Önce lord olmak hoşuma gitmedi,» diye açıkladı. «Kontların nasıl insanlar olduğunu bilmiyordum. Ama şimdi durumdan memnunum. Buna alış-

maya başladım. Şimdi kont olan kişi benim büyükbabam. Bütün isteklerimi yapmak istiyor. Çok merhametli ve iyi kalpli biri. Ben kontları böyle sanmazdım, ama yanılmışım. Büyükbabam, Bay Havisham'la bana epey para göndermiş. İşte ben de Jake'in hissesini alman için bu paranın bir bölümünü sana vermeye geldim.»

Dick kulaklarına inanamıyordu. Ama sonunda, ortağı olan Jake'in hissesini satın aldı. Küçük lord yeni fırçalar alması için de ona ayrıca para verdi. Dick yeni tabelaya, yepyeni şık giysisine ve fırçalara şaşkın şaşkın bakıyordu. Tıpkı elma satan yaşlı kadın gibi, o da şansına inanmıyordu bir türlü.

Cedric onunla vedalaşmak için elini uzatınca boyacı da kendini topladı. Küçük çocuğun elini sıkarak, «Güle güle,» diyebildi. Doğru dürüst konuşmak istiyordu ama sesi titriyordu. Gözleri de dolmaya başlamıştı.

Küçük lord gülümsedi. «İşlerinin iyi olacağını ümit ederim. Seni bırakıp buradan gideceğim için üzülüyorum. Ama belki kont olduğum zaman geri dönerim. O zaman görüşürüz. Bana mektup yazmanı çok isterim. Çünkü seninle çok iyi arkadaştık. Bana mektup yazacak olursan adresim burada.»

Cedric cebinden çıkardığı bir kâğıt parçasını şaşkın boyacıya uzattı. «Hem benim adım artık Cedric Errol değil. Lord Fauntleroy'um ben. Hoşçakal Dick.»

Dick gözlerini kırpıştırdı, kirpikleri ıslanmıştı. Güç duyulur, kısık bir sesle, «Keşke gitmeseydin,» diye mırıldandı. Sonra yine gözlerini kırpıştırdı. Avukat Havisham'a baktı. Elini kasketine götürerek yaşlı adamı selamladı. «Onu buraya getirdiğiniz için de, yaptıklarınız için de size teşekkür ederim, efendim. O... garip bir çocuk... çok da garip...»

Küçük lord, Amerika'dan ayrılacağı güne kadar sık sık Bay Hobbs'un dükkânına gitmiş, boş zamanlarını onun yanında geçirmişti. Bay Hobbs'a bir hüzün çökmüştü. Son derece üzgündü. Küçük dostu bir gün sevinç içinde dükkâna gelip, ayrılık armağanı olan altın saatle kösteği ona verdiğinde adamcağız doğru dürüst teşekkür bile edemedi.

Cedric, «Üstünde bir yazı var,» diye açıkladı. «Yani kutunun içinde demek istiyorum. Saate yazacağı şeyi adama ben söyledim. 'En es-

ki dost Lord Fauntleroy'dan Bay Hobbs'a, bunu görünce beni hatırlayacağınızı umarım.' Beni unutmanızı istemiyorum.»

Bay Hobbs gözlerini sildi. Sonra tıpkı boyacı Dick gibi, o da kısık bir sesle konuşmaya başladı. «Seni unutmayacağım... Sen de İngiltere'deki soyluların arasına karışınca beni unutma sakın.»

«Nerede olursam olayım sizi unutamam. En mutlu saatlerimi sizin yanınızda geçirdim. Daha doğrusu, en mutlu saatlerimin bir bölümünü. İleride gelip beni göreceğinizi ümit ediyorum. Büyükbabamın da buna çok memnun olacağından eminim. Ona sizden söz edince, mektup yazıp sizi şatoya davet edecektir. Siz... Onun kont olmasına aldırış etmezsiniz, değil mi? Yani kont olduğu için gelmemezlik etmezsiniz? Sizi çağırırsa, bu yüzden reddetmezsiniz umarım.»

Hobbs nazik bir tavırla, «Seni görmeye geleceğim,» diye yanıt verdi.

Çocuk bu sözlere çok sevindi. Bunun üzerine hemen plan yaptılar. Bakkal, konttan mutlaka gelmesini isteyen bir davet aldığı zaman, siyasi düşüncelerini bir yana bırakarak bavulunu hazırlayacak ve gelip Dorincourt Şatosunda birkaç ay konuk kalacaktı.

Sonunda bütün hazırlıklar tamamlandı. Sandıkların gemiye götürüleceği gün geldi. Küçük lordu almak için bir araba gelip evin önünde durdu. O zaman küçük çocuk garip bir yalnızlık duygusuna kapıldı. Annesi bir süreden beri odasına kapanmıştı, odasından çıkınca Cedric onun gözlerinin ıslak olduğunu farketti ve koşa koşa anne sine yaklaştı. Annesi eğildi, çocuk kollarını onun boynuna dolayarak yanaklarından öptü. Cedric bilmediği bir nedenle annesinin de kendi kadar üzüntülü olduğunun farkındaydı. Bunun ne olduğunu bir türlü anlayamamıştı.

Yalnızca, «Bu küçük evi çok severdik, değil mi, Canım?» diye sordu. «Burasını hep seveceğim.»

Kadıncağız tatlı ama hafif bir sesle cevap verdi. «Evet... Evet, sevgili yavrum.»

Sonra birlikte arabaya bindiler. Cedric annesine sokulup oturdu. Annesi pencereden geriye, evlerine bakıyordu. Cedric de annesine bakarak onun elini tuttu ve okşadı.

Her şey çabucak olup bitti. Çocukla annesi kendilerini gemide buldular. Rıhtımda insanlar sağa sola koşuşup duruyorlardı. Arabalar gelip yolcuları bırakıyordu. Yolcular, gelmemiş olan eşyaları yüzünden telaşlanıyordu. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Büyük sandıklar, bavullar sürüklenerek götürülüyordu. Kaptanlar emirler vermekteydi. Kadınlar, erkekler, çocuklar gemiye biniyorlardı.

Epey sonra Cedric üst güvertede küpeşteye dayanmış, son hazırlıkların yapılmasını seyrederken, güvertedeki kalabalıkta bir kaynaşma olduğunu farketti. Biri insanları iterek ona yaklaşmaya çalışıyordu. Bağıran rıhtım işçileriyle denizcileri seyrederek eğlenen küçük lord merakla döndü, elinde kırmızı bir şeyle yaklaşan delikanlıyı gördü. Gelen Dick'ti.

«Çarşıdan buraya kadar koştum,» dedi soluk soluğa. «Seni geçirmeye geldim. İşler çok iyi gidiyor! Dün kazandığım paradan sana bir armağan aldım. İşte burada. Soyluların arasındayken takarsın. Kâğıda sarmıştım, ama aşağıdaki adamların arasından geçmeye çalışırken paket açıldı. Zaten beni yukarıya bırakmak da istemediler. Sana mendil aldım.»

Dick durup dinlenmeden bu sözleri arka arkaya sıraladı. O sırada kampana çalmaya başladı. Boyacı, Cedric'in konuşmasına vakit kalmadan geri dönüp koşmaya başladı.

«Güle güle!» diye bağırdı. «Mendili soyluların arasındayken tak!» Sonra koşarak kalabalığı yarıp gözden kayboldu.

Cedric ve annesi birkaç saniye sonra onu alt güvertede gördüler. İskele alınırken kendisini dışarı attı. Rıhtımda durup, başından çıkardığı kasketini sallamaya başladı.

Küçük lord mendili elinde tutuyordu. Parlak kırmızı ipekten yapılmıştı. Üstünde atnalı ve at kafası biçiminde mor desenler vardı. O sırada bir gürültü koptu. Rıhtımda kalan insanlar gemideki dostlarına bağırıyorlardı. Gemidekiler de rıhtımdakilere seslenmekteydiler.

«Güle güle! Güle güle! Güle güle, dostum!» Herkes aynı şeyi söyler gibiydi. «Bizleri unutma. Liverpool'a gidince mektup yaz. Güle güle. Güle güle.»

Küçük Lord Fauntleroy da öne doğru eğilerek kırmızı mendili sallamaya başladı. Bir yandan da olanca sesiyle, «Hoşçakal, Dick!» diye bağırıyordu. «Mendil için çok teşekkür ederim. Hoşçakal!»

Gemi ağır ağır uzaklaştı. Küçük lordu doğduğu yerden almış, atalarının yaşadığı, bilmediği topraklara doğru götürüyordu.

İNGİLTERE'DE

Bu yolculuk sırasında Bayan Errol oğluna aynı evde oturamayacaklarını anlattı. Evleri ayrı olacaktı. Çocuk önce bu sözlere bir anlam veremedi. Durumu anlayınca da öyle kederlendi ki, Bay Havisham yaşlı kontun çocuğun annesini de çağırmakla akıllılık etmiş olduğunu düşündü. Hiç olmazsa annesi Lord Fauntleroy'un yakınında bulunacak, çocuk sık sık annesini görebilecekti. Avukat, çocuğun annesinden bütün bütün ayrılmaya yanaşmayacağını iyice anlamıştı.

Cedric üzüntüsünden ne yapacağını bilemiyordu. Ama Bayan Errol sevgi ve tatlılıkla onu avuttu. Hep yakınında olacağını tekrarladı. «Benim evim şatodan uzak değil ki, Ceddie,» diyordu. «Senin oturacağın şatonun biraz ötesinde kalıyor. Her gün yürüyerek gelip beni görebileceksin. Bana anlatacağın türlü şeyler olacak! Seninle birlikte ne kadar mutlu olacağız! Orası çok güzel bir yermiş. Baban sık sık bana o şatoyu anlatırdı, orasını çok severdi. Senin de seveceğinden eminim.»

Küçük lord acı acı içini çekerek, «Sen de orada olsan şatoyu daha fazla severim,» dedi.

Bu garip duruma çok şaşırıyordu. Nasıl olmuştu da Canım'ı başka bir eve, kendisini ise şatoya almaya karar vermişlerdi?

Bayan Errol gerçeği biliyordu tabii. Ama oğluna bunu anlatmamanın daha uygun olduğuna karar vermişti.

Bay Havisham'a, «Oğluma bunun söylenmemesini tercih ederim,» dedi. «Durumu anlayacak yaşta değil. Sadece şaşıracak ve üzülecektir. Gerçeği öğrenmezse büyükbabası kontu daha çabuk sever. Ama büyükbabasının benden bu kadar nefret ettiğini anlarsa, onu sevmesinin

kolay olabileceğini sanmıyorum. Oğlum sevgi dolu bir çocuk. Ben de onun için çok değerliyim. Şimdiye kadar nefret ya da sertlik diye bir şey tanımadı. Birinin benden nefret ettiğini öğrenmesi onun için çok ağır bir darbe olur. Kontun beni sevmediğini anlarsa, aralarında büyük bir engel oluşturacaktır bu. Ceddie beni sevmeyen birine yakınlık duyamaz. Bunu çok iyi biliyorum.»

Yaşlı avukat kadına hak veriyordu. Çocuğa bir şey söylememesini o da uygun buldu. Böylece gerçeği küçük lorddan sakladılar.

Cedric sık sık annesiyle konuşuyordu. Bayan Errol onu avutacak şeyler söylüyor ve süreceği yaşamın güzel yanlarını vurguluyordu. Böylece çocuğun üzüntüsü yavaş yavaş hafiflemeye başladı.

Küçük lordla arkadaşlık edenlerin en hoşuna giden şey, çocuğun zaman zaman takındığı ağırbaşlı ve ciddi havaydı. Böyle zamanlarda yüzünde büyük adamlara özgü bir anlam beliriyor ve yaşlılardan duymuş olduğu sözleri tekrarlıyordu. Altın renkli bukleli saçları, iri kahverengi gözleri ve yuvarlak yanaklarıyla gerçekten çok güzel bir çocuktu. Bu çocuğun, ellerini dizlerinin üstünde kenetleyerek ağırbaşlı tavırlar takınması dinleyenleri eğlendiriyordu.

Bay Havisham da Cedric'e artık iyiden iyiye alışmış, onunla konuşmaktan çok zevk aldığını farketmişti. Küçük lordla konuşmak gerçekten zevkliydi. Adam ilk kez bir çocuktan hoşlanıyordu.

Bir keresinde avukat, «Demek bizim yaşlı kontu sevmeye çalışacaksın,» dedi Cedric'e.

Lord Fauntleroy başını salladı. «Evet, o benim akrabam. İnsanın akrabalarını sevmesi şarttır. Ayrıca o bana çok iyi davrandı. Bir insan size bu kadar iyilik ederse, bütün isteklerinizi yerine getirmeye çalışırsa, akrabanız olmasa bile onu seversiniz. Hele akrabanızsa, daha da çok seversiniz.»

Avukat, «Peki, kontun seni seveceğinden emin misin?» diye sordu.

Cedric bir süre düşündü. «Sanırım o da beni sevecektir. Çünkü ben de onun akrabasıyım. Oğlunun oğluyum. Onun için beni sevmesi gerek. Zaten beni sevmeseydi her istediğimi yaptırmazdı, değil mi?

Beni alıp götürmeniz için de sizi yollamazdı.»

«Ya? Demek böyle düşünüyorsun... Demek seni yanına aldırdığı için büyükbabanın sevgisinden eminsin?»

Cedric tatlı tatlı gülümsedi. «Evet, öyle. Siz de böyle düşünmüyor musunuz? Oğlunun çocuğunu... torununu sever tabii. Sevmesi gerek.»

Herkes küçük lorddan hoşlanıyordu. Çocuk çabucak herkesle dost oluyordu. Birileriyle arkadaşlık etmeye can atıyordu. Bazen erkekler güvertede gezinirlerken Cedric'i de yanlarına alıyorlardı. Çocuk onlara uyarak büyük adamlar gibi ciddi ciddi yürüyor, onlara neşeli neşeli karşılık veriyordu.

Kimi zaman da kadınlar onu aralarına alıyorlardı. Cedric'in bulunduğu gruptan tatlı kahkahalar yükselmeye başlıyordu hemen. Küçük lord karşısındakileri oyalamayı, neşelendirmeyi bilen bir çocuktu. Bazen de yaşıtlarıyla oynuyordu. O zaman keyfine diyecek olmuyordu elbet.

Gemicilere hayrandı. En iyi arkadaşları gemicilerdi denilebilir. Onlardan korsanlar, batan gemiler, ıssız adalarla ilgili öyküler dinliyordu. Halat bağlamayı bile öğrenmişti. Çok zeki olduğu için gemideki direklerin adlarını, takılan yelkenlerin cinslerini de bir duyuşta bellemişti. Ara sıra gemiciler gibi konuşuyor, anlamını bilmediği sözleri tekrarlıyordu.

Bazen hava çok kötü oluyordu. Böyle günlerde yolcular güverteye çıkamıyor, salonda toplanıyorlardı. Lord Fauntleroy'dan Amerika'daki arkadaşlarını anlatmasını istiyorlardı. Cedric onları hiç kırmıyordu. Oturup büyük bir zevk ve heyecanla anlatıyordu. Atlantik'i geçmiş olan hiçbir gemide küçük Lord Fauntleroy kadar sevilen ve aranan bir yolcu olmamıştı. Herkesin eğlenmesi için elinden geleni yapmaya hazırdı. Hele ciddi tavırlar takındığı zaman, yolcular onun bu haline bayılıyorlardı.

Küçük lordun boyacı Dick'le rıhtımda vedaşlaşmasından tam on bir gün sonra gemi İngiltere'nin Liverpool limanına girdi. On ikinci gece de Bay Havisham, Bayan Errol ve küçük lordun binmiş oldukları araba şatonun öbür tarafında kalan evin önünde durdu. Karanlıkta evi pek göremiyorlardı. Cedric sadece karşıdaki yolu farketti. Araba ge-

çecek kadar geniş olan yolun iki tarafında yüksek ağaçlar vardı. Evden de parlak bir ışık sızıyordu.

Küçük lordun dadısı Mary, hanımını yalnız bırakmak istememiş onunla İngiltere'ye gelmişti. Kadın eve onlardan daha önce varmıştı.

Lord Fauntleroy neşeli neşeli bağırarak ona doğru koştu. «Demek geldin, Mary!» Sonra annesine seslendi. «Canım bak Mary burada.» Dadısının boynuna sarılarak onu kırmızı yanağından öptü.

Bayan Errol da arabadan inmişti.

Mary ona bakarak gülümsedi. «Hoşgeldiniz, efendim.»

Bayan Errol küçük elini uzattı. Mary bu eli cesaret vermek ister gibi sıktı. Çünkü Lord Fauntleroy'un dadısı, vatanını bırakıp buralara gelen genç annenin neler hissettiğini anlıyordu. Üstelik biraz sonra çocuğunu başkalarına teslim etmek zorunda kalacaktı.

İngiliz hizmetçiler merakla çocuğa ve annesine baktılar. Yaşlı kontun, oğlunun evlenmesine ne kadar kızdığını biliyorlardı. Onun öldüğünü duymuşlardı. Bayan Errol'un bu evde oturacağını ve çocuğun şatoda yaşayacağını da. Çocuğun ileride büyük bir servete sahip olacağı zaten herkesçe biliniyordu. Çocuğun huysuz büyükbabasının gerekirse ne kadar sertleşeceğinin de farkındaydılar.

Hizmetçiler birbirlerine, «Zavallı çocuk,» dediler. «Sinirli büyükbabasıyla hiç rahat edemeyecek.»

Yalnız yeni lordun nasıl biri olduğunu bilmiyorlardı. İleride Dorincourt kontu olacak çocuğun kişiliğine ilişkin hiçbir fikirleri yoktu henüz.

Cedric her işini kendisi yapmaya alışmış bir insanın tavrıyla paltosunu çıkardı. Sonra geniş holün duvarlarını süsleyen tablolara, geyik boynuzlarına ve ne olduğunu anlayamadığı acayip şeylere baktı. Şimdiye kadar gittiği evlerde hiç böyle şeyler görmemişti.

«Canım,» dedi. «Burası güzel bir ev, değil mi? Burada oturacağına sevindim. Rahat bir eve benziyor. Evet, burası hoşuma gitti.»

New York'un bir kenar mahallesindeki küçük evleriyle karşılaştırılınca burası gerçekten güzel bir yerdi. Ayrıca çok da zevkli döşenmişti. Mary önden yürüyerek onları yukarı çıkardı. Pencerelerine çiçekli perdeler asılmış olan bir odaya girdiler. Büyük şöminede kütükler çıtırdayarak yanıyordu.

Şöminenin önündeki beyaz kürk halının üstünde yine bembeyaz bir İran kedisi uyuyordu.

Mary, «Onu şatonun kâhyası olan kadın yolladı, efendim,» diye açıkladı. «Kediyi seveceğinizi düşündü. Çok iyi kalpli bir kadın. Rahat etmeniz için evi de hazırlatmış.»

Bayan Errol kendisini zorlayarak hafifçe gülümsedi. «Ya?»

Mary devam etti. «Kâhya kadınla birkaç dakika konuştum. Yüzbaşı Errol'u çok severmiş. Ölümüne çok üzülmüş. Bu kocaman kedinin ateşin önünde uyumasının hoşumuza gideceğini söyledi. Böylece kendinizi evinizde sanabilirmişsiniz.»

Bayan Errol kediye bakarak hafifçe içini çekti. «Doğru düşünmüş, Mary.»

Daha sonra Mary, Bayan Errol ve Cedric aşağıya indiler. Yine geniş ve aydınlık bir odaya girdiler. Bu odanın tavanı biraz alçaktı. Eşyalar ağır ve oymalıydı. Sandalyelerin ve koltukların arkaları çok yüksekti. Duvarlara oymalı raflar takılmıştı. Bunların üzerinde zarif biblolar duruyordu.

Şöminenin önüne bir kaplan postu serilmişti, iki yanında da rahat koltuklar vardı. Beyaz kedi uyanmış ve Lord Fauntleroy'la hemen arkadaş olmuştu. Çocuğun onu okşamasından hoşlandığı için onun peşinde dolaşıyordu. Cedric kaplan postunun üstüne uzanınca kedi de hemen yanına kıvrıldı. Onunla çok yakın arkadaş olmak istediğini anlatmaya çalışır gibiydi. Cedric kedinin bu hareketine o kadar sevinmişti ki, başını hayvana dayayarak beyaz tüylerini okşamaya koyuldu. Bu arada annesiyle Bay Havisham'ın konuştuklarını bile farketmedi.

Zaten onlar da çok hafif sesle konuşuyorlardı. Bayan Errol'un rengi solmuştu. Konuşurken dudakları titriyordu.

«Bu gece gitmesi şart değil sanırım,» diye mırıldandı. «Öyle değil mi?»

Bay Havisham da onun gibi alçak sesle cevap verdi. «Siz haklısınız. Çocuğun bu gece şatoya gitmesi şart değil. Ben burada sizinle yemek yiyeceğim. Sonra da şatoya gidip kont hazretlerine geldiğimizi haber vereceğim.»

«Peki.»

Bayan Errol başını çevirerek Cedric'e baktı. Çocuk sarılı siyahlı postun üstüne uzanmıştı. Şöminenin ateşinde yüzü daha pembe duruyordu. Altın gibi saçları alevlerin ışığında kızılımsı bir renk almıştı. Yanındaki uzun beyaz tüylü kedi de hayatından çok memnun görünüyordu.

Bayan Errol hafifçe gülümseyerek bu manzaraya baktı. Sonra avukata dönerek, «Kont hazretleri elimden aldığı şeyin önemini ve değerini bilmiyor herhalde,» dedi. Sesinden üzüntüsü anlaşılıyordu. «Sizden bir ricam var,» diye sözlerine devam etti. «Lütfen kont hazretlerine söyleyin. Ben o parayı istemiyorum. Bana para vermemesini söylemenizi istiyorum.»

«Para mı? Yani kontun size vermek istediği parayı geri mi çevireceksiniz?»

Genç kadın sakin sakin, «Evet,» diye yanıt verdi. «Bu parayı istemiyorum. Almamam daha iyi olacak. Ama bu evi kabul etmek zorundayım. Ev için ona teşekkür ederim. Böylece sevgili çocuğuma yakın olabileceğim. Ama para istemem. Biraz param var. Kontun ölçülerine göre pek az bir şey... Ben sade bir yaşam sürmeye alıştım. Onun için kendi paramla geçinebilirim sanırım.»

Avukatın şaşkınlığının geçmediğini görünce sözlerini sürdürdü. «Lütfen beni dinleyin. Kontun parasını almak istemiyorum. Onun benden hiç hoşlanmadığını biliyorum. Benden nefret eden birinin parasını kabul etmeme olanak yok. Bu parayı alırsam, sevgili Cedric'i ona satıyormuşum gibi gelecek bana. Oğlumu çok seviyorum. Sırf oğlumun iyiliği için... geleceğini düşündüğüm için onu buraya getirmeye razı oldum. Oğlumun babası da böyle yapmamı isterdi. Bundan eminim.»

Bay Havisham endişeyle çenesini ovuşturup duruyordu. Gözlerinde garip bir ifade belirmişti. «Bu çok acayip, Bayan Errol. Size hak vermediğimi sanmayın. Ama kont sizi hiçbir zaman anlamayacaktır. Çok kızacağından eminim. Parayı geri çevirmenize bambaşka bir anlam verecektir.»

«Durumu iyice düşünecek olursa bana hak verir. Anlayacağından da eminim.»

Avukat bir süre cevap veremedi. Bu durumda ne yapması gerektiğini düşünüyordu.

Genç kadın, «Siz lütfen sözlerimi konta anlatın,» diye devam etti. «Bu koşullarda ondan para almak istemiyorum. Bunu hiçbir şekilde kabul edemem.»

Yaşlı avukat kararsızlık içinde çenesini kaşıdı. «Konta her şeyi anlatacağım, Bayan Errol.»

O sırada Mary gelerek yemeğin hazır olduğunu bildirdi. Birlikte sofraya oturdular. Küçük Cedric hayatından çok memnundu. İri beyaz kedi de çocuğun yanındaki sandalyeye çıkıp yerleşmişti.

Daha sonra Bay Havisham genç kadından izin isteyerek kalktı ve doğruca şatoya gitti. Kapıyı açan uşağa kontu görmek istediğini söyledi. Yaşlı avukatı hiç bekletmediler.

Kont büyük çalışma odasındaydı yine. Şöminenin karşısındaki rahat koltuklarından birine oturmuştu. Damla hastalığından dolayı sızlayan bacağını da alçak bir tabureye dayamıştı. Şöminede iri kütükler yanıyordu. Kont kırlaşmış kalın kaşlarının altından avukatı süzdü. Ona, «Hoşgeldin,» demeye bile gerek görmemişti. Oturmasını işaret etti.

Sonra da, «Demek geldin,» diye homurdandı. «Döndün, ha? Peki, ne haber getirdin bakalım?»

Bay Havisham arkasına yaslanarak konta baktı. «Lord Fauntleroy ve annesi söylediğiniz eve yerleştiler, efendim. İkisi de biraz yorgun tabii. Yine de yolculuğa iyi dayandıklarını söylemeliyim. Sağlıkları iyi.»

Kont sıkılmış gibi yüzünü buruşturdu, sabırsız sabırsız ellerini salladı. Ters ters, «Bunu duyduğuma sevindim,» diye cevap verdi. «Şimdilik işler yolunda gidiyor demek! Şöyle arkana yaslanıp rahat otur. Bir kadeh şarap iç.» Dikkatle avukatının yüzüne baktı. «Başka bir şey var mı?»

Bay Havisham yaşlı adamın huyuna alışık olduğu için aldırış etmedi. «Lord hazretleri bu gece annesiyle evde kalacak. Yarın sabah onu şatoya getireceğim.»

Kont başını arkaya attı. Bir elini de gözlerine götürdü. Gözlerindeki ifadenin görülmesini istemez gibiydi. «Ya, demek böyle. Devam et, anlat bakalım. Her şeyi bilmek istiyorum. Amerika'dayken bana mektup yazmamanı tembih etmiştim. Mektuplarla filan uğraşacak vaktim yok. Onun için de hiçbir şey bilmiyorum. Bana torunumdan söz et. Nasıl bir çocuk? Annesi beni ilgilendirmez. Onun sözünü bile etmek istemiyorum. Ama çocuk çok önemli. Söyle bakalım. Nasıl bir çocuk?»

Avukat, «Yedi yaşındaki bir çocuğun kişiliği hakkında karar vermek epey zor,» diye mırıldandı. «Bir çocuğu kolaylıkla anlamaya pek olanak yoktur sanırım.»

Yaşlı kont birdenbire öfkelendi. Önyargılı ve kuşkucu biriydi. Bu yüzden avukatın ondan bir şeyler saklamaya çalıştığını sandı. Başını kaldırarak sinirli sinirli söylendi. «Açık konuş! Demek çocuk budalanın biri... Ya da beceriksiz kaba saba bir yaratık. Yarı Amerikalı olduğuna göre böyle bir şey beklemeliydim zaten. Torunumun zeki olmadığı anlaşılıyor.»

Yaşlı avukat oralı olmadı. Sakin sakin konuşmaya devam etti. «Annesinin Amerikalı olması çocuğa bir zarar vermemiş, lord hazretleri. Çocuklardan pek anlamadığımı belirtmek istemiştim yalnızca. Şimdiye kadar hiçbir çocukla yakından ilgilenmedim. Onun için pek bilemem tabii. Ama gördüğüm kadarıyla Lord Fauntleroy iyi, akıllı, terbiyeli bir çocuk.»

Avukat hep kayıtsız bir tavırla konuşurdu. Heyecanlandığı, bağırdığı ya da tartışmaya giriştiği hiç görülmemişti. Şimdi özellikle daha da sakin bir tavır takınmıştı. Yaşlı kontu etkilemek istemiyordu. Avukat çok akıllıydı. Kontun torununu görmesi ve böylece bir karara varmasını istiyordu. Yaşlı adamın şaşıracağından emindi. Onun için de, ne olursa olsun kendi fikirlerini söylemeyecekti.

Kont elini yüzünden çekerek kafasından geçenleri okumak ister gibi avukata baktı. «Çocuk sağlam mı?»

«Evet.»

«Peki gürbüz ve güçlü mü?»

Avukat, «Ben doktor değilim,» diye yanıt verdi. «Ama gördüğüm kadarıyla canlı ve sağlam bir çocuk.»

Kont kaşlarını çatarak biraz düşündü. Sonra, «Bacakları düzgün mü?» dedi. «Eğri büğrü filan olmasın. Çok çirkin, insanın sinirine dokunan bir çocuk da olabilir.»

Havisham başını iki yana salladı. «Bence Lord Fauntleroy güzel bir çocuk, kont hazretleri. Ama dediğim gibi, çocuklar hakkında pek fikrim yok. Yalnız onun İngiliz çocuklarından biraz farklı olduğunu söylemeliyim.»

Kont öfkeyle, «Bundan kuşkum yoktu zaten,» dedi. «Amerikan çocukları çok terbiyesiz olur. Böyle olduğunu sık sık duydum.» Birdenbire hasta bacağı ağrımaya başladığı için can acısıyla yüzünü buruşturdu.

Yaşlı avukat, kontun bu sözlerine aldırış etmedi, gülümsedi yalnızca. «Lord Fauntleroy'un terbiyesiz, arsız bir çocuk olduğunu söyleyemem. Yalnızca başka çocuklardan farklı. Bu farkın ne olduğunu da sormayın. Çünkü bunu açıklayabilecek durumda değilim. Bana kalırsa, büyüklerin etkisinde çok kalmış. Kendi yaşında arkadaşları da vardı. Ama daha çok büyüklerle arkadaşlık etmeye alışmış. Onun için de yaşından beklenmeyecek kadar olgun. Büyük bir adam gibi konuşuyor. Ama zaman zaman çocuk gibi davrandığını da eklemeliyim.»

Yaşlı kont bu sözleri istediği anlama çekti hemen. «Bana kalırsa bu terbiyesizlik. Çocuğu iyi yetiştirmemişler. Ona gereğinden fazla yüz verilmiş olacak. Çocuk da şımardığı için canının istediği gibi davranıyor tabii. Evet, bence bu terbiyesizlik, arsızlık ve yüzsüzlüktür. Hepsi bu kadar.»

Havisham yanıt vermedi, şarabından bir yudum aldı. Kontla tartışmaya girişmeyi sevmezdi. Kırk yıl boyunca yaşlı adamla ancak birkaç kez tartışmıştı. Hele kontun bacağı acı verirken, avukat ağzını açmamayı tercih ederdi. Böyle zamanlarda ihtiyarı kendi haline bırakmak çok daha doğruydu. Böylece odaya derin bir sessizlik çöktü. Avukat belli etmeden ihtiyar adama bakıyordu. Ama onun konuşmaya niyeti yoktu.

Sonunda çaresiz kalıp, «Size söylemem gereken bir şey daha var,» dedi.

«Ne var? Ne olmuş?»

Bay Havisham, «Bayan Errol'dan size haber getirdim,» diye devam etti. «İsteğini yerine getirmem gerek.»

Kont gözlerini açarak haykırdı. «O kadının sözlerini duymak istemiyorum. Ondan hiç haber almazsam daha memnun olurum.»

Ama avukat, görevini yapmak zorundaydı. Sanki kont bağırmamış gibi sakin sakin konuştu. «Bunu size anlatmam şart, efendim. Bayan Errol onu vermek istediğiniz parayı kabul etmiyor. Para istemediğini söyledi.»

Bu sözleri duyan kont bacağının ağrısını unuttu. Hayretle, «Ne dedin?» diye bağırdı. «Ne dedin? Anlayamadım. Kadın ne istiyormuş?»

Avukat sözlerini yinelemek zorunda kaldı. «Bayan Errol bu paraya ihtiyacı olmadığını söyledi. Küçük bir geliri olduğunu ve bununla geçinebileceğini bildirdi.»

«Ne demek bu?»

«Bayan Errol aranızdaki ilişkinin dostça olmadığını billiyor. İşte bu yüzden...»

Yaşlı kont öfkeyle avukatın sözlerini kesti. «Aramızdaki ilişki dostça değil miymiş? Dostluk da ne demek? Ben onun düşmanıyım. Kadından nefret ediyorum! Onu aklıma getirmek bile istemiyorum! Korkunç bir yaratık. Düşün... Para canlısı, çirkin aksanlı bir Amerikalı! Onu görmek istemediğimi bil!»

Avukat yaşlı adamın haksızlık ettiğini biliyordu. Yine de sakin sakin konuşmaya devam etti. «Sayın kont, bu kadına para canlısı diyemezsiniz. Çünkü sizden bir şey istemiyor. Ona vermek istediğiniz parayı da kabul etmiyor. Bu durumda onun tokgözlü olduğu anlaşılıyor.»

İhtiyar kont, «Bunu özellikle yapıyor!» diye gürledi. «Bunu anlamadım mı sanki? Kuşbeyinli kadın böyle bir oyuna kanacağımı sanıyor. Hemen yumuşayacağımı ve böylece onu görmeye razı olacağımı sanıyor. Budala, bu davranışlarına hayran kalacağımı sanmakla yanılıyor. Ona hiç de hayran değilim! Benden para almazsa bağımsız olabileceğine inanmış herhalde.»

«Ama sayın kont...»

Yaşlı adam, «Sözlerimi kesme!» diye bağırdı. «Evet, ben böyle oyunlara inanacak biri değilim. Kadına gelince... Ona verdiğim ev şatonun bahçelerinin dışında kalıyor. Evin şatonun bahçe kapısına ne kadar yakın olduğunu biliyorsun. Orada bir dilenci gibi yaşamasına izin veremem. Şerefimi düşünmek zorundayım! O Lord Fauntleroy'un annesidir. Toplum içinde bu yerini korumak zorundadır. Evet, bunu yapmak zorunda. İstese de istemese de parayı alacak. Hepsi bu kadar. Ona söyle, parayı almak zorunda olduğunu kafasına soksun!»

Havisham oralı olmadı. «Parayı alsa bile harcamayacaktır, sayın kont.»

Kont öfkeden titremeye başlamıştı. «İster harcasın, ister harcamasın. Parayı alacak. Ona düzenli olarak para gönderilecek. Böylece herkese, 'Kocamın babası bana bakmadığı için yoksulluk çekiyorum,' demesine olanak bırakmayacağım. Böyle bir şeye kalkışmakla hata eder. Oğlumun hakkımda kötü düşünmesini istiyor. Evet, çocuğu benden soğutmaya çalışıyor. Herhalde daha şimdiden çocuğun kafasını zehirlemiştir. Bundan eminim.»

Bay Havisham. «Hayır,» diyerek karşılık verdi. «Bayan Errol size bir haber daha gönderdi. Bunu duyunca, böyle bir şey yapmamış olduğunu iyice anlayacaksınız. Bayan Errol...»

Kont, «O kadının sözlerini duymak istemiyorum,» diye bağırdı. «Duymak istemiyorum.»

Ama kırk yıldan beri kontu tanıyan Bay Havisham susmadı. Durumu açıklaması gerekti. «Bayan Errol rica etti. Lord Fauntleroy'un aranızdaki anlaşmazlığı bilmesini istemiyor. Genç kadın onu istemediğinizin farkında. 'Bunu oğlum duymalı,' dedi. 'Cedric beni çok seviyor. Eğer büyükbabasının benden hoşlanmadığını anlarsa, ona yakınlık duyamaz. Bu durum aralarında bir engel oluşturabilir. Çünkü Cedric henüz çok küçük, böyle anlaşmazlıkları anlayacak yaşta değil. Hatta bu yüzden oğlum büyükbabasından korkabilir,' Bayan Errol oğlunu bu ayrılığa alıştırabilmek için epey uğraştı sanırım.»

«Ya? Öyle mi?»

Avukat, kontu süzerek, «Lord Fauntleroy, annesine ayrılmalarının nedenini sormuş,» dedi. «Ama annesi bunu şimdi anlayamayacağını, ancak büyüdüğü zaman öğrenebileceğini söylemiş. Bayan Errol toru-

nunuzla ilk karşılaşmanızda aranızda böyle bir tatsızlık olmasını istemediğini de belirtti.»

«Buraya bak, Havisham! Bana işin doğrusunu söyle. Yani çocuğun annesi olanları anlatmamış mı? Lord Fauntleroy gerçeği bilmiyor mu?»

Avukat sakin sakin, «Bayan Errol bir kelime bile söylememiş,» diye yanıt verdi. «Bundan emin olabilirsiniz. Lord Fauntleroy sizin çok sevimli ve yumuşak başlı biri olduğunuzu sanıyor. Büyükbabaların en iyisi olduğunuza inanmaya hazır. Çocuğa hakkınızda bir tek... ama bir tek kötü bir söz bile söylenmedi. Bu arada New York'tayken emirlerinizi olduğu gibi yerine getirdim. Bu nedenle de Cedric sizin son derece cömert ve iyi kalpli olduğunuzdan emin.»

Dorincourt kontu içini çekti. «Demek böyle. Demek çocuk benimle ilgili kötü bir şey duymadı.»

Havisham, «Şerefim üzerine yemin ederim,» dedi. «Ona aleyhinizde bir kelime söylemedi. Ancak sizi gördükten sonra hakkınızda fikir edinecektir. Böylece tarafsızca karar verebilecek.»

«Yaaa?..»

Yaşlı avukat, «Bir şey daha söylemem gerek,» diye mırıldandı. «Böyle konuşacağım için beni bağışlamanızı rica ederim. Çocukla anlaşmak istiyorsanız, onun yanında annesini kötülemeyin. Annesini küçültecek sözler söylemeyin. Ancak böyle davranırsanız torununuz sizi sevecektir.»

Kont dudak büktü. «Yok canım... Böyle saçma şey olur mu? Çocuk henüz yedi yaşında.»

Bay Havisham diretiyordu. «Yedi yaşında olabilir. O yeni yılı annesinin yanında geçirmiş olduğunu unutmayın. Annnesini çok seviyor.»

ŞATODA

Ertesi gün ancak akşamüzerine doğru süslü araba şatoya giden yola çıktı. Küçük Lord Fauntleroy ve avukat arabada oturuyorlardı. İki tarafında ağaçlar bulunan bu geniş yol gölgeli ve çok güzeldi. Cedric merakla etrafına bakınıp duruyordu.

Kont önce torununu sabah görmek istemiş, ama sonra fikrini değiştirmişti. Cedric'in akşamüzeri gelmesini ve yemeği onunla yemesini istemişti. Ayrıca torununun onu göreceği odaya yalnız girecekti. Yanında avukat bile bulunmayacaktı.

Araba ağır ağır ilerliyordu. Lord Fauntleroy ipek yastıklara dayanmış mutlu mutlu gülümsüyordu. Gördüğü her şey onu ilgilendirmekteydi. Önce yaldızlı arabaya ve ona koşulmuş olan güzel atlara hayran olmuştu. Sonra da sırmalı üniforma giymiş olan arabacıya ve yardımcısına bakakalmıştı. Arabanın kapısındaki yaldızlı taç da çok ilgisini çekmişti.

Araba şatonun bahçe kapısına gelince Cedric camdan dışarı baktı. Yüksek duvarların üstüne yerleştirilmiş olan kocaman taş aslanlar çok güzeldi. Araba durdu ve kapının yanındaki küçük evden pembe yanaklı tombul bir kadın çıktı. Yaklaşıp demir kapıları ardına kadar itti. Sonra sarmaşıklar sarılmış küçük evden iki çocuk fırladı. Hayret ve merakla arabadaki lordu seyretmeye koyuldular. Cedric de onlara bakıyordu tabii.

Anneleri gülümseyerek küçük lordu selamladı. Sonra çocuklarına işaret etti. İki çocuk da ciddi bir tavırla eğilerek selam verdiler.

Lord Fauntleroy buna şaşırmıştı. Avukata, «Bu kadın beni tanıyor mu?» diye sordu. «Selam verdiğine göre beni tanıması gerek.» Kendisi de başındaki siyah ipek kadife kasketi çıkararak nazik nazik kadını selamladı.

Gülümseyerek, «Nasılsınız?» diye sordu. «İyi olduğunuzu umarım. Size iyi günler dilerim.»

«Teşekkür ederim, sayın lord. Tanrı sizi korusun. Tanrı güzel yüzünü de korusun. Talihinizin açık olmasını dilerim. Şatoya hoşgeldiniz!»

Araba hareket edince Lord Fauntleroy kasketini sallayarak kadını bir daha selamladı. Sonra yanında oturan yaşlı avukata döndü. «O kadından çok hoşlandım. Onu ziyaret etmek isterim. Hem çocuklarıyla oynamak zevkli olacak. Acaba kaç çocuğu var? Bir takım kuracak kadar çocuğu var mıdır dersiniz?»

Lord Fauntleroy'a kapıcının çocuklarıyla oynamasına izin verilmeyeceğini söylemeye içi el vermedi Bay Havisham'ın. İleride çocuğun bunları nasıl olsa öğreneceğini düşünüyordu.

Araba ağır ağır ilerliyordu. İki taraftaki ağaçlar tepede birleşmişlerdi. Bu yüzden arabadan gökyüzünü görmeye olanak yoktu. Yol boştu. Cedric ömründe böyle yüksek ağaçlar görmemişti. Zaman zaman ağaçların arasından bahçedeki çimenlikler, çiçekler görünüyordu. Cedric hayal dünyasında gibiydi.

Bir ara mavi çiçeklerle dolu bu çimenlikten geçtiler. Daha ileride sık bir mazılıktan çıkan beyaz bir tavşan arabadan ürkerek koşa koşa uzaklaşınca çocuk neşeyle güldü.

Az öte de ağaçlara konmak üzere olan kuşlar birdenbire havalandılar. Cedric sevinçle ellerini çırparak, «Burası çok güzel bir yer, değil mi?» dedi. «Şimdiye kadar bu kadar güzel bir yer daha gördüğümü hatırlamıyorum. New York'taki büyük parktan bile güzel.»

Yalnız çocuğun anlayamadığı bir şey vardı. Arabayla epey yol almalarına karşın şatoya varamamışlardı. Cedric büyük bahçe kapısından girince şatoya geldiğini sanmıştı. Oysa şato görünürlerde yoktu. Bir süre sabırla bekledi. Sonunda dayanamayıp, «Bahçe kapısıyla şato arasındaki uzaklık ne kadar?» diye sordu.

Yaşlı avukat, çocuğa bakarak hafifçe gülümsedi. «Yedi sekiz kilometre sanırım.»

Küçük lord buna da şaşırdı. «Bir insanın bahçe kapısından bu kadar uzakta oturması garip doğrusu.»

Ama az sonra şatonun uzaklığını unuttu. Her an onu oyalayacak yeni bir şey görünüyordu. Hele biraz ilerideki çayırlıkta geyikleri görünce gözleri faltaşı gibi açıldı. Arabanın sesinden ürkmüş olan geyikler kaçmaya hazırlanıyorlardı.

Küçük lord heyecanla, «Burada bir sirk mi var?» diye sordu. «Yoksa bunlar hep burada mı yaşıyorlar? Bu geyikler kimin?»

Bay Havisham sakin sakin yanıt verdi. «Geyikler şatonun arazisinde yaşarlar. Onların sahibi de Dorincourt kontudur. Yani büyükbaban, yavrum.»

Cedric susup yine çevresini seyre daldı. Bir masal ülkesindeymiş gibi mutluydu. Sonunda karşıdan şato gözüktü. Gri renkli olan yapı çok büyük ve çok güzeldi. Güneşin son ışıklarında pencereleri kızılımsı bir renge boyanmıştı. Şatonun kuleleri, mazgal delikleri vardı. Sar-

maşıklar bu koca yapının bir bölümünü sarıp kaplamayı başarmıştı. Terasın altında ve şatonun iki yanında çimenlikler uzanıp gidiyordu. Tarhlarda renk renk çiçekler açmıştı.

Küçük lordun yuvarlak yüzü sevinçten pespembe oldu. Derin derin içini çekerek, «Dünyada gördüğüm en güzel yer burası,» dedi. «Tıpkı bir saraya benziyor. Bir masal kitabında böyle bir resim görmüştüm.»

O sırada şatonun büyük kapısı açıldı. Cedric iki sıra olmuş uşak ve hizmetçilerin hareketsiz durduklarını gördü. Acaba neden böyle duruyorlar, diye düşündü. Renkli ipek, saten ve benzeri kumaşlardan yapılmış sırmalı üniformalarına da hayran oldu.

Uşak ve hizmetçilerin sırf onu karşılamak için oraya dizildiklerini bilmiyordu. Bir gün bu görkemli şatonun sahibi olacağını da unutmuştu.

Araba durdu. Arabacının yardımcısı yerinden atlayarak saygıyla kapıyı açtı. Avukatla çocuk indiler. Cedric şatonun büyük holüne sıralanmış olan insanların başında duran siyah ipek elbiseli bir kadın gördü. Kır saçlı, yaşlıcaydı. Başında da bir bone vardı.

İçeri girdiklerinde Cedric kadınla göz göze geldi. Onun kendisiyle konuşmak istediğini sandı. Ama avukat, Cedric'in elini tuttu. Birlikte birkaç adam attılar. Tam kadının önüne gelince avukatı. «Bayan Mellon,» dedi. «Lord Fauntleroy'u getirdim. Lord Fauntleroy, şatonun kâhyası Bayan Mellon.»

Cedric tanıştıklarına çok sevinerek elini uzattı. Neşeli neşeli, «Beyaz kediyi siz mi yolladınız?» dedi. «Buna çok teşekkür ederim. Onu ne kadar sevdiğimi bilemezsiniz.»

Yaşlı kadının güzel yüzünde bir gülümseme belirdi. Konuşmaya başladığı zaman sesi hafifçe titriyordu. «Lord hazretlerini nerede görsem tanırdım, Bay Havisham. Çünkü yüzü tıpkı babası Yüzbaşı Cedric'e benziyor. Hareketleri de öyle. Bu bizim için olağanüstü bir gün, efendim. Çok güzel bir gün.»

Cedric bu konuşmaya bir anlam verememişti. Bir kere günün neden olağanüstü olduğunu anlayamamıştı. Dayanamayarak merakla Bayan Mellon'a baktı. Bir an onun ağlamak üzere olduğunu sandı, çünkü gözleri yaşlarla dolmuştu. Ama kadın gülümsüyordu.

Bayan Mellon sevgiyle küçük lorda bakarak, «O beyaz kedinin burada iki güzel yavrusu var,» dedi. «Lord hazretleri isterlerse onları dairelerine yollarım.»

Cedric çok sevinmişti. «Teşekkür ederim. Kedileri çok severim ben.»

Sonra avukat hafifçe eğilerek Bayan Mellon'a bir şeyler söyledi. Cedric onların sözlerini duyamadı. Zaten bu sırada şatonun büyük holünü incelemekle meşguldü.

Sonra Bayan Mellon'un sözlerini işitti. «Kont hazretleri kütüphanede, efendim,» diyordu. «Bize emir verdi. Lordu oraya götüreceğiz. Kont onunla yalnız kalmak istediğini söyledi.»

Havisham çocuğu çok uzun boylu bir uşağa teslim etti. Cedric onun sırmalı üniformasını da beğenmişti tabii. Bir şey söylemeden uşakla birlikte yürüdü. Çocukcağız nereye gittiğini bilmiyordu. Uşak büyük bir kapıyı açarak, «Lord Fauntleroy geldiler, sayın kontum,» dedi. Doğrusu sesi de epey gürdü. Aslında başuşak filan değildi. O da bütün hizmetkârlar gibi, kontun vârisinin şatoya gelmesinin olağanüstü bir durum olduğunu düşünmüş, onun için de, ileride kont olacak çocuğu kütüphaneye sokarken her zamankinden daha gururlu bir sesle konuşmuştu.

Cedric kapıdan geçip büyük odaya girdi. Burası da çok güzel bir yerdi. Eşyaların hepsi oymalıydı. Duvarlar raflarla kaplıydı. Bu raflarda da sayısız kitap vardı. Çocuk penceredeki küçük renkli camları ve koyu renkli ağır ipek perdeleri de farketti. Yalnız burası fazla büyüktü galiba.

Küçük lord önce odada kimse olmadığını sandı. Sonra şöminedeki ateşi gördü. Önünde kocaman, rahat bir koltuk vardı. Koltukta da biri oturuyordu. Adam dönüp Cedric'e bakmadı bile. Koltuğun hemen yanında yerde yatan kocaman bir köpek başını kaldırdı ve doğruldu. Başı ve vücudu bir aslanınki kadar kocamandı neredeyse. Köpek ağır ağır kalktı ve gururlu bir tavırla küçük çocuğa doğru geldi.

Sonra koltuktaki adamın sesi yükseldi. «Dougal! Buraya gel ve otur.»

Küçük Lord Fauntleroy korku denilen şeyi bilmiyordu. Tıpkı kötülük gibi korkunun da onun kalbinde yeri yoktu. Bütün ömrünce cesur davranmıştı. Elini uzatarak, sanki Dougal'ı eskiden beri tanırmış gibi tasmasından tuttu. Birlikte koltuktaki adama doğru yürüdüler. Dougal hem yürüyor, hem de ilk kez gördüğü bu yabancıyı koklamaya çalışıyordu.

Sonra kont başını kaldırdı. Cedric gaga gibi burnu, sert ifadeli gözleri, beyaz kaşları ve kabarık ak saçları olan yaşlı bir adam gördü.

Kont ise, beyaz dantel yakalı siyah kadife ceket ve pantolon giymiş, altın renkli bukleleri güzel yüzünü çevreleyen küçük bir çocuk görmüştü. Üstelik bu çocuk masum masum ve çekinmeden ona bakıyordu. O anda şato sanki periler kralının sarayıydı. Lord Fauntleroy da peri padişahının küçük güzel oğluydu. Ama çocuk yaşlı adama öyle gözüktüğünün farkında bile değildi. Dahası sağlam ve sağlıklı bir periye benziyor, diye düşündü kont. Kalbinin sevinç ve heyecanla çarpmaya başladığını hissetti. Çocuğun çevik ve güçlü olduğunu farketmişti. Kocaman köpeğin tasmasını tutmuştu, çekinmeden ona bakıyordu. Kont buna da sevindi. Çünkü çocuk ne köpekten, ne de ondan korkmuştu.

Cedric kapıcı kulübesinden çıkan kadına ve kâhyaya baktığı gibi, gözlerini yaşlı adama dikti ve ona iyice yaklaştı.

Nazik bir tavırla, «Kont siz misiniz?» diye sordu. «Ben Bay Havisham'ın getirdiği torununuzum. Lord Fauntleroy'um.»

Sonra elini uzattı. Karşısındaki kont da olsa elini sıkması gerekiyordu. Dostça bir tavırla konuşmasına devam etti. «İyi olduğunuzu umarım. Sizi gördüğüme çok memnun oldum efendim.»

Kont bir şey söylemeden bu küçük eli sıktı. Yaşlı adamın gölerinde garip bir pırıltı belirmişti. Başlangıçta öyle şaşırmıştı ki, ne diyeceğini bilememişti. Bir resim kadar güzel olan torununu tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra konuştu. «Demek beni gördüğüne memnun oldun? Öyle mi?»

Lord Fauntleroy, «Evet,» diye yanıt verdi. «Çok memnun olduğumu söylemem gerek.»

Kontun yakınında boş bir koltuk vardı. Küçük çocuk geçip oraya oturdu. Arkası yüksek kocaman koltuk onun için çok büyüktü. Cedric'in ayakları da yere değmiyordu. Ama arkasına yaslanmıştı. Halinden pek rahat olduğu anlaşılıyordu. Gözlerini yaşlı büyükbabasına dikmiş onu nazik bir tavırla ama merakla süzüyordu.

Sonra tatlı tatlı konuşmaya başladı. «Biliyor musunuz, sizi çok merak ediyordum. Gemide ranzama yatar ve sizi düşünürdüm.»

«Ya öyle mi?»

«Evet, babama benzeyip benzemediğinizi merak ederdim hep.»

«Peki, babana benziyor muyum?»

«Şey... Babam öldüğü zaman ben çok küçüktüm. Onun için babamı iyi anımsayamıyorum. Ama ona benzediğinizi sanmam.»

Büyükbabası, «Herhalde babana benzemediğimi görünce düş-kırıklığına uğradın,» diye mırıldandı.

«Yo, yo! İnsan herkesin kendi babasına benzemesini ister tabii. Ama büyükbabası, babasına benzemiyorsa bunun için üzülmez. Büyükbabasını olduğu gibi sever. Siz de bunun böyle olduğunu bilirsiniz herhalde. Hayran olduğunuz yakınlarınız vardır.»

Kont arkasına yaslanarak çocuğa bakakaldı. Şimdiye kadar herhangi bir yakınına hayran kaldığı söylenemezdi. Yaşlı adam ara sıra akrabalarıyla şiddetli kavgalar eder, onları evinden kovardı.

Lord Fauntleroy devam etti. «Her çocuk büyükbabasını sever. Hele sizin gibi iyi kalpli olanlar daha da fazla sevilir.»

«Ya?» diyebildi kont. «Demek ben iyi kalpliyim... Demek ben sana da iyilik ettim, ha.»

Küçük lord neşeyle başını salladı. «Evet, size teşekkür etmem gerek. Bridget, elmacı kadın ve Dick için size ne kadar teşekkür etsem azdır.»

Yaşlı kont, «Bridget!» diye bağırdı. «Dick! Elmacı kadın!»

Cedric gülümseyerek açıkladı. «Biliyorsunuz, onlar için bana para verdiniz... Bay Havisham'a tembih etmişsiniz. İstediğim zaman bana para vermesini söylemişsiniz.»

Yaşlı kont durumu anlar gibi oldu. «Ha, şu mesele! Anlıyorum... Anlıyorum... Havisham'a istediğin yerlere harcayabilmek için sana

para vermesini tembih etmiştim. Peki, bu parayla ne aldın bakalım? Paraları nasıl harcadığını öğrenmek isterdim.»

Küçük lord, «Sahi...» dedi. «Siz Dick, elmacı kadın ve Bridget'in durumlarını bilmiyorsunuz. Sizin onlardan çok uzakta oturduğunuzu unuttum. Onlar benim sevdiğim arkadaşlarım.»

«Ya?..»

«Evet. Anlayacağınız o sırada Michael hastalandı ve Bridget de çok...»

Kont, «Michael de kim?» diye sordu.

«Michael, Bridget'in kocası. Başları dertteydi zavallıların. Adam hasta olduğu için çalışmıyor. Hem tam on iki çocukları var. Hepsi bakım ister. Bunun ne demek olduğunu bilirsiniz. Michael çok ciddi ve dürüst bir insandır. Başkaları gibi içki filan da içmez. Bridget sık sık bize gelip dertlerini anlatarak ağlardı. Bay Havisham'ın bize geldiği gün akşamüstü Bridget de mutfaktaydı. Ev kirasını veremedikleri için ağlıyordu. Üstelik evlerinde yiyecek bir şey de kalmamıştı; gidip onu avutmaya çalıştım. Sonra Bay Havisham beni yanına çağırttı. Harcamam için bana para yolladığınızı söyledi. Ben de hemen mutfağa koşup parayı Bridget'e verdim. Böylece bütün sorunlar çözüldü. Bridget gözlerine inanamadı. Zavallıcık parayı görünce öyle şaşırdı ki... Onun için size teşekkür ederim. Bu iyiliğinizi hiçbir zaman unutmayacağım.»

Kont şaşkınlık dolu bir sesle, «Yaaa!» dedi. «Demek kendin için yaptığın şeylerden biri bu... Başka neler yaptın bakalım? Paranı nasıl harcadın?»

Dougal büyük koltuğun yanında oturuyordu. Cedric oturunca köpek de gelip onun yanına yere yerleşmişti. Dougal ciddi bir köpekti. Köpeği çok iyi tanıyan kont, dikkatle ona bakıyordu. Dougal'in öyle kolay kolay kimseyle dost olmadığını bilirdi. Bu iriyarı ve hırçın köpeğin küçük çocuğun elinin altında öyle sakin sakin oturmasına şaşırmıştı. Tam o sırada köpek yine başını kaldırdı. Gururla ve dikkatle çocuğu süzdü. Sonra bir aslanınkini andıran kocaman başını çocuğun siyah kadife pantolonlu dizine dayadı.

Çocuk küçük eliyle Dougal'ın başını okşarken, «Sonra Dick vardı... Dick'i görseniz çok severdiniz,» dedi.

«Neden?»

Lord Fauntleroy bir an düşündü. «Dick dürüst bir gençtir. Hile yapmaz. Çaresiz birine el kaldırmaz. Ufak tefek insanları dövmeye kalkışmaz. Hem çok usta bir boyacıdır. Ayakkabıları öyle parlatır ki. Zaten işi de boyacılık.»

Yaşlı kont merakla, «Demek Dick de senin arkadaşlarından biri,» dedi.

Küçük torunu sarı bukleli başını salladı. «Eski bir dost ama Bay Hobbs kadar eski değil tabii... Yine de epey eski. Gemi kalkmadan önce bana bir de armağan verdi.»

Cedric elini cebine sokup, dikkatle katlanmış kırmızı bir şey çıkardı. Gururla karışık bir sevgiyle açtı. Üstünde mor at başları ve atnalları olan kırmızı mendildi bu.

Küçük lord, «Dick bana bunu armağan etti,» diye açıkladı. «Hep saklayacağım. Mendili boynunuza takabilirsiniz ya da cebinize sokarsınız. Jake'den ayrıldıktan sonra ilk kazandığı parayla aldı bunu.»

«Jake de kim?»

Cedric, «Jake arkadaşım Dick'in ortağıydı,» dedi. «Ama tembel ve huysuzdu. Para verip Jake'i ortaklıktan çıkardım. Sonra Dick'e yeni fırçalar da aldım. İşte bu mendil de ondan bir anı. Bay Hobbs'a armağan ettiğim saatin arkasına, 'Bunu görünce beni hatırlayacağınızı umarım.' diye yazdırdım. Ben de bu mendili gördükçe Dick'i anımsayacağım işte.»

O anda Dorincourt kontunun hissettiği şeyleri tanımlamaya olanak yoktu. Çok sert, taş kalpli bir adamdı. Ama o anda anlayamadığı, bilemediği bir zevk duydu. Ömründe ilk kez böyle bir duyguya kapılıyordu kont.

Yaşlı adam arkasına iyice yaslandı ve küçük arkadaşına birkaç soru sorarak onun konuşmasını ve kafasından geçenleri açıklamasını sağladı. Lord Fauntleroy konuşurken, dedesi gözlerinde garip bir pırıltıyla onu dinliyordu.

Cedric sorulan bütün soruları hemen yanıtlıyordu. Kendinden emin bir tavırla ve büyük bir içtenlikle her şeyi anlatıyordu. Dick'ten ve Jake'den sonra elmacı kadını anlattı konta. Sonra Bay Hobbs'dan söz

etti. Başkan seçildiği zaman yapılan büyük töreni uzun uzun anlattı. Meşaleleri, havai fişeklerini, bayrakları... Bu konuşma sırasında epey heyecanlanan küçük lord, Amerika'nın bağımsızlığa kavuşması konusuna kadar geldi. İşte o anda bir şey hatırlayarak sözün ortasında susuverdi.

Büyükbabası, «Ne oldu?» diye sordu. «Ne güzel konuşuyorduk. neden sustun?»

Çocuk hafifçe kızardı. «Şey... Bu konudan belki hoşlanmazsınız diye düşündüm. Belki de bağımsızlık savaşında sizin ailenizden biri de oradaydı. Sizin İngiliz olduğunuzu bir an unuttum, bağışlayın. Bir daha bu konuyu açmam.»

Kont, «Hayır,» dedi. «Savaşta atalarımdan kimse bulunmadı. Sözlerine devam edebilirsin. Hem kendinin de bir İngiliz olduğunu unutuyorsun galiba.»

Aslında bu sözleri söylerken için için gülüyordu. Konuyu komik bulmuştu. Ama Cedric hiç de öyle bulmuyordu. Onun için bu çok önemliydi. Böyle bir durumla karşılaşabileceği aklına da gelmişti. Saçlarının dibine kadar kıpkırmızı olduğunu hissetti.

«Ben Amerika'da doğdum,» diye karşı çıkmaya çalıştı. «Orada doğmuşsanız Amerikalı sayılırsınız.» Çok nazik bir tavırla ekledi. «Sözlerinizi yanlış çıkarmak zorunda kaldığım için beni bağışlayın. Bay Hobbs bir savaş çıkarsa benim Amerika için dövüşeceğimi söyledi.»

«Demek savaş çıkarsa onlara katılarak savaşacaksın, öyle mi?»

Kont, Amerika'dan ve Amerikalılardan nefret ederdi. Ama bu küçük yurtseverin ciddi ciddi Amerika'yı savunması hoşuna gitmişti. Şimdi bu kadar iyi olan bir Amerikalı, büyüyüp adam olunca kusursuz bir İngiliz olabilir, diye düşünüyordu. O sırada akşam yemeğinin hazır olduğu haber verildi.

Cedric hemen koltuktan kalktı. Büyükbabasına yaklaşarak, onun damla hastalığı yüzünden şişmiş olan ayağına baktı.

Nazik nazik, «Size yardım etmemi ister misiniz?» diye sordu. «İsterseniz bana dayanabilirsiniz. Bir keresinde patates fıçısı Bay Hobbs'un ayağına düşmüştü. Canı yandı tabii. Bir süre hep bana dayanarak yürüdü.»

Kapıda durmuş saygıyla onları bekleyen başuşak, bu sözler üzerine az kalsın gülüyordu.

Kont küçük torununu tepeden tırnağa süzerek sert bir sesle, «Bunu yapabileceğinden emin misin?» diye sordu. «Ben epey ağırım çünkü.»

Cedric kendinden emin bir tavırla başını salladı. «Yapabileceğimi sanıyorum, efendim. Oldukça güçlüyüm. Hem tam yedi yaşındayım. Bir elinizle bastonunuza öbür elinizle de bana dayanabilirsiniz. Dick yaşıma göre vücudumun çok gelişmiş olduğunu söylerdi.»

Kont, «Pekâlâ,» diye mırıldandı. «Bir dene bakalım.»

Cedric uzanıp bastonu aldı ve dedesine verdi. Sonra kalkması için ona yardım etti. Çoğunlukla kontun koltuğundan kalkmasına başuşak yardım ederdi. O sırada huysuz ihtiyarın ayağına ağrı girerse, uşağa ağır sözler söyleyip hareket ederdi. Aslında hiç de nazik biri değildi. Onun işlerini gören iriyarı uşaklar, böyle ağır sözler yüzünden, süslü üniformalarının içine adeta büzülürlerdi.

Ama o gece şiş ayağı her zamankinden daha fazla acı vermesine karşın ihtiyar kont küfür etmedi. Hatta ağzını bile açmadı. Onda deney yapmaya hazırlanan bir insan hali vardı. Ağır ağır ayağa kalktı. Elini de çocuğun büyük cesaretle teklif ettiği ince omzuna dayadı.

Lord Fauntleroy ona cesaret vermek istercesine gülümseyerek, «Bana dayanın,» dedi. «Ben ağır ağır yürürüm. Böylece ayağınız acımamış olur.»

Kont ağırlığının birazını sağa vererek çocuğa hafifçe yüklendi. Oldukça ağırdı. Birkaç adım sonra küçük lordun yüzü kıpkırmızı kesildi. Kalbi de hızlı hızlı çarpıyordu şimdi.

Soluk soluğa, «Bana dayanmaktan çekinmeyin,» dedi. «Benim bir şeyim yok... Yani... Yani gideceğimiz yer uzak değilse bana bir şey olmaz.»

Yemek salonu pek de uzakta değildi. Ama uzun masanın başındaki koltuğa gelene kadar Cedric çok yoruldu. Ona bu yol epey uzun gözükmüştü. Her adımda omzundaki el daha da ağırlaşıyordu sanki. Yüzü kızardıkça kesik kesik soluk almaya başlamıştı. Yine de pes etmek aklından bile geçmiyordu. Kaslarını gerip başını dimdik tutuyordu. Bir

yandan da, ona yaslanmış topallaya topallaya yürüyen konta cesaret vermeye çalışıyordu.

«Üstüne bastığınız zaman ayağınız çok ağrıyor mu?» diye sordu. «Ayağınızı hardallı sıcak suya koydunuz mu? Bay Hobbs ayaklarını sıcak suya sokardı.»

Kocaman köpek de ağır ağır çocuğun yanında yürüyordu. İriyarı başuşak bir iki adım gerilerindeydi.

Yemek yiyecekleri salona girdikleri zaman Cedric burasının çok büyük olduğunu gördü. Uzun masanın başındaki koltuğun arkasında bekleyen uşak, kontun dayandığı küçük çocuğu görünce ona bakakaldı.

Güç bela masanın başındaki koltuğun yanına kadar geldiler. Çocuk omuzundaki elin çekildiğini hissetti. Kont geçip koltuğuna oturdu.

Cedric, Dick'in armağanı olan mendili çıkarıp alnını sildi. «Bu gece hava çok sıcak, değil mi? Herhalde ayağınız sızladığı için ateş yaktırıyorsunuz. Bana burası biraz sıcak geldi doğrusu.»

İhtiyar kont hafifçe güldü. «Epey ağır bir iş gördüğün için seni sıcak bastı sanırım.»

Lord Fauntleroy, «Yo, yo!» diye atıldı. «Pek de yorucu değildi. Sadece biraz terledim. Yazın zaten herkese hava sıcak gelir.»

Parlak renkli mendiliyle nemlenmiş sarı buklelerini ve alnını yine sildi. Çocuğun sandalyesi uzun masanın öbür tarafında, büyükbabanınkinin karşısındaydı. Bu şatodaki her şey çocuğa göre büyüktü. Yüksek tavanlı geniş odalar, kocaman köpek, kontun kendisi, Lord Fauntleroy'un ne kadar küçük olduğunu iyice ortaya koyuyordu. Ama bu durum Cedric'i hiç rahatsız etmiyordu. Kendisini hiçbir zaman büyük ya da önemli görmemişti.

Cedric masanın ucundaki kocaman sandalyede, her zamankinden daha da küçük görünüyordu. Uzun sofradaki pırıl pırıl parlayan gümüşlere, kristallere ve yaldızlı porselenlere baktı. Küçük lord böyle zengin sofralara alışık değildi. Bu nedenle pırıl pırıl çatal takımları, bardaklar ve tabaklar pek hoşuna gitti.

Saten elbiseler giymiş olan sırmalı uşaklar sessiz sedasız servis yapıyorlardı. Bembeyaz keten örtülü masanın baş tarafında da sarı saçlı güzel bir çocuk vardı. Kont için akşam yemeği çok önemliydi. Eğer yemekleri beğenmezse ya da iştahı yoksa, o zaman yemek konusu aşçıbaşı için de aynı derecede önem kazanıyordu!

Ama neyse ki, bugün kontun iştahı yerindeydi. Ayrıca yediği çeşitli yemeklerden salçalardan başka bir şey düşünüyordu. Karşısında oturan torununa yönelmişti tüm ilgisi. Kendisi konuşmuyor, çocuğu konuşturmak için arada sırada birkaç söz söylüyordu. Günün birinde bir çocuğun onu böyle eğlendirip oyalayabileceğini aklından bile geçirmemişti. Lord Fauntleroy onu hem şaşırtıyor, hem de oyalıyordu.

Yemeğe gelirken torunumun omzuna iyice yüklendim diye düşündü. Çocuğun cesaretini ve dayanıklılığını ölçmek istedim. Sandığımdan daha da cesur çıktı. Bu kadar ağır yüke karşın, ne yakındı, ne de bu yükten kurtulmaya çalıştı; üzerine aldığı işi yapmaya kararlı olduğu belli.

Cedric konudan konuya geçiyor ve bildiği şeyleri anlatarak dedesini oyalıyordu. Yemeğini dedesinden önce bitirdi. Sonra arkasına yaslanarak salonu incelemeye koyuldu. Yaşlı kont da torununu süzmekle meşguldü. Cedric, «Herhalde evinizle gururlanıyorsunuzdur,» dedi. «Çok güzel bir ev bu. Ömrümde bu kadar güzel bir ev daha gördüğümü hatırlamıyorum.» Hafifçe gülümsedi. «Ama ben henüz yedi yaşındayım. Henüz pek bir şey görmüş sayılmam.»

İhtiyar dikkatle çocuğa baktı. «Demek burası güzel olduğu için gururlanmam gerektiğini düşünüyorsun.» Kalın kaşlarını hafifçe çatmıştı. Gözleri yine pırıl pırıl parlıyordu.

Lord Fauntleroy, «Bu evle kim olsa gururlanır,» diye karşılık verdi. «Eğer burası benim evim olsaydı ben de çok gururlanırdım. Bu evde her şey güzel, bahçesi, ağaçlar, çiçekler ne kadar güzel. Yaprakların hışırtısı da çok hoşuma gitti.»

Sonra susup karşısında oturan adama üzüntüyle baktı. «Ama bu ev iki kişi için çok büyük değil mi? Bence iki kişi için çok büyük.»

Yaşlı kont başını salladı. «Evet, burası iki kişi için epey büyük. Sen de öyle buldun demek.»

Küçük lord bir an durakladı. Sonra çekine çekine konuştu. «Düşündüm de... Burada sadece iki kişi yaşarsa ve birbirleriyle dost değillerse kendilerini çok yalnız hissederler, değil mi? Böyle bir durumda bu evin güzelliğini de farkedemezler.»

Kont, «Benim için ne düşünüyorsun?» diye sordu. «Ben iyi bir dost olabilir miyim dersin?»

Cedric başını salladı. «Evet. Sizin çok iyi bir dost olacağınızdan eminim. Bay Hobbs'la da çok iyi dostum ben. Bir bakıma en iyi arkadaşım oydu. Canım'dan sonra tabii.»

Kont meraklanmıştı. Gözlerini hafifçe kısarak, «Canım dediğin kim?» diye sordu.

Lord Fauntleroy hafif, biraz da yorgun bir sesle yanıt verdi. «Canım benim annemdir.»

Galiba yorulmuştu. Uyku saati de yaklaşmıştı zaten. Son birkaç günün heyecanından sonra küçüğün böyle yorulması bir bakıma doğaldı. Belki de bu yorgunluk ona yalnızlığını hatırlatmıştı. O gece evinde uyuyamayacağını biliyordu. Tek başına kalmıştı. «En sevdiğim dostum» dediği annesi de yanında olmayacaktı. Cedric'le annesi çok iyi arkadaştılar. Cedric için annesinden daha değerli kimse yoktu.

Çocuk onu düşünüyordu. Düşündükçe de konuşma isteği azalıyordu. Yemek bittiği sırada yaşlı kont, çocuğun gözlerinin hüzünlü olduğunu gördü. Yine de Cedric cesaretle dayanıyor, duygularını belli etmemeye çalışıyordu. Sonunda sofradan kalkıp çalışma odasına döndüler, Bu sefer iriyarı uşaklardan biri kontun yanındaydı. Kont yine de torununa dayanıyordu, ama bu kez Cedric'in omzundaki el ağır değildi.

Uşak kapıyı kapayıp çıktı ve onları yalnız bıraktı. Cedric şöminenin önündeki postun üstüne oturdu. Kocaman köpek de yanına yattı. Küçük lord hayvanın kulaklarını okşayarak dalgın dalgın ateşe baktı.

Yaşlı kont onu seyrediyordu. Çocuğun gözlerinde keder ve ümitsizlik vardı. Bir ara çocuk farkına varmadan içini çekti. Dedesi kımıldamadan oturuyor ve ona bakıyordu.

«Fauntleroy,» dedi. «Ne düşünüyorsun? Kafandan geçenleri bana anlat.»

Çocuk kendisini toplayarak cesur bir erkek gibi gülümsemeye çalıştı. «Canım'ı düşünüyordum... Evet, onu düşünüyordum.» Kımıldandı. «En iyisi ayağa kalkayım. Odada biraz dolaşayım. Böylesi daha iyi.»

Ayağa kalkıp ellerini siyah kadife pantolonun ceplerine soktu. Büyük kütüphanede bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Gözleri fazla parlaktı. Belki de yaş doluydu bu gözler ağlamamak için ağzını sımsıkı kapamıştı. Başını dimdik tutmaya çabalayarak cesur adımlarla yürüyordu.

O sırada iri köpek başını kaldırdı. Tembel tembel çocuğa baktı. Sonra o da ayağa kalktı. Fauntleroy'a yaklaştı. Lord bir elini cebinden çıkararak köpeğin başını okşadı.

«Çok iyi bir köpek. Hemen bana alıştı. Neler hissettiğimi de anlıyor.»

İhtiyar merakla, «Pekâlâ,» dedi. «Neler hissediyorsun bakalım?»

Çocuğun annesini ve evini özlediğini anlamıştı. Onun bu duygusunu gizleyebilmek için çabalaması yaşlı adamı rahatsız etmişti. İçinde hüzüne benzer, tanımlayamadığı bir şey duydu. Bir yandan da torunuyla gurur duyuyordu. Çünkü Lord Fauntleroy bu duygusunu yenmek ve bir erkek gibi davranabilmek için elinden geleni yapıyordu. Çocuğun cesaretine hayran olmuştu.

Cedric büyükbabasının sözlerine yanıt vermemişti. Hâlâ dalgın dalgın köpeğin başını okşuyordu.

Yaşlı adam, «Buraya gel,» dedi. «Yanıma gel de seninle konuşalım.»

Fauntleroy ağır ağır yaşlı adamın koltuğuna yaklaştı.

Kont hafifçe gülümsedi. «Anlat bakalım. Seni böyle düşündüren nedir?»

Küçük çocuğun güzel kahverengi gözlerinde kaygılı bir ifade belirdi. Söyleyeceği sözlerle yaşlı dedesini üzmek istemiyordu. Ama yalan söylemeye de alışık değildi. «Şimdiye kadar evimden hiç ayrılmadım, efendim. İnsan kendi evi yerine başkasının şatosunda kalınca biraz garip oluyor. Bilmem bunu size nasıl anlatayım? Sonra Canım... Canım da yanımda değil. Ama onun pek uzakta olmadığını biliyorum.

Canım bunu unutmamamı söyledi. Hem... Hem ben yedi yaşındayım artık. Sonra... Canım'ın bana verdiği resme de bakabilirim. O zaman kendimi yalnız hissetmem.»

Fauntleroy elini cebine sokarak mor kadife kaplı ince bir mahfaza çıkardı. Gururlu bir tavırla büyükbabasına gösterdi. «İşte resim bunun içinde. Şu yaya dokunduğunuz zaman açılır. Canım'ın resmi de içinde.»

Çocuk bu sözleri söylerken yaşlı kontun koltuğuna iyice yaklaşmıştı. Cebinden çıkardığı mahfazayı ona doğru uzatarak kolunu koltuğa dayadı. Sevildiğinden emin olan bir çocuk büyükbabasının koltuğuna böyle dayanabilirdi ancak.

Kadife kaplı mahfazayı açıp, «İşte Canım,» diyerek gülümsedi. «Bu onun resmi.» Sonra gülen gözlerini yaşlı adama dikti.

Yaşlı kont Amerikalı gelinini hiç sevmiyordu, hatta ondan nefret ediyordu. Resmini görmeyi de hiç istemiyordu tabii. Ama çocuğu kırmaması gerekiyordu. Onun için kendisini zorladı. Bu arada elinde olmayarak kadını da merak etmişti. Dayanamayıp resme bir göz attı. Sonra yüzünde hayret dolu bir ifade belirdi. Resim çok genç ve güzel bir kadına aitti. Bu masum yüz o anda yanında duran küçük çocuğa o kadar benziyordu ki... Yaşlı adam şaşırdı.

«Galiba onu çok seviyorsun,» diye mırıldandı. «Öyle değil mi?»

Lord Fauntleroy'un gözleri birer yıldız gibi parlıyordu. Tatlı bir sesle yanıt verdi. «Evet, onu çok seviyorum.» Sözlerinden ciddi olduğu belliydi. «Canım'ı kimseye değişmem. Size Bay Hobbs, Dick, Bridget, Mary ve Michael'den söz ettim. Hepsi de benim arkadaşlarım. Ama Canım kadar yakın arkadaşım yoktur. En sevdiğim arkadaşım. Biz birbirimize her şeyi söyleriz. Babam Canım'ı bana bıraktı. Ona benim bakmam gerek. Büyüyüp adam olduğum zaman para kazanacağım ve Canım'a bakacağım.»

Yaşlı adamın kalın kaşları hafifçe çatılmıştı. «Anlıyorum.» dedi. «Anlıyorum. Peki, büyüyünce ne yapmak niyetindesin?»

Küçük lord koltuktan uzaklaşıp, şöminenin önündeki postun üstüne oturdu. «Belki Bay Hobbs'la ortak olurum. Ama daha çok istediğim bir şey var.»

«Neymiş o?»

«Devlet başkanı olmak istiyorum.»

İhtiyar kont, torununa belli etmeden hafifçe gülümsedi. «Ya öyle mi? Bana kalırsa sen bundan vazgeç. Onun yerine seni Lordlar Kamarasına gönderelim. Oradan hoşlanacağını sanıyorum.»

Lord Fauntleroy dikkatle büyükbabasının yüzüne baktı. «Madem öyle istiyorsunuz... Eğer devlet başkanı olamayacaksam sorun yok. Söz ettiğiniz iş iyi bir şeyse, karşı çıkacak değilim.»

Gözlerini ateşe dikerek bir süre öyle kaldı. Sesini de çıkarmadı. Konuşmak istemezmiş gibi bir hali vardı.

Kont da onu düşüncelerinden ayırmak istemedi. Koltuğuna yaslanarak torununu seyretmeye başladı.

Yarım saat sonra çalışma odasının kapısı açıldı ve bir uşak Bay Havisham'ı içeri aldı. Avukat büyük odanın çok sessiz olduğunu farkederek şaşkınlıkla çevresine bakındı. Yaşlı kont hâlâ koltuğunda oturuyordu. Avukat dikkatle bakınca şöminenin önünde uyuyan iri köpeği gördü. Köpeğin yanında kıvırcık saçlı başını koluna dayamış olan küçük Fauntleroy da derin bir uykuya dalmıştı.

KONT VE TORUNU

O gece uşaklardan biri küçük lordu yavaşça kucağına alıp yatak odasına çıkardı, dikkatle yatağına yatırdı. Bu arada çocuk uyanmadı.

Gözlerini açtığı zaman ilk duyduğu ses, şöminede yanan kütüklerin çıtırtısı ve bazı fısıltılar oldu. İki kişi çok hafif sesle konuşuyorlardı galiba. Cedric yatakta kımıldandı, sonra gözlerini açtı.

Odada iki kadın vardı. Pencerelerdeki parlak renkli çiçekli perdeler Cedric'in çok hoşuna gitti. Şöminede kocaman birkaç kütük çıtırdayarak yanıyordu. Güneş ışıkları sarmaşık sarılmış pencerelerden içeri süzülmekteydi. Çocuğun kalktığını gören iki kadın yatağa yaklaştılar. Cedric kadınlardan birinin bir gün önce elini sıktığı kâhya Bayan Mellon olduğunu gördü. Diğeri orta yaşlı, güler yüzlü, tombul bir kadındı; pırıltılı gözlerinden neşeli biri olduğu anlaşılıyordu.

Bayan Mellon gülümseyerek, «Günaydın lordum,» dedi. «İyi uyuduğunuzu umarım.»

Lord hazretleri eliyle gözlerini ovuşturarak tatlı tatlı güldü. «Günaydın. Burada yattığımın farkında değildim.»

Kâhya başını salladı. «Burası sizin yatak odanız. Bu da Dawson. İşlerinize o bakacak.»

Küçük lord dikkatle kadını süzerek içtenlikle güldü. «Nasılsınız efendim? Gelip bana bakacağınız için size teşekkür etmem gerek.»

Yaşlı kâhya kadın söze karışmak gereğini duydu. «Ona Dawson demelisiniz, lordum. Dawson diye çağrılmaya alışmıştır.»

Lord Fauntleroy, «Ya, öyle mi?» diye mırıldandı. «Bayan Dawson diyeceğimi sanırım.»

Konuşmayı dinleyen tombul kadın dayanamayarak gülümsedi. «Sadece Dawson demeniz yeterlidir, lordum. Bayan demeye gerek yok. Yine de teşekkür ederim. Şimdi yataktan kalkmanızı rica edebilir miyim? İzin verirseniz sizi giydireyim. Sonra da yandaki oturma odanızda kahvaltı edersiniz.»

Çocuk, «Çok teşekkür .ederim,» diye yanıt verdi. «Kendi kendime giyinmeyi yıllar önce öğrendim. Bu konuda yardıma ihtiyacım yok. Giyinmeyi bana Canım öğretti. Canım dediğim, benim annemdir. O zamanlar ev işi yapan sadece Mary vardı. Mary de hem evi temizler, hem bulaşıkları yıkardı. Yani işi çoktu. Kadıncağızı daha fazla yormak doğru olmazdı, değil mi? Onun için kendi işlerimi kendim yapmayı öğrendim.»

Kâhya kadının yüzünde sevgi ve acıma dolu bir ifade belirmişti. «Ya öyle mi, lordum?»

Çocuk, «Evet,» diye devam etti. «Kendi kendime banyo da yapabilirim. Yalnız banyomu yaptıktan sonra küveti iyi temizleyemiyorum galiba. Bir kere de siz bakarsanız çok memnun olurum. Başka bir şey yok sanırım.»

Bayan Mellon hafifçe öksürdü. «Dawson bütün isteklerinizi yapmaya hazırdır, lordum.»

«Teşekkür ederim Bayan Mellon.»

Tombul Dawson da tatlı ve sıcak sesiyle, «Ona çok iyi bakacağımdan emin olabilirsiniz,» dedi. «Tanrı bu çocuğu korusun. Bütün isteklerini yerine getireceğim. Eğer istiyorsa kendi kendine giyinebilir elbet. Ben de yanında beklerim. Bir şeye ihtiyacı olursa bana haber verir.»

Küçük lord başını salladı. «Çok teşekkür ederim, Dawson. Zaman zaman yardıma ihtiyacım olacağını sanıyorum. Bazen düğmeleri iliklemek epey zor oluyor. O zaman birinden yardım istemek zorunda kalıyorum.»

Lord Fauntleroy yatağından atladı. Dawson'un gösterdiği banyoya koştu. Burası da çok güzeldi. Daha önce böyle çinilerle süslü ve yaldızlı bir banyo görmemişti.

Cedric yıkanıp giyinene kadar Dawson'la çok iyi arkadaş oldu. Tombul kadından çok hoşlanmıştı doğrusu. Konuşma sırasında onun hakkında epey şey öğrenmişti.

Dawson'un kocası ölmüştü. Adam askerdi. Hem gerçek bir savaşta dövüşürken ölmüştü. Oğulları gemiciydi. Şimdi de uzun bir sefere çıkmıştı delikanlı. Denizleri dolaşıp duruyordu. Sefer dönüşü annesine acayip biçimli deniz kabukları ve mercan parçaları getiriyordu. Bunlardan bazıları Dawson'un sandığında duruyordu. Lord hazretleri istediği zaman, bunları sandığından çıkarıp gösterebilirdi.

Küçük Cedric bütün bunları çok ilgi çekici bulmuştu. Ayrıca Dawson'un bütün ömrünce küçük çocuklara baktığını da öğrenmişti. Kadın Dorincourt Şatosuna yeni gelmişti. «Bundan önce İngiltere'nin başka bir tarafındaki büyük bir şatoda çalışıyordum. Orada bir kıza bakıyordum,» dedi.

Cedric, «Kızın adı neydi?» diye sordu.

«Lady Vaughn. Sizin uzaktan akrabanız oluyor. Herhalde günün birinde onu görürsünüz. Öyle sanıyorum.»

«Demek o kızı göreceğimi sanıyorsunuz. İşte bu hoşuma gitti. Şimdiye kadar hiç küçük kızlarla arkadaşlık etmedim. Ama onları seyretmek çok hoşuma giderdi.»

Giyinme bitince kadın yandaki kapıyı açtı. Burası küçük lordun oturma odasıydı. Kahvaltısını etmek için içeri giren çocuk, odanın çok büyük olduğunu görünce durakladı.

Dawson, «Bunun yanındaki oda da size ait,» diye açıkladı. «Yani bu daire tamamen sizin.»

Çocuk buna sevinecek yerde, kendisini pek küçük ve çaresiz hissetti. Dünyada yapayalnız kalmış gibi geliyordu ona. Geçip kahvaltı sofrasına otururken bu duygularını Dawson'a da açıkladı.

«Ben çok küçük bir çocuğum.» diye mırıldandı üzüntüyle. «Oysa bu şato çok kocaman. Benim gibi bir çocuğun böyle bir sürü büyük odası olan bir şatoda oturması pek de uygun değil. Henüz burada yaşayacak yaşta değilim.»

Dawson çocuğun yalnızlık çektiğini anlamıştı; annesini aradığını hissederek kalbi acıyla burkuldu. Sonra küçük lordu avutmaya çalıştı. «Yok canım! Önce burası size büyük gelebilir. Çünkü şatonun yabancısısınız, henüz alışamadınız. Ama yakında iyice alışacaksınız. Şatoyu çok seveceğinizden de eminim. Burası güzel bir yer. İngiltere'nin en güzel şatolarından biridir.»

Küçük Cedric acı acı yutkunarak, «Evet, burası çok güzel bir yer tabii,» diyebildi. «Ama yalnız kalmak hiç de iyi değil. Canım'ı öyle özledim ki... Eğer yanımda olsaydı şatoyu daha çok beğenirdim. Tek başıma kaldığım için böyle düşünüyorum galiba. Sabahları hep Canım'la kahvaltı ederdim. Onun çayına şekeri ben koyar ve karıştırırdım. Kızarmış ekmeği de ona ben verirdim. Böylece baş başa kahvaltı eder ve tatlı tatlı konuşurduk. Kahvaltıda sohbet etmek zevkli bir şeydir.»

Dawson çocuğun annesi uzak olduğu için kederlendiğini biliyordu. İçin için ona hak da veriyordu. Ama duygularını belli etmemesi ve küçük lordu avutması şarttı. Onu şatoya alıştırması gerekiyordu. Tatlı tatlı gülerek Cedric'e baktı. «Anlıyorum, güzelim. Ama ortada dert edinecek bir şey yok. Annenizi istediğiniz zaman görebileceksiniz. Her gün onu görmeye gidebileceksiniz. Her defasında annenize anlatacak türlü türlü şeyler olacaktır. Öyle değil mi? Hele biraz bekleyin bakalım. Daha şatoyu dolaşmadınız bile. Köpekleri, ahırları ve atları bir görün hele. Atlardan biri var ki, onu görseniz...»

Fauntleroy bu ilginç konuya dalarak bir an için annesini unuttu. Merak ve heyecanla, «Sahi mi?» diye sordu. «Demek şatoda atlar da var? Bunu hiç düşünememiştim işte. Ben atlara bayılırım.»

Dawson çocuğun ilgisini başka yere çekebildiği için memnundu. «Ya... Sen bizim ahırlardaki atları bir gör bakalım.» Çocuğu çok sevdiği için onunla senli benli konuşmaya başlamıştı. Aslında küçük de olsa bir lordla böyle konuşmak doğru değildi. «O atların bir eşi daha olduğunu sanmıyorum.»

«Sahi mi?»

Tombul kadın devam etti. «Önce kahvaltını et de... Ha aklıma geldi! Henüz yandaki odaya bile bakmadın. Atlardan önce orayı görmen gerekir.»

Lord Fauntleroy iyice heyecanlanmıştı. Merakla, «O odada da ne var?» diye sordu.

«Dediğim gibi, önce kahvaltını et. Sonra oraya bakarsın.»

Sonunda kahvaltı bitti. Lord Fauntleroy sandalyesinden fırladı. «Haydi gidelim. Karnım doydu. Şimdi o odaya bakabilir miyim?»

Dawson başını salladı. «Tabii.»

Kadın odanın kapısını açarak geri çekilince çocuk yaklaştı. Eşikte durup hayretle çevresine bakındı. Ağzını açıp bir şey söylemedi. Ellerini cebine sokmuş, heyecandan yüzü kıpkırmızı kesilmişti.

Şatodaki bütün odalar gibi burası da kocamandı. Ama burası Lord Fauntleroy'a diğer odalardan çok daha güzel gözükmüştü. Bir kere odadaki eşyalar aşağı kattaki gibi ağır ve oymalı değildi. Halıların ve perdelerin renkleri de parlaktı. Duvarlardaki raflar kitaplarla doluydu. Masalarda da türlü oyuncaklar duruyordu. Ömründe böyle oyuncaklar görmemiş olan küçük lord bunlara uzun uzun baktı. Gözlerinden şaşkınlık ve sevinç okunuyordu.

Dawson, «Beğendin mi?» diye sordu.

Çocuk gözlerini bu eşsiz oyuncaklardan zorlukla ayırabildi. «Burası bir erkek çocuğun odasına benziyor.» Heyecanla içini çekti. «Bu oyuncaklar kimin Dawson?»

Dawson, «O oyuncakların hepsi senin,» diye açıkladı.

Lord Fauntleroy oyuncaklara yaklaşmış, ama onlara el sürmemişti. «Bunlar benim mi? Ama neden benim olsun? Hem bunları bana kim verdi?» Sonra neşeli bir çığlık atarak koştu. O anda çok mutluydu. İnanılmayacak bir şeydi bu. «Şimdi anlıyorum. Bu oyuncakları büyükbabam aldı!»

Dawson başını salladı. «Doğru. Bunları kont hazretleri senin için aldı. Bu oyuncaklardan hoşlanacağını düşündü. Sen iyi bir centilmen olur, öyle olur olmaz şeylere üzülmezsen sorun yok. Burada eğlenir ve mutlu olursan büyükbaban sana her istediğini alacaktır. Bundan emin olabilirsin.»

Lord Fauntleroy el sürmeye hâlâ cesaret edemeden oyuncaklara hayran hayran bakıyordu. Sonunda birini eline aldı. Ne olağanüstü bir sabahtı bu. Kalbinin deli gibi çarptığını hissediyordu. Bu oyuncakları tek tek inceleyecek, sonra da onları teker teker deneyecekti. Her oyuncak bir harikaydı. Küçük lord eline aldığı bir oyuncağı bırakıp ikincisine geçmekte zorluk çekiyordu. Böyle bir hazine hiçbir yerde bulunamazdı. Hayran hayran, «Dawson,» dedi. «Benimki kadar iyi bir büyükbabası olan başka bir çocuk daha tanıyor musun?»

Tombul dadı bir an ne cevap vereceğini bilemedi. Yüzünde garip bir ifade belirip kayboldu. İşin doğrusu kadıncağızın yaşlı kont hakkındaki düşünceleri pek olumlu değildi. Evet, Dorincort Şatosuna geleli pek fazla olmamıştı ama, hizmetkârlar bölümünde konttan söz edildiğini duymuştu. Uşakların en iriyarısı olan Thomas bir gün hizmetkârlar bölümüne inerek, yaşlı kontun Bay Havisham'a verdiği emirleri de anlatmıştı.

Uşak üzüntüyle, «Kont hazretleri biraz önce avukatıyla konuştu,» demişti. «Ona ne dedi, biliyor musunuz? 'Torunumu eğlendirecek, oyalayacak her şeyi sağlayacaksın. Çocuk burada oyalanmalı. Onu eğlendirir ve kafasını başka şeylerle doldurursak çabuk annesini unutur. O zaman bu sorunu kolaylıkla çözeriz. Ben çocukları iyi tanırım. Hayatlarından memnun oldular mı, annelerini hemen unuturlar.' İşte bizim kont böyle söyledi. Bana sorarsanız, çocuğa da annesine de yazık.»

Kont gerçekten de avukatına bu sözleri söylemişti. Gelecek olan torununu hediyeler, oyuncaklar ve eğlencelerle çabucak kandırabileceğini sanmıştı. Huysuz ve sert ihtiyar tahminlerinin doğru çıkacağından emindi. Ama Lord Fauntleroy'la karşılaşınca yanıldığını anlamıştı. Hiç de beklediği gibi bir çocuk değildi. Kont, torununun annesine çok düşkün, sevgi dolu ve dost canlısı bir çocuk olduğunu anlayınca şaşırıp kalmıştı.

İşte bu yüzden de o gece iyi uyuyamamıştı. Erkenden kalkmış ve odasında oturup düşünmüş, düşünmüştü. Ancak öğle yemeğini yedikten sonra torununu yanına çağırttı.

Fauntleroy büyükbabasının onu çağırdığını duyunca oyun oynadığı odadan koşa koşa çıktı. Yaşlı kont çocuğun holde koştuğunu duydu. Sonra kapı açıldı ve yanakları kızarmış, gözleri pırıl pırıl parlayan küçük lord içeri girdi.

Daha yaşlı adam ağzını açamadan, «Beni çağırtmanızı bekliyordum,» diye atıldı. «Hazırlanalı epey oldu. Bütün bu güzel şeyler için size öyle borçluyum ki... Nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Sabahtan beri o güzel oyuncaklarla oynuyorum.»

«Ya! Demek oyuncakları beğendin? Öyle mi?»

Küçük Fauntleroy'un yüzünden mutluluğu okunuyordu. Gözleri neşeden pırıl pırıl parlıyordu. «Onları ne kadar beğendiğimi size anlatmama olanak yok! İçlerinde biri beysbol takımına benziyor. Ama bunu bir tahta üzerinde siyah ve beyaz taşlarla oynuyorsunuz. Sayıları da tele takılı fişlerle işaretliyorsunuz. Oyunu Dawson'a öğretmeye çalıştım, ama önceleri pek anlayamadı. Haklı tabii. Kadın olduğu için ömründe beysbol oynamamış. Ayrıca ben de oyunu pek iyi anlatamadım galiba. Sözlerim ona karmakarışık geldi.» Susup büyükbabasının yüzüne baktı. «Ama siz bu oyunu çok iyi bilirsiniz, değil mi?»

İhtiyar kont, «Korkarım bilmiyorum,» diye mırıldandı. «Beysbol bir Amerikan oyunudur, değil mi?»

«Evet.»

«Kriket gibi bir şey mi bu?»

Lord Fauntleroy, «Şimdiye kadar hiç kriket maçı seyretmedim,» diye yanıt verdi. «Ama Bay Hobbs birkaç kez beni beysbol maçına götürdü. Çok güzel bir oyun. İnsan seyrederken öyle heyecanlanıyor ki! O oyuncağı getirip göstermemi ister misiniz? Kolayca öğrenebilirsiniz. Belki böylece oyalanır, ayağınızın ağrısını da unutursunuz. Ayağınız bugün çok ağrıyor mu?»

Kont kalın kaşlarını çatarak, «Gereğinden fazla,» diye söylendi.

Çocuğun gözlerinde bir üzüntü ifadesi belirdi. «Öyleyse oyun takımını getirmeyeyim. Evet, böylesi daha iyi. Size oyunu anlatırken ca-

nınızı sıkabilirim. Acaba bu oyunla eğlenebilir misiniz? Yoksa canınız büsbütün sıkılır mı?»

Yaşlı kont karşısındaki güzel çocuğa baktı. «Haydi git de oyun takımını getir,» dedi. «Herhalde zevk alırım.»

Kont için bu çok büyük bir değişiklikti. Şimdiye kadar hiçbir çocuk onunla arkadaş olmak istememişti. Bu yenilik ve değişiklik hoşuna gidiyordu. Torunu odadan çıkınca başını arkaya yaslayarak kendi kendine güldü. Cedric kolunun altında oyun kutusuyla içeri girince de hafifçe gülümsedi.

Fauntleroy, «Şu küçük masayı koltuğunuzun yanına çekebilir miyim?» diye sordu.

Kont kaşlarını çattı. «Çıngırağı çal da Thomas gelsin. Masayı istediğin yere koyar.»

Çocuk, «Yo, yo,» dedi. «O işi ben de yapabilirim. Zaten masa pek ağır değil.»

Büyükbabası altın bukleli çocuğa delici bakışlarla baktı. Sonra başını salladı. «Pekâlâ. Canın nasıl istiyorsa öyle yap.» Gülümsemesi tüm yüzüne yayılmıştı.

Küçük lord masayı çeke çeke yaşlı adamın koltuğunun yanına getirdi. Sonra tahta kutuyu açtı. İçinden çıkarılan kalın kartonlar ve taşları dikkatle sıraladı.

Lord Fauntleroy, «Bunu öğrendikten sonra iş kolay,» diye açıkladı. «Oyunu çok beğeneceğinizden eminim. Bakın... Taşlar siyah ve beyaz... Siyahları sizin tarafınıza diziyorum. Beyazlar da benim olsun. Biliyorsunuz, bu taşlar insan sayılıyor. Bu kareleri dolaşıp dönen her taş bir puan kazanmış oluyor. Şurası kale. Şuralar da yanlar...»

Çocuk oyunu açıklamaya koyuldu. Büyükbabasının anlaması için sabırla anlatıyordu. Kalecileri, top tutanları ve şutçuları teker teker gösterdi. Sonra da Bay Hobbs'la gitmiş olduğu beysbol maçlarından birinde topa harika vuran bir oyuncuyu uzun uzun övdü. Çocuğun bunları anlatırken heyecanlanması, kızaran yüzü ve çevik hareketleri büyükbabasının çok hoşuna gitmişti. Bu çocuğu seyretmek insana zevk veriyordu.

Sonunda ders bitti. Büyükbaba da oyunu anladığını belirtti. Lord Fauntleroy onun her şeyi öğrendiğinden emindi artık. Bunun üzerine oyun başladı. Çocuk için çok heyecanlı bir maçtı bu. Kont bir ara kendisinin de oyuna dalmış olduğunu farketti. Bu maç onu epey eğlendiriyordu.

Hele torununun hali görülecek gibiydi; tam anlamıyla kendisini oyuna vermişti. Puan aldığı zaman neşeli neşeli gülüyor, rakibinin kazandığı puanlara da aynı derecede seviniyordu.

Bundan bir hafta önce biri gelip Dorincourt kontuna bir gün torunuyla oyun oynayacağını ve siyah beyaz taşlarla oyalanarak bacak ağrısını unutacağını, huysuzluğundan vazgeçeceğini söyleseydi adam buna inanmazdı. Hatta bu sözleri söyleyecek olan kimseye hakaret de edebilirdi. Ama şimdi karşısındaki altın bukleli küçük çocukla heyecan içinde oyun oynuyordu. Bu arada kim olduğunu, nerede bulunduğunu bile unutmuştu. Gözleri siyah beyaz taşlarda ve renkli karton parçalarındaydı. İşte tam o sırada kapı açıldı ve uşak Thomas bir ziyaretçinin geldiğini haber verdi.

Gelen konuk siyahlar giymiş yaşlı bir adamdı. Şatonun topraklarında bulunan küçük kilisenin rahibiydi. Adamcağız gördüğü manzara karşısında öyle afalladı ki, az kalsın sırtüstü düşüyordu. Bir adam geriledi.

Rahip Mordaunt görevine düşkün iyi bir insandı; işden kaçmazdı. Ama görevleri arasında biri var ki, bunu çok zor ve tatsız buluyordu: Zaman zaman bağış yapan şatoya uğramazdı. Ama ne kadar seyrek gelirse gelsin, kont her seferinde rahibin canını sıkmak için elinden geleni yapıyordu. Bay Mordaunt'u çok zor durumlara sokuyordu.

Dorincourt kontu kiliseleri, hayır işlerini ve yardım kurumlarını hiç sevmezdi. Hatta bunlardan nefret ettiğini söylerdi. Topraklarında çalışanlardan biri hastaysa çok kızardı. Hele bu hasta aynı zamanda yoksul ve yardıma muhtaç biriyse, öfkeden deliye dönerdi.

Damla hastalığının acı verdiği zamanlarda yoksullarla ilgili acıklı öyküler dinleyemeyeceğini söyleyerek rahibe bağırırdı. Ancak bacağı pek ağrımıyorsa zavallı rahibe biraz para yardımı yapardı. Ama ağrısı olsa da, olmasa da, rahibi her görüşünde mutlaka onunla alay eder ve adamcağızı üzecek sözler söylerdi.

Bay Mordaunt yıllardan beri Dorincourt Kilisesindeydi. Bu uzun yıllar boyunca kontun kendiliğinden iyilik yaptığını görmemiş ve duymamıştı. Ne olursa olsun kimseye yardım elini uzatmaz, sadece kendini düşünürdü; son derece bencil, kimseyi sevmeyen bir adamdı.

Rahip o gün konttan yardım istemeye gelmişti. Çok önemli bir sorunu ona açması gerekiyordu. Adamcağız iki tarafı ağaçlıklı yoldan ilerleyerek şatoya yaklaşırken oldukça kaygılıydı. Bunun da iki nedeni vardı. Bir kere rahip, kont hazretlerinin birkaç günden beri damla hastalığı yüzünden epey ağrı çektiğini biliyordu. Bu nedenle de kont büsbütün huysuzlaşmıştı.

Rahibin kaygılanmasının ilk nedeni işte buydu. İkinci neden daha da önemliydi. Bu konu yeniydi. Şimdi herkes heyecan ve merakla bu konuyu konuşup duruyordu.

O çevrede oturanlar Yüzbaşı Cedric'in yabancı bir kadınla evlendiğini biliyorlardı. Kontun bu evliliği duyunca oğluna ne kadar kızdığı da bilinen bir şeydi. İriyarı, neşeli ve yakışıklı bir adam olan yüzbaşıya babası çok kötü davranmıştı doğrusu. Bu soylu ailenin tek sevilen kişisi olan yüzbaşıya yaptıkları kimsenin hoşuna gitmemişti.

Zavallı yüzbaşı yabancı bir ülkede ölüp gitmişti. Babası onun yoksul olduğunu bilmesine karşın para yardımı yapmamış ve ölene kadar da oğlunu bağışlamamıştı. Yüzbaşının oğlu olan zavallı torunundan da nefret ediyordu herhalde. Yabancı gelinini görmek istememişti. Aslında onun çocuğuyla ilgilenmeye niyeti yoktu. Ama iki oğlu arka arkaya ölünce vârissiz kalmış, işte bu yüzden torununu yanına çağırmıştı.

Ama torununu hiç sevmediğini herkes biliyordu. Çaresiz kaldığı için onu şatoya almıştı. Çocuğun yüzünü görmek istemediği belliydi. Çocuk için, «Mutlaka kaba saba, terbiyesiz, görgüsüz ve küstah bir Amerikalıdır,» demişti. «Onun şerefli adımızı yükseltecek yerde lekeleyeceğinden eminim. Aslında bu çocuğu görmeyi hiç istemezdim ama...»

Kibirli, huysuz ihtiyar bu düşüncelerini kimsenin bilmediğini, kimsenin bu düşünceleri tahmin bile edemeyeceğini sanıyordu. Hele bu düşünceleri aralarında konuşabilecekleri aklının köşesinden geç-

miyordu. Böyle bir şey olduğunu duysa fena halde öfkelenirdi kuşkusuz.

Ama hizmetçiler ve uşaklar onu gizli gizli süzüyorlar, kafasından geçenleri yüzünden okuyorlardı. Aksiliği, öfkesi, kont kimsenin bir şey bilmediğini sanırken, hizmetkârlar bölümünde uşak Thomas, aşçıbaşıya ve diğer uşaklarla hizmetçilere her şeyi anlatıyor, bu sözler de bütün köye yayılıyordu.

İşte Rahip Mordaunt ağaçların gölgelendiği geniş yoldan şatoya çıkarken bütün bunları düşünmüştü. Kontun hiç sevmediği tek torununun bir gece önce şatoya geldiğini biliyordu. Kont yüzde doksan olasılıkla küçük çocuktan hoşlanmamıştı. Şimdi herhalde yaralı bir kaplan kadar öfkeli ve yırtıcıydı. Öfkesini de ilk gördüğü kimseden çıkarmaya çalışacaktı elbet. Bu hesaba göre, kontun ilk göreceği yabancı kendisi, yani zavallı rahip olacaktı.

Bu yüzden, Thomas kapıyı açarak rahibin adını söylerken yaşlı adam çok şaşırmıştı. Çünkü içeriden tatlı bir çocuk sesi yankılanmıştı; çocuk kahkahalarla gülüyordu.

Sonra bu berrak ses, «İki oyuncu çıktı!» diye bağırdı. «Bakın! İki oyuncu çıktı!»

Rahip Mordaunt gözlerine inanamadı. Yaşlı kont her zamanki büyük koltuğunda oturuyordu. Damla hastalığından şişmiş olan ayağını da tabureye dayamıştı. Koltuğun yanına küçük bir masa çekilmişti. Bu masanın yan tarafında da saçları lüle lüle, güzel bir çocuk vardı. Çocuğun yanakları pembeleşmişti, gözleri de pırıl pırıl parlıyordu.

Küçük oğlan yaşlı konta iyice sokulmuştu. Daha doğrusu, adamın koluna ve damla hastalığından şiş bacağına dayanmıştı. İnanılacak şey değildi bu. Küçük yabancı, «İkisi çıktı!» diye yineledi. «Bu kez şansınız hiç yardım etmedi size, öyle değil mi? Ama oyunda böyle şeyler olur.»

Sonra ikisi de odaya bir yabancının girdiğini farkederek dönüp baktılar. Yaşlı kont gelenin kim olduğunu anlayınca kalın kır kaşlarını çattı. Ama yine de yüzü her zamanki gibi sertleşmedi. Bay Mordaunt kont kaşlarını çattığı zaman yüzünün ne kadar sertleştiğini bilirdi. O anda kont, isterse ne kadar kaba ve alaycı biri olabileceğini unutmuş gibiydi.

Sert bir sesle, «Ah!» dedi. Ama elini nazik bir tavırla uzattı. «Günaydın, Mordaunt. Gördüğün gibi, kendime oyalanacak yeni bir şey buldum.»

Kont öbür elini de Cedric'in omzuna koydu. Belki de kalbinin derinliklerinde bir yerde, böyle bir vârisi rahibe tanıtacağı için büyük bir gurur vardı.

Sert sesiyle, «İşte bu yeni Lord Fauntleroy,» diye tanıttı torununu. «Fauntleroy kilisemizin rahibi olan Bay Mordaunt'un elini sık bakayım.»

Fauntleroy siyahlar giymiş olan adama dikkatle bakarak nazik bir tavırla elini uzattı.

Sonra da Bay Hobbs'un değer verdiği yeni müşterilerle konuştuğu zamanki sözlerini hatırlayarak kibarca başını eğdi. «Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum, efendim.»

Bay Mordaunt uzatılan küçük eli avucunda tutarak bir an küçük çocuğun yüzüne baktı. Sonra dayanamayıp gülümsedi. Bu çocuğu görür görmez beğenmişti. Ama dikkatini çeken çocuğun güzelliği ve zarifliği değildi. Rahip insanları çok iyi tanırdı. Çocuğun gözlerinden onun iyi kalpli, sevimli ve dürüst biri olduğunu hemen anlamıştı. Çocuk yedi yaşından beklenmeyecek o sözleri söylerken de içtendi. Rahip, Cedric'e bakarken huysuz kontu unutuverdi.

Dünyada sevgi ve iyilik dolu bir kalp kadar büyük bir güç olamazdı. İşte bu küçük kalbin büyük gücü sayesinde, her zaman kasvetli ve tatsız olan kocaman odanın havası değişmiş, neşeli ve sevimli olmuştu.

Rahip Mordaunt da ciddi ciddi. «Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum, Lord Fauntleroy,» dedi.

«Teşekkür ederim, efendim.»

Rahip, «Buraya gelebilmek için uzun bir deniz yolculuğu yaptınız,» diye sözlerine devam etti. «Bu yolculuğun rahat geçmiş olması ve sağsalim gelmeniz pek çok kişiyi mutlu etti.»

Lord Fauntleroy başını salladı. «Evet, yol epey uzundu doğrusu. Ama Canım... Yani annem yanımdaydı. Onun için yalnız değilim. Anneniz yanınızdaysa hiçbir zaman yalnız kalmazsınız tabii. Ayrıca gemi de çok güzeldi.»

Kont söze karıştı. «Mordaunt, bir koltuk çek de otur.» Rahip bir koltuğa yerleşti. Gözlerini hâlâ küçük çocuktan alamıyordu. Sonunda Dorincourt kontuna baktı.

«Sizi kutlamam gerek, sayın kont,» dedi neşeli bir sesle.

Ama kont bu konudaki duygularını açıklamak istemiyordu. Her halinden belliydi bu. Biraz sert bir sesle konuştu. «Çocuk tıpkı babasına benziyor. Ama onun ailemize daha yakışacak biçimde davranacağını umarım.»

Kısa bir sessizlik oldu. Kont karşısında oturan rahibe baktı. «E... Buraya gelmenin sebebi nedir, Mordaunt? Yine ne gibi bir tatsızlık oldu bakalım?»

«Higgins için geldim, sayın kont, Edge Çiftliğindeki Higgins. Zavallı adamın şansı tersine döndü. Geçen sonbaharda çok hastalandı. Çocukları da hastalık geçirdiler. Hepsi de kızıla yakalandı. Onun pek becerikli bir işadamı olduğunu söyleyemeyeceğim doğrusu. Ama dediğim gibi, şansı da kötü gitti. Adamcağız hastalık yüzünden işlerini gerektiği gibi yürütemedi. Şimdi de kira sorunu yüzünden üzülüyor. Newick ona kirayı vermezse çıkıp gitmesini söylemiş. Bu çok ciddi bir sorun tabii. Adamcağızın kirayı vermesine olanak yok. Ayrıca bu arada karısı da hastalandı.»

Rahip susup yaşlı kontun yüzüne baktı. Onun ses çıkarmadığını görünce de çaresiz devam etti. «İşte bu yüzden dün Higgins beni görmeye geldi. Sizinle konuşmam için bana yalvardı. Sizden biraz zaman istiyor. Eğer onu çiftlikten atmazsanız çok çalışıp kirayı ödeyebileceğini söylüyor. Böylece yaşamı eskisi gibi düzene girecek.»

Kontun kaşları bu sefer iyice çatılmıştı. «Hepsi de böyle düşünürler,» diye söylendi. «Şimdiye kadar başka bir bahane bulanına rastlamadım zaten.»

O sırada küçük Fauntleroy ileriye doğru bir adım attı. Büyükbabasıyla ziyaretçinin tam arasındaydı. Rahibin sözlerini büyük bir ciddiyetle dinlemiş, Higgins onu hemen ilgilendirmişti. Zavallı adamın kaç çocuğu olduğunu merak ediyordu. Acaba kızıl hastalığı yüzünden çok mu acı çekmişlerdi? Cedric'in gözleri iri iri açılmıştı. Gözlerini Mordaunt'dan ayıramıyordu. Rahip konuşmasına devam edince çocuk da dikkatle onun sözlerini dinledi.

Rahip, kontu yumuşatmak için epey uğraşması gerektiğini anlamıştı. «Higgins dürüst bir adamdır,» dedi. «Namuslu ve sözüne güvenilir biridir.»

Kont hâlâ asık suratlıydı. «Ama kötü bir kiracı o adam. Kirasını bir türlü zamanında veremiyor, hep geciktiriyor. Newick bana öyle söyledi.»

Rahip içini çekti. «Higgins'in başında çok büyük bir dert var şimdi. Çocuklarıyla eşini çok sever. Eğer çiftliği bu ara elinden alacak olursanız hepsi de aç kalacaklar. Adamcağız çocuklarını iyi besleyecek yiyecekleri alamıyor. Kızıldan sonra çocuklardan ikisinin sağlığı iyice bozuldu. Doktor onlara çok iyi bakılması gerektiğini, besleyici yiyecekler verilmesini söylemiş. Ama Higgins'in bunları satın almasına olanak yok.»

Bu sözlerden sonra Fauntleroy dayanamayarak bir adım daha ilerledi ve heyecanla, «Michael'in durumu da böyleydi,» diye atıldı. «Evet, şimdi Michael'i hatırladım.»

Kont irkildi. «Senin burada olduğunu unutmuştum, Fauntleroy. Evet, odada insanlara iyilik yapmayı seven biri bulunduğu aklımdan çıkmıştı. Michael de kimdi?» Yaşlı adamın çukurlaşmış gözlerinde yine o garip ve neşeli pırıltı belirdi.

Lord Fauntleroy ciddi ciddi yanıt verdi. «Michael bizim Bridget' in kocası. Çok hastalanmıştı, kirayı verecek parası yoktu. Çocuklarına yiyecek alacak durumda bile değildi. Ama siz ona yardım edebilmem için gerekli parayı bana verdiniz.»

Yaşlı kont kaşlarını çatmaya çalıştı, ama yüzü hiç de korkunç olmadı. Tersine sakin, hatta sevimli bir görünüşü vardı şimdi. Rahip Mordaunt'a baktı. Gözleri hâlâ pırıl pırıl parlıyordu. «Torunumun nasıl bir toprak sahibi olacağını bilemiyorum. Avukatım Havisham'a çocuğun isteklerinin yerine getirilmesini söyledim. Fauntleroy'un isteğiyse dilencilere yardım etmek.»

Lord Fauntleroy heyecanla, «Ama onlar dilenci değildi ki!» diye bağırdı. «Onlar dilenci değildi! Michael duvar örerdi. Bu işi çok iyi biliyordu! Hem hepsi de çalışıyorlardır!»

Kont içini çekti. «Evet, dilenci değillerdi. Çok becerikli birer duvarcı, ayakkabı boyacısı ve elma satıcısıydılar.»

Susup uzun uzun çocuğa baktı. O anda bir şey geldi aklına. Torununa işaret etti. «Buraya gel bakayım.»

Fauntleroy büyükbabasına yaklaştı. Ağrıyan bacağına dayanmamaya çalışarak ona sokuldu.

Kont, «Bu durumda benim yerimde olsan ne yapardın, Fauntleroy?» diye sordu.

Rahip Mordaunt anlatamayacağı bir duyguya kapılmıştı. Çok düşünceli ve iyi bir insandı. Yıllardan beri Dorincourt Kilisesinde çalışıyordu. Konta ait olan topraklarda yaşayan bütün zengin ya da yoksul çiftçileri, köydeki namuslu ya da ahlaksız, tembel ya da çalışkan herkesi tanıyordu. İşte o anda bir gün bu insanlar hakkındaki kararı bu çocuğun vereceğini anlamıştı. İleride bu topraklarda yaşayanların kaderlerine o hükmedecekti.

Şimdi her şey yaşlı kontun elindeydi. Ama Bay Mordaunt bu kendini beğenmiş, bencil ihtiyarın sırf bir kapris uğruna o anda torununa büyük bir yetki tanıyabileceğini de biliyordu. Kendi kendine, iyi ki bu küçük çocuk cömert ve dürüst dedi. Bencil ve kötü kalpli olsaydı sonunda kimbilir başımıza neler gelirdi? Evet, küçük lordun iyi kalpli olması büyük bir şans...

Küçük lord büyükbabasına biraz daha sokuldu. Bir elini usulca yaşlı adamın dizine dayadı. Bu haliyle onunla çok iyi dost olduklarını ortaya koyuyordu.

Ciddi ciddi, «Ben çok zengin olsaydım ve küçük bir çoçuk olmasaydım, o adamın çiftlikte kalmasına izin verirdim. Çocukları için gerekli şeyleri de aldırırdım. Besleyici yiyecekler ve diğer şeyler... Ama ben henüz küçük bir çocuğum.» Bir an yüzünde kaygılı bir ifade belirdi. Ama kısa sürdü bu. Birdenbire gözleri parladı. «Oysa siz hem çok zenginsiniz, hem de benim gibi çocuk değilsiniz. İstediğiniz her şeyi yapabilirsiniz. Öyle değil mi?»

«Hımmmm.» Kont dikkatle çocuğu süzüyordu. «Demek fikrin bu. Anlaşıldı.» Kızmış görünmesine rağmen, bu sözleri beğendiği anlaşılıyordu.

Fauntleroy sevinçle gülümsedi. «Yani siz herkese her istediğinizi verebilirsiniz. Yalnız bir şeyi anlamak istiyordum... Newick denilen adam kim?»

«Benim kâhyam. Ama kiracılarımdan bazılarının ondan hiç memnun olmadıklarını biliyorum.»

Lord Fauntleroy, «Demek öyle,» diye mırıldandı. «Şimdi kâhyanıza bir mektup yazar mısınız? Size kâğıt, kalem ve mürekkep getireyim mi? Mektubu şu masada yazabilirsiniz. Ben oyun takımını kaldırırım.» Cedric kontun kâhyaya sert emirler verdiğini bilmiyordu tabii. Newick'e kiracılara yüz vermemesini sık sık tembih ederdi kont. Onlara yumuşak davranılmasını istemiyordu.

Düşünceli gözlerle torununu süzerek, «Sen yazı yazmayı biliyor musun?» diye sordu.

Cedric başını salladı. «Evet, biliyorum. ama yazım pek güzel değil.»

Kont hazretleri, «Öyleyse masadaki oyun takımını kaldır,» diye emir verdi. «Şuradaki yazı masamın gözünden bir kâğıt al. Oradaki hokkayı ve kalemi de getir.»

Fauntleroy dedesinin söylediklerini hemen yerine getirdi. Bir dakika sonra kâğıt, mürekkep ve kalem masanın üstünde hazırdı.

Neşeli neşeli, «İşte getirdim,» dedi. «Artık mektubu yazabilirsiniz.»

Ama kont eliyle işaret etti. «Yo... Mektubu sen yazacaksın. Masanın başına geç.»

Lord Fauntleroy, «Ben mi?» diye bağırdı. Yüzü bir anda kıpkırmızı olmuştu. «Nasıl isterseniz. Ama benim yazdığım mektubun bir değeri olur mu? Sözlüğüm yanımda olmayınca bazı kelimeleri yanlış yazıyorum. Ya da iyi bilmediğim kelimeleri birinin harf harf bana söylemesi gerekiyor. Onun için belki benim yazacağım mektubu beğenmezsiniz.»

Yaşlı kont, «Senin yazman yeterlidir,» diye karşılık verdi. «Higgins'in imla hatalarından yakınacağını pek sanmıyorum. Hem ben senin gibi yardımsever biri de değilim. Haydi, kalemi hokkaya batır bakalım.»

Küçük lord kalemi alıp mürekkebe batırdı ve masaya dayanarak yazı yazmaya uygun bir durum aldı. «Ne yazmam gerek?»

«Şöyle yaz: Şimdilik Higgins'e ilişilmeyecek! Altına da Fauntleroy diye imzanı at. Bu kadarı yeter.»

Küçük Cedric kalemi tekrar hokkaya batırıp mektubu yazmaya başladı. Bu çok ciddi bir işdi ve yazmakta epey zorluk çekiyordu. Ama bütün ruhunu bu işe vermişti. Neyse ki, bir süre sonra mektubun yazılması bitti. Çocuk kaygı dolu bir gülümsemeyle kâğıdı büyükbabasına uzattı.

Merakla, «Acaba iyi olmuş mu?» dedi.

Kont mektuba bakarken dudaklarının kenarları hafifçe oynadı. «Evet, iyi olmuş. Higgins memnun kalacaktır.» Sonra mektubu Bay Mordaunt'a uzattı. Rahip merakla çocuğun yazdıklarını okudu.

Sevgili Bay Nevik, lütfen Bay Higgins'e bu ara ilişmeyecek. Böyle davranmanız rica olunur.

Saygılarımla.

Çocuk durumu açıklamak gereğini duydu, «Bay Hobbs imza atmadan önce hep 'Saygılarımla' diye yazardı. Ben de bunu koymayı uygun buldum. Sonra rica etmenin de iyi olacağını düşündüm. Acaba 'ilişilmeyecek' kelimesini doğru yazabilmiş miyim?»

Kontun dudakları hafif bir bir gülümsemeyle büküldü. Ama ciddi ciddi, «Sözlükte tam böyle yazılmadığını sanıyorum,» diye yanıt verdi.

Lord Fauntleroy içini çekti. «Ben de bundan korkuyordum zaten. Önce size sormalıydım. İşte tek heceden fazla olan kelimelerde hep böyle hatalar yapıyorum. Sözlüğe bakmak gerek. En güvenli yol bu. İsterseniz mektubu baştan yazayım. Böyle yollamak ayıp olur.»

Çocuk oturup mektubu tekrar yazdı. Hem bu kez imla hataları olmaması için arada bir dönüp kelimeleri konta soruyordu. Sonunda bu önemli mektup tamamlandı.

Cedric mektubu büyükbabasına uzattı. Kont da bir göz attıktan sonra kâğıdı rahibe verdi. Bay Mordaunt şatoda birkaç dakika daha oturdu. Konu değişti ve başka şeylerden söz ettiler. Sonra rahip izin isteyerek kalktı.

Şatodan ayrılırken çocuğun yazdığı mektup da yanındaydı. Rahip yıllardan beri ilk kez şatodan mutlu ayrılıyordu.

Onu kapıya kadar geçiren Fauntleroy, geri dönünce büyükbabasını koltuğunda oturur buldu. Ona yaklaşarak nazik bir sesle, «Bir şey rica edeceğim,» dedi.

«Ne var, Fauntleroy?»

Çocuk, «İzin verirseniz artık Canım'ı görmeye gideyim,» diye mırıldandı. «Canım'ın beni beklediğini sanıyorum. Herhalde o da beni özlemiştir.»

Kont, «Gidip ahırlara bir baksan,» dedi. «Orada senin çok beğendiğin bir şey var. Bana kalırsa önce oraya git. Şu çıngırağı çalıver, Fauntleroy.»

Cedric yine kıpkırmızı kesildi. «Çok... Çok teşekkür ederim. Herhalde çok güzel bir şey var orada. Ama izin verirseniz onu yarın göreyim. Canım beni sabahtan beri bekliyordur.»

Yaşlı adam, «Pekâlâ,» diye yanıt verdi. «Nasıl istersen öyle olsun. Annene gitmen için arabayı hazırlamalarını emredelim.» Sonra gözlerini çocuğa dikti. «Aldırdığım şeyi görmeliydin.» Kuru bir sesle ekledi. «Bir midilli.»

Fauntleroy heyecanla içini çekti. Gözleri kocaman kocaman açılmıştı. «Bir midilli mi? Demek bir midilli... Peki bu midilli kimin?»

Kont kısaca, «Senin,» dedi.

«Benim mi? Benim... Tıpkı yukarıdaki şeyler gibi o midilli de benim mi?»

Büyükbabası hafifçe gülümseyerek çocuğa baktı. «Evet, Fauntleroy. O güzel midilliyi görmek ister miydin? İstersen emir vereyim hayvanı buraya getirsinler.»

Fauntleroy'un yanakları büsbütün kızarmış, tıpkı elmalara dönmüştü. Mutlulukla içini çekti. «Bir midillim olacağı hiç aklıma gelmezdi doğrusu. Böyle bir şeyi hiç düşünmedim. Bilseniz Canım bunu öğrenince ne kadar sevinecek. Siz... Siz bana her şeyi veriyorsunuz. Öyle değil mi?»

Yaşlı adam yanıt verecek yerde sorusunu yineledi. «Midilliyi görmek ister miydin?»

Küçük lord heyecanla bağırdı. «Tabii görmek istiyorum. Ne kadar sabırsızlandığımı bilemezsiniz. Bir midilli... Ne güzel bir şey. Ama korkarım zamanım yok. Çünkü Canım beni merak eder, beni beklediğini biliyorum.»

Dedesi sinirlendiğini belli etmemeye çalışarak, «Bugün gidip anneni görmen şart mı?» diye sordu. «Bugün oraya gitmekten vazgeçsen olmaz mı?»

Fauntleroy durup hayretle ona baktı. «Nasıl olur? Sabahtan beri beni düşünüyor annem. Ben de sabahtan beri onu düşünüyorum.»

Biraz sonra uşakların yardımıyla yaşlı kont yaldızlı arabaya bindi. Fauntleroy da yanına yerleşti. Kontun hiç sesi çıkmıyordu. Epey düşünceliydi.

Küçük Cedric'se çok neşeliydi. Soru üstüne soru yağdırıyor, midillinin nasıl bir şey olduğunu anlamaya çalışıyordu. «Rengi nasıl?», «Boyu ne kadar?», «Peki adı var mı?», «Sonra o midilli ne yer?», «Kaç yaşında?», «Sabah kaçta kalkıp midilliyi görebilirim?»

Yaşlı adam bu sorulara dalgın dalgın yanıt veriyordu. O anda midilliyle pek meşgul olmadığı belliydi.

Çocuk bir ara dedesine dönerek, «Canım çok memnun olacak,» dedi. Zaten sık sık bu sözü yineleyip duruyordu. «Canım bana bu kadar iyi davrandığınız için size çok teşekkür edecektir. Midillileri ne kadar sevdiğimi bilir! Bir midillim olacağı aklımın kenarından geçmezdi. Böyle bir şeyi hiç beklemiyordum. Ama midillileri ne kadar severim bilseniz. Biz New York'ta otururken Beşinci Bulvarda evi olan bir çocuğun midillisi vardı, her sabah midillisine binip dolaşırdı. Biz de onun evinin önünden geçer ve bahçede midilliyi görürdük.»

Başını saten yastıklara dayayarak büyük bir sevgiyle yaşlı adama baktı.

Sonra birden, «Siz dünyanın en iyi insanı olmalısınız,» diye bağırdı. «Evet, öylesiniz. Çünkü hep iyilik ediyorsunuz. Hep başkalarını düşünmeniz ve onlara iyilik yapmanız ne kadar güzel bir şey.» Mutlulukla içini çekti. «Zaten Canım da hep böyle söyler. En büyük iyilik buymuş. İnsanın kendisini değil, başkalarını düşünmesi gerekirmiş. Siz de işte böyle bir insansınız. Ne kadar mutluyum bir bilseniz.»

Kont kendisinin bu kadar iyi kalpli ve kusursuz biri sanılmasına şaşırıp kaldı. Çocuğa ne yanıt vereceğini bilemedi. Şimdiye kadar kimse ona iyi kalpli olduğunu söylememişti. Kont da kendisini böyle bulmuyordu. Yaşlı adam düşünmek için zamana ihtiyacı olduğunu hissetti.

Fauntleroy o parlak, güzel ve masum gözleriyle büyükbabasına bakmaya devam etti. Bu gözler hayranlık doluydu. Evet, çocuk dedesine büyük bir sevgi ve hayranlık besliyordu.

Yaşlı adamı böyle düşünürken Cedric, «Siz herkesi mutlu ediyorsunuz,» diye devam etti. «Michael, Bridget ve on iki çocuğunu mutlu ettiniz. Sonra elmacı kadınla Dick de var.»

Kont içini çekti. «Ya?»

«Bay Higgins'i, karısını ve hastalıktan yeni kalkmış çocuklarını da unutmayalım. Ayrıca Bay Mordaunt'un da çok sevindiğinden eminim. O da başkalarının mutlu olmasına sevinen bir insan. Sonra Canım'la ben...»

Susup dedesine gülümsedi. «Biliyor musunuz, iyilik ettiğiniz insanları parmaklarımla saydım. Tam yirmi yedi kişi çıktı. Düşünün, yirmi yedi kişiye yardım etmişsiniz. Bu epey önemli bir şey doğrusu. Bence bu kadar insanı mutlu etmek çok güzel.»

Kont, «Onlara iyilik yapan ben miyim?» diye sordu. «Ben miyim?»

Fauntleroy böyle bir soru beklemiyordu. «Elbette. Böyle olduğunu siz de biliyorsunuz! Onların hepsini mutlu ettiniz. Biliyor musunuz?» Önemli bir şey söylemek istediği, ama biraz çekindiği belliydi.

«Ne var?»

«Şey... bazı kişiler kontlar hakkında yanılıyorlar; çünkü onları hiç tanımıyorlar. Bay Hobbs da kontları iyi tanımadığından yanlış düşüncelere saplanmış. Ama ona mektup yazarak yanıldığını anlatacağım.»

Yaşlı kont, «Bay Hobbs bizler hakkında ne düşünüyor?» diye sordu.

«Açıkçası Bay Hobbs hiçbir kontu tanımıyor. Onlar hakkında yazılar ve kitaplar okumuş sadece. Bay Hobbs... Bu sözlerden alınmayacağınızı umarım... Bay Hobbs kontların kanlı zorbalar olduğunu sa-

nıyordu. Onların dükkânına gelip oturmalarına asla izin vermeyeceğini söylerdi. Ama bana kalırsa, sizi tanısaydı böyle düşünmezdi.»

«Ya?...»

«Evet. Sizi tanımadığı için böyle bir yanlışlık yaptı. Ona mektup yazıp gerçeği anlatacağım tabii.»

«Peki, Bay Hobbs'a kontlar hakkında neler yazacaksın?»

«Ona sizin dünyadaki en iyi insan olduğunuzu anlatacağım; hep başkalarını düşündüğünüzü ve onları mutlu etmeye çalıştığınızı belirteceğim. Büyüdüğümde tıpkı sizin gibi olmayı ümit ettiğimi de ekleyeceğim kuşkusuz.»

Yaşlı adam çocuğun pırıl pırıl parlayan gözlerine bakarak durakladı. «Tıpkı benim gibi, ha!» Birdenbire buruşuk yüzü kızardı. Gözlerini çocuktan kaçırarak başını çevirdi. Arabanın penceresinden dışarı bakmaya başladı.

Fauntleroy çekingen bir sesle sözlerini sürdürdü. «Tıpkı sizin gibi olmak isterdim. Sizin kadar iyi olabilmeme imkân yoktur belki de. Ama bir deneyeceğim. Daha doğrusu, size benzemek için elimden geleni yapacağım.»

Yaşlı adam bu sözlere verilecek karşılık bulamadı. Arkasına yaslanarak yolu seyretmeye devam etti.

Araba yüksek ağaçların arasındaki geniş yoldan ağır ağır geçerken, yer yer ağaçların arasından yemyeşil çimenler, renk renk çiçekler gözüküyordu. Fauntleroy her şeyi eskisinden daha da çok beğendiğini hissetti. Çevresindeki güzelliklere bakarken küçük kalbi zevk, neşe ve mutluluk doldu.

Kont da dışarıya bakıyordu. Ama gördükleri ve duydukları, çocuğunkinden çok farklıydı. Ne ağaçların, ne çiçeklerin, ne otların, ne de hayvanların farkındaydı yaşlı adam. Gözlerinin önünde geçirmiş olduğu hayat canlanmıştı. Her şeyi bütün canlılığıyla görebiliyordu şimdi. Bu uzun yaşam boyunca ne iyilik yapmış, ne de başkaları hakkında iyi şeyler düşünebilmişti. Acı acı içini çekti. Gençliği gelmişti aklına. Genç ve güçlüyken hiç de hoş olmayan bir yaşam sürmüştü. Gençliğini, gücünü ve parasını sırf kendisini eğlendirebilmek için har-

camış, ona zevk veren anlamsız şeylerin peşinde koşmuştu. Yani vakit öldürmüştü. Birbirine benzeyen günler ve yıllar art arda geçmişti. Evet, hep bencilce davranmış ve dilediği gibi yaşamıştı. Ama şimdi düşününce, bu yaşamın hiç de sandığı gibi zevkli geçmediğini anlıyordu.

Yetmiş yaşındaydı. Tanıdıklarından hiçbiri onu sevmiyordu. Şimdiye kadar kimse onun için, «iyi ve cömert» dememişti. Kimse, yanındaki saf çocuk gibi, «Size benzemek istiyorum,» da dememişti. Kimsenin ona benzemek istemediğini biliyordu zaten. Böyle bir şeyi ilk isteyen küçük torunu olmuştu.

Uzun yıllar boyunca yaşamından şikâyet etmemişti. Kusurlu yanları olabileceğini düşünmemişti. Kimsenin fikrine de aldırış etmemişti. Şimdi ömründe ilk kez utanç duyuyordu. Yalnızca kendi zevklerini ve rahatını düşünmüş, duygusuz ve acımasız bir adamın şimdi böyle düşünmesi çok garipti.

Üstelik böyle acı acı düşünmesinin nedeni de, bu bacak kadar çocuktu. O güne kadar, nasıl bir yaşam sürdüğünü düşünmeye yanaşmamıştı bile. Ama torunu onun çok iyi kalpli ve merhametli olduğunu söyleyince birden huzuru kaçmış, bu yüzden de böyle acı ve tatsız düşünceler kafasına dolmuştu. Hele çocuğun model olarak onu seçmesi ve büyüyünce tıpkı büyükbabası gibi olmak istediğini söylemesi yaşlı adamı çok sarsmıştı. Çünkü kendisinin hiç de gözde büyütülecek, iyi bir insan olmadığını biliyordu.

Sonunda araba büyük bahçe kapısından çıktı. Yemyeşil çayırdan geçerek beyaz villanın önünde durdu. Cedric annesini göreceği için çok heyecanlanmıştı, iriyarı uşak kapıyı açar açmaz hemen yere atladı.

Sesleri duyan yaşlı kont daldığı düşüncelerden kurtularak kendisine geldi. Şaşkın şaşkın çevresine bakınarak, «Ne var?» diye sordu. Sonra toparladı. «Geldik galiba. Değil mi, Fauntleroy?»

Lord Fauntleroy heyecanla başını salladı. «Evet, efendim. İzin verirseniz size yardım edeyim. Önce bastonunuzu alın. Arabadan inerken de bana dayanabilirsiniz.»

Kont aksi bir sesle, «Ben arabadan inecek değilim,» diye karşılık verdi.

Fauntleroy şaşkın şaşkın dedesine baktı. «İnmeyecek misiniz? Yani... Canım'ı görmeyecek misiniz?»

Kont kuru bir sesle, «Canım'ın beni bağışlayacağından eminim,» diye mırıldandı.

«Gelseydiniz...»

Dedesi onun sözünü kesti. «Canım'ın beni anlayacağından eminim, Fauntleroy. Git ona söyle. Bir midillinin bile onu görmeni engelleyemediğini anlat.»

Bu sözler küçük lordun kaygılarını geçirmeye yetmedi. İri kahverengi gözlerini yaşlı adama dikti. «Canım'ın çok üzüleceğinden eminim. Sizi görmeyi çok istiyordu, şimdi düşkırıklığına uğrayacak.»

«Sen eve gir. Daha sonra seni almaları için arabayı yollayacağım,» dedi kont. Sonra dimdik durmuş, saygıyla bekleyen Thomas'a döndü, «Jeffries'e söyle. Yolumuza devam edelim, Thomas.»

Thomas saygılı bir tavırla ilerleyerek kapıyı kapadı. Küçük lord da hayretle büyükbabasına baktıktan sonra evin bahçesine girdi ve koşa koşa kapıya gitti. Böylece Bay Havisham'ın New York'ta gördüğü gibi, yaşlı kont da torununun ne kadar hızlı koştuğunu görme fırsatını buldu. Sağlıklı ve çevik bir çocuktu Cedric. Koşarken pembemsi bacakları hızla hareket ediyor, ayakları sanki yere değmiyordu. Bu bacakların sahibinin hiç vakit kaybetmek istemediği de, bu hızlı hareketlerden iyice anlaşılıyordu.

Araba ağır ağır dönüp uzaklaştı. Ama kont hemen arkasına yaslanıp oturmadı. Bir süre pencereden baktı. Ağaçların arasındaki açıklıktan evin kapısını görebiliyordu. Kapı ardına kadar açıktı. Küçük çocuk koşarak kapıya vardı. Aynı anda ufak tefek, ince biri de koşarak evden çıktı. Siyahlar giymiş olan genç kadın heyecanla çocuğu karşıladı. Karşılaştıkları anda Fauntleroy annesinin kucağına sıçradı. Kollarını genç kadının boynuna dolayarak onun güzel yüzünü öpücüklere boğdu. Yaşlı kont bu manzarayı seyrettikten sonra başını pencereden çekip arkasına yaslandı. Yüzünde üzüntülü bir anlam belirmişti şimdi.

KİLİSEDE

Ertesi pazar günü Bay Mordaunt'un rahiplik yaptığı küçük kiliseye pek çok aile geldi. Adamcağız hiçbir pazar günü kilisenin bu kadar kalabalık olduğunu hatırlamıyordu. Kalabalığın arasında, daha önce kiliseye hiç ayak basmamış kişiler de vardı. Yakındaki kasabadan bile akın akın gelmişlerdi. Aslında Hazelton kasabasında daha büyük bir kilise vardı. Ama oranın halkı da bugün bu küçük kiliseye dolmuştu işte.

Yüzleri güneşten iyice esmerleşmiş, sağlam yapılı çiftçiler, en iyi şapkalarını giymiş olan elma yanaklı karıları, bir sürü çocuk kiliseyi doldurmuştu. Kadınlar bugünün onuruna en süslü şallarına bürünmeyi unutmamışlardı.

Geçen bir hafta içinde köyde ve kasabada epey dedikodu yapılmış, küçük Lord Fauntleroy hakkında bir sürü öykü anlatılmıştı. Şatoda neler olduğunu öğrenmek isteyenler hemen Bayan Dibble'ın dükkânına koşmuşlardı. Şatodaki hizmetçilerden birinin ablasıydı Bayan Dibble. İğne iplik satarken, müşterilerine kardeşinden duyduklarını anlatıyordu. Küçük dükkânın kapısındaki çıngırak hiç durmadan çalmıştı o hafta. Çünkü olanları öğrenmek isteyenler hemen kapıyı itip, alışveriş bahanesiyle dükkâna doluşuyorlardı.

Rahip Bay Mordaunt da o gün şatoda olanları akşam yemeğinde karısına anlatmıştı. Böylece kulaktan kulağa yayılıvermişti. Herkes Higgins'e yapılan iyiliği biliyordu.

Pazar kurulduğu gün kasabaya inen Higgins'in çevresini tanıdıkları almış, ona uzun uzun soru sormuşlardı. Meraklılar bununla da yetinmeyerek, kontun kâhyası Newick'i bulmuşlardı. Adam ısrar üzerine birkaç kişiye Fauntleroy imzalı mektubu göstermek zorunda kalmıştı.

Böylece çiftçilerin karıları için çay saatinde konuşulacak yeni ve önemli bir konu çıkmıştı. Durmadan küçük lorddan söz ediyorlardı. Hepsi de kontun torununu merak ediyordu tabii. Onu bir kere olsun görmek istiyorlardı.

İşte bu amaçla o pazar günü kimi arabasına binmiş, kimi yürüyerek kiliseye gelmişti. Kadınların eşleri de Lord Fauntleroy'u me-

rak ediyorlardı. Zamanı gelince çevredeki bütün toprakların sahibi bu çocuk olacaktı çünkü.

Aslında kont kiliseye gitmezdi. Ama o pazar, ailesine ayrılmış olan locada boy gösterdi. Yanında da torunu Lord Fauntleroy vardı.

Kontun kiliseye pek uğramadığını bilen köylüler aralarında iddiaya girmişlerdi. Bazıları kilisenin önünde ve yolda bekleşmekteydi. Bir yandan da kontun o gün gelip gelmeyeceğini tartışıyorlardı.

Tam bu konuşmaların en hararetli yerinde kadınlardan biri bağırdı.

«Aaa! Bu Lord Fauntleroy'un annesi olmalı. Kadıncağız çok güzel ve genç doğrusu!»

Bu sözleri duyan herkes dönüp, gelmekte olan siyahlar giyinmiş ince yapılı kadına baktı. Bayan Errol yüzündeki tül peçeyi kaldırıp arkaya atmıştı. Güzel yüzü meydandaydı. Onu görenler, küçük şapkasının altından çıkan parlak kıvırcık saçlarına ve güzel gözlerine hayran oldular.

Bayan Errol o anda çevresindeki kalabalıkla hiç ilgilenmiyordu. Sadece oğlu Cedric'i düşünmekteydi. Çocuğun ziyaretlerini düşünerek kendi kendine gülümsüyordu. Ama bu gülümseyişte hüzünlü bir şeyler vardı. Cedric midilliye binmeye alışmıştı. Bir gün önce de annesini görmek için arabaya binmemiş, midilliyle evin kapısına kadar gelmişti. Cedric midillinin üstünde ne kadar gururlu ve mutluydu...

Birdenbire kalabalığın farkına vardı. Üstelik bu insanların ilgisini çektiğini de anladı. Onu görünce heyecanlanmışlardı. Kırmızı pelerin giymiş yaşlı bir kadın ona selam verdi. Sonra başka bir kadın daha onu selamlayarak tatlı bir sesle, «Tanrı sizi korusun, hanımefendi,» dedi.

Bayan Errol geçerken erkekler birer birer şapkalarını çıkardılar. Kadıncağız önce bu duruma bir anlam veremedi. Onu neden böyle saygıyla selamlıyorlardı? Sonra aklı başına geldi. Bu köylüler ve kasabalılar onun Lord Fauntleroy'un annesi olduğunu biliyorlardı. Bu nedenle de saygı ve dostluk göstermekteydiler.

Bayan Errol hafifçe gülerek ona iyilikler dileyen kadına baktı. Utangaç utangaç başını sallayarak, «Teşekkür ederim,» dedi. Bayan Errol taş verandadan geçip küçük kiliseye girerken, herkesin beklediği büyük olay oldu.

Şatonun yaldızlı büyük arabasına cins atlar koşulmuştu. Araba köşeyi döner dönmez, ön tarafta oturmakta olan ipek üniformalı uşaklar yere atlamaya hazırlandılar.

Herkes birbirine bakarak, «İşte geldiler,» diye mırıldandı. «İşte geldiler.»

Sonra araba verandanın önünde durdu. Uşak Thomas yere atlayıp saygıyla kapıyı açtı. Pırıl pırıl sarı saçlı, siyah kadife elbise giymiş olan küçük bir çocuk arabadan indi.

Bütün kadınlar, erkekler ve çocuklar merakla küçük lorda baktılar. Lord Fauntleroy'un babasını tanımış olanlar, «Çocuk tıpkı Yüzbaşı Cedric'e benziyor,» diye fısıldadılar. «Bizim yüzbaşının modeli.»

Cedric o anda kimseyi farketmemişti. Arabanın kapısının yanında durmuş, sevgili büyükbabasına bakıyordu. Thomas yaşlı kontun arabadan inmesine yardım etmekteydi. Çocuk da canının yanmaması için elinden geleni yapıyordu. Huysuz ihtiyarı çok sevdiği her halinden belliydi.

Orada bekleşenler, herkesin korktuğu, sertliğiyle ün yapmış olan yaşlı adamın çocukta hiç korku yaratmadığını anladılar. Evet, küçük lord acımasız Dorincourt kontundan hiç korkmuyordu. Çocuğun yaşlı adama eğilerek, «Omzuma dayanın isterseniz,» dediğini de duydular.

Dedesi sesini çıkarmadı. Cedric kilisenin önünde durmuş, onlara merak ve hayretle bakanları farketti birden. Neşeli neşeli güldü. «Bakın, buradakiler sizi gördüklerine ne kadar memnun oldular. Sanırım hepsi de sizi çok iyi tanıyor. Öyle değil mi, efendim?»

Kont kalın kaşlarını çatarak çevresine bakındı. Sonra epeyce yüksek sesle, «Kasketini çıkar, Fauntleroy. Bak, sana selam veriyorlar,» dedi.

Fauntleroy heyecanla bağırdı. «Bana mı selam veriyorlar!» Hemen başından kasketini çekip çıkardı. Parlak sarı saçları güneşte pırıl pırıl parlıyordu. Çocuğun şaşkınlık dolu iri kahverengi gözleri de yıldızlar kadar parlaktı. Kimsenin kalbini kırmamak için herkese birden selam vermeye çalışıyordu.

Az önce küçük çocuğun annesiyle konuşmuş olan kırmızı pelerinli kadın, «Tanrı lord hazretlerini korusun,» dedi. «Size mutlu ve uzun bir ömür dilerim.»

Lord Fauntleroy'un çok hoşuna gitti bu sözler. Eğilip saygıyla kadını selamladı. «Teşekkür ederim, efendim.»

Sonra çocuk, büyükbabası ve uşak Thomas kiliseye girdiler. Sıraların arasından geçip, kırmızı kadife yastıklı ve kadife perdeli locaya gidene kadar da, içerdekiler merakla çocuğa ve büyükbabasına baktılar.

Lord Fauntleroy yerine oturur oturmaz parlak gözlerini çevrede dolaştırdı, çok hoşuna giden iki şey gördü. Birincisi Canım'dı kuşkusuz. Annesi tam karşı tarafta, onun görebileceği bir yerde oturuyor, ona bakarak gülümsüyordu. Cedric içinin mutlulukla dolduğunu hissetti.

Sonra oturdukları bölmenin dip tarafında kalan sütuna ilişti gözleri. Sütunu taştan oyulmuş heykeller tutuyordu. Dua eder gibi ellerini havaya kaldırmışlardı. Kılıkları da epey garipti doğrusu. Sütunun yanında büyük bir mermer vardı, üstünde de şunlar yazılıydı:

Dorincourt'un ilk kontu olan Gregory Arthure ve eşi Alisone Hildegarde burada yatmaktadır.

Küçük lord meraktan dayanamayacak hale gelmişti. Büyükbabasına dönerek, «Burada fısıldayarak konuşmama izin var mı, efendim?» diye sordu.

Büyükbaba çocuğu süzdü. «Ne oldu?»

Küçük lord yan taraftaki sütuna bakarak, «Oradaki yazıyı okudum,» dedi. «Kim onlar?»

Yaşlı kont kaşlarını çattı. «Senin atalarından ikisi. Birkaç yüzyıl önce yaşamışlar.»

O sırada org çalmaya başladı. Cedric da gülerek annesine baktı. Müziği çok sever, sık sık annesiyle şarkı söylerdi. Herkes ilahiye başlayınca, küçük lord da kuş sesini andıran billur sesiyle katıldı. İlahiden büyük zevk aldığı için de o anda her şeyi unutuverdi.

O sırada kont da kafasından geçen tatsız düşünceleri, hatta kendisini bile unutmuştu. Bölmenin bir köşesinde oturan yaşlı adam toru-

nunu seyre dalmıştı. Cedric içinde kutsal ilahiler bulunan kitabı açmış, çocuklara özgü bir mutlulukla ilahi söylüyordu. Yüzünden ne kadar masum ve mutlu olduğunu anlamak mümkündü. Olanca sesiyle ilahi söylerken, renkli camlardan süzülen güneş çocuğu aydınlattı. Karşı taraftan oğluna bakan Bayan Errol onu ışık içinde görünce müthiş heyecanlandı. Kendi kendine, Tanrım, dedi. Ne olur Cedric hep böyle mutlu olsun. Hep huzur içinde yaşasın. Çok büyük bir servetin tek vârisi. Bu para yüzünden kötü yollara düşmesin. Hata yapmasın. Şimdiki gibi iyi kalpli, neşeli ve her zaman mutlu olsun. İngiltere'ye geldiğinden beri endişeliydi. Aklına kötü olasılıklar geliyor, bu yüzden üzülüp duruyordu.

Bir gün önce oğlu onu görmeye geldiği zaman uzun uzun konuşmuşlardı. Ayrılacakları sırada çocuğu göğsüne bastırarak, «Ah, Cedric,» demişti. «Ah, Ceddie... Şekerim, sırf senin için çok bilgili ve akıllı olmak isterdim. Böylece sana çok güzel ve yerinde sözler söyleyebilirdim.»

Dikkatle dinleyen çocuğa sevgiyle bakarak devam etmişti. «Sana pek az şey söyleyebileceğim. İyi bir insan ol, yavrum. İyi, dürüst, merhametli ve cesur ol. Böylece yaşadığın sürece kimseyi incitmezsin. Hem birçok kişiye de yardım edebilirsin. Benim küçücük oğlumun sayesinde o kocaman dünya belki de çok daha iyi ve güzel bir yer olur. Dünyada bundan daha güzel bir şey yoktur, Ceddie. Bir insan iyi davrandığı ve dürüst yaşadığı için dünya biraz daha güzelleşebilir gerçekten de.»

Lord Fauntleroy annesinin bu sözlerini çok beğenmiş ve bu konuda epeyce düşünmüştü. Şatoya dönünce de bu sözleri hemen büyükbabasına tekrarlamıştı tabii. O sırada yaşlı adamın yüzü solgundu. Lord, «Annem bunları söyleyince sizi hatırladım,» demişti. «Anneme dünyanın iyi bir yer olduğunu, çünkü sizin yaşadığınızı söyledim. Sizin ne kadar merhametli ve iyi kalpli olduğunuzu anlattım. Elimden gelirse tıpkı sizin gibi olmak istediğimi de belirttim.»

Kont bu sözlerden biraz rahatsız olmuştu. «Peki, annen bu sözlere ne cevap verdi?»

«Canım bana hak verdi. Evet, benim haklı olduğumu söyledi. İnsanların iyi yanlarını görmemiz gerektiğini anlattı. Onlar gibi iyi olmaya çalışmamız gerektiğine inanıyor annem.»

Kont oturduğu locanın kırmızı kadife perdelerinin arasından bakarken, belki de çocuğun bu sözlerini anımsamıştı. Çünkü ikide bir gözleri karşıya oğlunun karısının tek başına oturduğu yana kayıyordu. Bağışlamadığı oğlunun çok sevdiği bu kadın ilgisini çekmeye başlamıştı. Belki gelini hakkında kötü şeyler düşünüyordu. Belki de onun hakkındaki fikirleri değişmiş ve kont yumuşamıştı. Ama bunu anlamak henüz olanaksızdı.

Kiliseden çıkarlarken, içerdekilerden çoğu verandada durup onların geçmesini beklediler. Kont bir yanında Thomas, öbür yanında küçük torunuyla ağır ağır ilerledi. Arabaya doğru yürürlerken, elinde şapkası bekleyen bir adam çekine çekine onlara doğru bir adım attı. Sonra durakladı. Orta yaşlı bir çiftçiydi. Yüzünden epey sıkıntı ve yokluk çekmiş olduğu belliydi.

Kont o sırada başını çevirince çiftçiyi gördü. Kayıtsız bir sesle, «Merhaba Higgins,» dedi.

Bu adı duyan küçük lord heyecanlandı. Dönüp merakla adama baktı. Sonra içini çekti. «Oh! Bay Higgins o mu? Onu gördüğüme sevindim.»

Kont kuru bir sesle, «Evet, o,» diye yanıt verdi. «Herhalde yeni malsahibini merak etti. Onu görmek istedi. Öyle değil mi, Higgins?»

Bitkin görünüşlü adamın güneşten esmerleşmiş yüzü kıpkırmızı kesildi. «Evet, kont hazretleri... Bay Newick'le konuştum. Genç lordun beni savunmak lütfunda bulunduğunu söyledi. Eğer izin verirseniz, lordla konuşup ona teşekkür etmek istiyorum.»

Kontun davranışından cesaret alan Higgins biraz daha yaklaşarak, «Sayın lordum,» diye mırıldandı. «Size ne kadar teşekkür etsem azdır. Eğer yaptığınız...»

Lord Fauntleroy onun sözünü kesti. «Ben yalnızca o mektubu yazdım. Size iyilik yapan büyükbabamdır. Onun herkese her zaman iyi davrandığını zaten biliyorsunuzdur. Bay Higgins, eşiniz nasıl oldu? İyileştiğini umarım.»

Adamcağız, «Şey... Şey...» diye ekledi. «Evet, teşekkür ederim, sayın lord. Eşim eskisinden daha iyi. Bu derdimize çare bulununca karım toparlandı. Çünkü daha çok, üzüntüden hastalanmıştı. Şimdi çok mutluyuz.»

Fauntleroy neşeyle gülümsedi. «İşte buna çok sevindim. Büyükbabam çocuklarınızın kızıl hastalığına tutulmalarına çok üzülmüştü. Ben de öyle. Büyükbabamın da çocukları vardı. Çocukların ne kadar değerli olduklarını biliyor. Ben onun oğlunun çocuğuyum. Herhalde duymuşsunuzdur.»

Higgins neredeyse paniğe kapılacaktı. O ara yaşlı konta bakmamanın daha uygun olacağını düşündü. Çünkü herkes gibi o da, kontun çocuklarını hiç sevmemiş olduğunu biliyordu. Tatsız bir sessizlik oldu. Sadece küçük lord bu durumun farkında değildi.

Kont acı sayılabilecek bir gülüşle, «Görüyorsun ya Higgins,» dedi. «Sizler beni yanlış tanımışsınız. Oysa Lord Fauntleroy beni iyi tanıyor. Kişiliğim konusunda güvenilir bilgiye ihtiyaç duyarsanız Lord Fauntleroy'a başvurursunuz. Haydi arabaya bin bakalım, Fauntleroy.»

Çocuk Higgins'e ve orada bekleyenlere başıyla selam vererek hemen arabaya atladı. Yaldızlı büyük araba ağaçlıklı yolda uzaklaştı. Cedric yaşamından hoşnuttu. Arkasına yaslanmış olan dedesiyse hâlâ acı acı gülüyordu.

ATA BİNMEYİ ÖĞRENİRKEN

Günler geçtikçe Kont Dorincourt onu yine böyle gülümseten birçok durumla karşılaştı. Torunuyla daha da yakınlaşmışlardı. Onunla konuştuğu zamanlar acı acı gülüyordu. İşin tuhafı, gülmeye alışmıştı. Bundan dolayı bazen gülümsemesindeki acılık kayboluyordu. Onu görenler çok neşeli olduğunu sanıyorlardı.

Dorincourt kontu torunu gelmeden önce çok yalnız bir adamdı. Yetmiş yaşındaki kont bu yalnızlıktan, tekdüze ve anlamsız yaşamından, damla hastalığından bıkmıştı. Çok hareketli ve eğlenceli günler geçirmiş, her aklına geleni yapmıştı. Ama yaşlanıp yalnız kalınca sı-

kılmaya başlamıştı. Evet, İngiltere'nin en güzel şatolarından birinde oturuyordu. Ne var ki, dünyanın en güzel odasında bile, hastalıktan şişmiş ayağını tabureye dayayarak yalnız başına oturmanın bir zevki yoktu. En büyük zevki, ondan nefret eden uşaklara avaz avaz bağırmaktı.

Kont çok zeki bir adamdı. Uşaklarının ondan nefret ettiklerini biliyordu. Şatoya gelen ziyaretçilerin bile ondan hoşlanmadıklarının farkındaydı. Alaycı sözleri pek az kişinin hoşuna gidiyordu. Gençliğinde bol bol gezip tozmuş, eğlenmek için her yolu denemişti. Ama aslında hiçbir yerde mutlu olamamıştı. Sağlığı bozulunca da her şeyden bıkmış ve şatosuna kapanmıştı. Şatoda yalnızca hastalığını düşünüyor, kitap ve gazete okuyordu. Ama sürekli okumak mümkün değildi. Kendisinin de söylediği gibi, canı sıkılıyor, uzun günlerden ve gecelerden nefret ediyordu. Bu yüzden de daha aksi, öfkeli ve sert oluyordu.

İşte kont böyle sıkılırken Lord Fauntleroy şatoya gelmişti. Kont çocuğu görür görmez, büyük bir gurur duymuştu. Cedric çirkin bir çocuk olsaydı, büyükbabası belki onunla ilgilenmeyecek ve onun iyi huylarını hiçbir zaman öğrenemeyecekti. Cedric'in güzelliği ve cesareti çok hoşuna gidiyor, bu özellikleri Dorincourt kanına borçlu olduğuna inanıyordu. Cedric, Dorincourt ailesinin gurur duyacağı, onlara layık bir çocuktu.

Onunla konuştukça terbiyesine, nezaketine ve zekâsına hayran olmuştu. Çocuk yeni durumunun öneminin farkında bile değildi. Kont torununu seviyordu ve ona gitgide daha da çok bağlanmaktaydı. Çocuğun yanında sıkılmadığını da anlamıştı. Tam tersine, onunla olduğu zamanlar çok eğleniyordu.

Zavallı Higgins'e acıdığı filan yoktu aslında. Ama torununun herkes için önemli bir konu olması ve daha çocuk yaşında kiracı çiftçiler tarafından sevilmesi hoşuna gitmişti.

Cedric'le kiliseye gidip oradaki kalabalığı görünce daha da memnun olmuştu. Onların geldiğini görenler heyecanlanmışlardı. Kiliseden çıkarlarken kadının biri çocuğa bakarak, «Tam anlamıyla kusursuz bir lord,» demişti.

Dorincourt kontu kibirli ve küstah bir adamdı. Adıyla, soyuyla övünürdü. Onun için de Dorincourt'ların istediği gibi bir vârise sahip

oluşuna seviniyordu. Bu çocuğu tüm dünyaya göstererek gururlanabilirdi.

Cedric'in midilliye bindiği ilk sabah dedesi öyle sevindi ki, o arada bacağının ağrısını bile unuttu. O sabah kont kütüphanesinin açık penceresi önünde oturmuş aşağıya bakıyordu. Seyis güzel midilliyi ahırdan çıkarıp getirdi. Hayvan başını gururla kaldırıp, çifte atmak ister gibi ayaklarını oynatıyordu.

Acaba Fauntleroy bu hayvandan korkacak mı, diye düşündü kont. Epeyce iri bir hayvan. İlk kez ata binecek çocukların cesaretlerini kaybedip korktuklarını çok gördüm.

Oysa küçük Cedric midilliyi görünce hiç korkmadı. Neşeyle güldü. Şimdiye kadar hiç midilliye binmemişti. Onun için de çok sevinçliydi. Seyis Wilkins hayvanı dizgininden tutmuş, kütüphane penceresinin önünde dolaştırıyordu.

Daha sonra Wilkins ahırlara dönüp seyis arkadaşlarına, «Çocuk çok cesur doğrusu,» dedi. «Onu midilliye bindirmek hiç de zor olmadı. İyi bir binici bile ancak onun kadar dik oturabilirdi.» Seyis çok memnundu. «Hem Lord Fauntleroy bana, 'Wilkins,' dedi. 'Sen daha iyi bilirsin. Bak bakalım, dik oturabiliyor muyum? Sirkte gördüğüm binicilerin hepsi de dimdik oturuyorlardı.' Ben de, 'Dimdik oturuyorsunuz, sayın lord,' diye cevap verdim. Bunun üzerine öyle sevindi ki, katıla katıla güldü. 'Böyle oturmak gerek, Wilkins,' dedi. 'Eğer dik durmazsam lütfen bana haber ver'.»

Ama midillide dik oturmak ve seyisin dizginlerini tuttuğu hayvanla dolaşmak küçük lorda yetmemişti. Birkaç dakika sonra başını kaldırarak, onu pencereden seyreden büyükbabasına seslendi.

«Kendi kendime dolaşamaz mıyım? Böyle gezmenin pek zevki yok. Hem daha hızlı gidemez miyim? Beşinci Bulvarda evi olan çocuk midilliye bindiği zaman dört nala giderdi. İzin verirseniz ben de deneyeyim.»

Gençliğinde çok iyi ata binen kont, torununun da iyi bir binici olmasını istiyordu. «Peki, sen tek başına dörtnala gidebileceğinden emin misin?» diye sordu.

Fauntleroy, «Bilmiyorum,» diye karşılık verdi. «Ama bir denemek isterdim doğrusu.»

Bunun üzerine kont, seyis Wilkins'e işaret etti. Adam gidip kendi atını getirdi, ona bindi. Ama midillinin dizginlerini yine o tutuyordu. «Haydi dörtnala gidin!» diye emir verdi kont.

Bundan sonraki birkaç dakika küçük binici için oldukça güç ve heyecanlı oldu. Çünkü atla ağır ağır dolaşmakla dörtnala gitmenin çok farklı şeyler olduğunu anlamıştı. Midilli ne kadar hızlanırsa, Lord Fauntleroy o kadar rahatsız oluyordu.

Güç bela, «Bu... bu... midilli epey sarsıyor beni. Seni de atın böyle sarsıyor mu, Wilkins?» dedi.

Wilkins hafifçe gülümseyerek, «Hayır, sayın lordum. Siz de zamanla alışırsınız. Sarsılmamak için üzengilere basarak yükselin,» diye karşılık verdi.

Fauntleroy içini çekti. «Deminden beri üzengilere basıyorum, ama yararı olmuyor.»

Atın her zıplayışında sarsılıyordu. Bir havalanıyor, bir midillinin üstüne oturuyordu. Doğrusu bu hiç de kolay bir iş değildi. Cedric soluk soluğa kalmış, yüzü kıpkırmızı kesilmişti. Yine de bütün gücüyle dayanıyordu. Bir yandan da dik durması gerektiğini unutmuyordu. Yaşlı kont bunu pencereden görüyordu.

Sonunda biniciler ağaçların yanından dönerek şatoya doğru ilerlediler. Yaş adamın oturduğu pencereye epey yaklaşmışlardı. Lord Fauntleroy'un kasketi başından uçmuştu. Yanakları da gelincikler gibi kızarmıştı. Kendisini zorladığı için kaşları çatık, ağzı sımsıkı kapalıydı. Midilli hâlâ dörtnala gidiyordu.

Kont, «Bir dakika durun bakayım!» diye seslendi. «Fauntleroy! Şapkan nerede?»

Wilkins hemen elini şapkasına götürerek saygıyla selam verdi. «Sayın lordun şapkası biraz önce düştü, efendim.» Seyisin bu durumdan zevk aldığı belliydi. «Ama durup şapkayı almama izin vermediler.»

Kont sert bir sesle, «O bu işden pek korkmadı galiba,» dedi.

«Sayın lord mu, efendim? Korkunun ne demek olduğunu bilmiyor sanırım. Şimdiye kadar pek çok küçük centilmene ata binmeyi öğrettim. Ama şimdiye kadar böyle cesur binici görmedim.»

Kont gururla torununa baktı. «Yoruldun mu, Fauntleroy? Artık inmek ister misin?»

Küçük lord içtenlikle, «Bu iş insanı sanıldığından çok daha fazla sarsıyor,» diye yanıt verdi. «Hem biraz da yorucu olduğunu söylemem gerek. Ama henüz midilliden inmek istemiyorum. Ata nasıl binildiğini öğrenmem gerekiyor. Biraz dinlenir dinlenmez geri döneceğim. Oradan şapkamı alacağım.»

Dünyanın en akıllı adamı, Fauntleroy'a huysuz büyükbabasını nasıl memnun edeceğini öğretmeye çalışsaydı, bundan daha uygun bir şey bulamazdı. Midilli ağaçlıklı geniş yola doğru dörtnala giderken, ihtiyarın soluk yüzü hafifçe pembeleşti. Kalın kır kaşların altındaki gözler de büyük bir zevkle parladı.

Kont pencerenin önündeki koltuktan kalkmadı. Oturduğu yerde heyecanla nal seslerinin yaklaşmasını bekledi. Bunun içinde aradan epey bir süre geçti. Atlar doludizgin geliyordu bu kez. Fauntleroy'un şapkası yine başında değildi, Wilkins taşıyordu. Çocuğun yanakları daha da kızarmıştı, saçları rüzgârda uçuşuyordu. Ama bu sefer midillinin üstünde daha kendinden emin bir tavırla oturuyordu.

«İşte!» diye bağırdı. «Bu kez atları tırısa kaldırdık. Beşinci Bulvarda oturan çocuk gibi iyi bilmiyorum bu işi. Yine de sonunda başardım sayılır. Midillinin üstünden düşmedim.»

O günden sonra Fauntleroy, midilli ve Wilkins iyi dost oldular. Her gün üçü birarada gezmeye çıkıyorlardı. Köy halkı onların geniş yolda neşeli neşeli at koşturduklarını ya da yemyeşil kırlarda dolaştıklarını görüyordu.

Bazen de küçük lord midilliden iniyor ve durup çocuklarla konuşuyordu. Bir seferinde Wilkins şatoya ilginç bir öyküyle döndü. Lord Fauntleroy midilliyle köy okulunun yakınına kadar gitmiş ve orada bacağı sakat, hasta bir öğrenci görmüştü.

Küçük lord hemen aşağı atlamış, sakat çocuğun eyere çıkmasına yardım etmişti. Böyle bitkin birinin yürümesine gönlü razı olmamıştı.

Wilkins, «İnanılacak gibi değil,» diye sözlerine devam etti. «Çocuğu benim bindiğim ata almayı önerdim. Ama sayın lord razı olmadı. Bana 'Atından inme', dedi. 'Çünkü küçük bir çocuğun senin kocaman atında rahat edebileceğini sanmıyorum.' Bu yetişmiyormuş gibi, yoksul çocuğa tatlı sözler söyledi. Bana da, 'O çocuk sakat,' dedi. 'Oysa ben sağlamım. Zaten bu çocukla arkadaşlık etmek de istiyorum.' Böylece çocuğu midilliye bindirdik. Bizim lord da ellerini cebine sokarak onun yanında yürümeye başladı. Neyse, çocuğun evinin önüne geldik. Çocuğun annesi pencereden durumu görmüş olacak ki, dışarı fırladı. Sayın lord, kadının teşekkür etmesine fırsat bırakmadan nazik bir tavırla başından kasketini çıkardı, 'Oğlunuzu evine getirdim, efendim,' dedi. 'Çünkü oğlunuzun bacağı ona acı veriyor. Elindeki baston da pek sağlam bir şeye benzemiyor. Oğlunuzun ona dayanması olanaksız. Ama üzülmeyin, büyükbabama rica edeceğim, o zaman oğlunuz çok rahat edecektir.' Kadıncağız bu sözleri duyunca ne diyeceğini bilemedi. Az kalsın orada bayılacaktı. Zaten ben de ne yapacağımı şaşırdım. Böyle bir durumla hiç karşılaşmamıştım.»

Wilkins yaşlı kontun bu olanları duyunca kızacağından korkuyordu. Tam tersine, ihtiyar adam durumu öğrenince bir kahkaha attı. Sonra Fauntleroy'u yanına çağırıp, ona işi başından sonuna kadar anlatırdı.

Birkaç gün sonra da Dorincourt Şatosunun yaldızlı arabası sakat çocuğun oturduğu küçük evin önünde durdu. Lord Fauntleroy arabadan atladı. Doğruca kapıya koştu. Bir çift yeni, hafif ama sağlam koltuk değneğini tıpkı tüfek gibi omzuna vurmuştu. Bunları sakat çocuğun annesi olan Bayan Hartle'ye vererek nazik nazik gülümsedi. «Büyükbabam selam söyledi, Bayan Hartle.»

Kadıncağız gözlerine inanamazmış gibi bakıyordu yine.

«Bunları oğlunuza yolladı, kullanacağını umarım. Yakında da iyileşeceğini ümit ederim.»

Kont arabada oturmuş, pencereden bu sahneyi seyrediyordu. Küçük lord koltuk değneklerini verdikten sonra koşarak arabaya döndü. Büyükbabasının yanında oturup, «Kadına sizden selam söyledim,» diye açıkladı. «Siz bana böyle bir şey tembih etmemiştiniz.

Ama unutmuş olabileceğinizi düşündüm. Doğru davrandım, değil mi efendim? Böyle durumlarda selam söylemek gerekir.»

Yaşlı kontun kimseye selam söylemeye niyeti yoktu. Ama gülmekle yetindi. Torununa hatalı davrandığını söylemeye gerek görmedi. Bu olay da hoşuna gitmişti. Günler geçtikçe büyükbabayla torun birbirine iyice bağlanıyorlardı.

Görünüşe göre Lord Fauntleroy her istediğine sahip olabilir, her istediğini yapabilirdi. Aslında bu küçük çocuklar için oldukça sakıncalıydı. Birçok çocuk böyle bir durum karşısında çok şımarır ve dayanılmaz olabilirdi. Ama lord şımarmıyordu.

İyi kalpli bir çocuk olmasına karşın bu durum onun da başını döndürebilirdi belki. Ama her gün annesiyle beyaz evde geçirdiği saatler sayesinde, şımarmamayı öğreniyordu. Fauntleroy'un «en sevdiğim arkadaşım» dediği annesi hep tetikteydi. Çocuğunun iyi yetişmesi için elinden geleni yapıyordu. Nasıl davranması gerektiğini ona öğretiyordu.

Cedric her seferinde annesiyle uzun uzun konuşuyor, olanları anlatıyordu. Ayrılırken de Bayan Errol oğlunu uzun uzun öpüyordu. Cedric mutluluk içinde şatoya dönerken, annesinin söylemiş olduğu dürüstlük ve iyilikle ilgili sözlerini anımsıyordu.

Yalnız çocuğu düşündüren bir şey vardı. Ne kadar kafasını yorarsa yorsun, buna bir anlam veremiyordu. Üstelik kimse onun bu konuyu düşündüğünün farkında değildi.

Cedric kendi kendine, neden annemle büyükbabam hiç konuşmuyorlar, diye soruyordu. Konuşmak değil, birbirleriyle karşılaşmak bile istemiyorlar.

Evet, çocuk bu konuya çok önem veriyordu. Örneğin, Dorincourt Şatosunun arabası beyaz evin önünde durunca dedesi hiç arabadan inmiyordu. Kont seyrek olmakla birlikte kiliseye gidiyordu. Cedric'in annesi de oraya geliyordu. Ama kont orada da onu görmezden geliyordu. Fauntleroy verandaya çıkıp annesiyle konuşuyordu. Hatta bazen annesini evine kadar bırakıyordu. Kont da usulca şatoya dönüyordu.

Öte yandan her gün annesinin evine, şatonun serasından seçilmiş meyve ve çiçekler gönderiliyordu. Bu arada kontun bir armağanı onu

çok sevindirdi. O güne kadar büyükbabasını çok seven Cedric, bu armağandan sonra onun bulunmaz bir insan olduğuna karar verdi. Bu olay Bayan Errol'un kiliseye gittiği ilk gün yürüyerek dönmesinden sonra oldu.

Bir hafta sonra Cedric annesini görmeye gitmek üzere şatodan çıkınca, karşısında yaldızlı büyük araba ve yağız atlar yerine küçük güzel bir araba buldu. Bu arabaya doğru bir at koşulmuştu. O sırada kapıda beliren kont, çocuğun şaşkın şaşkın baktığını görünce, «Bu senden annene bir armağan,» dedi. «Annenin buralarda yürüyerek dolaşması doğru değil. Ona bir araba gerek. Bir de arabacı bulduk. Atın bakımıyla da, arabayla da o ilgilenecek. Dediğim gibi, bu senin bir armağanın.»

Fauntleroy sevincini nasıl göstereceğini bilemedi. Beyaz eve gidene kadar da kendisini zor tuttu. Annesi bahçeye çıkmış, gül topluyordu. Cedric kendini küçük arabadan aşağıya atıp koşarak annesinin yanına gitti.

Onun boynuna sarılarak, «Canım!» diye bağırdı. «İnanılacak gibi değil. Bak, şu arabayı görüyor musun? Senin o! Büyükbabam onun benim tarafımdan sana verilmiş bir armağan olduğunu söyledi. Artık bu arabayla istediğin yere gidebileceksin!»

Oğlunun çok sevindiğini gören Bayan Errol bir şey söyleyemedi. Arabayı ondan nefret eden ve bu düşmanlığını gizlemeye gerek görmeyen kont yollamıştı. Ama yapabileceği bir şey yoktu.

Cedric annesinin kolunu tutmuş çekiyordu. «Canım, birlikte gezmeye gider miyiz?»

Bayan Errol çaresiz elindeki güllerle arabaya bindi. Başka türlü davranamazdı. Oğluyla kırlarda dolaştılar. Bu arada Fauntleroy hayran olduğu büyükbabasının iyiliği ve cömertliğiyle ilgili öyküler anlatıyordu. Bu öyküler o kadar masumcaydı ki, kadıncağız zaman zaman dayanamayıp güldü. Sonra oğlunu kendine çekerek, pembeleşmiş yanaklarından öptü. Böyle bir çocuğu olduğu için Tanrı'ya şükrediyordu. Çünkü Cedric, hiç dostu olmayan o huysuz ihtiyarda bile birçok güzel taraf bulabilecek kadar iyi kalpliydi.

Bu olaydan bir gün sonra Fauntleroy oturup arkadaşı Bay Hobbs'a mektup yazdı. Eski dostunu epeydir ihmal etmiş olduğunu düşünüyordu. Güzel bir mektup yazıp onu unutmayacağını anlatmalıydı. Mektup epey uzun oldu. Çocuk bunu yazabilmek için bayağı uğraştı. Sonra mektubu incelemesi için büyükbabasına götürdü.

Yaşlı adam, «Bunu neden getirdin?» diye sorunca Cedric gülümsedi.

«Kelimeleri yanlış yazmış olmaktan korkuyorum. Bana yanlışlarımı gösterirseniz mektubu yeniden yazarım.»

Sevgili Bay Hobbs, size büyükbabamdan söz etmek istiyorum. O dünyanın en iyi kontu. Oysa siz kontların kötü insanlar olduklarını sanıyordunuz. Siz onların kötü yaratıklar olduğunu söylemiştiniz, ama büyükbabam hiç de kötü değil, keşke siz büyükbabamı tanısaydınız o zaman kendisiyle çok iyi arkadaş olursunuz. büyükbabamın ayağında damla hastalığı var. Bu yüzden çok acı çekiyor. ama öyle sabırlı ki buna dayanıyor onu her gün daha çok seviyorum. ama kim olsa onu sever tabii. böyle bir kont herkesçe sevilir. Çünkü dünyadaki herkese iyi davranıyor, ayrıca dünyada ne varsa ona sorabilirsiniz. O her şeyi biliyor. yalnız ömründe hiç beysbol oynamamış, büyükbabam bana bir midilli verdi ve anneme de çok güzel bir araba aldı. benim şatoda tam üç odam var, hele oyuncaklarımı görseniz şaşıp kalırdınız, şatoyu çok beğenirsiniz. çünkü şato ve bahçe o kadar büyük ki. Wilkins bana söyledi. wilkins benim seyisim. o şatonun altında bir zindan olduğunu söyledi. Parktaki çiçekler her şey öyle güzel ki şaşarsınız. Ağaçlar kocaman. geyikler ve tavşanlar koşuşuyorlar sonra kuşlar da çok. büyükbabam çok zengin. ama sizin sandığınız gibi kibirli ve gururlu bir kont değil o. ben hep onun yanında olmayı seviyorum. kadınlar hep selam veriyor bazen de tanrı seni korusun diyorlar. Artık midilliye biniyorum ama ilk bindiğimde dörtnala giderken sarstı. Büyükbabam kirayı ödeyemeyen bir adamı çiftlikten atmadı. onu burada bıraktı. zavallı adam fakir, bayan mellon da onun çocuklarına iyi yiyecekler götürdü. çünkü çocuklar hasta ve yok-

sul, sizi çok özledim, görmeyi isterdim, keşke Canım da şatoda oturabilseydi, ama yine de mutluyum, yani onu özlemediğim zamanlar mutluyum. büyükbabamı çok seviyorum herkes de seviyor. lütfen çabuk yazın bana.

Sizi çok seven dostunuz
CEDRIC ERROL

Unutmadan yazayım. o zindanda kimse yok. büyükbabam oraya kimseyi atmamış.

Büyükbabam o kadar iyi ki bana sizi hatırlatıyor. herkesin hayran olduğu bir insan.

Kont imlası ve yazısı epey bozuk olan bu uzun mektubu okuduktan sonra, «Anneni çok mu özlüyorsun, Fauntleroy?» diye sordu.

Çocuk hafifçe içini çekti. «Evet, onu her zaman özlüyorum.»

Yaklaşıp büyükbabasının önünde durdu. Elini usulca onun dizine dayayarak dikkatle yüzüne baktı. Sonra, «Ama,» diye mırıldandı. «Siz onu özlemiyorsunuz, değil mi?»

Bu soru kontu oldukça rahatsız etmişti. «Ben anneni tanımıyorum. Onun için de özlemiyorum tabii. Tanımadığımız insanları özlemek aklımızdan bile geçmez sanırım.»

Lord Fauntleroy ciddi ciddi başını salladı. «Bunu biliyorum. Beni düşündüren de bu ya. Canım bana sıkı sıkı tembih etti. Size bu konuda soru sormayacakmışım. Onun için ben de bir şey sormayacağım. Ama bazen dayanamayıp düşünüyorum. Elimde değil... Canım'ı çok özlüyorum. Onu çok özlediğim zamanlar da gidip penceremden bakıyorum. Ağaçların arasından onun ışığını görüyorum. Canım'ın evi buradan epey uzakta. Ama hava kararır kararmaz annem penceresine bir lamba koyuyor. İşte bu ışığı görüyorum. Onun neler söylediğini de biliyorum.»

«Peki o ışık sana ne diyor?»

«Işık bana 'İyi geceler,' diyor. 'Bütün gece Tanrı'ya emanet ol!' Evet, böyle diyor. Çünkü birlikte oturduğumuz zamanlar, geceleri yatma saatinde Canım bana böyle söylerdi. Sabahları da gülerek beni öper ve, 'Tanrı bütün gün seni korusun!' derdi. Onun için her zaman güvenlikteyim. Çünkü annem Tanrı'dan beni korumasını istiyor...»

Yaşlı kont birdenbire çocuğun sözünü kesti. «Bundan ben de eminim, Fauntleroy.» Sonra kalın kaşlarını çatarak gözlerini küçük lorda dikti. Uzun uzun ve ısrarla bakıyordu.

CEDRIC'LE KONTUN DOSTLUKLARI İLERLİYOR

Dorincourt kontu torunu geldikten sonra yeni yeni şeyler düşünmeye başlamıştı. Cedric'le dost olana kadar önem vermediği konulara bile kafa yormak zorunda kalıyordu. Ama düşüncelerinin büyük bir bölümü torunuyla ilgiliydi kuşkusuz. Yaşlı adamın en zayıf yanı gururuydu. Torunu da her bakımdan onun gururunu okşuyordu. İşte bu gurur sayesinde kont yeniden hayata ilgi duymaya başlamıştı. Torununu herkese göstermekten zevk alıyordu. Onun beğenilmesi çok hoşuna gidiyor, torunuyla bol bol övünüyordu.

Kontu tanıyanlar, onun oğulları yüzünden büyük bir düşkırıklığına uğradığını biliyorlardı. Dorincourt kontu işte bu nedenle küçük Fauntleroy'u tanıdıklarına göstermek istiyordu. Böylece artık bu ünlü aileyi düşkırıklığına uğratmayacak bir vârisin bulunduğunu herkes anlayacaktı. Kim olsa Fauntleroy gibi bir torun isterdi.

Bu arada kont, çocuğa da ne kadar önemli olduğunu öğretmeye çalışıyordu. Cedric önemini ve gücünü anlamalı, bunu başkalarına da anlatmalıydı. İşte ihtiyar adam bunları düşünerek gelecekle ilgili türlü planlar yapıyordu. Zaman zaman da kendi kendine, yıllarımı boşuna geçirmişim, diyordu. Keşke daha yararlı ve dürüst bir yaşam sürdürebilseydim. O zaman altın gibi kalbi olan torunumdan böyle çekinmezdim. Fauntleroy nasıl bir yaşam sürdüğümü öğrenecek olursa beni sevmez. Benden kaçar ve çekinir. Melek yüzlü masum torunum şimdilik gerçek yüzümü tanımıyor. Nasıl biri olduğumu anlayamıyor. Bir gün benim zalim Dorincourt kontu diye tanındığımı öğrenirse kimbilir neler hissedecek? Kimbilir yüzüme nasıl bakacak?

Aklına bunlar gelince, kontun sinirleri bozuluyordu. Torununun gerçeği hiçbir zaman öğrenmemesini istiyordu. Lord Fauntleroy'un gözlerinde eşi bulunmayan, iyi kalpli, cömert, dürüst bir insandı. Çocuk bunun doğru olmadığını öğrenmemeliydi. Yaşlı kont torununu mutlu edebilmek için planlar kurarken, bir yandan da eski yaşamını unutabilmek için iyi şeyler düşünmeye çalışıyordu.

Bu çabaları arasında zaman zaman damla hastalığını ve ağrılarını unutuyordu. Doktor soylu hastasının gittikçe iyileşmesine şaşırıyordu. Çünkü kontun iyileşmeyeceğine inanmıştı. Bunu hastasına söylememişti ama, onun ileride daha fazla acı çekeceği kanısındaydı. Oysa kontun sağlık durumu gitgide düzeliyordu. Belki de eskisi gibi sıkılmadığı ve günleri artık zevkli olaylarla dolu olduğu için iyileşmekteydi.

Evet, kont, düşünüyor, planlıyor, torunu için elinden gelen her şeyi yapıyordu. Tıpkı torunu gibi, Dorincourt kontu da cesurdu. Bir sabah civarda çiftliklerde oturanlar küçük lordun yanında seyis Wilkins'in yerine başka bir binici görünce çok şaşırdılar. Yeni binici çok güzel kır bir ata binmişti. Bu adam konttan başkası değildi. Onu gören çiftçiler ve köylüler şaşkınlıklarını güçlükle gizleyebildiler. Hasta kontun böyle atla dolaşması bir mucizeydi.

Aslında ata binmesini büyükbabasına Lord Fauntleroy önermişti. «Keşke siz de benimle gelseniz,» demişti o sabah. «Atla dolaşırken sizi düşünüp üzülüyorum. Çünkü tek başınıza o kocaman şatoda kalıyorsunuz. Keşke siz de ata binebilseydiniz. O zaman içim rahat ederdi. Hem çok da eğlenirdik.»

Epeydir bacağı pek ağrımayan kont kararını vermiş, uşağı Thomas'ı çağırmıştı. «Seyislerime söyle, bana bir at eyerlesinler... Dur bakayım. En iyisi Beyaz'ı getirsinler.»

Thomas şaşkın şaşkın ona bakmış, sonra kendisini toplayıp saygıyla selam vererek odadan ayrılmıştı. Birkaç dakika sonra seyislerden biri güzel bir at olan Beyaz'ı eyerlemiş ve konta götürmüştü. Böylece torunla büyükbaba birlikte gezmeye çıkmışlardı.

O günden sonra da Beyaz'ı her sabah eyerlemeye başladılar. Kont torunuyla dolaşmaktan zevk alıyordu. Civarda oturanlar da, kır bir ata binmiş olan kır saçlı, kartal bakışlı, gaga burunlu, yakışıklı ve kibirli yaşlı adamla kahverengi midillideki Lord Fauntleroy'u sabahları birlikte gezerken görmeye alışmışlardı.

İşte bu sabah gezintileri sırasında yemyeşil kırlarda, tenha yollarda, ormanlarda dolaşan büyükbaba ve torun birbirlerini daha yakından tanıma fırsatını da elde ettiler. Küçük lord çok güvendiği dedesine her şeyi anlatıyordu. Bu arada yaşlı adam 'Canım' hakkında da epey şey öğrendi.

Çocuk büyük bir sevgi ve içtenlikle anlatıyordu: «New York'ta oturduğumuz ev çok küçüktü. Ama orasını severdim.»

Kont, «Ya?» diye mırıldandı.

«Evet, güzel bir yerdi. O sokakta epey arkadaşım da vardı. Ama benim en sevdiğim arkadaşım Canım'dır tabii. Sabahları kahvaltıda onunla uzun uzun konuşurduk. Babam öldüğü zaman çok küçüktüm. O ara beni evden uzaklaştırdılar. Sonra da annem hastalandı. Onun babam için çok üzüldüğünü biliyorum. Çünkü babamdan her söz edilişte ağlayacak gibi oluyordu. Ben de bir daha ona bu konuyu açmamaya karar verdim.»

Kont yine, «Ya?» diyebildi.

«Çünkü Canım'ı üzmeyi hiç istemem. Onun gülmesine bayılırım. Bilseniz ona gülmek ne kadar yakışır. Zaten Canım'a her şey yakışır. Süslü pembe giysileri vardı. Pembeyi çok severim. Canım'ın da bu renkten hoşlandığını biliyorum. Ama sonraları siyahı sevmeye başladı. Bir daha da pembe giysilerini giymedi. Ama siyah da ona yakışıyor.»

Cedric sözlerinin büyükbabasını nasıl etkilediğinin farkında değildi. «Kendimi bildiğimden beri bize Mary bakardı. Mary aslında benim dadımdı. Daha sonra evişlerinin bir bölümünü de yapmaya başladı. Çok neşeli, güler yüzlü, iyi bir kadındır. Yardım ettiğimiz Michael'in karısının kardeşi. Evet, öyle.»

Lord Fauntleroy midilliyle kocaman atın yanında giderken, durmadan neşeli neşeli konuşuyordu. Küçük çocukla arkadaşı yaşlı adam arasında hoş bir uyum vardı. Çocuk iyi huylu ve yumuşak başlıydı. Neşeli ve canlı olduğu için de konuşmayı çok seviyordu. Zaten daha çok o konuşuyordu. Dorincourt kontu ilgiyle onu dinliyor, çocuğun güler yüzüne, pırıl pırıl gözlerine gururla bakıyordu. Konuşmaya dalmış olan Cedric bu bakışların farkında bile değildi.

Bazen dedesi, «Sen midilliyi tırısa kaldırıp biraz dolaş,» diyordu. Sonra korkusuzca midilliyi mahmuzlayıp hızla giden çocuğa hayran hayran bakıyordu. Böyle zamanlarda yaşlı adamın gözlerinde gurur ve sevgi ifadesi beliriyordu. Fauntleroy da dörtnala dolaşıp büyükbabasının yanına döndüğü zaman gülümsüyordu. Böyle bir büyükbabası olduğu için kendisini çok şanslı sayıyordu.

Yine bu gezintiler sırasında kont, oğlunun karısının amaçsız bir yaşam sürmediğini de öğrendi. Civardaki yoksul halkın onu yakından tanıdığını anladı. Bayan Errol boş oturmayı hiç sevmezdi. Eskiden oğluyla uğraşmak, onun eğitimi çok zamanını alıyordu. Şimdiyse yapacak pek bir şeyi yoktu. Bu nedenle yardımcı olmayı düşünmüştü.

Bir evde hastalık olduğu zaman hemen haber alıyordu. Ya da yoksulluk çeken aileleri hemen duyuyordu. Köylülerin çoğu bir sıkıntıları olunca ona başvurmayı âdet edinmişlerdi. Bayan Errol hemen küçük arabasına binip bu talihsiz insanların yardımına koşuyordu.

Fauntleroy bunları biliyordu tabii. Bir gün büyükbabasına, «Biliyor musunuz?» dedi. «Buranın halkı Canım'ı çok seviyor. Onu görenler hemen saygıyla selam veriyorlar. Çoğu da, 'Tanrı sizi korusun,' diyor. Buna çok memnunum doğrusu. Canım bu civarda oturanlara yardım ediyormuş. Kendisi söyledi bana. 'Dertlilerin yardımına koşmak gerekir,' dedi. Sonra bazı kadınlar da Canım'ın evine gidiyorlar. Onlara dikiş dikmeyi ve nakış işlemeyi öğretiyormuş.»

Kont kalın kaşlarını çatarak hafifçe, «Ya,» dedi.

«Evet. Geçen gün Canım'la konuştum. Eline geçen para ihtiyaç duyduğundan fazlaymış. Onun için de artan parayla yoksullara yardım ediyor. Çünkü yardım etmek kadar güzel bir şey olmaz. Öyle değil mi, büyükbabacığım?»

Yaşlı adam çaresiz, «Evet,» diye yanıt verdi. «Yardım etmenin iyi bir şey olduğuna ben de inanıyorum.»

Lord Fauntleroy neşeli neşeli güldü. «Bunu biliyordum zaten. Sizin kadar yardımsever, iyi bir insan daha bulunamaz. Herkesin de bu fikirde olduğundan eminim.»

Kont hiç de böyle olmadığını biliyordu. Çocuğun sözleri onu utandırmıştı. Hafifçe içini çekti, yanıt vermedi.

Kont gelininin güzel olmasından memnundu aslında. Dahası, genç kadın çok kibardı. Onu görenler bir düşes olduğunu sanabilirdi. Şimdiye kadar göze batan bir davranışı duyulmamış, kimse onun aleyhinde konuşmamıştı. Şimdi de onun köylüler tarafından çok sevildiğini öğrenmişti. İyi bir şeydi bu. Lord Fauntleroy'un annesinin sevilmesi kontu memnun ediyordu.

Ama torunu annesinden söz etmeye başlayınca yaşlı adam içinin burkulduğunu hissediyordu. Açıkçası, kadını kıskanıyordu. Çocuğun en sevdiği insanın annesi olduğunu biliyordu. Bütün çabalarına karşın Canım'ın yerini alamamıştı. Bencil ve kıskanç bir adam olan kontun böyle şeylere tahammülü yoktu. Çocuğun en çok onu sevmesini istiyordu.

Bir gün yine torununu yanına alıp atla gezmeye çıktı. Epey dolaştıktan sonra yüksekçe bir yerde atının dizginlerini çekerek durdu. Buradan aşağıda kalan yemyeşil kırlar, ovalar ve tarlalar gözüküyordu. Yaşlı adam kamçısını uzatarak aşağıları işaret etti. «Bak, Fauntleroy. Buraların kimin olduğunu biliyor musun?»

«Hayır.»

Kont gururla, «Bütün topraklar benim,» diye karşılık verdi. «Demek bunu bilmiyordun.»

Lord Fauntleroy başını salladı. «Bilmiyordum. Ne kadar büyük! Böylesine geniş toprakların bir tek kişiye ait olması garip.»

Kont yan gözle ona baktı. «Peki, bir gün bütün bu toprakların senin olacağını biliyor musun? Sadece bu topraklar da değil, başkaları da var. Ayrıca şatolarım, evlerim, malikânelerim ve büyük servetim de sana kalacak.»

Çocuğun gözleri şaşkınlıktan irileşti. «Bana mı?» diye bağırdı. «İşte buna çok şaşırdım. Demek buralar benim olacak. Peki ne zaman?»

Büyükbabası sakin sakin, «Ben öldüğüm zaman,» diye mırıldandı. «Her şey senin.»

Küçük lordun gözlerindeki pırıltı kayboldu, yüzünde hüzünlü bir ifade belirdi. «Öyleyse ben bu toprakları filan istemiyorum. Siz sağ kalın. Hep yaşamanızı istiyorum.»

Çocuğun içten gelen bu sözleri yaşlı adama dokunmuştu. Ama duygularını belli etmeyerek kuru bir sesle, «Çok iyisin, yavrum,» dedi. «Ama bazı şeyleri istemek yeterli değildir. Bir gün buralar senin olacak.»

«Öyle olması şart mı?»

«Evet.»

Çocuk düşünceli düşünceli çevresine bakarak içini çekti, ama sesini çıkarmadı.

Yaşlı adam sözlerine devam etti. «İleride bir gün benim yerime Dorincourt kontu olacaksın.»

Küçük lord eyerde keyifsiz keyifsiz oturuyordu. Yemyeşil kırlara, ovalara ve tarlalara baktı. Durgun durgun aşağıları seyrederken hafifçe içini çekti yine.

Kont, «Ne var?» diye sordu.

«Hiç.»

Yaşlı adam, «Yok, yok,» dedi. «Sen bir şey düşünüyorsun. Bana anlatmanı isterim.»

Fauntleroy çekine çekine konuşmaya başladı. «Şimdi ne kadar küçük olduğumu iyice anladım. Evet, ben küçük bir çocuğum. Ayrıca Canım'ın bazı sözlerini anımsadım.»

Kont çocuğun annesinden söz etmek istemiyordu. Ama dayanamayıp, «Ne dedi?» diye sordu.

Küçük lord bayağı dertlenmişti. «Canım zenginliğin hiç de kolay bir şey olmadığını söyledi. Çünkü insan çok zengin olursa çevresindeki kişileri unutup bencilleşebilirmiş. Başkalarının kendisi gibi şanslı olmadığını da. Bu yüzden zenginlerin çok dikkatli davranmaları gerekiyormuş. Başkalarını da düşünmek zorundalarmış.»

Kont kalın kaşlarını çatmış dinliyordu. Tanımlayamadığı bir hüzün vardı içinde.

«İşte böyle. Geçen gün Canım'a sizin ne kadar iyi bir insan olduğunuzu anlatıyordum. Canım buna çok sevindi. 'Bu çok iyi bir şey, Ceddie,' dedi. 'Çünkü kontlar çok önemli kişilerdir. Ellerinde büyük bir güç vardır. Eğer bir kont sadece kendi zevklerini düşünür, topraklarında yaşayanlara önem vermezse sonuç çok kötü olur. Çünkü o topraklarda pek çok insan yaşar. Onların dertlerine çare bulmak da konta düşer.' Canım böyle söyledi.» Çocuk başını çevirerek dikkatle büyükbabasına baktı. «Siz ileride kont olacağımdan söz ettiniz. Bu çok güç bir iş. Bakın aşağıda ne kadar çok ev var. Ben kont olunca o evlerde oturan herkesle ilgilenmek istiyorum. Hepsinin nasıl yaşadığını

ve dertlerini bilmem gerek. Siz onların dertlerini nasıl öğrendiniz? Bunu nasıl başardınız?»

Kont birdenbire şaşırdı. Topraklarında oturan aileler hakkında bilgisi pek azdı çünkü.

Kır bıyığını çekiştirerek, «Böyle şeylerle ben uğraşmam,» diye yanıt verdi. «Adamım Newick her şeyi öğrenip bana söyler.» Çocuğa suçlu suçlu bakıyordu. «Newick her şeyi halleder.»

Fauntleroy birdenbire neşelenerek ellerini çırptı. «Buna sevindim. Demek onların dertleriyle Newick ilgileniyor. Siz de gerekli olduğunda onlara yardım ediyorsunuz.»

Kontun bu sözlere «evet» demesine olanak yoktu. Konuyu değiştirmek için atının dizginlerini çekti. «Hadi artık eve dönelim. Vakti gelince yerime geçeceksin. O zaman benden daha iyi bir kont olmaya çalış, Fauntleroy. Burada yaşayanlar seni çok sevmeliler.»

Dönüş yolunda yaşlı adamın hiç sesi çıkmadı. Kendi durumuna şaşıyordu. Ömründe kimseyi sevmemiş, kimseye büyük bir şefkat beslememişti. Kendisi gibi duygusuz bir adamın bu çocuğu sevmesi şaşılacak bir şeydi. Yaşlı kont torununu sevdiğini iyice anlamıştı. Evet, küçük Fauntleroy'u çok seviyordu. Acı acı güldü. Çocuğun hep yanında olmasını istiyordu. Onun sesini duymak, onunla konuşmak ve oyunlar oynamak en büyük zevkiydi. Sırf onun hatırı için tekrar ata binmeye başlamıştı. Çocuğun onu beğenmesini ve çok sevmesini istiyordu. Bu küçük çocuğun onun hakkında düşündükleri çok önemliydi. Fauntleroy ne pahasına olursa olsun, onun iyi bir insan olduğuna inanmalıydı.

Ben artık bunamaya yüz tutmuş bir ihtiyarım, diye düşündü. Çocuğun üstüne bu kadar düşmemin nedeni de bu. Başka bir zevkim olmadığı için bu çocukla oyalanmaya çalışıyorum işte. Bunun pek doğru olmadığını biliyordu, ama gerçeği kendine itiraf etmekten korkuyordu.

Bunu yapabilseydi, çocuğa bağlanmasının nedeninin, Cedric'in güzel huyları olduğunu söylemesi gerekecekti. Evet, Cedric'i dürüst, mert, dost canlısı ve sevgi dolu bir çocuk olduğu için sevmişti. Cedric kimse hakkında kötü düşünemiyordu. İşte bu huyların hiçbirine sahip olmamıştı yaşlı adam. Böyle olduğu için de üzülüyordu.

Bu at gezintisinden bir hafta sonra annesini ziyaretten dönen Fauntleroy, üzüntülü ve düşünceli bir yüzle kütüphaneye girdi, ilk geldiği akşam oturduğu büyük koltuğa yerleşti. Gözlerini şöminedeki ateşe dikerek öyle kaldı. Büyükbabası birdenbire kaygılandı. Her zaman neşeli olan çocuğun böyle durgunlaşması için önemli bir neden olmalıydı. Kont sesini çıkarmadan onu seyretmeye koyuldu. Bir yandan da, onu üzen şeyin ne olduğunu düşünüyordu.

Çocuk başını kaldırdı. Büyükbabasıyla göz göze geldiler. Cedric, «Newick'in buradaki herkesi tanıdığını söylemiştiniz,» dedi. «Newick gerçekten herkesi tanıyor mu?»

«O insanları tanımak Newick'in görevidir. Ne oldu? Yoksa görevlerini ihmal etmeye mi başlamış?»

Kont torunu için kaygılanıyordu ama, onun kiracılarla ilgilenmesine memnundu aslında.

Çocuk, «Sizin topraklarınızda bir yer var,» dedi. Gözleri üzüntüyle iri iri açılmıştı. «Canım orayı görmüş. Ama ben görmedim. Köyün öbür ucundaymış. Evler birer kulübeden farksızmış. Bahçeleri de yokmuş. Birbirlerine yakın olan evler harap haldeymiş. Hatta bazıları yıkılmış. Canım 'Evlerde soluk alacak yer bile yok,' dedi. Oralarda oturanlar çok yoksulmuş ve çoğu hastaymış. Çocuklar ölüyorlarmış. Böyle yoksul ve hastalıklı olarak yaşamak çok korkunç bir şey! Anladığım kadarıyla, onların durumu Michael ve Bridget'inkinden daha da kötü!»

Kont sesini çıkarmadan dinliyordu.

«Damlardan içeri yağmur giriyormuş. Canım orada yaşayan yoksul bir kadını görmeye gitmiş. Ben beyaz eve gittiğimde Canım yeni dönmüştü; elbisesini ayakkabılarını değiştirmeden yanına sokulmama izin vermedi. Orası öyle kötü bir yermiş. Canım bana bunları anlatırken hüngür hüngür ağladı. Ne kadar üzüldüğümü bilemezsiniz, büyükbabacığım.»

Bu sözleri söylerken çocuğun gözleri dolmuştu. Ama bütün cesaretini toplayarak gülümsedi. «Evet, durum böyle. Canım'a sizin bu işi bilmediğinizi söyledim. Çünkü bilseydiniz hemen çaresini bulurdunuz. Öyle değil mi?»

Yerinden fırlayıp dedesine yaklaştı. Kolunu onun koltuğuna dayayarak devam etti. «Sizin her şeyi halledeceğinizi biliyorum. Çünkü çok iyi kalplisiniz. Nasıl Higgins'in derdine çare buldunuzsa, orada yaşayanlara da yardım edersiniz. Siz herkesin yardımına koşuyorsunuz. Canım'a da onlara hemen yardım eli uzatacağınızı söyledim. Newick'in durumu size anlatmayı unuttuğundan eminim. Yoksa orası öyle bakımsız kalmazdı.»

Kont torununun dizine dayamış olduğu küçük eline baktı. Aslında kâhyası Newick ona durumu söylemeyi unutmamıştı. Köyün o tarafının ne kötü durumda olduğunu, bir değil birkaç kez anlatmıştı. Köyün o bölümüne Kont Avlusu adı verilmişti. Yaşlı adamın yarı yıkık evler ve kulübelerden haberi vardı. Orada doğru dürüst su bile yoktu. Evlerin duvarları rutubetli yar, hatta yosun tutmuştu. Dorincourt kontu o semtte oturanların ne kadar yokluk çektiklerinin de farkındaydı. Pencere camları kırık, damlar yıkıktı. İnsanlar mikrobik hastalıklara yakalanıyordu, onlara yardım eden de yoktu.

Kont Avlusundaki kötü yaşam koşullarını Rahip Mordaunt da acı acı anlatmıştı. Ama bütün bunlar konta vızgelmişti. O ara damla hastalığı ona yine çok ağrı vermekteydi. Kont, «Orada yaşayanların bir an önce geberip gitmelerini tercih ederim,» demişti. «O zaman hepsini kilisenin arkasındaki mezarlığa gömersiniz. Bu iş de böyle biter.»

Ama şimdi yaşlı adam dizine dayanmış olan küçük ele ve torununun dürüst bakışlı güzel yüzüne bakarken, Kont Avlusundan da, kendisinden de utandığını hissetti.

«Ne!» diye bağırdı. «Yoksa oradaki evleri yıktırıp, onların yerine modern küçük binalar yaptırmamı mı istiyorsun? Herkesin rahat rahat oturabileceği küçük evler...» Sonra dayanamayıp elini uzattı; çocuğun, dizinin üstüne dayalı olan elini okşadı.

Fauntleroy büyükbabasının sözlerine çok sevinmiş ve ondan cesaret almıştı. Heyecanla yanıt verdi. «Evet. Siz haklısınız. O evlerin hepsinin yıkılması gerekir. Bakın, daha orayı görmeden buna karar verdiniz. Canım da o evleri yıkmak gerektiğini söyledi. Haydi... yarın sizinle oraya gidip bütün evleri yıktıralım. Ah, bu ne kadar iyi olacak! Orada yaşayanlar sizi görünce çok sevineceklerdir! Onlara yardım et-

meye geldiğinizi hemen anlayacaklardır! Zaten herkes sizin ne kadar iyi kalpli olduğunuzu biliyor.» Çocuğun gözleri sevinçten birer yıldız gibi parlıyordu.

Kont koltuğundan kalktı. Elini torununun omzuna dayadı. «Haydi şimdi terasa çıkalım ve her gün yaptığımız gibi biraz dolaşalım, Fauntleroy.» Hafifçe güldü. «Dolaşırken de bu önemli konuyu enine boyuna konuşuruz.»

Yaşlı adam torunuyla geniş taş terasta bir aşağı bir yukarı dolaşırken, birkaç kez kendi kendine güldü. Fauntleroy'la akşamüzerleri burada dolaşmayı âdet edinmişlerdi. Her akşamüzeri de kont yeni bir sorunla karşılaşıyordu!

KONT TELAŞA KAPILIYOR

İyiniyetli ve yardımsever bir kadın olan Bayan Errol, köyde çalışmalarına devam ederken sık sık üzücü şeylerle karşılaşıyordu. Uzaktan bakılınca çok güzel gözüken bu köyün, çok ciddi sorunları vardı.

Önceleri köylülerin çalışkan kişiler olduklarını sanmıştı. Oysa burada tembellik, yoksulluk ve cahillik hüküm sürüyordu. Daha sonra Erlesboro köyünün, İngiltere'nin o yöresindeki en geri kalmış köy olarak anıldığını duydu.

Bayan Errol sık sık Rahip Mordaunt'a başvuruyordu. Yaşlı rahip çalışkan ve iyi bir insandı; ama yıllardan beri uğraştığı halde sonuçta pek bir başarı elde edememişti.

Bu arada Bayan Errol kendi kendine de pek çok şey öğrendi. Köyün neden böyle bakımsız ve yoksul bir yer olduğunu anlamıştı. Bu büyük toprakları yöneten kâhyalar her zaman kontu memnun edecek kişilerden seçiliyordu. Bu zalim kâhyalar zavallı kiracıların yoksulluğuna, hastalıklarına ve diğer dertlerine aldırış bile etmiyorlardı. Bu yüzden de yapılması gereken pek çok şey ihmal ediliyordu. Köyde yaşam koşulları günden güne kötüleşmekteydi.

Hele Kont Avlusu denilen yer tam bir yüzkarasıydı. Yıkık dökük evler, hasta, bitkin ve tembel insanlar içler acısıydı. Bayan Errol oraya ilk gittiğinde şaşkınlıktan ne yapacağını bilememişti. Pislik onu tiskindirmişti. Büyük kentlerde yoksul semtler olabilirdi. En güzel kentlerde bile böyle yerler vardı. Ama doğanın çok cömert davrandığı, böyle yemyeşil, büyük bir köyde bu kadar çirkin ve pis bir yere rastlamak inanılmaz bir şeydi.

Bayan Errol burada yaşayan insanlara mutlaka yardım edilmesi gerektiğini düşündü. Bu pis yerde, kaba saba insanların arasında büyüyen bakımsız ve sağlıksız çocukları görünce içi burkuldu. Birdenbire gözlerinin önünde kendi oğlu belirdi.

O zaman genç annenin aklına çok güzel bir şey geldi. Böyle cesaret isteyen bir işi ancak ana sevgisi dolu bir kalp ve zihin tasarlayabilirdi. O da herkes gibi kontun torununu sevdiğini anlamıştı. Cedric'i hiçbir zaman kırmıyordu dedesi. Onu mutlu edebilmek için her isteği hemen yerine getiriliyordu.

Bayan Errol oğlunun ne kadar iyi kalpli olduğunu biliyordu. Cedric onu görmeye geldiği gün ona Kont Avlusundaki durumu anlattı. Çocuğun bunu hemen büyükbabasına anlatacağından emindi. Belki böylece iyi bir sonuç almak mümkün olurdu. Kontun bir şeyler yapacağını umuyordu.

Açık söylemek gerekirse, alınan sonuca herkes çok şaşırdı. Çünkü kimse böyle doğaüstü bir şey beklemiyordu. Kont torununu seviyordu, ama onu en çok etkileyen şey, küçük Cedric'in ona güvenmesi ve onu insanların en iyisi sanmasıydı. Büyükbabasının hep dürüst davrandığına ve herkese yardım etmek için elinden geleni yaptığına inanmıştı bir kere.

Kont içyüzünü ortaya koyarak torununu düşkırıklığına uğratmak istemiyordu. «Benim kimseye yardım etmeye niyetim yok,» diyemezdi ona.

Yaşlı adama ömründe ilk kez biri hayran olmuştu. İlk kez sevildiğini biliyordu. İyi kalpli, cömert ve insanları seven biri olarak tanınmak onun için büyük bir yenilikti.

Kont torununun sevgi ve güven dolu güzel kahverengi gözlerine bakarak, «Ben son derece huysuz, bencil ve kendini beğenmiş bir ihtiyarım,» demekten öyle çekiniyordu ki. Sarı bukleli güzel çocuğu da çok seviyordu. Zaman zaman ondan beklenmedik iyilikler yapmak, konta utançla karışık bir zevk veriyordu.

Torununu yanına alalı beri iyilik yapmaya alışmıştı bir bakıma. Bu da onun için bir yenilikti. Torunu mutlu olduğu için de iyilik yapmayı sürdürmek zorundaydı.

İşte bu yüzden oturup uzun uzun düşündükten sonra kâhyası Newick'i çağırttı, Kont Avlusunun durumunu anlatmasını söyledi. Kâhya uzun uzun konuştuktan sonra Dorincourt kontu fikrini açıkladı. O harap evler yıkılacak, yerlerine sağlam, güzel binalar yapılacaktı.

Newick kontun karşısında saygılı saygılı oturuyordu. Bu sözleri duyunca şaşkınlıktan ağzı bir karış açıldı.

Kont soğuk bir sesle, «Bu tasarı bana ait değil,» diye homurdandı.

«Evet, sayın kont.»

Yaşlı adam, «Oradaki kiracılara söyle,» diye sözlerini sürdürdü. «Bu fikir tümüyle Lord Fauntleroy'a ait.» Sonra başını çevirerek, şöminenin önündeki postun üstüne yatmış Dougal'la oynayan küçük lorda baktı. Bu kocaman köpek Fauntleroy'un sadık arkadaşlarından biriydi. Çocuğun peşinden hiç ayrılmıyor, nereye giderse onu izliyordu. Cedric midilliyle ya da arabayla dolaşmaya çıktığında da, iri köpek kurumlu bir tavırla onun peşinden koşuyordu.

Bu arada köy halkı da, kasaba halkı da, hatta kent halkı da Kont Avlusunda yapılacak değişiklikleri duydu tabii. Başlangıçta kimse böyle bir şey olacağına inanmadı. Sonra küçük Lord Fauntleroy'un yine onlara iyilik yaptığını anladılar. Çocuk iyi kalbi sayesinde, Kont Avlusu denilen yüzkarasını ortadan kaldırmıştı.

Cedric onun yaşındaki çocuklara özgü, mutlu ve basit bir yaşam sürüyordu. Şatonun bahçesinde koşuyor, tavşan kovalıyordu. Ağaçların altındaki zümrüt gibi otların üzerine uzanıyor ya da kütüphanedeki posta yatıp Dougal'la oynuyordu. Ya da sevdiği kitapları okuyordu. Sonra dedesine bu kitaplardan söz ediyordu, annesine de elbet.

Bu arada eski arkadaşlarını da unutmamıştı. Dick'le Bay Hobbs'a mektup yazıyordu. Onlar da küçük lorda mektup yazıyorlardı.

Her gün büyükbabasıyla ya da Wilkins'le dolaşmaya çıkıyordu. En çok da, büyükbabasıyla ata binmekten zevk alıyordu. Kasabaya indikleri zaman Fauntleroy insanların dönüp dönüp baktıklarını farkediyordu. Erkekler şapkalarını çıkarıp selam verirlerken içtenlikle gülümsüyorlardı. Ama küçük Cedric onların büyükbabasını gördükleri için sevindiklerini sanıyordu.

Bir keresinde tatlı tatlı gülerek konta bakıp, «Bu kasabadakiler sizi çok seviyorlar,» dedi. «Bakın, sizi görünce ne kadar mutlu oluyorlar. İleride beni gördükleri zaman da böyle sevineceklerini umarım. Sizin gibi sevilen bir insan olmak ne kadar güzel bir şey. Bundan daha zevkli bir şey olamaz.»

Eski evler yıkılmış, yerlerine yenileri yapılmaya başlanmıştı. Kontla torunu zaman zaman gidip inşaata bakıyorlardı. Fauntleroy, Kont Avlusunun geleceğiyle çok ilgileniyordu. Hemen midillisinden iniyor ve gidip işçilerle çene çalıyordu. İşçiler de çocuğu sevmişlerdi. Bu sohbetler sırasında Fauntleroy onlara Amerika'dan söz ediyordu.

Böyle birkaç konuşmadan sonra Cedric nasıl duvar örüldüğünü öğrendiği kanısına vardı. Hatta dönüşte dedesine de bu konuda bilgi verdi. Sonra, «Böyle yararlı şeyleri öğrenmek gerekir,» diye açıkladı. «Çünkü insan ileride ne olacağını bilemez. Öyle değil mi?»

Torununa bakan kont hafifçe gülümsemekle yetindi.

Tüm yörede küçük Lord Fauntleroy'un iyiliğinden ve dedesiyle arasındaki büyük sevgiden söz ediliyordu. Sevilmeyen, huysuz ve acımasız kontun da epey değiştiği anlaşılmıştı. Kont sonunda çok seveceği, üstüne titreyeceği birini bulmuştu. Bu sayede de taş kalbi yumuşamıştı.

Ama bu kalbin ne kadar yumuşadığını kimse bilmiyordu. Kont günden güne çocuğun üstüne daha da düşüyor, ona kopmaz biçimde bağlanıyordu. Ona güvenen tek kişi olan bu çocuk, kont için olağanüstü değerliydi.

Torununun büyüdüğü zaman neler yapacağını merak ediyordu. Acaba Cedric bu güzel huylarından nasıl yararlanacaktı?

Şöminenin önüne uzanmış, merakla kalın bir kitabı okuyan altın saçlı torununa bakıyordu sık sık. Sonra gururla göğsü kabarıyor ve gözleri parlıyordu. Kendi kendine, bu çocuk, her amacını gerçekleştirebilir, diyordu. Her işte başarı gösterecek, kararlı biri.

Cedric hakkında düşündüğü şeyleri başkalarına açmıyor, ona duyduğu sevgiyi herkesten gizlemeye çalışıyordu. Lord Fauntleroy'dan söz etmesi gerektiğinde çok ciddileşiyor, soğuk soğuk gülümseyerek konuşuyordu.

Ama Cedric büyükbabasının onu sevdiğini kısa bir süre içinde anlamış onu hep yakınında görmek istediğini sezmişti.

Bir gün yine kütüphanede oturuyorlardı. Cedric şöminenin önündeki posta uzanmış kitap okuyordu. Bir ara başını kitaptan kaldırıp büyükbabasına baktı. Tatlı tatlı gülümseyerek, «Sizinle tanıştığımız akşam söylediklerimi anımsıyor musunuz?» diye sordu.

«Ne söylemiştin?»

«Sizinle çok iyi dost olacağımızı... Kimsenin bizden daha iyi dost olabileceğini sanmıyorum. Öyle değil mi, büyükbabacığım?»

Kont başını salladı. «Doğru. Seninle çok iyi arkadaşız. Buraya gel, Fauntleroy.»

Cedric kitabını yere bırakıp kalktı. Koşarcasına büyükbabasının yanına gitti.

Yaşlı kont çocuğun altın gibi saçlarını okşayarak, «İstediğin bir şey var mı?» dedi.

«Ne gibi?»

«Yani elde edememiş olduğun bir şey?»

Çocuk kahverengi gözlerini büyükbabasına dikti. Bu gözlerde umutla karışık bir kaygı vardı. Sonra, «Hayır,» diye mırıldandı. «Bir şey yok.»

Kont torununun bir isteği olduğunu sezmişti. Her zaman açık açık konuşan çocuğun bu çekingenliğine bir anlam veremedi. «İyi düşün,» dedi. «Bir isteğin olmasın...»

Cedric'in yüzü hafifçe pembeleşti. İçini çekerek sevgili büyükbabasına baktı. «Evet var... İstediğim bir tek şey var.»

İhtiyar adam arkasına yaslanarak, yumuşak bir sesle, «Neymiş o?» dedi. «Söyle bakalım.»

Fauntleroy bir süre sesini çıkarmadı. Sonra kararını verdi. Zaten uzun süreden beri bu sorunu düşünüyordu. Ama bunu büyükbabasına açmak pek kolay değildi doğrusu.

Kont diretti. «Haydi söyle.»

«Canım'ı istiyorum.»

Kont kendisini tutmaya çalışmasına karşın dayanamayıp yüzünü buruşturdu. Sonra sakin olmaya çalışarak çocuğa baktı. «Ama anneni her gün görüyorsun, Fauntleroy. Bu yeterlidir sanırım. Öyle değil mi?»

Küçük Cedric çok sevdiği büyükbabasından bir şey gizlemek istemiyordu. Onun için heyecanla anlatmaya başladı. «Siz bilmiyorsunuz. Eskiden ben onu her zaman görürdüm. Evet, her zaman evdeydi Canım. Geceleri yattığımda gelip beni öperdi. Sabahları da onu görürdüm. Olup biten her şeyi birbirimize anlatırdık. O zaman anlatmak için böyle beklememize gerek yoktu. Şimdi onu ancak öğleden sonraları görüyorum.»

«Anneni hiç unutamıyor musun, Fauntleroy?» diye sordu dedesi.

Çocuk içini çekti. «Hayır... Onu unutmama olanak yok. Hem Canım da hiçbir zaman beni unutmaz.»

«Ya?...»

«Evet. Bakın, sizi de unutamam. Buradan uzaklaşıp sizden ayrı bir yerde otursam bile unutamam. Tam tersine, hep sizi düşünmeye başlarım. Her zamankinden daha fazla. Ve sizi çok özlerim.»

Yaşlı kont garip bakışlarla çocuğu süzdü. Sonra, «Aman Tanrım!» diye mırıldandı. «Biliyor musun, Fauntleroy, bu sözlerine inanıyorum. Ama bana kalırsa unutabilirsin. Bazı durumlarda unutmanın mümkün olabileceğini sanıyorum.»

Çocuk konuşurken kont korkunç bir kıskançlığa kapılmıştı. Hayatında ilk kez birini seviyor, onu başkasıyla paylaşmak istemiyordu. Çocuğun annesini bu kadar çok sevmesi dayanılmayacak bir şeydi. Kontun kıskançlığı büsbütün artmıştı. Çünkü Fauntleroy'u eskisinden daha fazla seviyordu. Dayanılması güç bir acı duydu.

Kont kıskançtı. Ama bir süre sonra daha büyük bir acı, ona bu duygusunu kısa bir süre için de olsa unutturdu. Hatta oğlunun karısından nefret ettiğini bile unuttu. Buna bir olay neden oldu, garip bir olay...

Kont Avlusundaki evlerin tamamlanmasından kısa süre önce bir gece Dorincourt Şatosunda büyük bir şölen verildi. Şatoda uzun süreden beri böyle bir toplantı düzenlenmemişti. Bu olaydan birkaç gün önce, kontun tek kız kardeşi olan Lady Lorridaile ve eşi Sir Harry Lorridaile ziyarete geldiler. Kont akrabalarıyla pek geçinemezdi. Onları davet ettiği de pek seyrek görülmüştü.

Pembe yanaklı, kıvırcık saçlı, tombul bir kadın olan Lady Lorridaile çok sevimliydi. Bembeyaz bukleleri ve gamzeleri ona bir hava veriyordu. Çok da iyi kalpli, kendinden emin ve cesur bir kadındı. Lady Lorridaile ağabeyiyle birkaç kere kavga etmiş ve otuz beş yıldır onu hiç görmemişti.

Bu uzun yıllar boyunca ağabeyi hakkında epey şey duymuştu. Kontun eşini çok ihmal ettiğini ve kadıncağızın hastalanıp öldüğünü söylemişlerdi. Oğullarına da kayıtsız davranmış, onlarla ilgilenmeye gerek görmemişti. İki büyük oğlunun bencil, zayıf karakterli, kötü kalpli olduklarını duymuştu, ama Bevis ve Maurice adlı yeğenlerini hiç görmemişti. Lady Lorridaile. Yıllar önce Lorridaile malikânesine on sekiz yaşında, uzun boylu, geniş omuzlu, çok yakışıklı bir delikanlı gelmişti. Nazik bir tavırla, «Ben yeğeniniz Cedric Errol'um,» demişti. «Bu taraftan geçiyordum. Constantia Halamı bir göreyim dedim. Annem sizi çok sever ve sık sık sözünüzü ederdi.»

Lady Lorridaile bu yakışıklı genci görünce çok sevinmişti. Yeğenini evine bir hafta konuk etmiş ve aileden böyle iyi, dürüst ve sevimli biri çıktığı için sevinmişti. İyi kalpli, neşeli ve yumuşak başlıydı Cedric.

Lady Lorridaile yeğenini sık sık göreceğini ümit ediyordu. Ama bir daha Cedric'le karşılaşamamıştı. Çünkü o sıralarda yine çok sinirli olan kont, Dorincourt'a dönen oğluna bir daha halasına gidemeyeceğini söylemiş, bunu yasaklamıştı. Ama Lady Lorridaile yeğenini unutmamıştı. Onu hep sevgiyle hatırlamıştı. Evet, o da Cedric'in Ame-

rika'da evlenmesini pek iyi karşılamamıştı. Ama kontun oğluna darılmasını da anlamsız bulmuş, Dorincourt kontu küçük oğluyla bir ilgisi kalmadığını bildirince çok kızmıştı. Sonra Cedric'in izini kaybetmişlerdi ve birkaç yıl sonra da genç adamın ölüm haberi gelmişti.

O arada Bevis attan düşüp ölmüş, Roma'ya giden Maurice de hastalanarak göçüp gitmişti. Lady Lorridaile küçük Cedric'in Amerika'dan şatoya getirildiğini duymuştu. Yaşlı kontun tek vârisi artık Lord Fauntleroy adını almıştı tabii. Kontun çocuğu annesinden ayırdığını da duyan Lady Lorridaile hırsından ne yapacağını şaşırmıştı.

Eşine, «Ne korkunç şey bu, Harry!» demişti. «Düşün, o yaştaki bir çocuk annesinden ayrılır mı? Üstelik günlerini ağabeyim gibi huysuz biriyle geçirmek zorunda! Ağabeyim de yaşlandı. Şimdi ya çocuğu acımasızca ezecektir ya da onu iyice şımartıp duygusuz bir insan yapacaktır. Ona bir mektup yazsam. Eğer bunun bir yararı olursa...»

Sir Harry eşinin sözünü kesmişti. «Bunun hiçbir yararı olmayacağını sen de biliyorsun. Dorincourt kontunu iyi tanıdığımı unutma.»

Aradan epey zaman geçmişti. Bu arada köylüler ve kasabalılar Lord Fauntleroy hakkında türlü öyküler duymuşlardı. Bazıları çocuğu tanıyordu. Onunla konuşmuş olanlar da vardı. Kontun vârisinin güzelliğini, iyi kalpliliğini, neşesini anlata anlata bitiremiyorlardı.

Lord Fauntleroy'un büyükbabasını çok etkilediği de duyulmuştu. Çocukla ilgili birçok olay İngiltere'nin ünlü şato ve konaklarında oturan soyluların kulaklarına kadar gitmişti. Ziyafet sofralarında küçük lorddan söz ediyorlardı.

Ashaine Malikânesinin sahibi ünlü Sir Thomas Asshe, bir gün işi olduğu için Erlesboro'ya uğradı, o sırada atla gezmeye çıkmış olan yaşlı kontla küçük torununu gördü.

Daha sonra bu olayı arkadaşlarına anlatan Sir Thomas, «Biliyor musunuz,» dedi. «Bizim ihtiyar kont bir hindi gibi kabarıyordu. Torunuyla ne kadar övündüğü her halinden belliydi. Yalnız şunu da söyleyeyim. Ben ömrümde kontun torunu kadar güzel ve sevimli bir çocuk daha görmedim. Midillisinin üstünde dimdik oturmuş, zekâ fışkıran gözlerle çevresine bakıyordu.»

Böylece bir süre sonra Lady Lorridaile de çocukla ilgili söylentileri duydu. Higgins olayını, Fauntleroy'un midillisine bindirdiği sakat çocuğu, Kont Avlusuna yaptırılan yeni evleri ve daha birçok şeyi... Bunun üzerine çocuğu merak etmeye başladı. Onu görmeyi çok istiyordu. Ama bu isteğini nasıl yerine getireceğini de bilemiyordu. Ağabeyi çok huysuz bir adamdı. Onunla tam otuz beş yıldır konuşmuyorlardı. İşte bunları düşünürken ağabeyinden bir mektup alınca şaşırıp kaldı.

Lady Lorridaile, Dorincourt Şatosuna geldiği zaman akşam oluyordu; ağabeyiyle konuşmadan doğruca onlara ayrılmış olan daireye çıktı. Uzun yol onu yormuştu. Biraz dinlenmek, banyo yapıp giyinmek istiyordu.

Lady Constantia Lorridaile giyinip büyük konuk salonuna indiği zaman ağabeyinin büyük şöminenin yanında durduğunu gördü. Yetmişinde olmasına karşın dimdikti. Uzun boylu, kartal bakışlı kontta insanın çekinmesine neden olan bir şeyler vardı. Yanında da küçük bir çocuk duruyordu. Siyah kadife bir pantolonla ceket giymişti; gömleğinin yakasındaki beyaz ipek dantel ona pek yakışmıştı. Konuğu görünce güzel yüzünü ona doğru çevirdi. Dürüst bakışlı iri gözleri sevinçle parlıyordu.

Ona hayran olan Lady Constantia hayretle bağırmaktan kendini alamadı. Bu sarı saçlı, yuvarlak yüzlü çocuk kadar cana yakın ve güzel birini daha görmemişti.

Kont kibar bir tavırla kız kardeşinin elini sıktı. Böylece dargınlığı unuttuğunu belirtiyordu. Kadın da evlendiğinden beri kullanmadığı adıyla çağırdı ağabeyini.

«Molyneux, torunun bu mu?»

Kontun gözlerinde bir pırıltı belirdi. «Evet Constantia. Torunum. Fauntleroy, büyük halanın... yani babanın halasının elini sık. Adı, Lady Costantia Lorridaile'dir.»

Fauntleroy tatlı tatlı gülümsedi. «Nasılsınız, büyük halacığım?»

Tombul kadın ellerini küçük çocuğun omuzlarına dayadı. Uzun uzun yüzüne baktıktan sonra eğilip çocuğu iki yanağından öptü.

«Bana Costantia Hala demeni isterim, yavrum. Zavallı babanı öyle severdim ki... Ona çok benziyorsun doğrusu. Evet, bu kadar benzemek olur ancak.»

Lord Fauntleroy, «Babama benzediğimi söyledikleri zaman çok mutlu oluyorum,» diye karşılık verdi. «Çünkü herkes babamı seviyor. Canım da babamı çok severdi. Tıpkı sizin gibi, Constantia Hala.» Kadının adını biraz güçlükle söylemişti.

Lady Constantia çocuktan çok hoşlanmıştı. Tekrar eğilip sevgiyle onu öptü. O andan başlayarak iyi dost oldular.

Daha sonra Lady Constantia çocuğun duyamayacağı bir sesle, «Şansın varmış, Molyneux,» diye mırıldandı. «Bundan daha kusursuz bir vâris bulunamaz.»

Çocuğa duyduğu sevgiyi saklamaya alışmış olan kont kuru bir sesle yanıt verdi. «Haklısın Constantia, kusursuz bir çocuk. Onunla iyi arkadaşız, benim çok iyi huylu altın kalpli, herkesi seven bir insan olduğumu sanıyor.» Bir an durakladı. «Bunu ancak sana söyleyebilirim, Constantia. Hoş söylemesem de farkına varacaksın ya... Çocuğa taptığımı belirtmem gerek. Benim için çok değerli. Bunu anlatacak sözcük bulmakta güçlük çekiyorum.»

Kız kardeşi sözünü sakınmayan bir kadındı. Hiç çekinmeden, «Peki, Fauntleroy'un annesi senin hakkında ne düşünüyor, ağabey?» diye sordu.

Kontun kaşları hafifçe çatıldı. «Ona sormaya gerek görmedim.»

Lady Constantia, «Anlaşılıyor,» diye mırıldandı. «İşin başında seninle açık açık konuşmak isterim, Molyneux. Yaptığın işden hiç hoşlanmadığımı söylemem gerek. Tutumun hiç doğru değil. Ayrıca ilk fırsatta gidip Bayan Errol'u ziyaret edeceğim. Bunu bil. Eğer benimle kavga etmek istiyorsan bunu da hemen söyle. Cedric'in bu güzel huylarını bizim taraftan aldığını pek sanmıyorum. Onun için annesine teşekkür etmek gerek. Lorridaile malikânesinin buraya ne kadar uzak olduğunu biliyorsun. Buna karşın adamlarımız bile Lord Fauntleroy'un ününü duymuşlar. Senin yoksul kiracıların torununa bayılıyorlarmış.»

Kont başıyla Fauntleroy'u işaret etti. «Ona bayılıyorlar. Doğru duymuşsun. Onu sevmeyen yok. Annesine gelince... Bayan Errol'u

beğeneceğini sanıyorum. Güzel ve zarif bir kadın, oğlu güzelliğinin bir bölümünü ondan almış. Bu nedenle de kadına teşekkür borçluyum. İstiyorsan gidip onu görebilirsin. Yalnız senden bir tek isteğim var. Onu benim de görmem için ısrar etmeye kalkma. Ben onun buradan biraz uzak oturmasını istiyorum. Böylesi daha iyi. Hepsi bu kadar.»

Daha sonra Lady Constantia, Sir Harry'ye, «Ağabeyim gelininden eskisi kadar nefret etmiyor,» dedi. «Bunu konuşmasından anladım. Hem biliyor musun, ağabeyim epey değişmiş.»

Sir Harry başını salladı. «Doğru.»

Kadın, «Herhalde çok şaşıracaksın, Harry,» diye devam etti. «Ağabeyim eskisinden çok yumuşak. Bayağı insaflı bir insan olmaya başlamış. Bu gidişle iyi huylu biri olup çıkacak galiba. Bütün bunlara da o küçük, güzel çocuk neden olmuş. Dikkat ettin mi, torunu ağabeyimi çok seviyor. Onun koltuğuna dayanıyor... dizine yaslanıyor. İnanılacak iş değil! Oysa Molyneux'nun kendi oğulları babalarının dizine dayanmaktansa gidip vahşi bir kaplana dayanmayı yeğ tutarlardı sanırım.»

«Evet, küçüğün kontu çok sevdiği belli.»

Ertesi gün Constantia Hala hemen şatodan ayrılıp Bayan Errol'u görmeye gitti. Geri döndüğünde de doğru ağabeyinin oturduğu kütüphaneye girdi.

«Molyneux şimdiye kadar böyle sevimli ve nazik bir kadın daha görmedim. O kadar güzel ki! Sesi de çok tatlı. Çocuğu böyle yetiştirdiği için ona teşekkür etmelisin. Oğluna sadece güzelliğini vermekle kalmamış; çocuk terbiyesini ve daha birçok şeyini annesine borçlu. Bana kalırsa, onu şatoya davet etmemekle büyük bir hata ediyorsun. Ben olsam Bayan Errol'u buraya çağırır ve şatonun yönetimini ona bırakırdım.»

Kont kaşlarını çattı. «Ya, öyle mi?»

«Tabii. Onu çok sevdim ve Lorridaile'e davet etmeye karar verdim.»

Yaşlı adam, «Çocuğunu bırakıp gitmeye razı olmaz,» dedi.

Lady Constantia bir kahkaha attı. «O zaman Lord Fauntleroy'u da çağırırım.»

Ama ağabeyinin Lord Fauntleroy'u onunla bir yere yollamayacağını anlamıştı. Büyükbabayla torununun birbirlerini ne denli sevdiklerini ve birbirlerine ne kadar bağlı olduklarını her geçen gün daha iyi anlıyordu.

Bu ziyafetin nedenini de anlamıştı. Kimseyle geçinemeyen kontun böyle bir ziyafet vermesi anlamlıydı. Herkese torununu göstermek istiyordu. Herkesin çocuktan söz ettiğini biliyordu; onun sandıklarından daha da olağanüstü bir çocuk olduğunu gösterebilmek için bu yemeği düzenlemişti.

Lady Constantia, «Bevic ve Maurice babalarını büyük bir düşkırıklığına uğrattılar,» diye açıkladı konuklarından bazılarına. «İkisi de korkak, açgözlü, kötü niyetli ve bencil adamlardı. Herkes de bunu biliyordu. Ağabeyimin gururu bu yüzden çok kırıldı. Sonunda iki büyük oğlundan da nefret etti. Ama şimdi durum öyle değil. Torununu tanıtırken gurur duyacağından eminim.»

Konuklar düşünmeden bu sözleri onayladılar. Hepsinin de merak ettiği bir nokta vardı. Acaba küçük Lord Fauntleroy bu yemekte hazır bulunacak mıydı? Çocuğu görebilecekler miydi?

Sonunda çocuğun konuklarla tanıştırılacağı anlaşıldı.

Kont, «Çocuk çok terbiyeli,» dedi kardeşine. «Son derece kibar tavırlı. Kimseyi rahatsız etmeyeceğinden eminim. Çocuklar genellikle ya aptal ya da arsız olur. Benim oğullarım öyleydiler. Ama Cedric öyle değil. Ona bir şey sorulduğunda yanıt verecek, bir şey sorulmadığı zaman da susmasını bilecektir. Şimdiye kadar hiçbir terbiyesizlik yapmadı.»

O gece küçük lordun sessiz sessiz durmasına konuklar izin vermediler. Herkes onunla konuşmak istiyordu. Her biri ona bir şeyler sormaktaydı. Amaçları çocuğu konuşturmaktı tabii. Lady'ler onun yanaklarını okşayarak türlü sorular sordular. Erkekler de, Atlantik Okyanusunu geçtikleri gemideki yolcuların yaptığı gibi çocukla arkadaş oldular. Onunla şakalaşarak uzun uzun güldüler.

Fauntleroy gecenin çok güzel olduğunu düşünüyordu. Şatonun büyük salonlarında pırıl pırıl parlayan kristal avizelerde mumlar yanıyordu. Her yere çiçekler konulmuştu. Gümüş vazolar, kristaller kâ-

seler çiçek doluydu. Hele kadınlar öyle güzel ve öyle süslüydüler ki. Giysileri göz alıyordu. Saçlarına, boyunlarına, kollarına taşlar takmışlardı. Erkekler de çok neşeliydi.

Lord Fauntleroy konuklara bakarken genç bir kız dikkatini çekti. Bu kız Londra'dan geldiğini söylüyordu. Mevsimi orada geçirmişti. Öyle güzel, öyle hoştu ki, çocuk bir türlü gözlerini ondan alamıyordu. Uzun boylu, simsiyah saçlı genç kızın beyaz dantel giysisi çok şıktı. Kendisinden emin bir tavırla dimdik duruyordu. Gözleri mor menekşelerin rengindeydi. Yanaklarıysa pembe güller gibiydi. Boynunda sıra sıra inciler vardı.

Çocuk bu kızın çok önemli biri olduğunu düşündü. Çünkü çevresinde pek çok centilmen vardı. Onu memnun etmek için birbirleriyle yarışıyorlardı. Fauntleroy, acaba bir prenses mi, diye düşündü. Genç kız öyle ilgisini çekmişti ki, farkına varmadan ağır ağır ona sokuldu. Sonunda kendisini kızın yakınında buldu.

Kız dönüp, «Buraya gel, Fauntleroy,» dedi. «Seninle konuşmak istiyorum.» İnci gibi dişlerini göstererek gülümsüyordu. «Söyle bakalım. Deminden beri neden ısrarla bana bakıyorsun?»

Küçük lord saygılı bir tavırla yanıt verdi. «Ne kadar güzel olduğunuzu düşünüyordum. Onun için size baktım. Canınızı sıkmadığımı umarım.»

Kızın çevresindeki erkeklerin hepsi gülmeye başladı. Genç kız da güldü. Gül gibi yanakları daha da pembeleşmişti.

Adı Vivian Herbert olan bu güzel kız, elini uzatıp Cedric'i yanına çekti. Küçük çocuk, genç kızın yakından daha da güzel olduğuna karar verdi.

Bayan Herbert, «Lord Fauntleroy düşündüklerini söylemekte özgürdür,» dedi gülümseyerek. «Bu tatlı sözlerinden dolayı ona teşekkür ederim. Düşündüklerini apaçık söylediğini biliyorum. Sözlerinde içten.» Sonra eğilerek çocuğu yanağından öptü.

Fauntleroy hayran hayran genç kıza bakıyordu. «Şimdiye kadar gördüğüm en güzel hanım sizsiniz. Canım dışında tabii. Kimse Canım kadar güzel olamaz. Benim için dünyanın en güzeli odur.»

Genç kız ona yanında kalmasını söyledi. Küçük lord da gecenin büyük bölümünü bu güzel kızla sohbet ederek geçirdi. Vivian Herbert'in hayranları da yanlarındaydı elbet. Partide onlardan daha neşeli bir grup yoktu. Herkes bir şey soruyordu. Cedric nasıl olduğunu bilmeden Amerika'dan söz etmekte olduğunu farketti. Onlara başkan seçimini, yapılan büyük geçit resmini, Bay Hobbs'la Dick'i anlattı.

Sonunda da cebinden Dick'in ayrılık hediyesi olan kırmızı mendili çıkardı.

Ciddi ciddi, «Mendili bu gece cebime koydum,» diye açıkladı. «Çünkü büyükbabam bir parti olduğunu söyledi, Dick bu mendili bir partide takmamı isterdi.»

Üstünde mor at başları, atnalları olan kırmızı mendili açıp herkese gösterdi. Gözlerinde sevgi dolu bir ifade belirmişti. Bu nedenle onu dinleyenler gülmeye cesaret edemediler. Mendille alay ederek onun kalbini kırmak istemediler.

Çocuk devam etti. «Bu mendili çok seviyorum. Çünkü Dick benim iyi arkadaşımdır.»

Kont zaman zaman torununun ne yaptığına bakıyordu. Onun ciddi ciddi konuştuğunu gördükçe de memnun oluyordu. Kardeşine, «Aslında pek konuşkan değildir,» diyordu. «Ama konuklar durmadan soru sordukları için yanıt vermek zorunda kalıyor tabii.»

Ama başkaları konuşurken Fauntleroy susup saygıyla dinliyordu. Yani hiçbir konuğun canını sıkmadı. Arada sırada gidip büyükbabasının koltuğunun yanında duruyordu. Konuklar olduğu için ona yaslanamıyor, elini onun dizine koyamıyordu, ama dedesine sokulmak istediği her halinden belliydi. Onun bu halini görenler belli etmeden gülümsüyorlardı.

Büyükbabası konuşurken yakındaki tabureye oturup büyük bir dikkatle onun ağzından çıkan her kelimeyi izliyordu. Kontun sözlerinin çok güzel ve önemli olduğuna inanıyordu. Bir ara dayanamayıp yaşlı adama epey sokuldu ve yanağı omzuna değdi. Kont salondakilerin gülümsediğini farketmişti. Kendisini tutmasa kahkahayı basacaktı. Çünkü onunla torununa bakanların neler düşündüklerini biliyordu. Kendi gibi sert, huysuz, bencil, kavgacı bir ihtiyarla bu iyi kalpli, masum çocuğun böyle dost olabilmesine şaşırmışlardı.

Bay Havisham partide hazır bulunacağını, akşamüzeri geleceğini bildirmişti. Ama geç kaldı. Onun geç kaldığı hiç görülmemişti. Dorincourt Şatosuna yıllardan beri gelir giderdi, ama ilk kez böyle bir şey yapıyordu.

Öyle geç kalmıştı ki, ancak konuklar yemek salonuna gidecekleri sırada kapıdan içeriye girdi, saygıyla evsahibine yaklaştı.

Alçak sesle, «Geç kaldığım için özür dilerim,» dedi. «Ama çok garip bir durumla karşılaştım. Böyle garip bir şey görmemiştim hiç.»

Saate çok önem veren ve duygularına hiç kapılmayan avukatın bu durumu dikkati çekecek gibiydi. Yemekte pek bir şey yiyemedi. Yanında oturanlar bir iki kez onunla konuşmaya yeltenince de irkildi. Çok önemli bir şey düşündüğü belliydi.

Kont torununun yemekte bulunmasını istememişti. Çocuk yemeğini odasında yedi. Ama tatlı ve meyveler getirildiği zaman Fauntleroy'a haber gönderildi. Çocuk sevinçle aşağıya indi, büyük bir neşeyle çevresine bakarken Bay Havisham'ı gördü. Ona tatlı tatlı gülümsedi. Ama avukat bunu farketmedi, Cedric'i neden sonra gördü ve birdenbire rengi büsbütün sarardı. Sanki Cedric'i görünce aklına çok kötü bir şey gelmişti.

Lord Fauntleroy bu duruma bir anlam veremedi. Bay Havisham'la dost olduklarını sanıyordu. Gemide epey arkadaşlık etmişler, daha sonra şatoda da konuşmuşlardı. Havisham'ın onu her görüşte gülümsemesine alışmıştı. Cedric onun için de şimdiki halini yadırgıyordu.

Avukat o akşam gülümsemeyi unutmuşa benziyordu. Hiç kimseye gülmüyordu. Onunla konuşanlara ancak bir iki kelime söylüyordu. Konuşmak istemediği anlaşılıyordu.

Bay Havisham çok kaygılıydı. Çok kötü bir durum vardı ortada. Bu durum sakin ve soğukkanlı yaradılışlı avukatı şaşkına çevirmişti. Üstelik o gece bir fırsatını bulup kontla konuşması da gerekiyordu. Durumu ona açmak zorundaydı. Yaşlı konta böyle acı bir haber vereceği için de çok üzülüyordu.

Haber kontu çok sarsacaktı. Bu yüzden her şey değişecek, altüst olacaktı. Avukat büyük avizelerin ışığında pırıl pırıl parlayan gümüş ve kristallere bakıyor, gözlerini salonda gezdiriyordu. Herkes neşeli,

herkes mutluydu. Konukların aslında kontun koltuğunun yanında oturan sarı saçlı küçük çocuğu görmek için buraya geldiklerini biliyordu. Gururlu ihtiyar adamla, gülümseyen küçük Lord Fauntleroy'a baktıkça içi sızlıyordu. Oysa türlü acılarla karşılaşmış, birçok bakımdan sertleşmiş bir insandı. Yine de kaygıyla ne yapacağını düşünüyordu Bay Havisham. Kontla yanındaki çocuğa indireceği darbe ne korkunç bir şeydi!

Ömründe böyle kötü bir durumla karşılaşmadığını düşünüyordu acı acı. Evet, şimdiye kadar bir sürü garip olayla karşı karşıya gelmiş ve bu sayede daha soğukkanlı, kendinden emin bir tip olmuştu. Duygularını gizlemeyi iyi öğrenmişti. Ama bu iş başkaydı.

Avukat ziyafetin nasıl sona erdiğini bilemedi. Önüne getirilen yemeklerin bile farkında değildi. Rüyadaymış gibi oturuyordu. Çevresinde olanlarla ilgilendiği yoktu. Yalnız bu arada kontun birkaç kez ona hayretle baktığını gördü. Avukatın bu haline bir anlam veremediği anlaşılıyordu.

Sonunda yemek bitti. Avukat da kendisini biraz toparladı. Kadınlar salondan çıkmışlardı. Erkekler kahve ve konyak içerek aralarında konuşuyorlardı. Sonunda kont hanımların yanına gitme zamanının geldiğini söyledi. Erkekler de masadan kalktılar.

Bay Havisham ve diğer konuklar kadınların toplandığı salona girince, Lord Fauntleroy'un Bayan Vivian Herbert'in yanında oturduğunu gördüler. Çocuk bu kibar ve güzel kızı pek beğenmişti. Kız da ondan çok hoşlanmıştı. Birlikte bir albüme bakıyorlardı.

Kapı açıldığı sırada küçük lord ciddi ciddi genç kıza teşekkür ediyordu. «Bana böyle iyi davrandığınız için size çok teşekkür ederim. Şimdiye kadar hiçbir partiye katılmamıştım. Benim için büyük bir yenilik bu. Ne kadar eğlendiğimi tahmin edemezsiniz, sizin de eğlendiğinizi umarım.»

Çocuk gerçekten de bu partiden büyük zevk almıştı.

Erkekler tekrar Bayan Herbert'in çevresine toplandılar. Onlar konuşurken, Fauntleroy konuşulanları anlayabilmek için dikkatle dinliyordu. Ama gözleri kapanmaya başlamıştı. Gözkapakları birdenbire çok ağırlaşmış gibiydi.

Fauntleroy gözlerinin kapandığını hissetti. Her seferinde de Bayan Herbert'in tatlı kahkahasını duyarak kendisini zorladı ve gözlerini açtı. Ama gözlerini açık tutamıyordu. Ancak birkaç saniye böyle kalabiliyor, sonra tekrar gözleri kapanıyordu.

Küçük lord uykusu geldiğine inanamıyordu. Böyle eğlenceli bir yerde uyuyamazdı insan. Ama arkasında sarı satenden bir yastık vardı, başını yastığa dayadı, hafifçe içini çekerek gözlerini kapadı. Bir daha da gözlerini açmayı başaramadı.

Epey zaman sonra biri onu yanağından öpünce gözkapakları titredi, ama uyanamadı. Onu öpen Bayan Vivian Herbert'di. Genç kız gitmeden önce çok sevdiği küçük arkadaşıyla vedalaşmak istemişti.

«İyi geceler, Lord Fauntleroy,» diye mırıldandı. «İyi uykular.»

Cedric kendini zorladı, ama dediğimiz gibi, gözleri açılmıyordu bir türlü. Uykulu uykulu içini çekti. «İyi geceler, Bayan Herbert. Sizi... tanıdığıma ne kadar sevindim bilseniz. Siz... çok güzelsiniz.»

Ama sabah uyanınca genç kıza söylediği sözleri, hatta onunla konuştuğunu bile hatırlamayacaktı.

Bütün konuklar gittikten, şatoda kalanlar da odalarına çekildikten sonra Bay Havisham rahat bir soluk aldı. Her gelişinde yaptığı gibi, şöminenin karşısındaki koltuğa yerleşti, başını çevirip küçük lorda baktı. Fauntleroy divana uzanmıştı. Başı sarı saten yastığa dayalıydı. Bir bacağını öbürünün üstüne atmıştı. Bu küçük bacak divandan aşağı sarkıyordu. Derin derin uyuyan çocuğun uzun kirpikleri yüzünü gölgeliyordu. Yanakları pembeydi. Altın gibi bukleleri de karışmıştı.

Duygularını belli etmekten hoşlanmayan Bay Havisham uzun bir süre çocuğa baktı. Sonra dalgın dalgın çenesini ovuşturdu. Ne yapacağını şaşırmış gibi bir hali vardı.

Dayanamayıp kalktı, divana yaklaşırken yaşlı kontun sesi yükseldi. «Ee, Havisham? Ne var bakalım? Şimdiye kadar seni böyle sinirli görmemiştim. Bir şey olduğu anlaşılıyor. Senin gibi soğukkanlı bir adamı bu kadar heyecanlandıran olayın ne olduğunu sorabilir miyim?»

Bay Havisham, «Haber çok kötü, sayın kont,» diye mırıldandı. «Korkunç bir şey... Bundan daha kötü bir haber olabileceğini hiç san-

mıyorum.» Avukat karşısında duran konta baktı. «Böyle bir haberi size getirmek zorunda kaldığım için çok üzülüyorum.»

Partide herkese torununu gururla gösteren kont birdenbire korktu. Çok güvendiği avukatının o dalgın halini görünce garip bir duyguya kapılmıştı.

Öfkeyle, «Neden çocuğa öyle bakıyorsun?» diye bağırdı. «Zaten bütün gece torunuma baktın. Bunu farketmediğimi sanma. Çocuk yemek salonuna girer girmez gözlerini ona diktin. Hâlâ da bakıyorsun.»

Avukat sesini çıkarmadı, hâlâ çenesini ovuşturuyordu.

Kont sesini biraz daha yükseltti. «Beni dinle, Havisham! Neden uğursuz bir kuş gibi çocuğun başında dikiliyorsun? Neden bütün gece torunuma baktın? Getirdiğin haber neyse anlat.»

Bay Havisham, «Getirdiğim haber çocukla ilgili,» diye mırıldandı.

Kontun rengi hafifçe soldu. «Ne? Lord Fauntleroy'la mı ilgili? Çocukla ilgili ne olabilir ki?»

Avukat, «Sayın kontum,» diye söze başladı. «Boşuna konuşmadığımı bilirsiniz. Sizi fazla rahatsız etmemeye çalışacağım. Getirdiğim haber Lord Fauntleroy'la ilgili. Önce şunu bilmeniz gerek: Divanda uyumakta olan bu güzel çocuk Lord Fauntleroy değil, Yüzbaşı Errol'un oğlu.»

Yaşlı kontun kaşları çatılıverdi. «Ne demek istiyorsun?»

«Sadece şunu... Yüzbaşı Errol'un oğlu, sizin vârisiniz olan Lord Fauntleroy değil. Büyük oğlunuzun bir çocuğu olduğunu öğrendim. Evet, Bevis'in bir oğlu olmuş. Yasalarımıza göre, Lord Fauntleroy adını o alacak, vârisiniz de o olacak tabii. O çocuk şimdi Londra'da bir pansiyon odasında kalıyor. Hepsi bu kadar. Bu duruma ne kadar üzüldüğümü tahmin edebilirsiniz.»

Kont büyük koltuğuna çökercesine oturdu, koltuğun kenarlarını sıkı sıkı tuttu. Ellerinin üstündeki damarlar dışarı fırlamıştı. Şakağında da mor bir damar kabarmıştı.

«Bu ne demek?» diye gürledi. «Çıldırmışsın sen, Havisham! Bu yalanları kim uydurdu?»

Avukat geçip kontun karşısına oturdu. «Ne yazık ki, söylediğim yalan değil. Yalan olmasını ben de isterdim... Ama gerçeğin ta kendisi

bu. Acı bir gerçek olduğunu ben de biliyorum. İzin verirseniz durumu anlatayım. Bu sabah büroma bir kadın geldi, oğlunuz Bevis'le altı yıl önce Londra'da evlendiklerini söyledi. Önce inanmadım kuşkusuz. Para koparmaya çalışan biri olduğunu sandım. Ama çantasını açıp evlenme cüzdanını çıkardı. Sonra da her şeyi anlattı. Bevis'le bir yıl birlikte yaşamışlar. Evliliklerinin ikinci yılında aralarında büyük bir anlaşmazlık çıkmış. Oğlunuz kadına biraz para vermiş ve, 'Bir daha bana gözükme,' demiş. 'Bir daha benim bulunduğum yerlere de uğrama.' O kadın...» Havisham içini çekti.

Kont, «Devam et,» diye bağırdı. «Anlat.»

«O kadın da Amerikalı... Ama bayağı biri. Üstelik çok da cahil. Beş yaşında bir oğlu var. Bevis ölünce oğlunun onun yerine lord olacağını bilmiyormuş, yeni öğrenmiş. Gerçeği anlamak için bir avukata başvurmuş. Böylece oğlunun Lord Fauntleroy olduğunu öğrenmiş. Onun Dorincourt soyunun tek vârisi olduğunu biliyor şimdi. Bir gün oğlunun kont olacağını da. İşte bu durumda oğlunun, dolayısıyla da kendisinin çok kazançlı çıkacaklarını anlayınca bana gelmiş. Oğlunun Lord Fauntleroy olduğunu kabul etmenizi ve vârisiniz olarak ilan etmenizi istiyor. Hepsi bu kadar.»

Divanda yatan çocuk hafifçe kımıldandı, aralanan dudaklarından hafif bir ses çıktı. İnlemişti galiba. Ama uyanmadı. Rahat rahat uyumaya devam etti. Sanki düşünde artık Lord Fauntleroy olmadığını öğrenmişti. Bunun için de üzülmemişti pek, uyumayı sürdürmüştü. Yalnız o arada başını yana çevirmişti. Dedesine, «Bana daha iyi bak,» der gibiydi. Kont da bu pembe yüzden gözlerini alamıyordu zaten.

Yaşlı adamın yüzü hortlak görmüş gibi bembeyaz kesilmişti. Sonra kendisini toplayarak acı acı güldü.

«Bu anlattıklarının bir kelimesine bile inanmazdım, Havisham. Ama oğlum Bevis'in ne kadar aşağılık biri olduğunu unutmuş değilim. Böyle gidip gizlice evlenmek, soyumuza yaraşmayacak adi birini bulmak tam Bevis'e yaraşacak işler. Evet, Bevis'in işi bu. Büyük oğlum zayıf karakterli, yalancı, acımasız, açgözlü, kötü bir evlattı. Oğlum ve vârisim olan eski Lord Fauntleroy işte böyle biriydi. Duygusuz ve kötü niyetliydi. Aile adımızı lekelemek için elinden geleni yaptı. Sonunda da başardı işte.»

Havisham sesini çıkarmadan öfkeli kontu dinliyordu.

Dorincourt kontu, «Kadının cahil ve bayağı biri olduğunu söyledin galiba,» dedi.

Avukat çok üzülüyordu. Yıllardır işlerine baktığı kontun bu tatsız durumla karşılaşması çok kötüydü. İstemeye istemeye karşılık verdi. «Evet, sayın kont. O kadın korkarım kendi adını bile doğru dürüst yazmaktan aciz. Tam anlamıyla cahil. Ayrıca paragöz olduğunu da söylemeliyim. Paradan başka bir şey düşünmüyor. Zaten her sözüyle de bunu belirtti. Bol para istiyor. Başka şeye aldırmıyor. Çirkin değil, ama kaba bir güzelliği var ve...»

Kibar ve nazik bir adam olan avukat tiksintiyle titredi, sözlerine devam etmekten vazgeçti.

«Ya?..» Kont'un sesi çok acıydı. Alnındaki damarlar birer parmak gibi kabarmıştı. Yüzü ter içindeydi. Yaşlı adam mendilini çıkarıp alnını sildi.

Kaşlarını çatarak, «Ben...» diye söylendi. «Ben bu çocuğun annesine karşı çıktım.» Parmağıyla divanda yatan Cedric'i işaret etti. «Onu kendime uygun bir gelin olarak görmedim. Oysa terbiyeli ve nazik bir kadın. Adını yazmayı da biliyor. Şimdi bu haksızlığın cezasını çekiyorum, Havisham.»

Yaşlı adam koltuğundan fırlayarak büyük kütüphanede bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Öfkeden deliye dönmüştü. Dudaklarından ağır sözler, hakaretler dökülüyordu. Bu acı düşkırıklığı onu sarsmıştı; öfkesi korkunçtu, sözleri de öyle. Ama Havisham onun bütün öfkesine rağmen, çocuğun uyuduğunu unutmamış olduğunu anladı. Ağır sözler söylüyordu, ama sesini yükseltemiyordu. Torununun uyanmasını istemiyordu.

Avukat, kontu pek çok kez sinirli ve öfkeli olarak görmüştü. Ama böyle çılgına döndüğüne ilk kez tanık oluyordu. Yine de sevgili torununu rahatsız etmek istemiyordu kont. «Bunu bilmeliydim!» diye homurdandı. «Evet, bilmeliydim! Büyük oğullarım beni rezil etmek için yaratılmışlardı! Daha doğdukları andan başlayarak böyle oldu zaten! İki oğlumdan da nefret ettim! Onlar da benden nefret ediyorlardı! Ama ikisini karşılaştıracak olursam, Bevis kardeşinden daha beterdi. Onun kadar iğrenç bir insan daha olamazdı!»

Birdenbire avukatın karşısına dikildi. «Buna hemen inanacak değilim! Bakalım o çocuk Bevis'in oğlu mu gerçekten, benim vârisim mi? Sonuna kadar o kadınla uğraşacağım.»

Kont yine odada dolaşmaya başladı. «Havisham,» dedi. «Kadının nikâh cüzdanına iyi baktın mı? Gerçekten Bevis'le evlenmiş mi?»

«Evet, sayın kontum.»

Yaşlı adam duraklayarak, «Ya çocuk?» diye mırıldandı. «Belki de çocuk başka bir evliliktendir.»

«Sanmıyorum, sayın kont.»

Kontun yüzü yine bembeyaz oldu. Yumruklarını sıkarak odada dolaşmayı sürdürdü. Bir yandan da avukatı sorguya çekiyor, durumdan emin olmak istiyordu. Vârisliğin küçük Cedric'in elinden alınmasına dayanamazdı. Onun için de Bevis'in karısının iddialarını çürütecek bir şeyler bulmalıydı. Kont sordu, sordu. Avukat da durmadan anlattı.

Sonunda kont öğrenebileceği başka bir şey olmadığını anladı. Omuzları düşmüş, yüzündeki çizgiler büsbütün derinleşmişti. Eskisinden daha yaşlı ve bitkin gözüküyordu.

Bay Havisham üzüntüyle bakıyordu ona. Öfkelenmesinin ihtiyar adam için çok kötü olduğunu biliyordu. Üstelik bu kez kontun öfkesinde başka bir şeyler daha vardı.

Yaşlı adam yaklaşıp divanın yanında durdu. Sakin sakin uyuyan sarı saçlı torununa baktı. Sert ama titreyen bir sesle, «Kısa süre önce biri gelip bana bir çocuğu seveceğimi söyleseydi çok gülerdim,» dedi. «Evet, güler ve ona inanmazdım. Çünkü bütün ömrümce çocuklardan nefret ettim. Hele kendi çocuklarımdan... Ama şurada uyuyan çocuğu seviyorum. O da beni seviyor.» Acı acı güldü. «Beni çok iyi tanırsın, Havisham. Sevilen bir insan değilim. Hiçbir zaman sevilmedim. Ömrümde ilk kez bu çocuk beni sevdi, hiçbir zaman benden korkmadı. Kusurlarımı, kötü yanlarımı görmedi. Bana güvendi. Onun çok iyi bir kont olacağından emindim. Yerimi benden daha iyi dolduracaktı. Bunu iyi biliyorum. Adımıza onur katacak tek vâristi...»

Yaşlı adam eğilip, uyuyan çocuğun mutlu yüzünü seyretti. Kalın kır kaşları çatılmıştı. Ama yüzüne öfkeli denemezdi şu anda. Usulca elini uzatarak çocuğun alnına dökülmüş olan parlak saçları geri itti.

Sonra dönüp çıngırağı çaldı. Uşakların en iriyarı olanı içeriye girince de eliyle divanı işaret etti.

«Thomas, Lord Fauntleroy'u odasına çıkar.»

AMERİKA'DAKİ DOSTLAR DA ÜZÜNTÜLÜ

Bay Hobbs'un küçük dostu Cedric, Lord Fauntleroy olmak için onu bırakıp İngiltere'ye gidince bakkal çok yalnız kalmıştı. Amerika ve Avrupa arasındaki Atlantik okyanusunun çok büyük olduğunu ancak o zaman düşünmeye başladı. Her gün dükkânına gelip onunla uzun uzun konuşan çocuğu çok arıyordu. Onunla ne kadar oyalandığını şimdi daha da iyi anlamıştı.

Aslında Hobbs zeki bir adam değildi, ağır hareket eden durgun biriydi. Ömrü boyunca pek dost edinmemişti. Kendini oyalamak için bir yol da bulamıyordu. Daha akıllı olsaydı oyalanacak bir şeyler bulurdu çevresinde. Ama onun böyle şeylerden haberi yoktu. Bütün bildiği dükkânda hesap yapmak ve gazete okumaktı. Hesap yapmak da kolay değildi doğrusu. Eskiden Lord Fauntleroy dükkâna gelirken küçük karatahtasını da getirirdi. Toplama yapmayı iyi bildiği için bakkala yardımcı olmaya çalışırdı.

Ayrıca, Cedric konuşmayı olduğu kadar, dinlemeyi de bilirdi. Bay Hobbs'un okuduğu gazetelerle ilgilenirdi. Bakkal okuduğu şeyleri küçük Cedric'e anlatır, sonra aralarında tartışırlardı. Bay Hobbs, Amerika'nın Bağımsızlık Savaşı, İngilizler ve başkan seçimi gibi konuları çok severdi. Onun için de çoğunlukla çocukla bu konuları konuşurlardı.

İşte bu yüzden, Cedric'in oradan ayrılması Bay Hobbs'un yaşamında doldurulmayacak bir boşluk bırakmıştı. Çocuğu çok özlüyordu. Önceleri ona Cedric sanki uzakta değilmiş gibi gelmişti, çocuğun geri dönebileceğini düşünmüştü. Bir gün gazetesinden başını kaldırdığı zaman, kırmızı çoraplı beyaz giysili küçük Cedric'in kapıda belireceğini sanıyordu.

Ama günler geçiyor, Bay Hobbs'un hayali gerçekleşmiyordu. Çok sıkılmaya başlamıştı. Eskisi gibi gazetelerden de zevk almıyordu. Ga-

zeteyi dizlerine bırakıp, karşısındaki yüksek tabureye bakmaya başlıyordu.

Taburenin uzun bacaklarında bazı izler vardı. Bunları bir gün Dorincourt kontu olacak olan çocuk yapmıştı. Konuşurken bir yandan da taburenin bacaklarını tekmelerdi hep. Bakkal, genç kontların bile tekme attıklarını düşünüyordu. Soylu bir kan ve soylu bir aile onların tekme atmalarına engel olmuyordu demek.

Hobbs taburenin uzun bacaklarındaki izlere baktıktan sonra cebinden altın saatini çıkarıyor, arkasını açıp oraya kazınmış olan sözleri tekrar tekrar okuyordu. «En eski dostu Lord Fauntleroy'dan Bay Hobbs'a. Bunu görünce beni hatırlayacağınızı umarım.»

Bakkal yazıya uzun uzun baktıktan sonra saatin arka kapağını kapatıyor ve içini çekerek ayağa kalkıyordu. Gidip dükkânının kapısında duruyordu. Patates çuvalıyla fasulye fıçısının arasında dalgın dalgın sokağa bakıyordu. Akşamları da dükkânı kapadıktan sonra piposunu yakıyor, ıssız sokakta ağır ağır yürüyordu. Bir zamanlar Cedric'in oturduğu eve gelince yavaşlıyordu. Şimdi kapıya «Kiralıktır» yazan bir tabela takılmıştı.

Bay Hobbs evin önünde durup düşünceli düşünceli başını sallıyordu. Piposundan bir nefes çektikten sonra da üzgün üzgün geri dönüyordu.

Bu hali üç dört hafta kadar sürdü. Daha doğrusu, aklına bir şey gelene kadar günler böyle geçti. Bay Hobbs'un düşünüp taşınıp bir karara varması oldukça güç bir işdi; bu arada epey zaman geçerdi. Cedric'i görememenin üzüntüsü gitgide arttığı için, sonunda çaresiz bir plan yapmak zorunda kaldı Bay Hobbs.

Gidip Dick'i görecekti. Bu karara varana kadar pek çok pipo içti, uzun uzun düşündü. Ama dediğimiz gibi, sonunda kararını verdi. Evet, gidip Dick'i görecekti. Zaten Dick hakkında epey bilgisi vardı. Cedric ona sık sık Dick'den söz ederdi. Hobbs, Dick'i görürsem iyi olur, diye düşündü. Belki onunla konuşup biraz avunurum.

Böylece yola koyuldu. Dick işe dalmıştı. Bir müşterisinin botlarını siyaha boyarken, tombul yüzlü, kısa boylu, şişman, kafası kabak bir adam yaklaştı. Kaldırımda durup iki üç kez boyacının tabelasına baktı, dikkatle okudu.

Adam gözlerini bu tabeladan ayıramıyordu. Öyle uzun uzun baktı ki, sonunda Dick de ona bakmaya başladı. Adamın bakışlarına bir anlam verememişti. Nazik bir sesle, «Ayakkabılarınızı boyayım mı, efendim?» diye sordu.

Şişman adam kararlı bir tavırla ilerledi, ayağını boyacının kutusunun üstüne dayadı. Dick'i süzmeye devam ediyordu. «Evet, bir cilalasan fena olmaz.»

Dick ciddi ciddi işe koyuldu. Bu yabancıyı memnun etmeliydi. Böylece yeni bir müşteri daha kazanabilirdi. Yabancı bir gence, bir tabelaya bakıyordu. Tabela her nedense onu çok ilgilendiriyordu galiba.

Sonunda, «Bunu nereden buldun,» diye sordu Dick'e. «Şu tabelayı söylüyorum.»

Dick gülümsedi. «Onu bir arkadaşımın sayesinde aldım. Zaten bu takımlarla fırçaları da o armağan etti bana. Dünyanın en iyi dostuydu.» Dick hafifçe içini çekti. «Onu çok severdim. Ama şimdi burada değil. İngiltere'ye gitti. Orada hani şu lord dediklerinden olacakmış.»

Bay Hobbs her zamanki gibi ağır ağır konuşmaya başladı. «Lord... Lord... Lord Fauntleroy değil mi? İleride de Dorincourt kontu olacak.»

Dick heyecandan neredeyse elindeki fırçayı düşürüyordu. Şaşkın şaşkın, «Aman patron!» diye bağırdı. «Sen o küçük çocuğu... yani Lord Fauntleroy'u tanıyor musun?»

Hobbs terlemiş olan yüzünü sildi. Yine ağır ağır yanıt verdi. «Tanımaz olur muyum hiç? Onu doğduğundan beri tanıyorum ben. Yıllarca arkadaşlık ettik. Evet, işin doğrusu bu.»

Bakkal bu sözleri söylerken hem heyecanlanmış, hem de hüzünlenmişti. Dayanamayıp yeleğinin cebinden güzel altın saati çıkardı, arka kapağını açarak Dick'e gösterdi. Bakkalın elleri titriyordu. Boyacının iyice görmesi için saati uzattı ve arkasındaki yazıyı okuttu ona.

«İşte Lord Fauntleroy ayrılırken anı olarak bunu verdi bana. Son konuşmamızda, 'Beni unutmanızı istemem,' demişti. Evet, böyle söyledi.» Bakkal içini çekerek devam etti. «Bana hiçbir şey vermeseydi

de onu unutmazdım. Onu hiç görmesem, sesini duymasam bile hep anardım. Evet, o kusursuz bir dosttu. Her erkeğin gururlanabileceği ve hiç unutmayacağı bir dost.»

Dick üzüntüyle başını salladı. «Doğru... Çok doğru... Onun kadar iyi bir çocuk daha tanımadım. Cesur ve cömert bir çocuktu. Onu çok severim, hep düşünürüm. Biz de onunla arkadaştık.» Dick eski günleri hatırlamıştı. «Onunla ilk karşılaştığımız gün arkadaş olduk. Elindeki topu düşürmüştü. Top caddeye fırladı. Tam o sırada bir araba geçiyordu. Ezilmesin diye koşup topu kaptım. İşte bunu hiçbir zaman unutmadı. Annesiyle ya da dadısıyla sık sık buraya gelirdi. Beni görünce dostça gülerek. 'Merhaba Dick!' diye bağırırdı. Kendisini bir seksen boyunda bir erkek gibi görürdü. Oysa o zamanlar küçücüktü. Üstelik henüz kız elbiseleri giyiyordu. Çok neşeli ve anlayışlı bir dosttu. İşler ters gittiği zaman onunla konuşmak ne iyi oluyordu... Hemen insanı avuturdu.»

Bay Hobbs başını sallayarak, «Öyle... Öyle,» diye mırıldandı. «Onu kont yapmaları çok kötü. Bakkallıkta büyük başarı gösterebilirdi ya da iyi bir manav olabilirdi.» Adam büyük bir üzüntüyle içini çekti.

Bakkalla boyacının birbirlerine anlatacak pek çok şeyleri vardı. Bütün bunları kısa bir süre içinde konuşmaya olanak yoktu. Ertesi akşam buluşmaya karar verdiler. Dick dükkâna gelecek ve oturup konuşacaklardı. Dick bu planı beğenmişti. Kendini bildiğinden beri sokaklardaydı. Bir sokak çocuğu olarak büyümüştü. Ama hiçbir zaman kötü yola sapmamıştı. Daha saygıdeğer bir insan olmayı da için için istiyordu.

Lord Fauntleroy'un sayesinde tek başına çalışıyordu artık. Çok da çalışkan olduğundan biraz para kazanmaya başlamıştı. Artık sokakta yatmıyordu. Geceleri bir dam altında uyuyabiliyordu. Böyle çalışarak daha iyi günlere kavuşabileceğini umuyordu. Saygıdeğer bir bakkal olan Bay Hobbs'un onu davet etmesi hoşuna gitmişti. Üstelik Bay Hobbs'un bir atla arabası da vardı. Dick için bu harika bir olaydı.

Bay Hobbs, «Kontlar ve şatolar hakkında bilgin var mı?» diye sordu. «Ben bu konuda ayrıntılı bilgi edinmek istiyorum. Duyduklarım ve öğrendiklerim bana yetmiyor.»

«Serüven dergilerinde onlarla ilgili yazılar var. Birinde böyle bir şey gördüm. 'Bir Taçın Suçu' adlı bir öykü. Çok ilginç bir dergi. Benim gibi bazı ayakkabı boyacıları alıp okuyorlar.»

Bay Hobbs başını salladı. «Öyleyse o dergiden bir tane al. Yarın gece gelirken getir. Parasını ben veririm.»

Dick, «Peki,» dedi.

«Eğer kontlarla ilgili bir şey bulamazsan, markiler, düklerle ilgili öyküler de olur. Ama Lord Fauntleroy bana markilerden ve düklerden söz etmedi. Ayrıca taçları da merak ediyorum, şimdiye kadar taç görmedim hiç. Galiba Amerika'da pek taç bulunmuyor. Ya da gizli bir yerde saklıyorlar.»

Dick, «Taçlar olsa olsa ünlü kuyumcu Tiffany'de bulunur,» diye yanıt verdi. «Ama ben oraya giremem. Zaten girsem de, taçların nasıl şeyler olduğunu bilmiyorum. Görsem de tanıyamam.»

Hobbs sesini çıkarmadı, ama o da aynı şeyleri düşünüyordu. Başını sallamakla yetindi. «Zaten bizim taçlarla ilgilenmemize gerek yok sanırım. Biz kontlarla ilgilenelim.» Bu konuşma da böyle sona erdi.

Böylece yeni bir dostluk kurulmuş oldu. Dick ertesi gece dükkâna gelince Bay Hobbs onu nezaketle karşıladı. Soğan dolu fıçının arkasında, kapının yanında duran sandalyeye Dick'i oturttu. Konuğu yerleştikten sonra da ona elma ikram etti.

Kendisi de piposunu tüttürüyordu. «Bu elmalar çok lezzetli. İstediğin kadar yiyebilirsin.»

Sonra da delikanlının getirdiği dergilere baktı. Soylularla ilgili öyküleri okudu. Daha sonra İngiliz lordlarından söz etmeye başladılar. Hobbs pipo içiyor ve durmadan başını sallıyordu. Bacaklarında tekme izleri kalmış olan tabureyi gösterirken başını daha da fazla salladı.

«İşte Lord Fauntleroy'un tekme izleri,» dedi. «Burada oturup sık sık tabureye bakıyorum. Çocuğun tekmelerinin bıraktığı izleri görüyorum. Bu dünya karmakarışık bir yer. Bir anda her şey altüst olabiliyor. Çocuk şuracıkta oturur ve bir kutudan alıp verdiğim bisküvileri yerdi. Şimdi bir lord oldu. Kocaman bir şatoda oturuyor. Taburenin bacaklarında gördüklerin, bir lordun tekme izleridir. İleride de bir kontun

tekme izleri olacaklar. Bazen kendi kendime düşünüyorum da, 'Şu işe bak!' diyorum.»

Dick'in gelişi adamcağızı biraz olsun avutmuştu. Onu akşam yemeğine alıkoydu. Arkadaki küçük odaya geçtiler. Peynir, sardalya balığı, ekmek ve bisküvi vardı yemek olarak, Bay Hobbs dükkânında sattığı en pahalı konservelerden birkaçını açtı, iki şişe de gazoz getirdi. Açıp bardaklara doldurdu.

Kendi bardağını kaldırarak, «Lord Fauntleroy'un şerefine içelim,» dedi. «Onun bütün kont, marki ve düklere iyi bir ders vereceğini umarım, Dick.»

O geceden sonra bakkalla ayakkabı boyacısı sık sık buluşmaya başladılar. Bay Hobbs kendisini eskisi kadar yalnız hissetmiyordu artık. Dick'le dergiler okuyorlardı. Böylece Bay Hobbs da, Dick de sevmedikleri ve hor gördükleri soylular hakkında epey bilgi sahibi oldular. Kontlar, markiler ve dükler bu bilgileri öğrenselerdi çok şaşarlardı doğrusu.

Ama bu kadar bilgi de Bay Hobbs'a yetmemişti. Günlerce düşündükten sonra kararını verdi, kentin kalabalık caddelerinden birindeki bir kitapçıya girdi. Tezgâhın arkasında duran adama yaklaştı. Tezgâhın üstüne eğilerek, «Bir kitap istiyorum,» dedi. «Kontlar hakkında bir kitap...»

Kitapçı şaşırdı. «Neee?»

Bakkal sakin sakin, «Bir kitap,» diye yineledi. «Kontlarla ilgili bir kitap.»

Kitapçının yüzünde garip bir anlam belirdi. «Korkarım sizin istediğiniz kitap bizde yok.»

Bay Hobbs endişeye kapıldı birden. «Yok mu? Öyleyse markiler ve dükler hakkında bir kitap olsun.»

Kitapçı şaşkın şaşkın, «Ben böyle bir kitap bilmiyorum,» diye mırıldandı.

Bakkal ümidini kesmişti, dükkândan çıkacağı sırada kitapçı onu geri çağırdı. «Soylularla ilgili bir roman işinize yaramaz mı?» diye sordu.

Bay Hobbs başını salladı. «Tabii yarar, verin.»

«Londra Kulesi» adlı bu romanı Harrison Ainswerth adında biri yazmıştı. Bay Hobbs kitabı koltuğunun altına sıkıştırarak gururla dükkânına döndü.

Dick gelince kitabı ona gösterdi. Hemen okumaya koyuldular. Çok heyecanlı bir kitaptı. Ünlü İngiltere Kraliçesi Mary'nin devrinde geçiyordu serüven. Bazı kişilerin «Kanlı Mary» dedikleri kraliçenin yaptıklarının bir bölümünü Bay Hobbs da duymuştu. Pek çok kişinin kafasını kestirmiş, bazılarını da görülmemiş işkencelerle öldürtmüştü bu kadın. Diri diri yaktırdıkları da olmuştu. Hobbs müthiş heyecanlandı. Kitabı okurken piposunu ağzından çıkardı, kırmızı mendiliyle yüzündeki terleri sildi.

«Lord Fauntleroy orada güvende değil,» diye bağırdı. «Yaşamı tehlikede sayılır. Eğer tahtta öyle kadınlar oturuyor, işkence yapılması, kafa uçurulması için emirler veriyorlarsa durum çok kötü. Kimbilir Lord Fauntleroy'un başına neler geldi? Çocuk İngiltere'de hiç de güvende değil. Bir kadın öfkelendi mi, ondan her şey beklenir artık. O ülkede kimsenin canı güvende değil demektir. Berbat iş bu!»

Dick de çok telaşlanmıştı. Ama duygularını gizlemeye çalıştı. «Bu kitaptaki kadın Kraliçe Mary. Ama şimdi İngiltere'yi o yönetmiyor. Şimdiki kraliçenin adı Victory... yok, Victoria... Evet, öyle galiba.»

Bay Hobbs hâlâ alnını kuruluyordu. «Sen haklısın sanırım. Hem gazetelerde de işkenceden filan söz edilmiyor. İngiltere'de bu devirde kimsenin yakıldığını da duymadım.» İçini çekti. «Yine de orası bizim küçük lord için uygun bir yer değil. Biliyor musun, duyduğuma göre onlar Dört Temmuz gününü bayram olarak kabul etmiyorlarmış.»

Bakkalın içi birkaç gün rahat etmedi. Küçük dostunun tehlikede olabileceğini düşünüyordu. Lord Fauntleroy'un mektubu gelene kadar da bu kaygıları kafasından çıkarıp atamadı. Bu değerli mektubu birkaç kez okudu. Sonra Dick'e de birkaç kez okuttu ve ancak ondan sonra sakinleşebildi.

Dick de o günlerde küçük lorddan bir mektup almıştı. Bakkal bunu da okuduktan sonra, Cedric'in rahat olduğuna iyice inandı.

Her ikisi de çocuğun yolladığı mektuplardan büyük zevk alıyorlardı. Tekrar tekrar okuyor, her sözcüğün üstünde duruyorlardı. Ço-

cuğa yanıt yazmak için de günlerce uğraşıyorlar, yazdıklarını birbirlerine birkaç kez okutuyorlardı.

Dick'in mektup yazması biraz zor oluyordu. Çünkü hiç öğrenim görmemişti. Çocukken birkaç ay ağabeyinin yanında oturmuş, o sırada gece okuluna gitmeyi başarmıştı. Bütün bilgisi o sırada öğrendiklerinden oluşuyordu. Ama Dick akıllı bir gençti. Her gün dikkatle gazeteleri okuyor, orada gördüğü sözcükleri kendi kendine tekrarlayarak nasıl yazıldıkları öğreniyordu. Tebeşirle duvarlara ve kaldırımlara yazı yazarak da çalışıyordu.

Tüm yaşamını Bay Hobbs'a anlatmıştı. Annesi öldükten sonra ağabeyi ona çok iyi davranmış, kol kanat germişti. Dick o zaman küçük bir çocuktu. Babası annesinden daha önce ölmüştü. Dick'in ağabeyinin adı Benjamin'di. Elinden geldiği kadar çocuğa bakmaya çalışmıştı. Dick de biraz büyüyünce gazete satarak hayatını kazanmaya başlamıştı. Dick ağabeyinden söz ederken dertleniyordu.

«Ağabeyimle oturuyordum. Çok çalışkandı. Bir dükkânda satıcılık yapmaya başladı. Çok da iyi geçiniyorduk. Ama nereden aklına estiyse bir gün evleniverdi. Âşık olmuştu sanırım. Aklı başında değildi. O evlenince iki odalı bir eve taşındık. Karısı iriyarı bir kadındı. Üstelik de bir kaplan gibi yırtıcıydı. Onun kadar sinirli ve kavgacı birini daha görmedim.

«Kızdığı zaman evde ne varsa parça parça ediyordu. Zaten her gün de öfkeleniyordu. Daha sonra bir çocukları oldu. Çocuk da annesi gibi gürültücüydü. Kadın çocuğa benim bakmamı söyledi. Elimden geleni yapıyordum. Ama bebek ağlayacak olsa, eline geçeni kafama atıyordu annesi. Bir gün de bir tabak attı, ama bana değil, bebeğin çenesine geldi. Doktor çocuğun ölene kadar o izi taşıyacağını söyledi. Doğrusu kötü bir anneydi. Ama Benjamin, ben ve bebek birarada çok mutluyduk. Çok para kazanamadığı için ağabeyime ikide bir bağırıp çağırıyordu kadın. Sonunda ağabeyim biriyle ortak olup Batıya gitti. Orada sığır yetiştireceklerdi. Ağabeyim gittikten bir hafta sonra bir akşam gazete satmaktan eve döndüm ki ne göreyim, odalar bomboş değil mi! Evin sahibi olan kadın, yengem Minna'nın çıkıp gittiğini söyledi. Başka biri de, küçük çocuğu olan bir kadının yanında çalışmak

üzere denizaşırı bir ülkeye gittiğini söyledi. O günden sonra da yengemden ses seda çıkmadı. Benjamin de haber alamadı.

«Ağabeyimin yerinde olsam hiç üzülmezdim. Galiba o da üzülmedi. Başlangıçta Minna yengemi çok seviyordu. Şurasını söylemem gerek: Minna sinirli olmadığı ve süslendiği zamanlar güzel kadındı doğrusu. İri siyah gözleri, dizlerine kadar inen gür siyah saçları vardı. Saçını ördüğü zaman senin kolundan daha kalın bir örgü olurdu. Örgüyü başına dolar dolardı. Gözleri de öyle parlaktı ki... Bazıları onun yarı İtalyan olduğunu söylerlerdi. Galiba babası ya da annesi oralıymış. Ama çok huysuz kadındı. Onunla geçinmeye olanak yoktu.»

Dick artık yakın arkadaşı olan Bay Hobbs'a yengesiyle ilgili öyküler anlatıyor ve ağabeyi Benjamin'den söz ediyordu. Batıya gittiğinden beri Dick'e bir iki kez mektup yazmıştı ağabeyi. Talihi yolunda gitmemişti. Oradan oraya göç edip durmuş, sonunda California'da bir çiftliğe yerleşmişti. İşte ağabeyi orada çalışmaya başladığı sırada Dick de Bay Hobbs'la tanışmıştı.

Bir gün yine Bay Hobbs'un bakkal dükkânında oturuyorlardı. Dükkânın kapısının önündeki sandalyelere yerleşmişlerdi. Bay Hobbs piposuna tütün dolduruyordu. Kalkıp kibrit almak için tezgâha gitti. Sonra hayretle durup bağırdı. «Burada bir mektup var! Daha önce farketmemiştim. Postacı dükkân kalabalık olduğu sırada getirip bırakmış olacak. Bu yüzden göremedim herhalde.»

Zarfı alıp dikkatle baktı. Sonra sevinçle gülümsedi. «Ondan geliyor! Sevgili dostum Lord Fauntleroy'un yazısını nerede olsa tanırım!»

Adamcağız sevincinden piposunu yakmayı bile unutup, heyecanla sandalyesine oturdu, mektubu okumaya başladı.

Dorincourt Şatosu

Sevgili Bay Hobbs,

Bu mektubu çok acele yazıyorum, çünkü size anlatacağım garip bir şey var. Çok şaşıracağınızı biliyorum, sevgili dostum. Bir yanlışlık olmuş, ben lord değilim. Kont olmayacağımı da söylediler. Burada bir lady var, amcam Bevis'le evliymiş. İşte onun küçük oğlu gerçek Lord Fauntleroy. Çünkü İngiltere'de âdet böyle. Sade-

ce büyük oğullarının büyük oğulları kont oluyor. Herkes ölünce, yani babası ve büyükbabası ölünce o çocuk kont oluyor. Benim büyükbabam ölmedi ama, oğlu Bevis Amcam ölmüş. Onun için de oğlu Lord Fauntleroy oluyor. Ben değilim. Çünkü benim babam en küçük çocukmuş. New York'ta olduğu gibi, adım yine Cedric Errol. Buradaki her şey o çocuğun olacak. Ben ona midillimle küçük arabamı da verecektim. Ama büyükbabam buna gerek olmadığını söyledi. Büyükbabam çok üzgün. Sanırım o çocuğun annesinden hoşlanmadı. Ama belki de büyükbabam bizim için üzülüyor. Canım'la benim düşkırıklığına uğradığımızı sanıyor. Aslında kont olmayı istiyorum. Başlangıçta pek istememiştim. Ama bu şato çok güzel. Herkesi de seviyorum. Hem zengin olunca her şeyi yapabiliyor insan. Ne yazık ki, artık zengin değilim. İnsanın babası en küçük çocuksa, zengin olamıyor. Ben de çalışırım ve para kazanıp Canım'a bakarım. Wilkins'ten seyislik öğreniyorum. Belki de seyis ya da arabacı olurum. O kadın oğlunu şatoya getirdi. Büyükbabam ve Bay Havisham onunla konuştular. Büyükbabam çok kızdı. Onu hiç öyle öfkeli görmemiştim. Buna çok üzüldüm. Bunları hemen size yazıyorum. Dick'e de söyleyeceğinizi biliyorum. Çünkü bu durum sizi de ilgilendirir. Sevgilerimle.

Cedric Errol
(Lord Fauntleroy değil)

Bay Hobbs yığılır gibi arkasına yaslandı, mektup dizine düştü. «Ne biçim iş bu?» diye bağırdı.

Öyle şaşırmıştı ki, ne diyeceğini bilemiyordu. Mektup onu çok sarsmıştı. Böyle bir durumla karşılaşacağı aklına bile gelmemişti.

Dick de kaşlarını çatmış oturuyordu. Öfkelenmişti bu işe. «Demek sonunda lordluk suya düştü!»

Bay Hobbs, «Suya düştü,» diye yineledi. «Hayır, oğlum, bu işde bir iş var. Bana kalırsa bu bir düzen. İngilizlere özgü bir numara. İngiltere'deki soylular, çocuk Amerikalı olduğu için onun hakkını yemeye kalktılar. Zaten İngilizler kurtuluş savaşını kazandığımızdan beri bizleri sevmezler. İşte şimdi bunun acısını küçük Cedric'ten çıkarıyor-

lar. Sana daha önce de söylemiştim. Çocuğun orada güvenlikte olmadığını anlatmıştım. Şimdi durum belli. O insanlara hiç güven olmaz. Ne olduğunu gördün! İngiliz hükümeti çocuğun hakkını elinden almak için bu oyunu düşündü bence.»

Bay Hobbs çok sinirlenmiş ve telaşlanmıştı. Önceleri küçük dostunun İngiltere'ye gitmesini ve lord olmasını istemiyor, bunun zararlı bir şey olacağını düşünüyordu. Ama daha sonra yavaş yavaş alışmaya başlamıştı. Hele Cedric'in mektubunu aldıktan sonra çok sevinmişti. Küçük arkadaşı böyle zengin ve güçlü biri olduğu için gurur duymuştu.

Bay Hobbs kontları sevmiyordu. Onlara güveni yoktu. Ama Amerika'da bile, paranın iyi bir şey olduğu kabul ediliyordu. Cedric kontlukla birlikte büyük bir serveti de kaybetmişti. Hobbs buna dayanamıyordu işte.

Kaşlarını çatarak, «Evet,» diye homurdandı. «Çocuğu soymaya çalışıyorlar. Bana kalırsa bu hırsızlıktan başka bir şey değil. Bu çocuğu korumak gerek. Zenginlerin onunla ilgilenmesi gerekir.»

Dick de arkadaşına hak verdi. Cedric'e yapılan büyük bir haksızlıktı. Ama bu haksızlığı düzeltmenin yolu da yoktu galiba. Ne kadar düşünürse düşünsün bir çare bulamıyordu. O akşam geç saatlere kadar Bay Hobbs'la bu konuyu tartıştılar. Boyacıyı bir türlü bırakmak istemiyordu bakkal.

Sonunda delikanlı izin isteyip kalktı. Bay Hobbs da onunla birlikte köşeye kadar yürüdü. Dick'i geçirdikten sonra döndü. Kapısında «Kiralıktır» yazan boş evin önünde uzun bir süre durdu. Piposunu içerken acı acı düşünüyordu. Ama Dick gibi o da bu duruma bir çare bulamamıştı.

YENİ LORD FAUNTLEROY

Dorincourt Şatosunda verilen büyük ziyafetten birkaç gün sonraki gazeteleri okuyan herkes şaşırdı. Dorincourt Şatosunda olanlar ayrıntılarıyla anlatılınca, ortaya ilgi çekici bir hikâye çıkıyordu. Dorincourt kontu, vârisi olan büyük oğlunun ölümünden sonra ikinci oğlunu

da kaybetmişti. Bu arada, küçük oğlu da Amerika'da ölmüştü zaten. Kont soyunun sürmesini sağlamak için küçük oğlunun çocuğunu Amerika'dan getirtmişti. Bu çocuğa Lord Fauntleroy unvanı verilmişti. Kontun tek vârisiydi.

Çocuk güzel, terbiyeli ve iyi kalpliydi. Herkes onu çok beğenmişti. Köydekiler de yeni vâristen çok memnundular. Yaşlı kontun huysuz biri olduğu anlaşılıyordu. Ama o bile çocuğu çok sevmişti. Yine de oğlu Yüzbaşı Errol'un Amerikalı bir kadınla evlenmiş olmasını asla bağışlamamıştı. Bu yüzden de ölen oğlunun karısıyla hâlâ konuşmuyordu.

Derken yeni bir gelişme olmuş, kontun büyük oğlu Bevis'in evlenmiş olduğu anlaşılmıştı. Ölen Bevis'in eşi hakkında kimse bir şey bilmiyordu. Bu kadın bir gün ortaya çıkıvermiş ve oğlunun Lord Fauntleroy olması gerektiğini söylemişti. Vârisliğin ona verilmesinde diretiyordu.

İşte İngiltere bu ilginç olayla çalkalanıyordu şimdi. Olup biteni duyanlar değişik görüşler öne sürüyorlardı. Bazıları yaşlı Dorincourt kontunun bu işe çok kızdığını söylüyorlardı. Oğlunun karısı olduğunu iddia eden Amerikalıyla uğraşmaya karar vermişti. İşi sonuna kadar götürmeye niyetli olduğu da söyleniyordu. Belki de sonunda dava açılacaktı. Böyle bir davanın ilgi çekeceğinde fikir birliği içindeydi herkes.

Erlesboro'nun bulunduğu yörede o güne kadar böyle heyecanlı bir hava esmemişti. Pazar kurulduğu günler kasaba halkı grup grup toplanıyor ve şatoda olanları konuşuyordu. Neler olacağını herkes çok merak ediyordu.

Gerek o yörede, gerek kasabada, gerek şatoda, kontla Bay Havisham'ın oturup konuştukları kütüphanede büyük bir heyecan vardı. Hizmetkârlar bölümünde Thomas, diğer uşaklar ve hizmetçiler oturup dedikodu yapıyorlardı. Hepsi de küçük Cedric'e acıyordu.

Ahırlardaysa seyis Wilkins üzgün üzgün çalışıyordu. Kahverengi midilliyi eskisinden daha da büyük bir özenle tımar ediyordu. Bir yandan da ağlamaklı bir sesle arabacıya, «Şimdiye kadar elimden çok çocuk binici geçti,» diyordu. «Birçok centilmenin çocuklarına ata binmeyi öğrettim. Ama şimdiye kadar Cedric gibisini görmedim. Onun

kadar cesur ve iyiniyetli bir çocuk daha bulunmaz. Onunla gezmeye çıkmak büyük bir zevkti.»

Evet, şatoda heyecanlı ve gergin bir hava hüküm sürüyordu. Bütün bu karışıklığın arasında sakin olan tek bir kişi vardı. O da küçük Lord Fauntleroy'du. Daha doğrusu, artık Lord Fauntleroy olmadığı söylenen çocuk. O son derece sakin ve eskisi gibi mutluydu. Durum ona anlatıldığı zaman küçük Cedric epey şaşırmış, olup biteni anlayamamıştı. Kaygılanmıştı da. Ama kaygılanmasının nedeni, kontluğu kaybetmesi değildi.

Kont onu yanına çağırıp oturmasını söylemişti. Cedric de her zaman yaptığı gibi küçük tabureyi çekmiş ve oturup ellerini dizlerinin üstünde kenetlemişti. Kont ona gerçeği anlatırken zorluk çekiyor, çok üzüleceğini düşünüyordu. Sonunda bu zor dakikalar geçti.

Çocuk çok ciddileşmişti. İçini çekerek, «Kendimi çok garip hissediyorum,» diye mırıldandı. «Evet, çok garip hissediyorum. Anlatılamayacak bir duygu...»

Kont bir şey söylemeden küçük torununa baktı. Kendisi de çok garip bir duygu içindeydi. Böyle bir duyguya ömründe ilk kez kapılıyordu.

Cedric kendini tutmaya çalıştığı halde sesinin titremesine engel olamadı. «Onlar Canım'ın eviyle arabasını da alacaklar mı?» diye sordu.

Kont kaşlarını çattı. «Hayır!» Yüzü de, sesi de kararlıydı. Hatta sesi oldukça yüksek çıkmıştı. «Onlar annenden hiçbir şey alamazlar.»

O zaman küçük Cedric rahat bir soluk aldı. «Ah! Öyle mi? Demek alamayacaklar.»

«Bunun için üzülme, yavrum.»

Çocuk başını kaldırıp dikkatle büyükbabasına baktı. İri iri açılmış gözlerinde hüzün vardı.

Yaşlı kont gülümsemeye çalıştı. «Ne var?.. Seni düşündüren bir şey mi oldu?»

Cedric titrek bir sesle konuştu. «Öbür çocuk... Lord Fauntleroy... Artık sizin vârisiniz... Öyle dediniz. Bundan sonra sevgili torununuz... yavrunuz o olacak, değil mi? Yani benim yerimi ona vereceksiniz, değil mi?»

Kont öyle sert bir sesle bağırdı ki, Cedric yerinden sıçradı. «Hayır! Hayır!»

Cedric şaşırmıştı. «Sahi mi? Sevgili torununuz o olmayacak mı? Ben düşündüm ki...»

Birdenbire yerinden kalktı, büyükbabasının karşısında durdu. «Kont olamayacağımı biliyorum. Ama yine sevgili torununuz olabilecek miyim? Eskiden olduğu gibi yine beni sevmeye devam edecek misiniz?» Çocuğun küçük yüzü heyecandan kıpkırmızı kesilmişti. Gözleri de parlıyordu.

Yaşlı kont karşısında duran küçük çocuğu tepeden tırnağa süzdü. Kendisini toplamak ister gibi kalın kır kaşlarını çattı. Kartal bakışlı gözleri garip garip parlıyordu. Yüzü de hiç sert değildi.

«Oğlum!» dedi. Bunu söylerken sesi çok garip çıkmıştı. Hatta sesi titriyor da denebilirdi. Evet, herkesi azarlamaya alışık olan kontun sesi kısılmıştı ve kendini tutmaya çalışmasına karşın titriyordu. Bir duyan olsaydı, Dorincourt kontunun böyle konuşmasına çok şaşardı herhalde. Adam içini çekti. «Oğlum... Evet, yaşadığım sürece sen benim oğlum, biricik torunum olacaksın. Tanrı da biliyor ya, zaman zaman senden başka oğlum olmamış gibi geliyor bana. Evet, benim biricik oğlum sensin.»

Cedric'in yüzü saçlarının dibine kadar kıpkırmızı kesildi. Çocuğun böyle pancar gibi kesilmesinin nedeni, o korkudan kurtulması ve sevinmesiydi. Ellerini ceplerine sokarak cesaretle büyükbabasının gözlerinin içine baktı.

Sonra, «Sahi mi?» diye mırıldandı. «İşte buna çok sevindim. Artık kont olamayacağım için üzülmüyorum. Kont olmak benim için hiçbir zaman önemli değildi. Ama... şey... ileride kont olacak çocuk sizin sevgili torununuz... yavrunuz olacağını sandım. Beni unutacağınızı sandım. İşte bu yüzden o kadar üzüldüm.»

Kont elini uzatıp çocuğu omzundan yakaladı ve kendisine doğru çekti. Yüzünde anlaşılmaz bir ifade belirmişti. «Senin için sakladığım şeylerin hiçbirini elinden alamayacaklar, oğlum.» Kesik kesik soluk alıyordu. «Buna izin vermeyeceğim. Senden bir şey alamazlar. Sen burası için yaratılmışsın. Belki de buraları bir gün yine de sen yöneteceksin. Ama ne olursa olsun şunu sakın unutma: Elimde olan her şeyi

sana vereceğimi bilmelisin. Evet, neyim varsa hepsi senindir. Başkaları alamayacak.»

Karşısında küçük bir çocuk olduğunu unutmuş gibiydi. Yüzü çok kararlıydı. Sesinden de mücadeleye hazır olduğu anlaşılıyordu.

Torununu sevdiğini çoktan anlamıştı. Ona ne kadar düşkün ve bağlı olduğunu da. Dünyada tek varlığı bu küçük çocuktu. Onu sevmekle kalmıyor, kendi ailesinden böyle olağanüstü biri çıktığı için de Cedric'le övünüyordu. Karşısında duran çocuğun iyi huylara sahip olduğunu biliyordu. Ama ona bakarken bir çocuğun bu kadar cesur, güzel ve iyi kalpli olabilmesine bir kere daha şaşırdı. Cedric'in sağlam kişiliğine bir kere daha hayran olmuştu.

Kont son derece inatçıydı. Torununa kavuştuğu günden beri kurduğu hayalin yıkılmasına razı olamazdı. Bütün ümidini bu çocuğa bağlamıştı. Evet, asla pes etmeyecek, gerekirse sonuna kadar uğraşacaktı. Bütün gücüyle mücadele etmeye hazırdı.

Kontun Bay Havisham'la konuşmasından birkaç gün sonra şatonun önünde bir araba durdu. Lady Fauntleroy olduğunu iddia eden kadın şatonun kapısını çaldı. Yanında da çocuğu vardı. Ama kont onu görmek istemiyordu. Uşağına sert bir sesle kadını savmasını emretti. Kadın da çaresiz dönüp gitti. Kontun onu hiçbir zaman görmeyeceğini, eğer istiyorsa avukat Havisham'a başvurmasını söylemişlerdi.

Bu sözleri kadına söyleyen Thomas'tı. Daha sonra hizmetkâr bölümüne inip onu merakla bekleyen arkadaşlarına fikrini açıkladı. «Bu yaşa kadar hep soyluların yanında çalıştım. Bir ladyyi ya da centilmeni görür görmez tanırım. Bugün kont hazretlerini görmeye gelen kadın bir lady değildi. Bundan eminim.»

Thomas çok sinirlenmişti. Arkadaşları onu yatıştırmak için bir şeyler söylediler. Ama uşak, «Lady değildi,» diye yineledi öfkeyle. «Oysa Beyaz Evde oturan hanım gerçek bir lady. Amerikalı da olsa tam anlamıyla bir hanımefendi. Tek gözlü bir centilmen bile, onun ne kadar kibar biri olduğunu anlar. Oraya ilk gittiğimizde bunu bizim Henry'ye de söyledim zaten. Bayan Errol'a çiçek ve meyve götürmüştü. Bilseniz ne kusursuz bir lady.»

Şatodan kovulan kadın, arabayla kasabaya dönerken düşünüyordu. Bayağı ama güzelce olan yüzünde yarı korkulu yarı öfkeli bir ifade vardı.

Bay Havisham onu ilk gördüğü gün kadının hem bayağı, hem de şirret bir tip olduğunu düşünmüştü. Bu görgüsüz ve cahil kadın çabucak öfkelenen ve sağa sola kötü sözler söyleyen bir tipe benziyordu. Zeki de değildi. Sert ve kaba davranışlarla korkusunu gizlemeye çalışıyordu. Boyundan büyük bir işe kalkışmış olduğunun farkındaydı. Zaman zaman çok korkuyordu. Yine de ne pahasına olursa olsun, bu fırsattan yararlanmak niyetindeydi. Ama karşısında kont kadar inatçı ve güçlü bir düşman bulacağını hiç düşünmemişti.

Bay Havisham birkaç gün sonra Cedric'in annesini ziyaret ederek olanları anlattı. «Bu kadının çok bayağı biri olduğu anlaşılıyor, Bayan Errol. Hiç eğitim görmemiş, hiçbir konuda bilgisi yok. İnsanlara nasıl davranacağını bile bilmiyor. Bizim gibi kişilerle konuşmak onu rahatsız ediyor, ne yapacağını bilemiyor. Bana kalırsa, bağırmakla her işi yoluna koyabileceğini sanan biri. Örneğin, geçen gün ne olmuş: şatoya gidip kontu görmek istemiş. Oğlu da yanındaymış. Kont onu kabul etmemiş tabii. Kadın müthiş kızmış. Bu arada korktuğunu da sanıyorum. Kasabanın hanına gitmiş. Ben de aynı günü kontla konuştum. Kont hazretleri hâlâ onu görmemekte diretiyordu. Ama ben onu ikna ettim. Birlikte Dorincourt Hanına gidip kadınla bir konuşmamızı söyledim. Sonunda razı oldu, hana gittik. Kadın kontun odaya girdiğini görünce bembeyaz kesildi. Ödü patlamıştı sanırım. Sonra tehditlere başladı, adice sözler ediyordu.»

Avukat olayın gerisini anlatmadı. Kont hana kadınla anlaşmaya gitmemişti, sadece onu görmek istemişti. Korkunç bir öfkeyle odaya dalmış ve kadını tepeden tırnağa kadar süzmüştü. Kaşları çatıktı. Yüzünde de insanın ödünü koparan bir ifade vardı. Ağzını açıp kadına tek söz söylemeye bile tenezzül etmemişti. Durmuş bakıyor, bakıyordu. Sanki karşısında bir insan değil, tiksinti verici bir böcek vardı.

Bu arada siyah gözlü kadın konuşmuş, bağırıp çağırmış ve tehdit etmişti. Yaşlı kont aldırmamıştı. Sesini de çıkarmamıştı.

Kadın yorulup susunca kont gürler gibi bir sesle, «Büyük oğlumun karısı olduğunuzu söylüyorsunuz,» demişti. «Eğer bu doğruysa... yani elinizde bunu kanıtlayacak resmi belgeler varsa, yasalar sizden yanadır. Oğlunuzun Lord Fauntleroy olduğu kabul edilir. Bu konuyu inceden inceye araştıracağımızı bilin. Bundan hiç kuşkunuz olmasın.

Eğer iddianız doğruysa size geçinmeniz için para verilecektir. Ama yaşadığım sürece sizi de, çocuğunuzu da görmek istemiyorum. Bunu sakın unutmayın. Bana asla gözükmeyin. Ne yazık ki, ben öldükten sonra yaşadığım yere yerleşeceksiniz. Tüylerimi ürpertmeye yeterli bu. Oğlum Bevis sizden başkasını seçemezdi zaten. Daha sizi görmeden, nasıl biriyle karşılaşacağımı tahmin etmiştim.»

Kont bu sözleri söyledikten sonra kadını selamlamaya bile gerek görmeden dönmüş ve gururlu bir tavırla çıkıp gitmişti.

Bu olaydan birkaç gün sonra, Bayan Errol oturma odasındayken hizmetçi içeri girip bir ziyaretçinin geldiğini bildirdi. Genç kadın o sırada oturmuş yazı yazıyordu. Haberi getiren hizmetçi çok heyecanlıydı. Genç ve deneyimsiz olan kızın gözleri heyecan ve şaşkınlıktan iri iri açılmıştı.

Bayan Errol, «Gelen kim?» diye sordu.

Hizmetçi soluk soluğa, «Kontun ta kendisi,» diyebildi. «Evet, efendim. Kont geldi.»

Bayan Errol konuk odasına girdiğinde, çok uzun boylu, kendinden emin görünüşlü, kır saçlı bir adam ayağının tekini kaplan postuna basmış duruyordu. Kralları andıran bir havası vardı. Yaşlı adam oldukça yakışıklıydı. Gaga burnu, kır bıyığı yüzüne sert bir ifade veriyordu. Çok inatçı olduğu da belliydi.

«Siz Bayan Errol'sunuz herhalde,» dedi.

«Evet, Bayan Errol benim.»

Adam sakin sakin, «Ben de Dorincourt kontuyum,» diye karşılık verdi.

Sonra bir an durdu. Başını kaldırmış kendisini dinleyen kadının gözlerine baktı. Bu gözler, her gün hayranlıkla ona bakan sevgili torununun masum bakışlı gözlerine öyle benziyordu ki. Kont garip bir duyguya kapıldı. Bir süre ne diyeceğini bilemedi.

Sonra birdenbire sert bir sesle konuştu. «Çocuk size çok benziyor, Bayan Errol.»

Genç kadın saygılı bir sesle, «Pek çok kişi öyle söylüyor, sayın kontum,» diye yanıt verdi. «Ama ben Cedric'in babasına da benzediğini düşünerek mutlu oluyorum.»

Yaşlı kont kız kardeşinin sözlerini hatırladı birden. Lady Lorrida-ile genç kadının sesinin çok tatlı olduğunu söylemişti. Kont onun haklı olduğunu düşündü. Sade giysisi de genç kadına yakışmıştı. Davranışları ölçülü ve nazikti. Daha da önemlisi, kontu böyle beklenmedik bir biçimde evinde görünce hiç telaşlanmamıştı.

Kont, «Evet,» dedi. «Oğluma da benziyor.» Elini yüzüne götürdü. Sinirli sinirli kır bıyığını çekiştirdi. Gelini sakin sakin ona bakıyordu. «Buraya neden geldiğimi biliyor musunuz?»

Bayan Errol düşünceli düşünceli adamı süzdü. «Geçen gün Bay Havisham'ı gördüm. Birilerinin Dorincourt kontluğunda hak iddia ettiklerini söyledi ve...»

Yaşlı kont onun sözünü kesti. «Buraya kararımı size bildirmek için geldim. O kadının iddiasının doğru olup olmadığını araştıracağım. Her şey incelenecek. Mümkün olursa çocuğun vârislik hakkını geri alacağım. Böyle bir şey yapılabiliyorsa tabii. İşte bunları söylemeye geldim. Cedric'in haklarını sonuna kadar koruyacağım. Onun hakları...»

Bu kez de gelini tatlı bir sesle onun sözlerini kesti. «Cedric hakkına razı olmalıdır. Yasa izin verse bile, hakkı olmayan bir şeyi kabul etmesi doğru olmaz.»

Kont içini çekti. «Ne yazık ki, bu işde yasaların bize pek yardımı olmayacak. Oysa olması gerekirdi. O kadın... O garip yaratık ve çocuğu...»

Bayan Errol atıldı. «Belki o da çocuğunu çok seviyordur. Tıpkı benim Cedric'i sevdiğim gibi. Hem o sizin en büyük oğlunuzun karısı. Oğlu da yasal Lord Fauntleroy. Benim oğlum değil.»

Annesi de tıpkı Cedric gibi konttan korkmuyordu. Cedric gibi rahat rahat yaşlı adama bakabiliyordu. Yaşlı kont bütün ömrünce herkesi sindirmeye alışıktı, ama gelininin ondan korkmaması hoşuna gitti. Şimdiye kadar ona kafa tutabilen ya da düşüncelerini onaylamayan pek az kimse çıkmıştı. Bu yüzden de böyle yürekli kişilerle karşılaşınca memnun oluyordu. Onun için bu bir yenilikti.

Kont duygularını gizlemek amacıyla kaşlarını çattı. «Cedric'in Dorincourt kontu olmaması sizi daha mutlu eder, değil mi? Bunu açık açık söylesenize.»

Genç kadının güzel yüzü birdenbire pembeleşti. «Dorincourt kontu olabilmek güzel bir şey, sayın kontum. Bunu ben de biliyorum. Ama benim için daha önemli olan bir şey var. Cedric'in tıpkı babası gibi olmasını istiyorum. Yani cesur, mert, dürüst ve iyi bir insan olmalı.»

Kont alaylı alaylı gülerek, «Yani Cedric'in büyükbabasının tam karşıtı olmasını istiyorsunuz,» dedi.

Genç kadın hâlâ sakindi. Güzel gözlerini yaşlı adama dikti. «Ben Cedric'in büyükbabasını iyi tanımak mutluluğuna erişemedim. Onun için bu konuda bir şey söyleyemeyeceğim. Yalnız küçük oğlumun neye inandığını biliyorum...» Bir an durakladı. Yaşlı adamla göz göze geldiler.

«Cedric'e gerçeği anlatmış olsaydınız, yine beni böyle sever miydi?» diye sordu kont.

Bayan Errol çekinmeden yanıt verdi. «Hayır, sevmezdi. Böyle bir durumda sevebileceğini sanmıyorum. Bu nedenle de oğlumun gerçeği bilmesini istemedim.»

Kont sert bir sesle, «Ya?» diye homurdandı. «Çocuğuna böyle bir şey söylemeyecek olan kadın sayılıdır.»

Birdenbire dönüp odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Bir yandan da sinirli sinirli bıyığını çekiştiriyordu.

«Evet,» diye sözlerini sürdürdü. «Evet, çocuk beni seviyor. Ben de onu seviyorum. Şimdiye kadar kimseyi sevemedim ne yazık ki. İlk sevdiğim insan bu çocuktur. Daha ilk karşılaştığımız anda sevdim onu. Ben yaşlı bir adamım. Yaşamaktan da bıkmıştım artık. Cedric yaşama gücü verdi bana. Evet, artık yaşamamın bir nedeni, bir amacı var. Onunla iftihar ediyorum. Bir gün yerime onun geçeceğini düşünüyordum. Bu ailenin başına onun geleceğini düşündükçe seviniyordum.»

Dönüp Bayan Errol'un önünde durdu. Kadının güzel yüzüne bakarak, «Mahvoldum ben... Mahvoldum. Evet, bittim ben,» dedi alçak sesle.

Gerçekten büyük bir darbe yemişe benziyordu. Gururu bile, sesinin ve ellerinin titremesine engel olamıyordu. Gelini bir an onun kartal bakışlı gözlerinin yaşlarla dolduğunu sandı. «Belki de bu halde ol-

duğum için size geldim,» dedi yaşlı adam. Bir yandan da dik dik kadına bakıyordu. «Sizden nefret ediyordum. Sizi ne kadar kıskandığımı anlatamam. Ama bu korkunç olay her şeyi değiştirdi. O kadını gördükten sonra hatamı anladım. Bevis'in karısı olduğunu söyleyen o iğrenç yaratıkla karşılaştıktan sonra gelip sizi görmemin beni avutabileceğini düşündüm. Ben yaşlı, inatçı bir budalayım. Korkarım size de çok kötü davrandım. Cedric'e öyle benziyorsunuz ki... O çocuk hayatımın tek amacı. Sizi çok seviyor. Ben de onu seviyorum. Cedric'in hatırı için bana anlayış göstermenizi rica edeceğim.»

Bütün bu sözleri sert bir sesle söylemişti. Ama çok üzgün ve pişman olduğu her halinden belliydi. Bayan Errol kalbinin sızladığını hissetti. Gidip koltuklardan birini çekti. Yumuşak, tatlı bir sesle, «Oturun lütfen,» dedi. «Biraz dinlenmiş olursunuz. Çok üzgün olduğunuz belli, epeyce de yorulmuşsunuz. Oysa bu durumda gücünüzü toplamanız gerekir.»

Yaşlı adam yine şaşırdı. Şimdiye kadar kimse ona böyle şefkat, ilgi ve yakınlık göstermemişti. Bu da ona kafa tutulması kadar garip bir şeydi.

Yine çocuğu hatırladı. Kadın da tıpkı oğlu gibi düşünceli ve sevecendi. Lord karşı koymadan gelininin dediğini yaptı, geçip koltuğa oturdu. Üzüntü ve düşkırıklığı ona iyi bir ders vermişti. Kendisini bu kadar mutsuz hissetmeseydi, Bayan Errol'dan nefret etmeyi sürdürecekti belki de. Ama durum değişmişti. Gelininin sözleri onu yatıştırıyor, avutuyordu.

Yeni Bayan Fauntleroy'un ne bayağı bir kadın olduğunu gördükten sonra, Cedric'in annesinin değerini anladım, diye düşündü. Güzel, terbiyeli ve nazik. Sesi de ne kadar tatlı.

Onun sayesinde biraz olsun rahatlamıştı. Yumuşak bir sesle konuşmaya başladı.

«Çocuğun geleceğini uzun uzun düşündüm. Hiçbir zaman yoksullık çekmeyecek. İleride de rahat bir yaşam sürmesi için gerekli olan her şeyi yaptım. Bundan emin olabilirsiniz.»

Bayan Errol yanıt vermedi. Düşünceli düşünceli kontu dinliyordu. Çevresine bakınarak, «Bu evden memnun musunuz?» diye sordu kayınpederi. «Bir şikâyetiniz filan var mı?»

Genç kadın hafifçe gülümseyerek, «Teşekkür ederim,» dedi. «Bu evi seviyorum.»

Kont hafifçe içini çekti. «Burası sevimli ve rahat bir oda. İzin verirseniz sizi yine görmek isterim. Çocukla ilgili sorunu konuşmamız gerekebilir.»

Bayan Errol, «Ne zaman isterseniz buyurun,» diye karşılık verdi.

Kont onu selamlayarak odadan çıktı, doğruca arabasına gitti. Thomas kapıyı açıp saygıyla durdu. Kont arabaya binerek, «Şatoya.,» dedi. Sonra da ağzını hiç açmadı.

Thomasa ve arabacı Henry şaşırıp kalmışlardı. Kontun hiç sevmediği gelinini görmeye gitmiş olması gerçekten çok garipti.

DİCK YARDIMA KOŞUYOR

Yeni Lord Fauntleroy'un ortaya çıkmasının Dorincourt kontunu çok sinirlendirdiğini bütün gazeteler yazmıştı. Bu haber herkesin ilgisini çekmişti kuşkusuz. Amerikan gazeteleri bile günlerce hep bu konuyu ele aldılar.

Her gazetede Dorincourt kontu ve vârisi Lord Fauntleroy'la ilgili değişik haberler çıkıyordu. Yani gazetelerin yazdıkları birbirini tutmuyordu. Bu durumda en doğrusu, bütün gazeteleri alıp haberleri karşılaştırmaktı.

Bay Hobbs da bu yüzden hangi gazeteyi görürse satın alıp okuyordu. Adamcağız iyice sersemlemişti. Örneğin, gazetenin biri Cedric'den «henüz kundak çocuğu» diye söz ediyordu. Bir başkası, Cedric'in Oxford Üniversitesine gitmekte olan çok çalışkan bir genç olduğunu yazıyor, «Latince şiirler yazmakla ün salmıştır,» diyordu. Bir diğeriyse, Cedric'in çok güzel bir dük kızıyla nişanlı olduğunu yazıyordu. Cedric'in yakışıklı bir adam olduğundan ve yeni evlendiğinden dem vuranlar da vardı.

Ama gazetelerden hiçbirisi gerçeği, yani Cedric'in yedi yaşını doldurmuş, sarı saçlı, neşeli, şipşirin bir çocuk olduğunu yazmıyordu.

Bu gazetelerden birinde çıkan yazı Bay Hobbs'u küplere bindirdi. «Cedric adındaki delikanlı aslında bir sahtekâr,» diyordu muhabir. «Bu sahtekâr vaktiyle New York sokaklarında gazete satıyor, geceleri

de köprü altlarında uyuyordu. Ama kurnaz bir kadın olan annesi, kontun vârisini aramak için New York'a gelen avukattan bunları gizlemeyi başardı.»

İşte böyle, Bay Hobbs gazete okuyunca bazen şaşırıyor, bazen de sinirleniyordu. Gazeteler yeni ortaya çıkan Lord Fauntleroy'la annesinden de söz ediyordu elbet. Kadını bazen «güzel bir İspanyol», bazen «çingene», bazen de «dansöz» olarak tanımlıyorlardı. Hiçbir gazete ondan övgüyle söz etmiyordu. Bir de bütün gazetelerin anlaştıkları bir konu vardı: Dorincourt kontunun bu kadına düşman olduğu. Yaşlı adam yeni Lady Fauntleroy'un en büyük düşmanıydı. Elinden gelirse, onun oğlunu da vârislikten çıkaracaktı. Kadına zorluk çıkarmak için elinden geleni yapıyor, oğlunu başından atabilmek için her yolu deneyeceği de anlaşılıyordu.

Zaten kadının avukata gösterdiği belgelerde bir eksiklik vardı. Daha doğrusu, gazeteler böyle yazmaktaydı. Kont kadının yalancı olduğu kanısındaydı. Onun için de iş mahkemeye düşecekti. Herhalde çok ilgi çekici ve uzun bir dava olacaktı bu.

Bay Hobbs her gün dükkânında başı dönene, kafası karışana kadar gazeteleri okuyordu. Geceleri de dükkâna gelen Dick'le bu konuyu tartışıyorlardı. Bu arada Dorincourt kontunun ne kadar güçlü biri olduğunu da anlamışlardı. Çok da zengindi; görkemli malikâneleri, şatoları vardı. Hele Dorincourt Şatosu dillere destandı. Evet, yaşlı kont İngiltere'nin en zengin ve ileri gelen kişilerinden biriydi. Bay Hobbs'la Dick gazetelerde bunları okudukça epey heyecanlanıyorlardı.

Bay Hobbs, «Bir şeyler yapmak gerek,» diye yineleyip duruyordu. «Bir çare bulmak şart. Bu kadar parayı ve şatoları başkalarına bırakmak çılgınlık olur. Cedric ister kont olsun ister olmasın, şatoda oturmalı. Evet, bir şeyler düşünmeliyiz.»

Ama ne onun, ne de Dick'in yapabileceği bir şey vardı. Onlar sadece Cedric'i avutabilirlerdi. Çocuğa birer mektup yazdılar. Bu mektupları Cedric'in kont olamayacağını anlar anlamaz yazmışlardı. Sonra da yazdıklarını birbirlerine gösterdiler.

Bay Hobbs, Dick'in mektubunu dikkatle okudu. Delikanlı şunları yazmıştı:

Sevgili dostum, mektubunu aldım. Bay Hobbs'da ona yazdığın mektubu aldı. Olanlara çok üzüldü, nasıl üzüldüğümüzü bilemezsin, ama sen direnmelisin. Sakın direnmekten vazgeçme. Hakkını kimseye yedirme. Bunu sakın unutma. Dünya hırsızlarla doludur. Gözlerini aç, yoksa seni soyarlar, unutma. Ama mektubu sana bunun için yazmadım. Bana yaptığın iyiliği hiçbir zaman unutamam. Eğer orada hakkını yerlerse kalkıp buraya gel. Benimle ortak olursun. İşler yolunda. Hem ben seni korurum. Sana bir şey yapmalarına izin vermem, düşmanların karşılarında Profesör Dick Tipton'u bulurlar. Şimdilik bu kadar.

Dick

Bay Hobbs'un pek resmi olan mektubu da şöyleydi:

Sayın lord, mektubunuzu aldım ve durumun kötü olduğunu anladım. Bana kalırsa, bu tümüyle bir düzen. Bu haydutlardan korunmak gerekir. Dikkatli olmak şarttır. Mektubu yazmamın nedenini de anlatayım. Burada boş duracak değiliz. İki şeyi belirtmem gerek. Sen orada bekle. Ben burada bir avukat bulup elimden geleni yapacağım. Eğer korktuğumuz başımıza gelir ve o kontlarla başa çıkamazsak, yine de üzülme. Ben her zaman dostunum. Buraya döndüğünde evim emrindedir. Ayrıca sana ortaklık öneriyorum. Bu önerimi düşün.

Saygılarımla
Silas Hobbs

Mektuplar okunduktan sonra Bay Hobbs, «Evet,» dedi. «Dostumuz Cedric kont olamasa bile, ikimiz birlikte onun geleceğini güven altına alabiliriz.»

Dick ciddi ciddi başını salladı. «Evet, bunu başarabiliriz. O küçüğü çok severim. Benim için çok değerlidir.»

Ertesi sabah Dick'in müşterilerinden biri epey şaşırdı. İşe yeni başlamış genç bir avukattı. Çoğu genç avukatlar gibi o da yoksuldu. Ama akıllı, çalışkan ve becerikli biriydi. Ayrıca iyiniyetli ve tatlı dilliydi.

Dick'in çalıştığı yerin yakınında küçük bir bürosu vardı. Eski püskü eşyalarla döşenmişti. Avukat her sabah bürosuna giderken Dick'in yerine uğrayıp botlarını cilalatırdı. Botları pek yeni değildi, hatta yağışlı havalarda su alıyordu. Ama Dick bu avukatı varlıklı müşterilerinden daha çok severdi. Genç adam Dick'e hep dostça sözler söyler ya da şakalar yapardı.

İşte o sabah avukat yine Dick'in yerine geldi. Ayağını boya sandığına dayadı. Bir yandan da elindeki gazeteye bakıyordu. Bu, halkın çok okuduğu bir gazeteydi. Başsayfasında koca koca resimler olurdu. Avukat gazeteyi okuduktan sonra cilalanmış botlarına baktı ve ayağını sandıktan çekti.

Gazeteyi delikanlıya uzattı. «Al bakalım, Dick. Sen okumayı seversin. Lüks bir yerde sabah kahvaltını ederken güncel dedikoduları oku. Bak, başsayfalarda bir İngiliz şatosunun resmi var. Hem de ne şato! Bir kontun gelininin resmini de basmışlar. Oldukça güzel bir kadın. Saçları çok gür. Ama anladığıma göre, İngiltere'de epey olay çıkarıyormuş. Artık soyluları tanıman gerek, Dick. Sayın Dorincourt kontuyla sevmediği gelini Lady Fauntleroy'dan başla işe.» Sonra hayretle boyacıya baktı. «Ne oldu? Ne var, Dick? Neden şaşırdın?»

Avukatın sözünü ettiği resim başsayfadaydı. İşte Dick bu resme bakıyordu. Gözleri yuvalarından uğrayacakmış gibi açılmış, yüzü de bembeyaz kesilmişti. Bir türlü gözlerine inanamıyordu!

Avukat onun bu haline anlam veremedi. Kaygıyla, «Ne oldu Dick?» diye yineledi. «Ne var? Hortlak görmüş gibisin. Böyle irkilmenin sebebi ne?»

Dick bir şey söylemedi. Hâlâ gazeteye bakıyordu. Elini uzatıp gazetenin başsayfasındaki kadın resmini işaret etti. Avukat gazeteyi çevirip baktı. O esmer kadının resmini gördü. Altına, «Vârislik iddiasında bulunan çocuğun annesi Lady Fauntleroy,» yazılmıştı.

Kadının siyah saçları çok gürdü gerçekten, örgü yapıp başına sarmıştı. Koyu renk gözleri de çok iriydi.

Dick birdenbire, «Ben bu kadını sizden çok daha iyi tanıyorum!» diye bağırdı.

Genç avukat gülmeye başladı. Boyacının şaka yaptığını sanmıştı.

«Onunla nerede tanıştın, Dick? Bir baloda mı? Yoksa son Paris'e gidişinde mi? Lüks bir otelde mi? Söyle bakalım, nerede gördün?»

Dick bu şakalara karşılık vermedi. Gülmeyi unutmuş gibiydi. Telaşla fırçalarını, boyalarını toplamaya başladı. Sanki yapması gereken önemli bir işi vardı.

Avukat, «Söylesene, Dick,» diye diretti.

Dick, «Gerek yok,» diye mırıldandı. «Ben o kadını tanıyorum. İşi tatil ettim, bugün çalışmayacağım. İlgilenmem gereken başka bir konu var.»

Aradan beş dakika bile geçmeden Dick hazırlığını yapmıştı. Koşarak oradan ayrılıp Bay Hobbs'un dükkânının yolunu tuttu. Durum sandıklarından çok daha önemliydi. O sırada dükkânında oturan Bay Hobbs, Dick'in heyecanlı heyecanlı bir gazeteyi sallayarak içeriye daldığını görünce gözlerine inanamadı.

Genç boyacı çok hızlı koştuğu için soluk soluğa kalmıştı, konuşacak halde değildi. Gazeteyi tezgâhın üstüne attı, durup bakkala baktı.

Bay Hobbs, «Ne var, Dick?» diye sordu. «Ne oldu? Pek telaşlısın bugün.» Sonra gazeteye baktı. «Bunu neden getirdin? Yoksa önemli bir şey mi var?»

Dick bağırdı. «Şu gazeteye bak! Bir bak hele. Resimdeki kadını görüyor musun?»

Bakkal titreyen ellerle gazeteyi açıp başsayfadaki resme baktı. Bir şey anlayamamıştı.

Dick, «İyi bak,» diye haykırdı. «O soylu biri filan değil! Soylu bir adamın eşi de olamaz.» Delikanlının tiksinti dolu yüzünden, kadını ne kadar aşağılık bulduğu anlaşılıyordu. «O bir lordun karısı değil.»

«Ya kim?»

«Bizim Minna bu. Eğer o Minna değilse, bana istediğini yapabilirsin. Ağabeyim Benjamin'in karısı. Onu nerede görsem tanırım. Benjamin de öyle. Ağabeyime sor istersen!»

Bay Hobbs sandalyesine yığılıp kaldı. «Demek böyle? Bu işde bir sahtekârlık olduğunu anlamıştım. Belliydi bu. Bu işi sırf Cedric Amerikalı olduğu için düzenlediler. Evet, onun hakkını elinden almak için yapıldı bu oyun.»

Dick öfkeyle, «Kimsenin bir şey yaptığı yok,» diye söylendi. «Bu işi düzenleyen o. Bu kadın. Fırsat düşkünü, kötü bir yaratıktı zaten. Hem başka bir şey daha var.»

«Ne var?»

Boyacı, «Resmi görür görmez hatırladım,» diye devam etti. «Gazetelerden biri bu kadının çocuğundan söz ediyordu. Yani Lord Fauntleroy olduğu söylenen çocuktan. Çenesinde bir yara izi olduğu yazılmıştı. İşte bu resmi görünce o yazıyı anımsadım. Gerçek apaçık ortada. O kadın lady filan değil. Oğlu da lord olamaz! Ben de ne kadar soyluysam o çocuk da o kadar lord! Çocuk bizim Benjamin'in oğlu. Hani sana anlatmıştım. Yengem bana kızıp kafama bir tabak atmıştı, tabak da çocuğun çenesine gelmişti. Bu yüzden çenesinde yara izi kaldı.»

Takma adıyla Profesör, yani Dick Tipton çok zeki bir çocuktu. Hayatını kazanabilmek için sabahtan akşama kadar New York sokaklarında çalışması da zekâsını bilemişti. Gözlerini dört açmayı ve hep tetikte olmayı öğrenmişti. Bu yeni gelişme onu çok heyecanlandırmıştı. Gerçeği bir an önce herkese açıklamak için sabırsızlanıyordu.

Küçük Lord Fauntleroy mümkün olup da o gün bakkal dükkânından içeriye baksaydı, olanlar mutlaka ilgisini çekerdi. Bay Hobbs ve Dick onun geleceğiyle ilgili bir plan yapmaktaydılar. Bay Hobbs çok büyük bir sorumlulukla karşı karşıya olduklarına karar vermişti. Dick de ona katılıyordu. İlk iş olarak ağabeyi Benjamin'e bir mektup yazdı. Gazeteden kestiği resmi de zarfa koymayı unutmadı.

Bay Hobbs da oturup küçük Cedric'e bir mektup yazmaya koyuldu. Dikkatle yazarken, Dick başını kaldırdı. Aklına güzel bir düşünce gelmişti.

«Dinle,» dedi. «Bu sabah bana gazeteyi veren adam avukattır. İstersen neler yapmamız gerektiğini bir kere de ona soralım. Avukatlar böyle işleri daha iyi bilirler. Ne dersin, Bay Hobbs? Belki bize akıl verir.»

Bakkal kalemini bırakıp arkasına yaslandı. «Tamam! Doğru düşünüyorsun. Bu iş için avukatlara ihtiyacımız ar. Böyle bir sorunu ancak onlar çözebilir.»

Bay Hobbs hemen hazırlanıp dükkânını kapadı. Dick'le birlikte avukatın bürosuna gittiler. Dediğimiz gibi, avukat çok gençti ve iş ya-

şamına yeni atılmıştı. Ayrıca çok da zekiydi. Eğer böyle olmasaydı, boyacıyla bakkalın söyledikleriyle pek ilgilenmezdi. Bakkalla Dick'in anlattıklarını dikkatle dinledi. Evet, Dick'in anlattıkları pek inanılır gibi değildi. Ama genç avukat şu anda işsizdi; bir dava alıp kazanmak, başarıya ulaşmak istiyordu. Dick'i de tanıyordu; yalancı olmadığını biliyordu.

Dick her şeyi açık açık anlattı. Sonunda konuşması bitti. Bay Hobbs, «Bana saatte kaç para aldığınızı söyleyin,» dedi. «Bu işi dikkatle inceleyin. Bütün masrafları üstüme alıyorum. Adım Silas Hobbs. Blank Sokağının köşesinde bir dükkânım var. Bakkalım. En iyi cins malı satarım.»

Dick bakkalın sözlerinin doğru olduğunu belirtmek için başını salladı.

Harrison adındaki genç avukat bir an düşündü. «Pekâlâ. Bu son derece önemli bir iş. Eğer dedikleriniz doğruysa, bu durum Lord Fauntleroy'un yaşamını çok etkileyecektir. Bu arada benim yaşamımı da etkileyeceğini söylemeliyim.» Arkasına yaslanarak sözlerini sürdürdü. «Durumu incelemenin kimseye bir zararı olmaz. Lord Fauntleroy olduğu iddia edilen çocuk konusunda bazı kuşkular var. Çocuğun yaşı konusunda annesi çelişkili sözler etmiş. Bir seferinde çocuğun yaşını daha küçük, ikinci seferinde daha büyük söylemiş. İşte bu durum kuşku uyandırmış. Şimdi her şeyi planlamamız gerek. Önce Dick'in ağabeyi Benjamin'le, Dorincourt kontunun aile avukatına birer mektup yazmamız gerekiyor.»

O gün güneş batmadan iki mektup daha yazıldı. Bu kez mektupları avukat Harrison yazdığı için bunlarda imla yanlışlığı, cümle bozukluğu yoktu. Mektuplar iki aksi yöne gönderildi. Biri New York limanından kalkan bir gemiye verilmişti. Gemi hızla İngiltere'ye gidiyordu. diğeriyse California'ya yolcu götüren bir trendeydi. İlk mektup Bay Havisham'a yazılmıştı. İkinci zarfın üzerindeyse Benjamin Tipton'un adı ve adresi vardı.

O gece dükkân kapandıktan sonra Bay Hobbs ve Dick arka odada oturup gece yarısına kadar konuştular. Neler olabileceğini tartışıyorlardı.

DÜZEN ORTAYA ÇIKIYOR

Olağanüstü olayların çok kısa sürede olup bitmesi şaşılacak bir şeydir. Evet, bir zamanlar Bay Hobbs'un bakkal dükkânındaki yüksek taburede oturup kırmızı çoraplı bacaklarını sallayan küçük çocuğun yaşamı çok kısa bir süre içinde değişmişti. O sakin sokaktaki küçük evinden çıkmış, birdenbire bir İngiliz lordu oluvermişti. Dahası, İngiltere'nin en tanınmış kontlarından birinin vârisiydi. Çocuğun geleceğinin çok parlak olduğu söyleniyordu.

Ama ileride kont olacak küçüğün şanının dönüvermesi de birkaç dakika içinde olmuştu. O kendisini Lord Fauntleroy sanırken, parasız pulsuz, sıradan biri olduğuna karar verilmişti. Kont torununu çok seviyor, ona güzel bir hayat yaşatıyordu. Ama Cedric'in böyle yaşamaya hakkı olmadığı söyleniyordu.

Bu durum yaşlı kontu çok sarsmıştı. Ama işlerin düzelmesi fazla zaman almadı. Böylece Cedric de yitirdiğini sandığı şeylere tekrar kavuştu.

Lady Fauntleroy olduğunu söyleyen kadın aslında hiç de akıllı değildi. Kötü niyetli, herkesi kandırmaya çalışan biriydi sadece. Kafası çalışmadığı için de, başlangıçta herkes onun oğlunu Lord Fauntleroy sanırken durum birdenbire değişti. Bay Havisham onu uzun uzun sorguya çekmişti. Avukatın onunla bu kadar uğraşacağını tahmin etmemiş olan kadın şaşırdı, endişelendi, hatta korktu... Bu yüzden de, avukat ona evliliği ve çocuğu hakkında sorular sorarken, önemli birkaç hata yaptı.

Böylece kuşku uyandırdı. Bunu farkedince ne yapacağını bilemedi. Sıkıya gelince bağırıp çağırarak karşısındakileri sindirmeye alışmıştı. Ama bu kez karşısında bağırmaya ya da kaba sözlere pabuç bırakacak kişiler yoktu. Bay Havisham çok akıllı, soğukkanlı ve bilgili bir adamdı. Kadının tehditleriyle, çirkin sözleriyle işi yarıda bırakacak biri değildi.

Kadın bağırmakla da bir şey elde edemeyince büsbütün öfkelendi ve daha büyük hatalar yaptı. Lord Fauntleroy olan Bevis'le evlendiğini ileri sürüyordu. Elinde de bunu kanıtlayan bir nikâh cüzdanı vardı. Bevis evlilikten bir süre sonra onunla kavga etmiş, ona bir miktar pa-

ra vererek bir daha gözüne gözükmemesini söylemişti. Bay Havisham bütün uğraşmalarına karşın, kadından tekrar tekrar aynı hikâyeyi dinlemişti.

Ne var ki, kadın çocuğundan söz ederken hata yapmıştı. Oğlunun Londra'nın bir semtinde doğduğunu iddia ediyordu. Oysa elinde bu sözleri destekleyen resmi bir belge yoktu. Yaşlı avukat, kadından kuşkulandığı için sürekli olarak ondan çocuğun nüfus cüzdanını istiyordu. Kadın bunu bir türlü veremiyordu tabii.

İşler böyle karışmışken, New York'taki genç avukat Bay Harrison'dan bir mektup geldi. Bunu Bay Hobbs'un mektubu izledi. Mektupların geldiği akşam unutulacak gibi değildi. Mutluluğu yüzünden okunan Bay Havisham'la yaşlı kont, her zamanki gibi kütüphanede oturup konuşmaya başladılar.

Bay Havisham gülümseyerek, «O kadından hiç hoşlanmamıştım zaten,» diye söze başladı. «Ama onunla konuşmam gerekti. Üçüncü konuşmamızdan sonra da kuşkulanmaya başladım. Çocuğunun yaşını olduğundan küçük söylüyor gibi gelmişti bana. Oğlan daha büyük görünüyordu. Daha sonra ustalıkla kadının ağzını aradım. O da boş bulunup çocuğun doğum tarihini söyledi. Sonra kendini toparlayıp sözü değiştirmeye kalktı.»

Avukat başını sallayarak devam etti. «Mektuplar çok ilgi çekici. Kuşkularımda haklı olduğumu ortaya koyuyor. Şimdi dikkatle planımızı yapmalıyız. Bana kalırsa, hemen Tipton kardeşlere telgraf çekelim. Buraya gelmelerini isteyelim. Kadına onlardan söz etmeyeceğiz. Tipton'lar gelince de birdenbire... yani kadının beklemediği bir anda onlarla karşılaştırırız. Bu durumda çok şaşıracaktır sanırım. Zaten bana kalırsa pek zeki değil. Kocasıyla onun kardeşini görünce ödü patlayacaktır. Böylece her şeyi açıklayacağından eminim.»

Yaşlı kont bu planı beğendiğini belirtecek biçimde başını salladı. «Doğru, Havisham. En iyisi bu.»

Havisham'ın planı iyiydi gerçekten. Her şey onun istediği gibi gitti. Kendine Lady Fauntleroy süsü veren kadına bir şey söylemedi. Kuşku çekmemek için de sık sık gidip onunla konuşmaya devam etti. Eskisi gibi sert de davranmıyordu artık. Tersine, kadına hak verir gibiydi. «İnceden inceye araştırma yapmamız gerekir,» diyordu. «Yasa

gereğince bunu yapmak zorundayız. Siz haklıysanız, nasıl olsa oğlunuz Lord Fauntleroy olacak.»

Böylece kadının kendine güveni arttı. Yakında her şeyi elde edeceğine inanıyordu. Neşesi yerine gelmişti. Artık herkese yine küstahça davranıyor, kaba saba konuşuyordu.

Dorincourt Hanında iki oda tutmuştu. Yakında bol paraya kavuşup düşlerindeki gibi bir yaşam süreceğini umuyordu. Bir sabah odasında oturmuş güzel planlar yaparken, bir uşak gelip Bay Havisham'ın onu görmek istediğini bildirdi.

Kadın, avukatın gelip gitmelerine alışmıştı artık. Yerinden doğrulmaya bile gerek görmedi. Küstah küstah gülümseyerek arkasına yaslandı. Az sonra kapı hızla açıldı ve avukat içeri girdi. Ama yalnız değildi. Peşinde üç erkek daha vardı. Biri pırıl pırıl gözlü bir delikanlı, diğeri iriyarı genç bir adam, sonuncusu da Dorincourt kontuydu.

Kadın odaya girenlere bir baktı, sonra yerinden fırlayarak korku dolu bir çığlık attı. Kendini tutamayıp bağırmıştı. Gözlerini dehşetle açmış, yeni gelenlere bakıyordu. Binlerce mil ötede olduğunu sandığı kişiler karşısında duruyordu. Yıllardan beri onları düşünmemişti bile. Hiç sevmediği bu kişileri bir daha göreceği de aklından geçmemişti.

Dick'in kadını görünce alaylı alaylı güldüğünü de söylememiz gerek bu arada.

«Merhaba Minna,» dedi delikanlı.

Adı Benjamin Tipton olan, iriyarı adam da bir an öyle durup karşısındaki kadına baktı. Yüzü ifadesizdi.

Bay Havisham ona dönüp, «Siz bu kadını tanıyor musunuz, Bay Tipton?» diye sordu.

Benjamin Tipton'un kaşları çatıldı. «Evet,» diye söylendi. Sesi oldukça sinirliydi. «Evet, onu çok iyi tanıyorum. O da beni iyi tanır.» Bu arada kadına bir şey söylememişti. Gözlerindeki ifadeden, onu aşağı gördüğü belliydi. Kadına arkasını döndü, gidip pencereden bakmaya başladı. Karısından tiksiniyor gibiydi.

Sahtekârlığının ortaya çıktığını anlayan Minna çok öfkelendi. Kendini kontrol etmesine olanak yoktu artık. Ağzını açıp olanca sesiyle bağırmaya başladı. Odadakilere küfürler yağdırıyordu. Benjamin ve Dick onun böyle bağırıp çağırmasını çok görmüşlerdi.

Dick alayla gülümsedi. Belki de o anda eski günleri hatırlamıştı. Kadının söylediği bayağı sözlere de aldırış etmedi. Kendisiyle ağabeyini tehdit etmeye kalkışınca da kahkahalarla güldü.

Benjamin pencerenin önünde kımıldamadan duruyordu hâlâ.

«Bay Havisham,» dedi sonunda. «Bu kadının kim olduğunu istediğiniz mahkemede kanıtlamaya hazırım. Onun kim olduğunu bilen en az bir düzine insan da getirebilirim. Babası yoksul ama dürüst bir adamdı. Ona saygım vardır. Ama annesi ahlaksız ve bayağıydı. Kadın öldü, kocası hâlâ sağ. Kızından nefret ediyor, yaptığı şeylerden dolayı utanıyor. İşte size tanık olarak bu kadının babasını getireceğim. Size bu kadının kim olduğunu söyleyecektir. Onun benimle evli olup olmadığını da.»

Odadaki erkekler ses çıkarmadan onu dinliyorlardı.

Benjamin Tipton birdenbire yumruklarını sıkarak kadına döndü ve, «Çocuk nerede?» diye bağırdı. «Onu yanıma alacağım! Oğlum benimle gelecek. Artık o çocuğa el süremeyeceksin. Bir daha onu görebileceğini sanma. Oğlum senden ayrılacak. Ben de öyle. Bir daha bizleri arama!»

Adam bu sözleri söylerken yatak odasının kapısı aralandı. Sesleri duyduğu için içeride ne olduğunu merak eden küçük bir çocuk başını uzattı. Güzel bir çocuk değildi, ama sevimli bir yüzü vardı. Ayrıca tıpkı babası Benjamin'e benziyordu. Onları yan yana gören, baba oğul olduklarını hemen anlardı. Çocuğun çenesinde bir yara izi vardı.

Benjamin koşarak çocuğa yaklaştı, onun elini tuttu. Genç adamın heyecandan eli titriyordu.

Bay Havisham, yaşlı kont ve Dick ilgiyle onlara bakmaktaydılar.

Benjamin, «Evet,» dedi. «Benim oğlum olduğuna yemin ederim, Tom...» Küçük çocuğu sevgiyle süzdü. «Senin babanım ben. Seni alıp götürmeye geldim. Şapkan nerede bakayım? Bir an önce buradan gidelim, değil mi?»

Çocuk eliyle bir sandalyeyi işaret etti. Şapkası oradaydı. Tom'un hiç de üzülmüş bir hali yoktu. Oradan gideceğine sevinmiş gibiydi. Son zamanlarda hep garip olaylarla karşılaşmıştı. Onun için de bir yabancının ortaya çıkıp, «Senin babanım,» demesine pek şaşırmamıştı. Birkaç ay öncesine kadar sakin bir evde oturuyordu. Ama bir gün o

siyah saçlı, siyah gözlü kadın eve gelmiş, «Ben senin annenim,» demişti. Ve onu alıp götürmüştü. Tom annesine bir türlü ısınamamış, onu sevememişti. Şimdi birinin çıkıp onu bu kadının elinden kurtarmasına sevinmişti.

Benjamin şapkayı aldı, çocuğu da elinden tutarak kapıya doğru yürüdü. Dışarı çıkacağı sırada durup yaşlı avukata baktı. «Beni ararsanız nerede bulacağınızı biliyorsunuz, Bay Havisham. Sizlere iyi günler dilerim.»

Oğlunun elini sıkı sıkı tutuyordu. Dönüp karısına bakmaya gerek bile duymamıştı. Kadın öfkeden kuduracak gibiydi, ağzına geleni söylüyordu.

Kont ise gaga burnunun üstüne taktığı kelebek gözlüğünün arkasından sakin sakin kadına bakıyordu. Artık bu kötü yaratıktan çekinmesine neden kalmamıştı.

Bay Havisham, «Buraya bak,» dedi. «Adını bilmiyorum. Lady Fauntleroy olduğunu iddia eden yalancı! Böyle bağırmanın bir yararı yok. Eğer hapishaneye girmek istemiyorsan kendine biraz hâkim ol.»

Kadın, avukata bakınca korktu, bir an önce oradan ayrılmanın yerinde olacağını anladı. Öfkeyle Havisham'ı süzerek hızla yürüdü ve yatak odasına girdi. Kapıyı çarparak kapayıp kilitledi.

Bay Havisham hafifçe gülümsedi. «Bu kadının artık bizi rahatsız etmeyeceğini sanıyorum, sayın kont. Bu sorun da böylece çözüldü.»

Avukat haklıydı. Yenildiğini anlayan Minna o gece Dorincourt Hanından ayrıldı ve Londra trenine bindi. Onu bir daha gören olmadı.

Kont handan çıktıktan sonra doğruca arabasına gitti. Onu bekleyen Thomas'a bakarak, «Beyaz Eve gidelim,» diye emir verdi ve arkasına yaslandı.

İpek yastıklara dayanmış, kendi kendine gülümseyip duruyordu. Araba evin bahçe kapısının önünde durdu. O sırada Cedric de annesinin yanındaydı, konuk odasında annesiyle konuşmaya dalmıştı.

Kont kapıyı açan hizmetçi kıza, «Hanımına geldiğimi haber vermeye gerek yok,» dedi. «Bayan Errol nerede?»

«Konuk odasında, efendim.»

Yaşlı adam hızla hizmetçi kızın yanından geçip konuk odasına girdi. Bugün üç dört santim daha uzun boylu duruyordu, gençleşmiş gibiydi. Gözleri pırıl pırıl parlıyordu. «Lord Fauntleroy nerede?» diye sordu.

Bayan Errol ayağa kalkıp konta yaklaştı. Yanakları hafifçe pembeleşmişti. «Lord Fauntleroy mu dediniz? Gerçekten de Lord Fauntleroy mu yine?»

Kont sevinçle genç kadının elini tutarak, «Evet,» diye yanıt verdi. «Evet, öyle.»

O sırada küçük Cedric büyükbabasını görüp sevinçle gelmişti. Gülümseyerek konta baktı. Ama dedesi birdenbire ciddileşti. Sert elini Cedric'in omzuna dayadı. «Fauntleroy,» dedi. Sesi gür ve sertti. «Annene sor bakalım. Ne zaman şatoya gelip bizimle oturmaya başlayacak?»

Yaşlı kont Bayan Errol'a baktı. Genç kadın da ona bakıyordu. Kayınpederinin içten olduğunu anladı. Adam kararını vermişti. Boşuna zaman yitirmek istemiyordu. İsteklerini hemen yapmaya alışıktı zaten. Vârisinin annesiyle dost olmanın zamanı gelmiş de geçiyordu. Böyle kibar, hoş ve iyi bir kadınla dostluk kurmayı kim istemezdi.

Bayan Errol'un güzel yüzünde tatlı bir gülümseme belirdi. «Beni istediğinizden emin misiniz?»

Yaşlı adam sert bir sesle, «Evet,» diye yanıt verdi. «Bundan eminim. Sizi hep istedik zaten. Ama bunu zamanında farkedememişiz. Bizimle oturmanızı rica ediyoruz.»

LORD CEDRIC'İN SEKİZİNCİ YAŞGÜNÜ

Benjamin kısa bir süre sonra oğlu Tom'la birlikte California'daki çiftliğe döndü. Giderken çok mutluydu. Hayatında ilk kez rahata kavuşmuştu. Benjamin, İngiltere'den ayrılmadan bir süre önce Bay Havisham onu bürosuna çağırmıştı.

«Dorincourt kontu yardımınızdan dolayı size çok teşekkür ediyor,» demişti. «Oğlunuzun Lord Fauntleroy olmadığını sizin sayenizde anladık. Kont hazretleri çocuğa yardım etmek istiyor. Califor-

nia'da büyük bir çiftlik satın almamı söyledi. Sizi bu çiftliğin başına geçirmek istiyor. Bundan gerisi sizin çalışmanıza bağlı.» Avukat, genç adama aylık olarak çok yüksek bir rakam söylemişti. «Eğer iyi çalışırsanız çiftliği ileride konttan satın almanız da mümkün. Size böyle söylememi istedi. Böylece oğlunuzun geleceğini de garantilemiş olursunuz.»

Benjamin gerçekten de birkaç yıl sonra çiftliği konttan satın aldı. Tom da bu çiftlikte büyüdü. Babasını çok seven ve ona hayran olan çocuk, düşünceli ve çalışkan bir genç oldu. Benjamin sık sık, «Çok sıkıntı çektim,» diyordu. «Ama bunun ödülünü gördüm. Tom bana bütün dertlerimi unutturdu.»

İşlerin düzelmesi için İngiltere'ye gelen Dick ve Bay Hobbs, hemen Amerika'ya dönmediler. Kont, Dick'in eğitimini üstüne alacağını söylemişti. Delikanlı iyi bir öğrenim görecekti. Onun para sıkıntısı çekmemesi için kont, Bay Havisham'a emir verdi. Böylece Dick'in geleceği de güvenceye alınmış oldu. Dick çok zeki olduğu için eğitimini kısa sürede tamamlayabilirdi.

Bay Hobbs dükkânını güvendiği bir tanıdığına emanet etmişti. Lord Fauntleroy'un sekizinci doğumgününü kutlamak için yapılacak töreni görmeye karar verdi. O zamana kadar İngiltere'de kalacaktı. Bütün köy ve kasaba halkı bu şenliğe davetliydi. Söylendiğine göre bol bol yenilip içilecek, şatonun bahçelerinde dans edilip oyunlar oynanacaktı. Gece de fener alayları düzenlenecek, ateşler yakılacak ve havai fişekleri atılacaktı.

Lord Fauntleroy, «Tıpkı Dört Temmuzda olduğu gibi,» diye açıkladı. «Yazık ki, benim doğumgünüm dört temmuzda değil. O zaman her ikisini birden kutlardık.»

Bu arada şunu da söylememiz gerekir: Kontla Bay Hobbs küçük Cedric'in umduğu kadar yakın dost olamadılar. Çünkü kont, bakkalları pek tanımıyordu. Bay Hobbs da soylularla hiç arkadaşlık etmemişti. Bu yüzden de, karşı karşıya geldiklerinde kontla bakkal konuşacak pek bir şey bulamadılar. İkisini de ilgilendiren bir konu aradılarsa da, böyle bir şey yoktu.

Lord Fauntleroy eski dostunu gördüğüne çok sevinmişti. Ona şatoyu ve çevreyi gezdirmeyi bir görev saydı. Bay Hobbs da gördüğü eş-

siz güzellikteki şeyler karşısında iyice şaşırdı. Önce iki yanında kocaman aslanlar olan büyük bahçe kapısını gördü, sonra ulu ağaçların gölgelediği geniş yolu. Şatoyu görünce ağzı açık kaldı. Çiçek bahçelerini, terasları, tavuskuşlarını, zindanı, büyük merdivenleri, silah odasını, ahırları ve ipek üniformalı uşakları gören adamcağız şaşkınlıktan ne diyeceğini bilemedi.

Ama onu en çok etkileyen şey, tabloların durduğu salon oldu. Neşeli neşeli yanında yürüyen çocuğa, «Burası bir müze mi?» diye sordu. Bu resim dolu büyük salonun başka bir şey olamayacağını düşünüyordu.

Fauntleroy bir an duraksadı. «Hayır... Hayır, buranın bir müze olduğunu hiç sanmıyorum. Büyükbabamın söylediğine göre, buradakilerin hepsi benim atalarım.»

Bay Hobbs'un gözleri iri iri açıldı. «Ataların mı? Hepsi mi? Çok büyük bir aileymiş bu. Bu kadar insan ancak çok kalabalık bir aileden çıkar.» Aynı yüzyıllarda yaşamış olan Dorincourt'ların hepsinin resmini görünce, onların aynı devirde yaşadığını sanmıştı adamcağız.

Bir koltuğa çöküp kaldı. Bir yandan da hâlâ kaygıyla tablolara bakıyordu. Kaç kişilik bir aileydi bu böyle? Sonunda dayanamayarak, «Çok kalabalık bir aile,» diye yineledi. «Bunların hepsi büyükbabanın kardeşleri mi? Büyükbabanın babası bu kadar çocuğu nasıl büyütmüş?»

Lord Fauntleroy önce Bay Hobbs'un ne demek istediğini anlamadı. Ama sonra tablolardaki kişilerin hepsinin aynı devirde yaşamış olduklarını sandığını kavradı. Böyle olmadığını açıklamaya çalıştı. «Bu gördüklerinin hepsi büyük dedemin çocukları değil. Yalnızca akraba.»

Daha iyi anlatabilmek için Bayan Mellon'u yardıma çağırdı. Kâhya kadın tabloların kimlere ait olduğunu biliyordu. Bu tabloları hangi ünlü ressamların yaptıklarını söyledi ve resimlerdeki kişilerle ilgili hikâyeler anlattı.

Bay Hobbs gerçeği anlayınca rahatladı. Hele o eski lord ve ladylerle ilgili öyküler onun çok ilgisini çekmişti. Böyle şeylere bayılıyordu. O günden sonra da, şatoda en beğendiği yerin resim galerisi olduğuna karar verdi.

Dorincourt Hanından yürüyerek her gün şatoya gidiyor, doğruca resim galerisinin yolunu tutuyordu. Her seferinde hiç olmazsa yarım saat galeride dolaşıyor, yağlıboya kadın ve erkek resimlerine bakıyordu.

Her defasında başını iki yana sallayarak, «Bu erkeklerin hepsi de kontmuş,» diyordu. «Ya da marki... Ya da dük... Bizim küçük de tıpkı onlar gibi bir gün kont olacak. Şu şato da onun olacak. Ne garip iş bu böyle!»

Eskiden kontlardan nefret ederdi. Kontların ahlaksız kişiler olduğunu sanıyordu. Ama şatoyu gördükten ve kontların nasıl yaşadıklarını anladıktan sonra düşünceleri değişmişti. Şimdi kontları çok beğeniyordu. Hatta bir keresinde kendi kendine, doğrusu kont olmaya ben bile karşı çıkmazdım, dedi. İngilizleri ve soyluları hiç sevmeyen bakkalın bu düşüncesi şaşılacak bir şeydi!

Sonunda Lord Fauntleroy'un doğumgünü gelip çattı. Küçük lord o gün çok eğlendi ve mutlu oldu. En süslü elbiselerini giymiş olan köylüler ve kasabalılar şatonun bahçelerine dolmuşlardı. Şatonun kulelerinde ve bahçeye kurulmuş olan çadırların tepelerinde bayraklar sallanıyordu.

Herkes çocuğun doğumgününü kutlamaya koşmuştu. Çok sevdikleri Lord Fauntleroy'un gerçek Lord Fauntleroy oluşuna hepsi sevinmişti. İleride Dorincourt kontu olarak bütün bu yöreyi yöneteceği için memnundular. Çünkü onun iyi ahlaklı, dürüst ve cömert bir çocuk olduğunu çok iyi biliyorlardı.

Herkes küçük Lord Fauntleroy'a ve güzel annesine bir kere bakmak istiyordu. Bayan Errol'un yardımseverliği de duyulmuş, genç kadın orada pek çok dost edinmişti.

Bu arada herkes kont hakkında daha iyi şeyler düşünmeye başlamıştı. Onu eskisi gibi sert ve huysuz bulmuyorlardı. Küçük Cedric büyükbabasını çok seviyordu. Onun sayesinde kont değişmişti. Eskisi gibi asık suratlı değildi. Herkesle arkadaş oluyor ve sık sık gülüyordu. Ayrıca vârisinin annesine de çok iyi davranıyordu.

Onun şimdi gelinini çok sevdiği söyleniyordu. Küçük lord ve annesinin etkileriyle, kont çok yumuşak başlı biri olup çıkacaktı galiba.

Böylece orada yaşayanlar da daha rahat edecekler ve mutlu olacaklardı.

Şatonun bahçesinde insanlar kum gibi kaynaşıyordu. Kimi çimenlerin üstüne oturmuştu, kimi ağaçların altındaydı. Bazıları da büyük çadırlara doluşmuştu. Genç kızlar ve erkekler kol kola dolaşıyor, çocuklar birbirlerini kovalayarak oyun oynuyorlardı. Kırmızı pelerinli yaşlı kadınlarsa, biraraya toplanmış dedikodu yapmaktaydılar.

Şatoda kontun diğer konukları vardı. Onlar eğlenceyi seyretmek, kontu kutlamak ve Bayan Errol'u görmek için gelmişlerdi. Kontun kız kardeşi Lady Lorridaile ve kocası Sir Harry, Sir Thomas Asshe ve kızları, daha birçok soylu partide hazır bulunuyorlardı. Bay Havisham da konuklar arasındaydı elbette.

Bayan Vivian Herbert pembe bir elbise giymiş, eline de aynı renkteki dantel şemsiyesini almıştı. Çevresinde onunla ilgilenen birçok genç adam vardı yine. Ama genç kızın hepsinden çok Lord Fauntleroy'u sevdiği belliydi.

Küçük lord genç kızı görünce koşa koşa yaklaştı. Kollarını onun boynuna doladı. Bayan Herbert de çocuğu kendisine çekerek iki yanağından öptü. Onu öz kardeşi kadar seviyordu. «Sevgili küçük Lord Fauntleroy. Ne kadar mutluyum bir bilsen. Sorunun çözüldüğüne öyle sevindim ki.»

Daha sonra genç kız, küçük lordla şatonun bahçelerinde dolaştı. Çocuktan ona ilgi çekici şeyleri göstermesini istedi. Cedric onu epey dolaştırdıktan sonra arkadaşları Dick'le Bay Hobbs'un yanına götürdü.

Bakkalla boyacıyı genç kıza tanıştırdı. «Bayan Herbert, izin verirseniz size en eski arkadaşım Bay Hobbs'u tanıtayım. Bu da eski arkadaşlarımdan Dick. Onlara sizin ne kadar güzel olduğunuzu anlatmıştım. Doğumgünü partime geldiğinizde sizi görebileceklerini de söyledim.»

Genç kız nazik bir tavırla Bay Hobbs'un ve Dick'in ellerini sıktı. Sonra neşeli neşeli onlarla konuşmaya başladı. Amerika'yla ilgili sorular sordu. Verdikleri yanıtları dikkatle dinledi. Nasıl bir yolculuk yaptıklarını, İngiltere'ye geldiklerinden beri nasıl bir yaşam sürdüklerini anlatmalarını istedi. Sanki kırk yıllık dostları vardı karşısında.

Lord Fauntleroy kızın yanından ayrılmıyor, hayran hayran ona bakıyordu. Bay Hobbs'la Dick'in kızdan hoşlandıklarını anlayınca çok sevindi. Yanakları sevinçten pembeleşmişti.

Genç kız ayrıldıktan sonra Dick uzun uzun onun arkasından bakarak, «Bu kadar güzel kız görmedim,» dedi. «Çok da nazik. Kırda açan güzel bir papatyaya benziyor. Evet, bir çiçek kadar güzel.»

Kalabalıktan geçerlerken herkes Bayan Herbert'e bakıyordu. Onun yanında yürüyen küçük Lord Fauntleroy'a da tabii. Herkes onu çok sevimli buluyordu.

Güneş pırıl pırıl parlıyor, hafif rüzgârda bayraklar dalgalanıyor, oyunlar oynanıyordu. Dans edenler de vardı. Şatonun büyük bir parka benzeyen bahçesinde büyük bir neşe hüküm sürüyordu sözün kısası. Saatler böylece geçti. Bütün konuklar yaşamlarından memnundular. Ama kimse küçük lord kadar mutlu olamazdı.

Aslında onun kadar mutlu biri daha olduğunu söylememiz gerekiyor: Yaşlı kont. Bütün ömrünce soylu ve onurlu bir adı taşımış, gönlünce para harcamış olan bu olağanüstü zengin adam, o gün kadar mutlu olmamıştı hiç. Yaşamdan ilk kez zevk aldığını hissediyordu.

Belki de küçük torununun sayesinde bu kadar mutlu olmuştu. İyilik yapmak, gönül almak gerçekten de insanı mutlu ediyordu. Lord Fauntleroy onun bulunmaz bir insan olduğu kanısındaydı. Gerçi henüz çocuğun sandığı gibi kusursuz biri olamamıştı, ama bu yoldaydı. Hiç olmazsa sevdiği biri vardı artık. Torununun istediği şeyleri yapmak yaşlı adama zevk veriyordu. Hem bu yalnızca bir başlangıçtı.

Her gün geliniyle oturup konuşuyor ve bu konuşmalardan çok zevk alıyordu. Onu da sevmeye başlamıştı. Rahat koltuğunda oturup genç kadınla konuşurken onun güzel yüzüne bakıyor, tatlı sesini dinliyordu. Bazen Cedric'le annesinin konuşmalarına da kulak veriyordu. Kadının Fauntleroy'a söylediği sevgi dolu tatlı sözler kont için büyük bir yenilikti. Şimdiye kadar böyle sözler duymamıştı hiç.

New York'un kenar mahallesinde bir sokakta büyüyen ve bakkallarla boyacılarla arkadaşlık eden küçük Cedric'in nasıl böyle nazik ve terbiyeli olduğunu artık anlıyordu. Annesine borçluydu çocuk bunları. Küçük Lord Fauntleroy'la gururlanıyordu. Çocuk birdenbire büyük

bir servetin vârisi olmuştu. İngiltere'nin en soylu adlarından birini taşıyordu. Ama servet, bolluk ve lüks çocuğu şımartmamıştı.

Kendi kendine, çocuğun böyle olabilmesinin nedenini şimdi anlıyorum, diyordu kont. Sevecen bir kadın büyütmüş onu. Ona iyi şeyler yapmasını, çevresindekilere saygı ve sevgi göstermesini öğretmiş. Aslında bu çok basit bir şey. Ama insanın ilk öğrenmesi gereken de bu. İyilik yapmak, sevmek gerek. Torunumun kontlardan, şatolardan, burada sürülen yaşamdan haberi yoktu. Ama bu görkemli yaşam başını döndürmedi. Kimseyi kırmadı, şımarmadı. Herkes torunumu görür görmez sevdi. Çünkü herkesi seven, dost canlısı bir çocuk. İnsanın böyle doğması, kral olmasından çok daha güzel bir şey bence.

Kont o gün de gözlerini torunundan alamıyordu. Oradan oraya giden, tanıdıklarıyla konuşan ve herkese incelikle selam veren Lord Fauntleroy'a bakıyordu. Çocuk herkesle dost olmaya hazırdı. Hele arkadaşları Bay Hobbs'la Dick'e gösterdiği yakınlık ve ilgi onun çok düşünceli olduğunu ortaya koyuyordu. Bazen Bayan Herbert'in ya da annesinin yanında durup söylenenleri saygıyla dinlemesi de kontun dikkatini çekti. Evet, Dorincourt kontu torunu ve vârisi olan çocuktan çok memnundu.

Daha sonra kontla torununu büyük çadıra çağırdılar. Çadırların en büyüğü, Dorincourt köyünün ileri gelen çiftçilerine ayrılmıştı. Herkes yiyip içiyor, eğleniyordu. Kontu görünce kadehlerini kaldırarak onun sağlığına içtiler. Buna çok sevinen kont, kiracıların ona ilk kez böyle sevgi gösterdiklerini düşündü.

Sonra çiftçilerden biri, «Lord Fauntleroy'un sağlığına da içelim!» diye bağırdı. Dünyanın en kuşkucu insanı bile o anda küçük lordun ne kadar sevildiğini anlardı. Büyük çadırdakiler hep birden ayağa kalktılar. Bağırarak kadehlerini kaldırdılar. Sonra da küçük Cedric'i alkışlamaya başladılar.

Çiftçiler çocuğu öyle seviyorlardı ki, onu kendilerinden biri gibi görüyorlardı. Şatodaki konuk lord ve ladylerin de çocukla birlikte çadıra girmiş olmalarına aldırış ettikleri yoktu. Bir ağızdan bağırıyor ve alkışlıyorlardı. Kadınlar da bir yanında yaşlı dedesi, bir yanında güzel annesiyle duran çocuğa bakarak gülümsediler. Yaşaran gözlerini ku-

rulayarak, «Tanrı küçük lordumuzu korusun,» diye mırıldandılar. «Bu kadar güzel ve iyi kalpli bir çocuk daha görmedik!»

Lord Fauntleroy çok mutluydu. Neşeyle konuklara bakıyordu. Sonra gülümseyerek sağa sola selam verdi. Sevinçten yüzü kızarmıştı.

Herkesi seven ve çabucak dost olan Cedric böyle karşılandığı için çok seviniyordu. Bir ara annesine bakarak, «Canım,» dedi. «Onlar beni sevdikleri için mi alkışlıyorlar?»

«Evet, yavrum.»

«Öyle mi? Ne kadar mutluyum bilsen.»

Yaşlı kont elini çocuğun omzuna dayayarak hafifçe ona doğru eğildi. «Fauntleroy, konuklarına karşılık vermelisin. Gösterdikleri sevgi ve yakınlık için onlara teşekkür et.»

Fauntleroy şaşkınlıkla büyükbabasına baktı. Sonra annesine bir göz attı. Çekine çekine, «Bunu yapmam gerekli mi?» diye sordu. Utandığı belliydi.

Annesi gülümseyerek başını salladı. Bayan Herbert de öyle. İkisi de çocuğa konuşması gerektiğini söylediler.

Bunun üzerine Lord Fauntleroy ileriye doğru bir adım attı. Herkes gözünü ona dikmişti. Ne kadar tatlı ve masum bir çocuktu. İnsanlara güven duyduğu yüzünden okunuyordu. Cedric en yüksek sesiyle konuşmaya başladı.

«Hepinize teşekkür ederim. Doğumgünümde eğlendiğinizi umarım. Çünkü ben çok eğleniyorum. İleride kont olacağıma çok sevindiğimi de söylemem gerek. Bundan hoşlanacağımı hiç sanmıyordum önceleri. Ama şimdi mutluluk duyuyorum. Burasını öyle seviyorum ki... Bu şato, bu topraklar çok güzel. Hem... ben kont olunca büyükbabam gibi iyi kalpli, dürüst ve mert olmaya çalışacağım.»

Çadırdaki konuklar onu alkışlarken çocuk geri çekildi ve rahat bir soluk aldı. Bu konuşma onu epey heyecanlandırmıştı. Sıkı sıkı büyükbabasının elini tuttu. Yaşlı konta dayanarak sevgiyle onun yüzüne baktı.

Öykünün böyle bittiğini söyleyemeyiz. Garip bir şeyi eklememiz gerek. Bu da Bay Hobbs'la ilgili. Bakkal İngiltere'deki dostlarının sürdükleri yaşamı öyle beğendi, öyle beğendi ki, sonunda New York'un

küçük sokaklarından birindeki dükkânını sattı. İngiltere'nin Erlesboro köyüne yerleşip bir dükkân açtı. Şatodakilerin sürekli olarak ondan alışveriş yaptıklarını tahmin edersiniz. Sonuçta bakkalın ünü çevreye yayıldı. Herkes ondan alışveriş yapmaya başladı.

Bay Hobbs ve kont hiçbir zaman çok yakın arkadaş olamadılar. Ama Bay Hobbs bir süre sonra sanki kendi de soyluymuş gibi davranmaya başladı. Her gün saray haberlerini gazetelerden okuyor ve Lordlar Kamarasında olanlarla ilgileniyordu.

Aradan yıllar geçti. Dick öğrenimini tamamlamıştı artık. California'ya gidip ağabeyi Benjamin'i görmek istiyordu. Bay Hobbs'un dükkânına uğrayarak, «Sen de Amerika'ya gelir misin?» diye sordu. «İstersen birlikte gideriz.»

Ama bakkal ciddi ciddi başını iki yana sallayarak, «Hayır,» dedi. «Burada kalıp Lord Fauntleroy'a yakın olmak istiyorum. Bir bakıma onu koruyabileceğimi düşünüyorum. Ayrıca Amerika'nın bazı eksikleri olduğu belli, Dick. Orada ne soylu bir lady var, ne de bir kont.»

SON

GÖKKUŞAĞI DİZİSİ

Fadiş	/	Gülten Dayıoğlu
Tuna'dan Uçan Kuş	/	Gülten Dayıoğlu
Dört Kardeştiler	/	Gülten Dayıoğlu
Parbat Dağının Esrarı	/	Gülten Dayıoğlu
Dünya Çocukların Olsa	/	Gülten Dayıoğlu
Ölümsüz Ece	/	Gülten Dayıoğlu
Akıllı Pireler	/	Gülten Dayıoğlu
Işın Çağı Çocukları	/	Gülten Dayıoğlu
Gökyüzündeki Mor Bulutlar	/	Gülten Dayıoğlu
Mektup Arkadaşları	/	İpek Ongun
Kamp Arkadaşları	/	İpek Ongun
Betonlar Çiçek Açsa	/	Dilâra Akıncı
Çitlembik Kız	/	Dilâra Akıncı
Ezop Masalları	/	Aisopos
Gümüş Patenler	/	E. M. Dodge
Sefiller	/	Victor Hugo
Esrarlı Ada	/	Jules Verne
İki Yıl Okul Tatili	/	Jules Verne
Bir Piyango Bileti	/	Jules Verne
15 Yaşında Bir Kaptan	/	Jules Verne
Karpatlar Şatosu	/	Jules Verne
80 Günde Devrialem	/	Jules Verne
Denizler Altında 20.000 Fersah	/	Jules Verne
Yeşil Işık	/	Jules Verne
Balonla 5 hafta	/	Jules Verne
Küçük Gezginler	/	Ahmet Tural
Kuyudaki Işık	/	Ahmet Tural
101 Dalmaçyalı	/	Dodie Smith
Demiryolu Çocukları	/	E. Nesbit
Demir Maske	/	Alexandre Dumas
Güliver'in Gezileri	/	Jonathan Swift
Kaşağı	/	Ömer Seyfettin
Karlı Dağlarda Tatil	/	J. Mario Simmel
Moby Dick	/	Herman Melville
Leylekler Gelirken	/	İsmail Sivri
Yaz Biterken	/	İsmail Sivri
Kristof Kolomb	/	S. Eliot Morison
Alis Harikalar Ülkesinde	/	Lewis Carrol
Pollyanna	/	Eleanor Porter
Çocuklara Hikâyeler	/	Cumhuriyet Dönemi Yazarları
Küçük Lord	/	Frances H. Burnett
Yuvasız Çocuk	/	L. M. Montgomery
Gördüklerin Duyduklarım	/	Suat Batur
Ülkelerin Aynası	/	Suat Batur
Fafa ile Mimi	/	Özlem Ada
Fafa ile Mimi Güneşte	/	Özlem Ada
Andersen'den Masallar	/	Hans C. Andersen
Kuşdili Bilen Şehzade	/	Meral Babacan
Altın Masallar I		
Dünyanın En Güzel Masalları		

ISBN 975-405-675-7

9 789754 056754

ALTIN KİTAPLAR